

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Cumhuriyetimizin
100. Yılı Kutlu Olsun

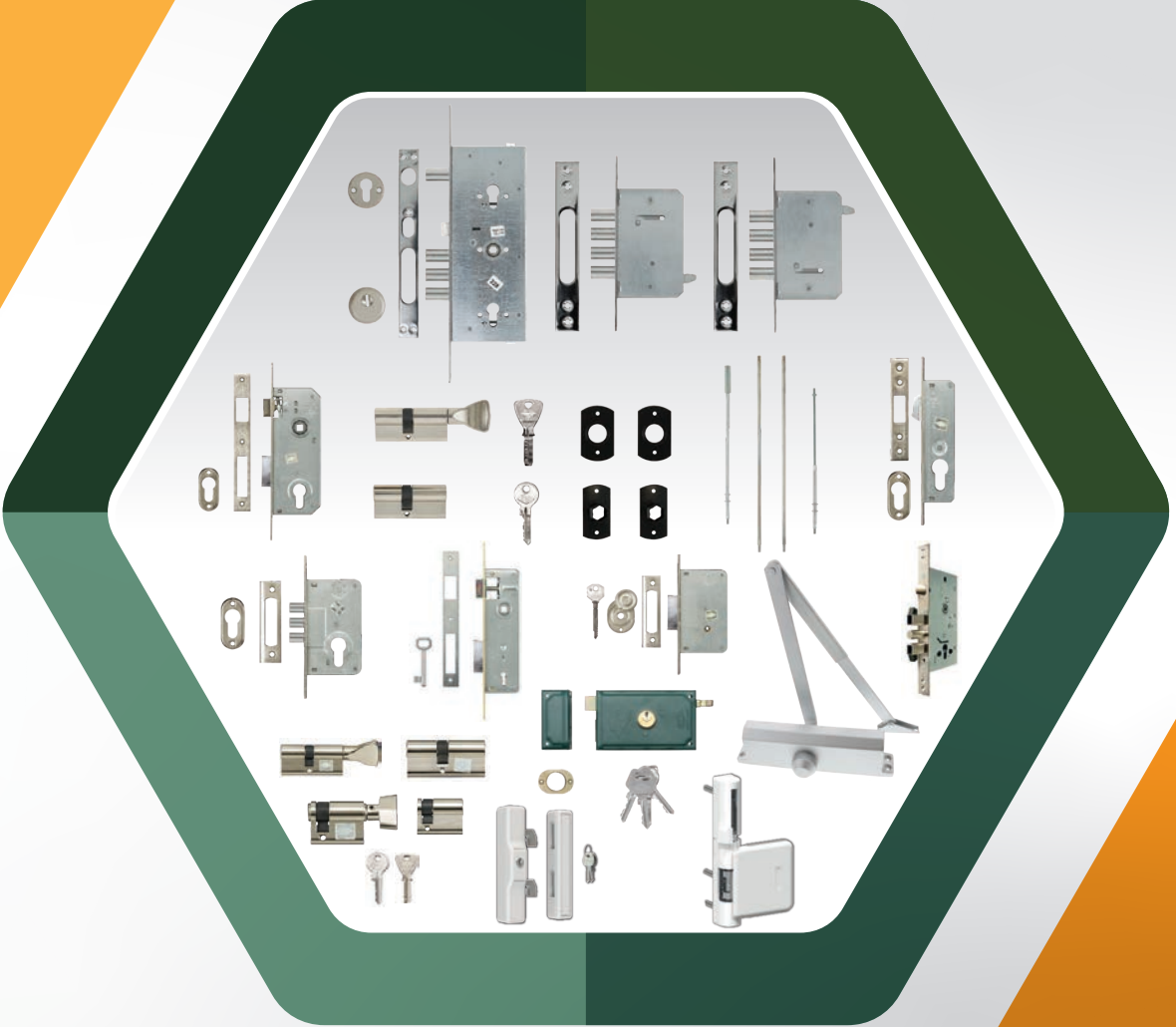

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2022

“Her Zaman Güvenli”

“Güvende hissetmeye değersiniz”
You’re worthy to feel secure

444 2 486

www.itokilit.com.tr

YELKEN®
YELKEN KALIP PENCERE & KAPI
AKSESUARLARI ve METAL SAN. TİC. A.Ş.

 MDFLAM

ATLANTİK ÇAM

 PARKELAM

RUSTİK CEVİZ
Modern Seri

“Türkiye'nin *Lider* Firması”

ÖZMİRİOĞLU

PANELIA

HG ERHESUS
ANTIQUE WHITE

ESTERA

NIGHT QUEEN

ISUZU NOVOcITI VOLT ŞEHRİN YENİ AKIMI

ABC
WINNER
2022

GERMAN
DESIGN
AWARD
2022

2 SAATTE
HIZLI ŞARJ

SIFIR
EMİSYON

TEK ŞARJDA
400 KM YOL

100%

Elektrikli
Otobüs

ISUZU
NOVOcITI VOLT

DESIGNED TO CREATE A SUSTAINABLE FUTURE

ANADOLU GRUBU

/Anadolu Isuzu

/IsuzuTR

/Anadolu Isuzu

isuzu.com.tr

ANADOLU ISUZU

DALGAKIRAN

Türkiye'nin Global Markası

130+ Ülkede
Kesintisiz Hizmet

HAVANIN
YOLCULUĞU

İSO 500'ün 2022
yılı listesinde
yerimizi aldık!

DÜZCE CAM FLOAT GLASS FACTORY

Türkiye'nin Camı

KLİMATİK YAZ
KIŞ

KLİMATİK KIŞ

DCS FLOAT® RENKLİ
DÜZ CAM

DCS FLOAT® CLEAR
DÜZ CAM

DCS SOLAR GLASS®

PROLAM®

FLOAT AYNA®

100%
Doğal
İçerik

Saf Su
Parfümsüz

Doğal, Yumuşacık ve Cilt Dostu Islak Bebek Mendili

Newipe®, yeni nesil sürdürülebilir viskon kumaş, tamamen doğal içerikler ve geri dönüştürülebilir ambalajı ile, gezegenlerine saygı duyarak bebeklerin ve çocukların ilk günlerinden itibaren hassas ciltlerini korumak için sürdürülebilir bir şekilde tasarlanmıştır. Cilt mikrobiyomunu nazikçe temizler ve korur. Nemlendirici solüsyonun özel olarak geliştirilmiş vegan formülü %100 bitki bazlıdır. Newipe®'in yumuşak ve dayanıklı viskon kumaşı %100 biyoçözünür ve kompostlanabilir olarak onaylanmıştır. Doğal kaynaklardan elde edilen viskon kumaş daha az karbon ayak izi ile üretilmiştir.

SAF SU
%100 Doğal
İçerik
Parfümsüz

Biyoçözünür
Mendil

Kompostlanabilir
Mendil

Plastik
İçermeyen
Mendil

Mikrobiyom
Dostu

Vegan

newipe®

Bebeğiniz için En Saf, Dünya için En İyisi.

Sürdürülebilir bir dünya için; tamamı doğal içerikler, yeni nesil viskon kumaş ve geri dönüştürülebilir ambalaj ile sürdürülebilir bir şekilde üretilen, Yeni Nesil Bebek Mendili Newipe®'ı sizlerle buluşturuyoruz.

Diğer viskon mendillerden daha hızlı ve %100 doğaya dönen Newipe®, %100 doğal kaynaklı içeriği ve geri dönüşümlü ambalajı ile sürdürülebilir bir geleceğe doğru atılmış bir adımdır.

Newipe®'ın yeni nesil sürdürülebilir viskon kumaşı, doğanın döngüsüne entegre olarak çevresel dengenin korunmasına yardımcı olur. Biyoçözünür ve kompostlanabilir olarak onaylanmıştır. Üstelik bağ yapısı sayesinde jenerik viskondan daha hızlı doğaya geri döner.

NORMEC OWS, RA.SOC-1 / EN 13432t

Biyoçözünür ve Kompostlanabilir yapısıyla

Doğa Dostu

SÜRDÜRÜLEBİLİR
ORMANLARDAN PLASTİK
İÇERMİYEN MENDİLLERE

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

tukaş

BÜYÜYEN TÜRKİYE'NİN GÜÇLÜ MARKASI

Bu yıl da Türkiye'nin en büyük 500 şirketi arasında
olmanın gurunu yaşıyoruz.

nefis bir aşk!

www.tukas.com.tr

Konserve ve salça pazarının 61 yıllık en büyük oyuncularından biri olan Tukaş Gıda; Manyas, Torbalı ve Akhisar fabrikalarından sonra dördüncü üretim tesisini, Niğde Bor'da faaliyete geçirdi.

Kurulduğumuz günden bugüne yüksek kalite standartlarındaki ürünlerimizle, müşterilerimize en iyi hizmeti vermek için gece gündüz çalışıyoruz. Türkiye'nin önde gelen salça ve konserve ürünleri markası olarak bugün ülkemizi yurt dışı pazarında en iyi şekilde temsil ediyoruz.

Sektörümüze yön verirken kazandığımız başarılarla önümüzdeki daha büyük hedeflere emin adımlarla ilerliyoruz.

Türkiye'nin en büyük şirketleri arasında olmanın bilinciyle hizmet ve değerlerimizi her yıl geliştirerek ülkemize ve geleceğimize yatırım yapıyoruz.

Tukaş İzmir-Torbalı Fabrikası/ İzmir-Torbalı Facility

Tukaş Manisa-Akhisar Fabrikası/ Manisa-Akhisar Facility

Tukaş Niğde-Bor Fabrikası/ Niğde-Bor Facility

Tukaş Balıkesir-Manyas Fabrikası/ Balıkesir-Manyas Facility

nefis bir aşk!

www.tukas.com.tr

BAŞKANDAN

2022'DE İSO 500:

ZOR YIL, GÜÇLÜ PERFORMANS...

2022'nin başarılı bir yıl olduğu değerlendirmesini yaparken dünyada değişen koşulları gözden kaçırmamalı, ekonomimizin kırılganlıklarını ve yakın gelecekte sanayimizi bekleyen zorlukları hesaba katarak büyümede niteliğe ve sürdürülebilirliğe daha fazla odaklanmalıyız.

ERDAL BAHCIVAN
İstanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (ISO 500) araştırmamızın 2022 sonuçları, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem felaketinin etkisiyle gecikmeli olarak yayınlanabiliyor. Öncelikle deprem bölgesindeki sanayi kuruluşlarımıza, felaketin yol açtığı tüm olumsuzluklara rağmen çalışmamıza gösterdikleri yoğun katılım için teşekkür ediyor ve bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum.

ISO 500'ün 2022 sonuçlarının arka planına baktığımızda, küresel ekonomide enflasyonun geri dönüşü, Rusya-Ukrayna savaşının yol açtığı ek fiyat şokları, yükselen belirsizlik ve merkez bankalarının faiz artırımlarını hızlandırması gibi kritik gelişmeler görüyoruz.

Türkiye bu gelişmelerden kaçınılmaz olarak etkilense de özellikle güçlü iç talebin desteğiyle yüzde 5,5 büyüyerek dünyadan pozitif ayrışabildi. Ancak bu büyümenin hiç kuşkusuz yüksek enflasyon ve cari açık gibi ciddi maliyetleri de oldu. Yıl genelinde düşük tutulan faizlerin yanı sıra Türk lirası üzerindeki baskıları sınırlayan ve kredi piyasasını denetim altında tutan çok sayıda düzenleme, reel sektörün finansman koşullarını belirledi.

ISO 500 sonuçlarını değerlendirirken ilk olarak, zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen dolar bazında sağlanan yüzde 14,1'lik ihracat artışı önemli bir başarı olarak değerlendirilmeli. İhracattaki bu güçlü performansın yanı sıra canlı yurt içi talep, yükselen fiyatlar ve ihracattan doğan kur farklarının etkisiyle üretimden ve net satış rakamlarında yüzde 100'ü aşan artış söz konusu.

Veriler, sanayicilerin kar performansı açısından da genel anlamda başarılı bir tablo sunuyor. Yükselen maliyetler karlılık rasyolarını kısmen sınırlamış olsa da firmalarımızın faaliyet, satış ve özkaynak karlılıklarında tarihsel ortalamaların üzerinde oranlar yakaladığını görüyoruz.

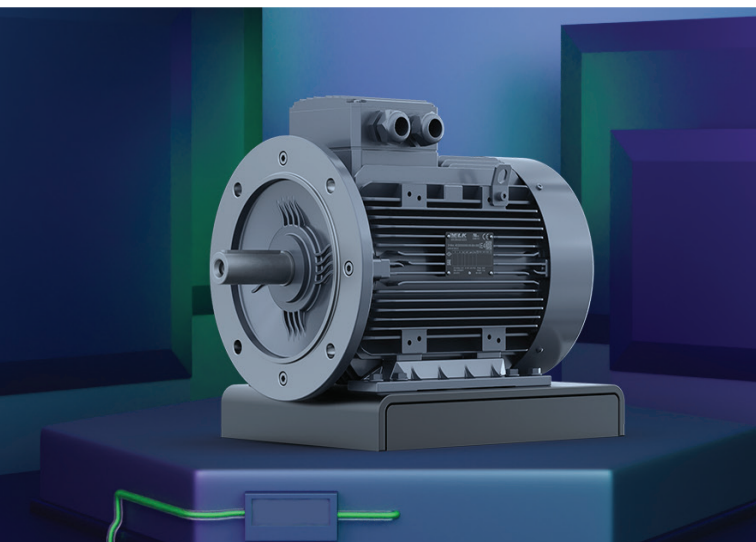
ISO 500'ün 2022 sonuçları uzun bir aranın ardından firmaların kaynak yapısında görece iyileşme sinyali veriyor. Yüksek karların desteği ve borçlanma eğilimindeki düşüş, borç-özkaynak dengesinin özkaynaklar lehine değişmesinde etkili görünüyor.

ISO 500'ün ortaya koyduğu sonuçlar, 2022'de finansman giderlerinin işletmelere çok daha az yük olduğunu gösteriyor. Bu veri önceki yıllarla karşılaştırıldığında araştırmanın dikkate değer sonuçlarından biri olarak görülebilir. Ancak burada 2022'nin düşük faiz ortamı ve kredi kullanımını sıkı şartlara bağlayan düzenlemelerin etkili olduğunu hatırlatmakta yarar var. Zira tamamlamak üzere olduğumuz 2023'te yükselen faizler nedeniyle yakın dönemde bu kadar elverişli bir ortam olmayacağı açık.

Araştırmamızın her yıl dikkatle incelediğimiz bir başlığı olan AR-GE ve teknoloji faaliyetlerinde görülen belirgin duraklama da dikkat çekici bir veri olarak not edilebilir. AR-GE için yapılan harcamalar 2021 yılına göre yüzde 80'in üzerinde bir artışı gösterse de, sanayi kuruluşlarımızın satış hasılatının giderek daha küçük bir bölümünü AR-GE harcamalarına ayırmaları düşündürücü. Dünyada büyük bir ivmeyle devam eden dijital ve yeşil dönüşümün gerisinde kalmamak için bu tablo üzerinde hepimizin titizlikle düşünmesinde fayda var.

Özetlemek gerekirse, 2022'nin başarılı bir yıl olduğu değerlendirmesini yaparken dünyada değişen koşulları gözden kaçırmamalı, ekonomimizin kırılganlıklarını ve yakın gelecekte sanayimizi bekleyen zorlukları hesaba katarak büyümede niteliğe ve sürdürülebilirliğe daha fazla odaklanmalıyız.

Son olarak, bu yıl yaşanan gecikmeye rağmen ISO 500 çalışmamıza aynı heyecanla iştirak eden sanayicilerimize ve başta Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubemiz olmak üzere araştırmanın hazırlığına emek veren herkese bir kez daha şükranlarımı sunuyorum.

BAŞARMAK İÇİN ÇOK ÇALIŞTIK **GURURLUYUZ!**

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları
arasında yer almamızı sağlayan
müşterilerimize ve çalışanlarımıza
en içten teşekkürlerimizle...

YILMAZ GRUP ŞİRKETLERİ

www.yr.com.tr

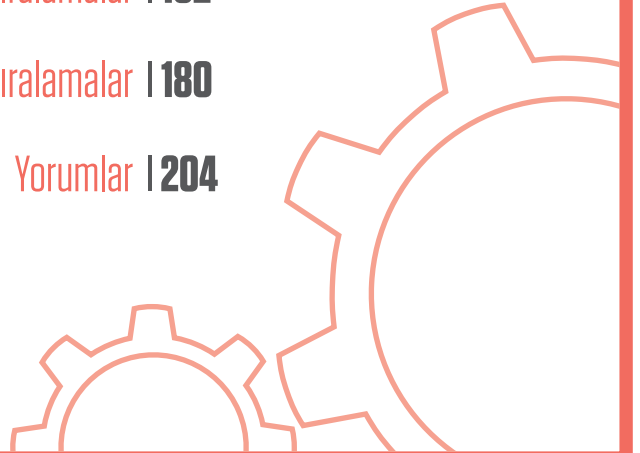
www.mesdokum.com.tr

www.elkmotor.com.tr

İÇİNDEKİLER

Başkandan	8
Yönetici Özeti	18
Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler	21
Temel Göstergeler	38
Temel Finansal Göstergeler	64
Karlılık Göstergeleri	77
Katma Değer, Etkinlik ve Verimlilik	96
Teknoloji Faaliyetleri	104
Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu - Sıralama	113
Sektörel Veriler	147
Yöntem, Tanım ve Açıklamalar	154
Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı	158
Sektörel Sıralamalar	162
Alfabetik Sıralamalar	180
Yorumlar	204

TİM İŞ BİRLİĞİYLE İHRACATÇILARA SUNULAN
İLK VE TEK KREDİ KARTI:

MAXIMILES TİM İHRACATÇI KART

Hem alışverişlerde hem de İş Bankası aracılığıyla yapılan ihracatlarda mil kazandıran Maximiles TİM İhracatçı Kart'a başvurun; konaklama, restoran ve daha birçok konuda avantajlardan yararlanın.

Kredi kartı talepleri için son karar Banka tarafından verilecektir.
Banka, kart talebini reddetme veya kefil ve teminat talep etme hakkına sahiptir.

Ayrıntılı bilgi maximiles.com.tr ve şubelerimizde.

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ

Eylül 2023 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Erdal Bahçivan

YAYIN KURULU

Sultan Tepe - Aşegül Çapan - Ramazan Güven -
Sadettin Kaşıkırık - Sabahattin Şen

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Asım Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN

İSO Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN

İSO Kurumsal İletişim Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON

Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0212 252 29 00'dan 131-133-135

BASIM

PROMAT BASIM YAYIN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Orhan Gazi Mah. 1673. Sk. No: 34 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0212 622 63 63

www.promat.com.tr

Sertifika No: 44762

Baskı Tarihi: Eylül 2023

Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayıdır.

İSO 500*/©2023 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır.
İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan
bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek
hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

REKLAM İNDEKSİ

İTO KİLİT	ÖN KAPAK İÇİ
ÇAMŞAN ENTEGRE	ÖN KAPAK İÇİ ARKA YÜZ
CRT METAL	ORTA KAPAK ÖN YÜZ
ÜNTEL KABLO	ORTA KAPAK ARKA YÜZ
ANADOLU BANK	LİSTE BAŞI ORTA KAPAK ÖN YÜZ
ÇOLAKOĞLU METALÜRJİ	LİSTE BAŞI ORTA KAPAK ARKA YÜZ
BURTEKS	LİSTE SONU ORTA KAPAK ÖN YÜZ
KONYA KAĞIT	LİSTE SONU ORTA KAPAK ARKA YÜZ
ROKETSAN	ARKA KAPAK İÇİ
OVA UN	ARKA KAPAK İÇİ ARKA YÜZ
KRONOSPAN	ARKA KAPAK

ANADOLU İSUZU	1
DALGAKIRAN	2
DÜZCE CAM	3
SAPRO	4-5
TUKAŞ	6-7
YILMAZ GRUP	10-11
İŞ BANKASI	13
ÇELİKLER HOLDİNG	15
MMK METALÜRJİ	16-17
KALE	20
PANELSAN	29
TÜMOSAN	30-31
TAT ÇELİK	35
VARAKA KAĞIT	36-37
AKLEASE	45
İSS	47
ŞİRİKÇİOĞLU GRUBU	49
İÇDAŞ	51
DİOKİ PETROKİMYA	55
OĞUZ TEKSTİL	67
YORGLASS	69
GEDİK PİLİÇ	71
TRINOX METAL	75
DORUKNET	76
LİKİT KİMYA	81
BSH	83
YENİ ELEKTRİK	85
YİĞİT AKÜ	87
SODEXO	89
PMS ALÜMİNYUM	93
EVYAP	95
EKİNCİLER DEMİR VE ÇELİK	109
FRİMPEKS	111
SCHMID PEKİNTAŞ	145
TEKSAN	161
TEKNİK ALÜMİNYUM	199
CW ENERJİ	202-203
AGROBEST	209
ASTOR	117
POLIFARMA	223
ELİN - SIRIUS	225
AVES	228

ÇELİKLER HOLDİNG

**1958'DEN BUGÜNE,
BİRLİKTE ÜRETİYORUZ!**

www.celiklerholding.com.tr

STEEL
MMK METALURJI

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Doğru Rota MMK Port

Türkiye'nin en büyük özel limanlarından olan MMK Port; merkezi konumu, kapasitesi ve uzman personeliyle ithalat, ihracat ve yurt içi deniz sevkiyatlarında doğru adresiniz.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Küresel ekonomide 2022 yılı, pandemi sonrası belirginleşen arz-talep dengesizliği nedeniyle enflasyonun geri dönüşüne sahne olmuş, bu durumu “geçici” olarak gören merkez bankaları yanıt vermekte gecikmiştir. Şubat ayında başlayan Rusya-Ukrayna savaşının enerji ve emtia fiyatlarına yönelik çok etkisinin de eklenmesiyle enflasyonun kontrolden çıkması riski doğmuş ve merkez bankaları para politikalarını hızla sıkılaştırmaya başlamıştır. Yılın ikinci yarısında küresel büyüme ve ticaret yavaşlama eğilimi göstermiştir. Çin’in salgına karşı uyguladığı sıkı kapanma önlemleri ve özellikle emlak sektöründe yaşadığı sorunlar da büyümeyi sınırlayan bir etken olmuştur. Tüm bu zorlu koşullara rağmen durgunluk endişeleri gerçekleşmemiş, küresel ekonomi yüzde 3,5 ile ılımlı büyümesini sürdürmüştür.

Aynı yılda Türkiye ekonomisi ise yüzde 5,5 ile güçlü bir büyüme kaydetmiştir. Öte yandan bu büyüme daha çok iç tüketim ve ithalat çekişli gerçekleşmiş, yılın ilk yarısında görece dirençli seyreden sanayi üretimi ve ihracat ikinci yarıda yavaşlama kaydetmiştir. Yeni ekonomi modeli çerçevesinde oluşan derin reel negatif faiz ortamında enflasyon ve cari dengedeki bozulma belirginleşmiştir. Türk lirasındaki değer kayıplarıyla beraber döviz ve kredi piyasalarında devreye alınan çok sayıda düzenleme de sanayi sektörü için belirsizlikleri artırmıştır. Yıl genelinde sanayi sektörü yüzde 1,7 ile ekonominin altında büyürken imalat sanayiinde bu oran yüzde 4,3 ile daha güçlü gerçekleşmiştir.

2022 yılında Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) çalışmasının sonuçları, küresel ölçekte yaşanan gelişmeler ile Türkiye’de yeni ekonomi modeli uygulanırken sanayinin sergilediği performansı ortaya koymasından oldukça önemlidir. 2022 yılı İSO 500 çalışmasının öne çıkan sonuçları şu şekildedir:

- ❖ İSO 500 kapsamında özel kuruluşların sayısı 491 olurken, kamu kuruluşlarının sayısı 1 adet artmış ve 9’a yükselmiştir.
- ❖ 2021’den 2022’ye İSO 500’e yeni giren firma sayısı 65 olurken, 50 kuruluş geçen seneki İSO İkinci 500’den yükselmiştir. 435 firma ise her iki yılda da İSO 500 sıralamasında yer almıştır.

- ❖ Uzun yıllardır olduğu gibi 2022’de de üretimden satışlara göre Türkiye’nin en büyük sanayi kuruluşu Tüpraş olmuştur. Bu kuruluş, aynı zamanda en fazla katma değer yaratan, en fazla kar eden ve en fazla ihracat yapan kuruluş olma başarısını göstermiştir.
- ❖ İSO 500’ün ekonomi ve sanayideki ağırlığı giderek artmaktadır. Bu kuruluşların sanayi sektörü katma değeri içindeki payı yüzde 21,7, GSYH içindeki payı yüzde 7,2 ile son yılların en yüksek düzeyine ulaşmıştır.
- ❖ Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 1 adet azalarak 108 ile en düşük seviyesine inmiştir.
- ❖ İSO üyesi kuruluşların sayısı 2022 yılında 6 adet azalarak 152 olmuştur. İstanbul dışındaki sanayi daha yüksek performans göstermeye devam etmektedir.
- ❖ 2017-2021 döneminde 65-69 bandında seyreden halka açık kuruluşların sayısı 7 adet artışla en yüksek düzey olan 73’e çıkmıştır.
- ❖ 2022 yılında üretimden satışlar yüzde 119, net satışlar yüzde 126,1 oranında büyümüştür. Bu oranlar son yılların en yüksek artış oranlarıdır.
- ❖ İSO 500’ün ihracatı 2022 yılında yüzde 14,1 artarak 97,9 milyar dolar ile rekor düzeye ulaşmıştır. Türkiye ihracatının yüzde 38,5’i, sanayi ihracatının yüzde 39,8’i İSO 500 tarafından gerçekleştirilmiştir.
- ❖ Sanayi kuruluşların karları 2022 yılındaki koşullardan olumlu etkilenmiştir. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 121,2, faiz, amortisman, vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 99,3 oranında yükselmiştir.
- ❖ 2022 yılında İSO 500’ün istihdamı yüzde 4,1 oranında artarken, ödenen maaş ve ücretlerdeki artış yüzde 85,7 olmuştur.
- ❖ Borçlanma eğilimi yavaşlarken diğer borçların kullanımı yoğunlaşmış ve vadeler kısalmıştır. 2022 yılında İSO 500’de toplam borçlar yüzde 66,6 artmış, kısa vadeli borçlardaki artış (yüzde 81,8), uzun vadeli borçlardaki artışın (yüzde 40,1) oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.

- ❖ Aynı yılda mali borçlar yüzde 63,8 ile toplam borçların altında bir artış göstermiştir. Buna karşılık diğer borçlar yüzde 69,7 artmıştır. Faaliyetlerin finansmanında daha çok ticari borç kullanılmıştır.
- ❖ Diğer taraftan borçlanmalar daha kısa vadeli gerçekleşmiştir. Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlara oranı yüzde 42,8'den yüzde 52,1'e çıkarken, diğer borçlarda kısa vadeli borçların yüksek payı (yüzde 86,9'dan yüzde 88,1'e) devam etmiştir.
- ❖ Özkaynaklar yüzde 123,8 oranında artış göstermiştir. Bu artış, toplam bilanço büyümesinin (yüzde 83,4) üzerindedir ve yüzde 36,3'lük reel büyümeye işaret etmiştir.
- ❖ Borçlardaki ivme kaybına karşın özkaynaklardaki artış, kaynak yapısında iyileşme sağlamıştır. Borçların payı yüzde 70,7'den yüzde 64,3'e gerilerken özkaynakların payı yüzde 29,3'ten yüzde 35,7'ye çıkmıştır.
- ❖ Toplam borçlar/özkaynak oranı yüzde 241,5'ten yüzde 179,8'e inmiştir. En yüksek seviyeden geri dönmüştür.
- ❖ Dönen ve duran varlıkların toplam aktifler içindeki payında da iyileşme söz konusudur. Dönen ve duran varlıkların oranı yüzde 64,8'e yüzde 35,2 olmuştur. Geçen yıla göre duran varlıkların payı 2,1 puan artmıştır.
- ❖ Vergi öncesi dönem karı/zararına göre kar eden kuruluş sayısı 405'ten 442'ye çıkarken faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar büyüklüğüne göre kar elde eden kuruluş sayısı 489 ile aynı kalmıştır.
- ❖ Maliyet artışlarının net satışlardaki artıştan daha yüksek olması nedeniyle brüt satış karlılığı 2 puan düşüşle yüzde 18,3'e gerilemiştir. Faaliyet giderlerinin net satışlara oranı yüzde 5,5 ile aynı kalmış, buna bağlı olarak faaliyet karlılığı 2 puan azalışla yüzde 12,8'e düşmüştür.
- ❖ Benzer şekilde satış karlılığı oranı 0,2 puan düşüşle yüzde 9,3'e, özkaynak karlılığı oranı 0,4 puan düşüşle yüzde 34,8'e, FAVÖK karlılığı oranı 2,1 puan düşüşle yüzde 15,4'e gerilemiştir. Buna karşılık aktif karlılığı oranı 2,1 puan artarak yüzde 12,4'e yükselmiştir.
- ❖ Türk lirasında önemli değer kaybı yaşanmasına rağmen 2022 yılında uygulanan düşük ve negatif faiz politikası,

kuruluşların finansman giderlerini olumlu etkilemiştir. İSO 500'de finansman giderleri yüzde 32,6 artışla 277,1 milyar TL'ye yükselirken, finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı da yüzde 61,1'den yüzde 41,3'e inmiştir.

- ❖ İSO 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirleri yüzde 14,6 artışla 110,9 milyar TL olmuştur. Net kambiyo gelirlerindeki ivme kaybının etkisiyle üretim faaliyeti dışı gelirler sınırlı artış göstermiştir.
- ❖ Net katma değer faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payı yüzde 39,7'den yüzde 54,5'e yükselirken, ödenen faizlerin payı yüzde 28,1'den yüzde 18,6'ya inmiştir. Ödenen maaş ve ücretlerin payı ise yüzde 32,2'den yüzde 26,9'a düşmüştür.
- ❖ 2022 yılındaki koşullar doğrultusunda varlık devir hızı 1,09'dan 1,34'e çıkmıştır.
- ❖ 2022'de çalışan başına net üretimden satışlar yüzde 110,3 artmış ve 5.688.687 TL olmuştur. Reel olarak yüzde 28 büyümeye yaşanmıştır. Yeni yatırımlar ve daha yüksek kapasite kullanımı ile işgücü verimliliği yükselmiştir.
- ❖ AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı 2021'de 265 iken 2022'de 260'a gerilemiştir. Bu kuruluşların AR-GE harcamaları anket verileri ile 16,3 milyar TL olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre yüzde 81,8 artmıştır. Aynı dönemde AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı yüzde 0,44'ten yüzde 0,36'ya inmiştir.
- ❖ İSO 500'de 2022 yılında yaratılan katma değer içerisinde en yüksek payı yüzde 37,7 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sektörler almıştır. Bu grubun payı bir önceki yıla göre 5,4 puan artmıştır. Buna karşılık düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 4,4 puan düşerek yüzde 28,9'a, orta-yüksek teknolojili sanayiler grubunun payı 1,1 puanlık azalarak yüzde 27,2'ye gerilemiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 0,1 puanlık artışla yüzde 6,2 olmuştur.
- ❖ İSO 500 içinde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerde yer alan firmaların katma değerden aldıkları pay ilk kez 2019 yılında yüzde 30,4 ile 30 bandını aşmış, 2020'de yüzde 31,2'e, 2021'de ise yüzde 34,3'e çıkmıştır. 2022 yılında ise bu pay yüzde 33,4 olarak gerçekleşmiştir.

atölye
"Kale

Atatürk Kültür Merkezi'nin kalbinde Kale.

Kadın istihdamına destek olmak amacıyla kurduğumuz
Atölye Kale ile AKM'nin kalbinde imzamız var.

Çanakkale'nin Çan ilçesindeki Kaleseramik fabrikalarında
el yapımıyla üretilen 15.000 adet seramik karo ile
Kırmızı Küre'ye hayat vermenin gururunu yaşıyor,
hayallerimizi birlikte gerçekleştirdiğimiz ekibimize ve
Tabanlıoğlu Mimarlık'a teşekkür ediyoruz.

#İyiBak Dünyana

"Çanakkale Seramik "Kalebodur

@atolye.kale

kale.com.tr

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler, sanayi sektörünün performansında belirleyici rol oynamaktadır.

2022 dünya ekonomisi için özel ve zor bir yıl oldu.

Küresel enflasyon ile para politikalarında agresif sıkılaştırma, savaş ve Çin'de büyümenin sert bir şekilde yavaşlaması 2022'de küresel ekonomiyi belirleyen üç temel parametre olmuştur. Pandeminin ardından Rusya-Ukrayna savaşının başlamasıyla beraber küresel parçalanma eğilimi hızlanmış ve başta Çin ile ABD arasındaki teknolojik gerilim olmak üzere küreselleşmenin kazanımlarını tehdit edici gelişmeler 2022'de hızlanmıştır.

Dünya 2022 yılına görece iyimser büyüme beklentilerine rağmen bozulan enflasyon dinamikleriyle girmiştir. Özellikle gelişmiş ülkelerde gevşek para ve maliye politikaları talep kanalıyla büyümeyi desteklerken, güçlü tüketim ve devam eden tedarik sorunları 2021'in ikinci yarısından itibaren enflasyonda küresel ölçekte yükselişe neden olmuştur. Başta FED olmak üzere büyük merkez bankalarının 'enflasyondaki yükselişin geçici olduğu' yönündeki yaklaşımları tartışmalara yol açmıştır.

2022 yılı Şubat ayı sonunda patlak veren Rusya-Ukrayna savaşı ise oyun değiştirici nitelikte olmuş, başta enerji ve gıda olmak üzere, emtialarda tarihi bir fiyat şoku yaşanmıştır. Bu durum enflasyon dinamiklerindeki bozulmayı çok daha belirgin bir şekilde hızlandırmış, buna karşılık merkez bankaları da keskin bir politika değişikliğiyle son 40 yılın en sert sıkılaştırma sürecini başlatmıştır.

Çin'de Covid-19 vakalarının hızlı yayılmasına karşı ülke yönetiminin sert kapanma önlemleri eklenmiş ve Çin'de ekonomik aktivite kayda değer şekilde yavaşlamaya başlamış, 2022'de büyüme pandemi yılı 2020 yılı ile beraber 1970'lerden bu yana en düşük düzeylerine gerilemiştir. Büyümede sert yavaşlama ve yüksek borçluluk emlak sektörü kaynaklı sıkışmayı artırmış ve küresel endişelere yol açmıştır.

Tüm bunların sonucu olarak özellikle yılın ikinci yarısı itibarıyla beklentiler olumsuz yönde değişmiş ve büyüme yavaşlarken enflasyonun tarihi seviyelere yükseldiği "stagflasyon" senaryoları yükselmiştir.

FED'in sıkılaştırmada önde gitmesi ve stagflasyon endişeleriyle dolar küresel çapta güçlenmiş, uzun vadeli faizler de sert bir şekilde yükselmiş ve uluslararası finansal koşullar sıkışmıştır. Gerek Rusya'ya enerji bağımlılığı gerekse de uzun vadeli faizlerdeki yükselişe dönük kırılganlığı nedeniyle yavaşlama Avrupa'da, özel olarak da doğu Avrupa'da daha belirgin gerçekleşmiştir.

ABD ekonomisi görece dirençli bir görünüm sergilemiş, burada ülkenin enerji üreticisi olması ve pandemi döneminde sağlanan yüksek mali destekler etkili olmuştur. Gelişmekte olan ülkelerde ise dağınık bir görünüm ortaya çıkmış, net emtia ihracatçısı olan ülkeler gelişmelerden olumlu etkilenirken, net emtia ithalatçısı ve dış kırılganlıkları yüksek ülkeler üzerindeki baskı oldukça artmıştır.

2022'de küresel büyüme yüzde 3,5 olarak gerçekleşti.

Hızlı toparlanma ve yeni normal koşulları içinde dünya ekonomisi 2021 yılında yüzde 6,3 büyümüş, 2020'deki daralmanın kayıplarını telafi etmiş ve 2022 yılına da görece yüksek büyüme beklentileri ile başlamıştır. Ancak 2022 yılında ortaya çıkan savaş ile onun doğrudan ve dolaylı etkileri sonucu küresel ekonomik büyüme kademeli olarak yavaşlamıştır. 2022'de dünya ekonomisi yüzde 3,5 büyümüştür. Büyüme gelişmiş ülkelerde yüzde 2,7, gelişen ülkelerde ise yüzde 4 olarak gerçekleşmiştir.

Gelişmiş ülkeler savaştan ve ortaya çıkan koşullardan daha olumsuz etkilenmiştir. Öncelikle savaşın yaşandığı coğrafya nedeniyle Avrupa'da yavaşlama daha kuvvetli olmuştur. Yine ABD ve diğer gelişmiş ülkeler de sıkı para politikalarının etkilerini yaşamıştır. Gelişen ülkeler arasında ise farklı büyümeler gerçekleşmiştir. Enerji ve gıda krizinden etkilenen bazı gelişen ülkelerde ödemeler dengesi sıkıntıları oluşmuştur.

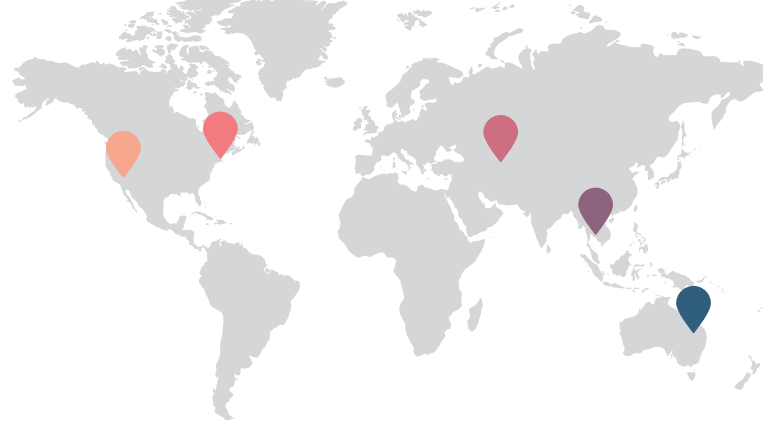
DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ORANLARI - 2022 (%)

Kaynak: IMF World Economic Outlook Update, Temmuz 2023.

Enerji, gıda ve yaşam maliyeti krizleri sektörleri olumsuz etkiledi.

Sektörler 2022 yılının ilk yarısında savaşın küresel tedarik zinciri üzerinde yarattığı kırılgamalardan, ikinci yarısında ise fiyat artışları, yüksek enflasyon, yaşam maliyeti krizi ve sıkı para politikalarından olumsuz etkilenmiştir.

Salgın sonrası öne çıkan tedarik güvenliği ve yakından tedarik eğilimlerinin yanı sıra, Rusya-Ukrayna savaşının ardından müttefikler arası tedarik eğilimi de öne çıkmaya başlamıştır.

Enerji ve gıda sektörleri, savaşın başlamasıyla birlikte iki önemli tedarikçi olan Rusya ve Ukrayna'ya alternatif tedarikçi arayışlarına girmiştir. Avrupa Rusya'dan enerji ithalatını en aza indirerek enerji ithalatında Orta Doğu ve Afrika ülkelerine yönelirken Rusya ise enerji ihracatında yönünü -başta Çin ve Hindistan olmak üzere- Asya ülkelerine çevirmiştir. Enerji tedarik kanallarındaki bu değişim ticaret kanallarının da yenilenmesine yol açmıştır.

Türkiye'nin aracılığı ile hayata geçen Tahıl Koridoru Anlaşması olumsuz etkileri hafifletmiş, tarım ürünleri ve gıda erişiminde sıkıntılar son çeyrekte itibaren azalmaya başlamıştır. Yine de gıda fiyatları savaş öncesi döneme geri dönememiştir. Yaşam maliyeti krizi özellikle gelişmiş ülkelerin hane halklarını olumsuz etkilemiştir.

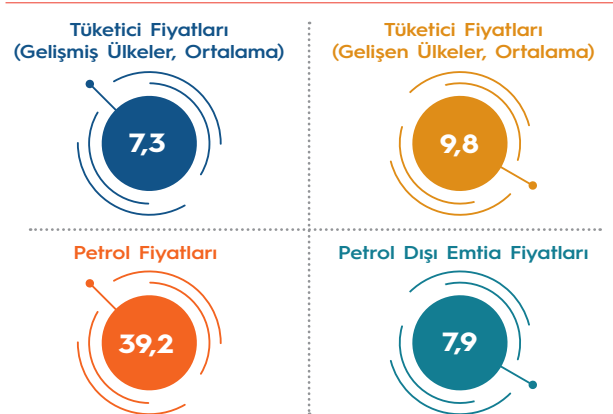
Savaşın yarattığı koşullar ile küresel ayrışma eğilimine bağlı olarak savunma sanayi, makine ve teçhizat sanayi, elektronik sanayi gibi alanlarda ise büyümeler yüksek gerçekleşmiştir. Petrokimya sanayinde Avrupa ve Asya'da yavaşlama diğer bölgelerde büyümeler görülmüştür.

Küresel ölçekte enflasyon sıçrama kaydetti.

2020 yılında yaşanan pandeminin 2021 yılına en önemli miraslarından birisi, ortaya çıkan yeni koşullar içinde enflasyonda yaşanan artış olmuştur. Enflasyon dünya genelinde 2021 yılının ikinci yarısından itibaren birikmeye başlamış ve 2021 yılını hem gelişmiş hem de gelişmekte olan birçok ülkede zirve seviyelerde tamamlamıştır.

KÜRESEL ENFLASYON VE FİYAT GELİŞMELERİ - 2022

Yıllık Değişim (%)

Kaynak: IMF World Economic Outlook, Nisan 2023.

2022 yılında ise bu kez savaşın yarattığı koşullar içinde enerji, gıda, metal ve mineral fiyatlarında sıçramalar yaşanmış, bu durum enflasyonlarda küresel ölçekte tarihi artışlara yol açmıştır. Birçok gelişen ülkede enflasyon oranları çift haneye ulaşmıştır. Enflasyondaki artış ancak yılın son aylarında yavaşlamaya başlamıştır.

2022 yılı sonunda gelişmiş ülkelerde ortalama tüketici enflasyonu yüzde 7,3 ve gelişen ülkelerde ise yüzde 9,8 olmuştur.

Yüksek enflasyon sanayi sektörlerini de doğrudan etkilemiş, özellikle demir-çelik, kimya, gübre vb. enerji yoğun sektörlerde önemli maliyet artışları olmuştur. Yüksek maliyetlerin ürün fiyatlarına yansıtılması ise talepteki yavaşlama nedeniyle maliyet artışlarının altında gerçekleşmiştir.

Sıkı para politikaları yıl boyunca etkisini artırdı.

2021 yılı genelinde artış eğilimine giren enflasyonu merkez bankaları ilk aşamada pandemi koşulları ile ortaya çıkan geçici olarak nitelendirmiştir. Ancak yılın son çeyreğinde enflasyonda yaşanan gelişmeler giderek kalıcı bir enflasyona doğru gidildiğine işaret etmiştir. Buna bağlı olarak yılın son çeyreğinde merkez bankaları parasal genişlemeye son vererek para politikalarında sıkılaştırma planlarını önlerine koymuştur.

2022'de Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile başlayan savaş ise enflasyonda sıçramalara yol açmıştır. Buna bağlı olarak merkez bankaları ilk çeyrekte itibaren sıkı para politikası uygulamalarını kuvvetlendirmiştir. Bir yandan politika faizleri artarken, diğer yandan bilançoların küçültülmesi ile likidite daralmaya başlamıştır.

FED parasal sıkılaştırma politikasını ilk uygulamaya koyan bankalardan biri olmuştur. Banka, salgın sonrası başladığı parasal genişlemesine 2022 yılı Şubat ayında son vermiş, Mart'tan itibaren faiz oranlarını artırmaya başlamıştır. 2022 sonunda politika faizi yüzde 4,5'e yükselmiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) da yükselen enflasyon karşısında faiz artışlarına başlamıştır. ECB uzun yıllar sıfır olarak uyguladığı politika faizini Temmuz 2022 tarihinde yüzde 0,5'e yükseltmiş ve artışlara devam ederek yılı yüzde 2,5'te kapatmıştır. 2023 Mart ayından itibaren de bilançosunu küçültmeye başlamıştır.

İngiltere Merkez Bankası faiz artırımına ilk başlayan büyük merkez bankası olmuş, politika faizini 2022 sonunda yüzde 3,5'e yükseltmiştir. Başta Kanada olmak üzere gelişmiş ve birçok gelişen ülkenin merkez bankası da faiz oranlarını yıl boyunca yükseltmiştir.

Savaşın yarattığı riskler ile ABD doları güvenli liman olarak değer kazanmış, FED'in para politikasındaki sıkılaştırma adımları ile yıl genelinde güçlenmiştir. 2021 yıl sonunda 1,137 olan Euro-dolar paritesi 2022 Eylül ve Ekim aylarında 1'in altına inmiş, yıl sonunda 1,0591 seviyesinden kapanmıştır.

Dünya sanayi sektörü 2022 yılında kademeli olarak zayıfladı.

Küresel İmalat PMI, sektördeki güçlü sipariş talebinin etkisiyle 2021 yılı sonunda 54,2 puan ile oldukça yüksek bir büyümeye işaret ederken üretim alt endeksi yılı 53,3 seviyesinde kapatmış, istihdam da büyüme bölgesinde yer almıştır.

Küresel imalat sektörü 2022 yılına yüksek bir büyüme ivmesi ile başlamıştır. Ocak ve Şubat aylarında da bu yüksek ivme korunmuştur. Ancak Şubat sonunda başlayan Ukrayna savaşının yarattığı koşullar, yüksek enflasyon ve sıkı para politikası uygulamaları ile Çin'deki sert pandemi

KÜRESEL İMALAT PMI (SATIN ALMA YÖNETİCİLERİ ENDEKSİ) VE SEÇİLMİŞ ALT ENDEKSLER

	Aralık 2021	Mart 2022	Haziran 2022	Eylül 2022	Aralık 2022
Küresel PMI	54,3	52,9	52,2	49,8	48,7
Üretim	53,3	50,9	52,4	48,7	48,5
Yeni Siparişler	53,4	51,4	50,1	47,7	46,4
Yeni İhracat Siparişleri	51,2	48,1	49,5	45,9	46,2
İstihdam	51,7	52,0	51,3	50,8	49,8

Kaynak: JP Morgan, S&P Global.

Not: 50'nin üzerindeki rakamlar faaliyet koşullarında iyileşmeye, 50'nin altındaki rakamlar ise bozulmaya işaret etmektedir.

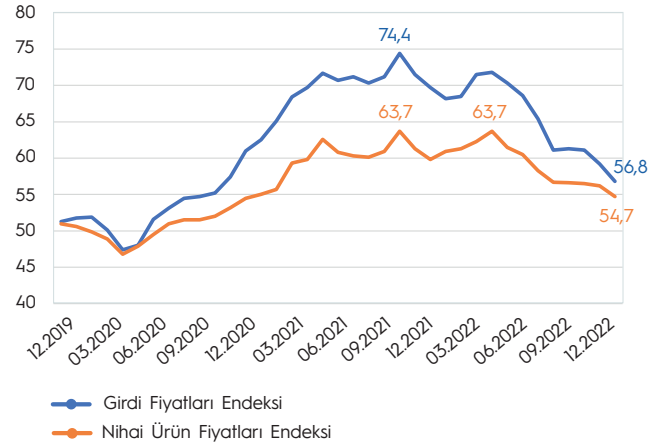
önlemleri sonucu küresel imalat sanayi yılın geri kalanında kademeli olarak zayıflamış ve PMI yılın ikinci yarısında 50 eşik değerinin altına düşerek yılı daralma bölgesinde kapatmıştır.

Küresel sanayi faaliyetlerinde en çok etkilenen alan ihracat siparişleri ve ihracat olmuştur. Yine yurtiçi siparişler ve satışlar da de en olumsuz etkilenen ikinci alandır. 2022 yılını yeni ihracat siparişleri verisi 46,2, toplam siparişler verisi ise 46,4 puandan kapatmıştır. İstihdam ilk kez son çeyrekte küçülme alanına geçmiştir. Üretimde de üçüncü çeyrekte küçülme yaşanmaya başlanmıştır.

Sanayide girdi ve ürün fiyatları ilk yarıda yükseldi, ikinci yarıda geriledi.

2022 yılında sanayi girdi ve ürün fiyatları iki farklı eğilim göstermiştir. 2022 yılına girdi ve ürün fiyatları sınırlı düşüş eğilimi ile başlamıştır. Ancak Şubat sonunda ortaya çıkan savaş ile tüm emtia ve girdi fiyatlarında sıçramalar yaşanmış, bu durum ürün fiyatlarına da yansımıştır. Mart-Mayıs döneminde sanayide girdi ve ürün fiyatları en yüksek seviyelere çıkmıştır.

KÜRESEL İMALAT PMI, GİRDİ VE NİHAİ ÜRÜN FİYATLARI ALT ENDEKSLERİ

Kaynak: JP Morgan, S&P Global.

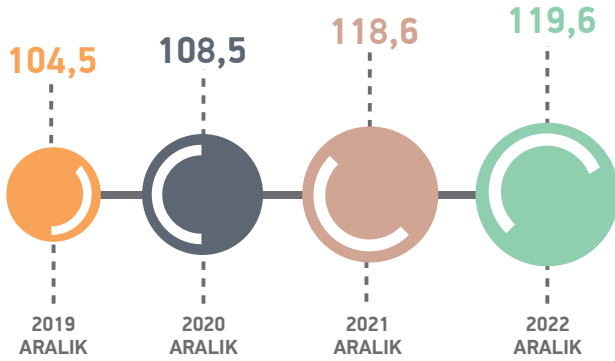
Yılın ikinci yarısında ise bu kez sıkı para politikaları ile ekonomideki yavaşlama ve talepteki düşüş etkileri belirleyici olmuştur. Temmuz ayından itibaren girdi ve ürün fiyatları düşüş eğilimine girmiştir. Yılın son çeyreğinde düşüş eğilimi daha hissedilir olmuştur. Yıl sonunda girdi ve fiyatları büyük ölçüde savaş öncesine ve yılbaşı seviyelerine geri dönmüştür.

Küresel sanayi ihracat fiyatları yüksek seyretti.

2022 yılında küresel sanayi ürünleri ihracat fiyatları yüksek gerçekleşmiştir. Salgın nedeniyle 2020 yılında Nisan ayında dip seviyeye inen küresel sanayi mali ihracat fiyatları daha sonra normalleşmeye başlamış ve 2021'in tamamında ihracat fiyatları artış eğilimi göstermiştir.

2022'ye geldiğinde ise fiyatlar yılın ilk yarısında emtia/girdi ve enerji maliyetlerindeki sıçramanın etkisiyle artışını hızlanarak sürdürmüştür. Yılın ikinci yarısında sıkı para politikaları, güçlü dolar ve zayıflayan talep nedeniyle ihracat mali fiyatları gerilese de fiyatlar 2022'yi yıl başına göre oldukça yüksek seviyede kapatmıştır.

DÜNYA SANAYİ MALLARI İHRACAT FİYAT ENDEKSİ (2005=100)

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü.

Türkiye ekonomisi: 2022 yılında güçlü büyüme, artan kırılganlıklar...

Türkiye ekonomisi 2022'de yüzde 5,5 ile görece güçlü bir büyüme kaydetmiştir. Yılın ilk yarısında büyüme daha güçlü gerçekleşirken ikinci yarıda küresel koşullara bağlı olarak yavaşlama yaşanmış ve büyüme dinamikleri bozulmuştur.

2021 yılında ihracata, sanayideki üretim artışına ve genişleyen yatırımlara bağlı olarak görece sağlıklı bir büyüme yaşanmışken, 2022 yılının özellikle ikinci yarısında büyüme daha çok iç tüketime ve ithalata dayalı gerçekleşmiştir. Net ihracatın büyümeye katkısı negatif, yatırımların katkısı ise çok sınırlı olmuştur.

2022 yılının tamamında hane halkı tüketim harcamaları yüzde 19, kamu harcamaları yüzde 4,2 büyümüştür. Gayrisafi sermaye yatırımları ise yüzde 1,3'lük sınırlı bir büyüme göstermiştir. Ancak bunda inşaat yatırımlarındaki yüzde 9,1'lik sert daralma etkili olmuş, sanayi sektörünü daha yakından ilgilendiren makine ve teçhizat yatırımları ise yüzde 9,6'lık bir artış sergilemiştir. Mal ve hizmet ihracatı yüzde 9,9 genişleme ile ekonomik büyümeyi yükseltirken ithalat ise yüzde 8,6 ile büyümeyi sınırlamıştır. Tüm bu veriler, 2022 yılında sanayi üretimi ve ihracatının büyümeye olan katkısının azaldığını göstermektedir.

Küresel ölçekte enerji fiyatlarındaki belirgin yükselişe ek olarak, ihracatın zayıf ve tüketim kaynaklı ithalat talebinin yüksek seyri ödemeler dengesinde bozucu etki yaratmış ve cari açık 2022 yılında belirgin bir şekilde yükselerek GSYH'ye oranla yüzde 5,5 seviyesine yaklaşmıştır.

Küresel ekonomide enflasyonun geri dönüşü ve Türk lirasındaki şiddetli değer kayıplarının gecikmeli etkileri yurt içinde enflasyonist baskıları güçlendirmiştir. Döviz kurlarının yatay tutulduğu ve Türk lirası varlıkların negatif getiri sunduğu finansal baskılama ortamının yanı sıra beklentilerdeki bozulma da tüketim harcamalarının öne çekilmesine yol açarak enflasyonu beslemiştir. Ekim ayında yüzde 85,5 ile zirve yapan tüketici yıllık enflasyonu, yılın kalanında olumlu baz etkisi ile yüzde 65 düzeylerine geri çekilmiştir.

Özetle, yılın ilk yarısında görece olumlu dış talep koşulları, yılın ikinci yarısında ise güçlü iç talep ile büyüme yüksek tutulmuş, bozulan iç-dış talep dengesi altında güçlü büyüme 2022 yılında Türkiye ekonomisinin kırılganlıklarını artırmıştır.

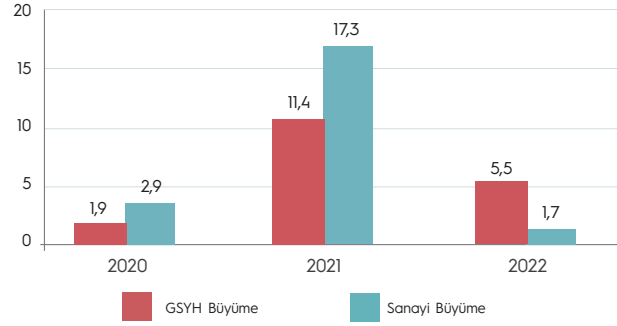
2022 yılında sanayi yüzde 1,7 büyüdü.

Toplam sanayi sektörü büyümesi 2022 yılında yüzde 1,7 ile ekonominin genelinden negatif ayrılmış, imalat sanayinde büyüme ise yüzde 4,3 ile görece daha dirençli gerçekleşmiştir.

2022 yılının ilk yarısı 2021 dinamiklerine benzer şekillenmiş, yavaşlama yılın ikinci yarısında belirginleşmeye başlamıştır. Bu trend değişiminde ana ihracat pazarlarındaki yavaşlama ve Türk lirasındaki reel değerlenmenin getirdiği rekabet dezavantajı nedeniyle dış talep etkili olmuştur.

Ek olarak yeni ekonomi modeli çerçevesinde, ihracatçılara döviz bozdurma zorunluluğunun yanı sıra kredi ve döviz piyasasına getirilen çok sayıda düzenleme de sanayicileri zorlamıştır.

EKONOMİDE VE SANAYİ SEKTÖRÜNDE BÜYÜME (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

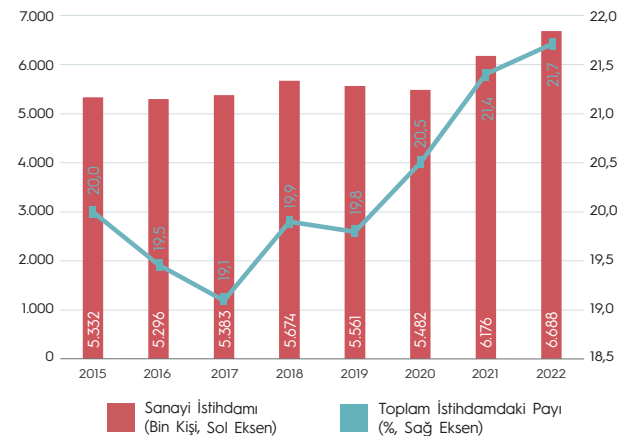
Diğer taraftan, iç talepteki canlılık sanayi sektörü için görece destekleyici olmuştur. Bu anlamda 2022'nin ilk ve ikinci yarısı birbirinden çok farklı görünüm sunmuştur.

Sanayi istihdamı 520 bin kişi artarak en yüksek seviyeye ulaştı.

2022 yılında sanayide yıllık ortalama istihdam 520 bin kişi artmış ve 6,66 milyon kişi ile tarihinin en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir. Sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı ise 0,3 puan artışla yüzde 21,7'ye yükselmiştir.

2021 yılında 661 bin kişilik istihdam artışı sonrası 2022 yılındaki ilave istihdam ile salgın sonrası 2 yılda sanayi istihdamı 1 milyon 181 bin kişilik güçlü bir istihdam artışı yaratmıştır.

SANAYİ SEKTÖRÜNDE İSTİHDAMIN GELİŞİMİ

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

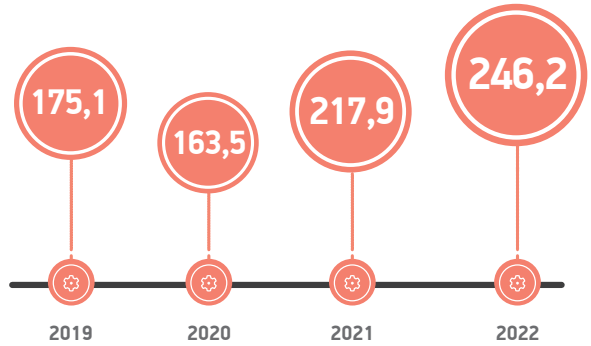
Sanayi üretiminde yavaşlama ve yüksek ücret zamlarına rağmen yaşanan hızlı istihdam artışında yatırım iştahının görece güçlü seyri de etkili olmuştur.

Sanayi malları ihracatında değer olarak yüksek artış gerçekleşti.

2022 yılında sanayi malları ihracatı yüzde 13 artarak 246,2 milyar dolara yükselmiştir. 2021 yılında yüzde 33,2'lik çok güçlü bir artışla yaklaşık 218 milyar dolar olan sanayi malı ihracatı 2022 yılında değer olarak 28,3 milyar dolar artmıştır. Ancak 2022 yılında miktar olarak artış çok sınırlı kalmış ve ihracatın değer olarak artışı büyük ölçüde ihracat fiyatlarındaki artıştan kaynaklanmıştır. 2022 yılındaki ihracat artışı 2021 yılına göre farklı nedenlerle gerçekleşmiştir.

2021 yılında sanayi malı ihracatında yaşanan artışın iki önemli nedeni vardır. Bunlardan ilki ana ihracat pazarlarımızdaki hızlı toparlanma ve küresel mal ticaretindeki büyümedir. İkinci ve daha önemli neden ise küresel tedarik zincirlerindeki değişim ile ortaya çıkan ilave tedarik talebi olmuştur.

SANAYİ İHRACATI (GTS'YE GÖRE, MİLYAR \$)

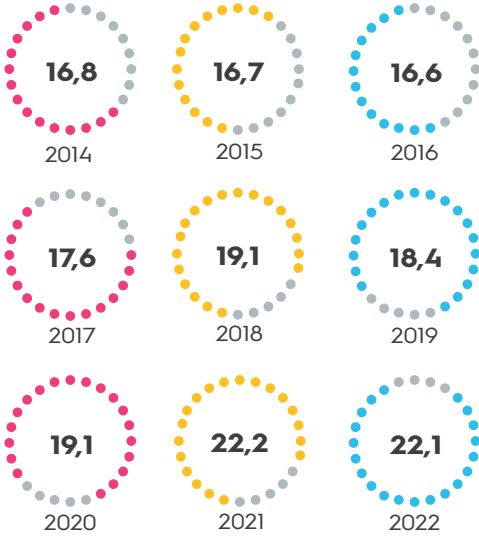
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

2022'de ise gelişmiş ülke pazarlarında özellikle yılın ikinci yarısında yavaşlama belirgin hale gelmiş, ithalat talebi azalmıştır. Türkiye'nin sanayi malları ihracatı da gelişmiş ülke pazarlarındaki bu yavaşlamadan olumsuz etkilenmiştir. Ancak Türkiye 2022 yılında özellikle Rusya'ya ve bölge ülkelerine yönelik sanayi malı ihracatını arttırmıştır. Rusya'ya uygulanan ticaret kısıtlamaları nedeniyle ortaya çıkan tedarik ihtiyacını Türkiye birçok üründe karşılamıştır. Diğer yandan Körfez ülkeleri ile olan ilişkilerin normalleşmesi de ihracata olumlu katkı sağlamıştır.

İmalat sanayinin milli gelir içindeki payı yüzde 22,1 oldu.

İmalat sanayinin cari fiyatlarla GSYH içindeki payı 2022'de bir önceki yıla göre 0,1 puanlık sınırlı düşüyle yüzde 22,1 olmuştur. Bir başka deyişle, 2022'nin ikinci yarısında dış talepte bozulma ve yurtiçi belirsizliklere bağlı olarak yaşanan yavaşlamaya rağmen, görece güçlü ilk yarısının da etkisiyle imalat sanayinin GSYH içindeki payı geçtiğimiz yıl 1998 yılından sonraki en yüksek seviyesine çok yakın bir seviyede gerçekleşmiştir.

İMALAT SANAYİNİN GSYH İÇİNDEKİ PAYI (%)

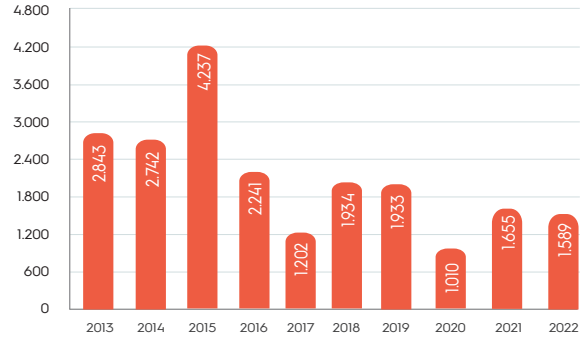
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

İmalat sanayine yönelik doğrudan yabancı yatırımlar 1,59 milyar dolar oldu.

2022 yılında imalat sanayine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları yüzde 4 oranında düşüyle 1,59 milyar dolar olmuştur. Hem küresel koşullar hem de Türkiye'nin yeni bir ekonomi modeli uygulamaya başlaması ile ortaya çıkan belirsizlikler yabancı sermaye yatırımlarını sınırlamıştır. Söz konusu politikalar çerçevesinde Türk lirasında yaşanan değer kaybı ve ardından gelen durağanlaşma, çok yüksek enflasyon, düşük ve negatif (reel) faizler gibi unsurlar imalat sanayine yönelik yabancı sermaye yatırımlarının görece düşük kalmasına yol açmıştır.

İmalat sanayiine yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımları, daha çok satın almalar şeklinde gerçekleşmekte olup yeni yatırımlar sınırlı seyretmektedir. Bu nedenle yabancı sermaye yatırımlarını daha çok satın alma koşulları belirlemektedir.

İMALAT SANAYİNE DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI (MİLYON \$)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Liralaşma politikaları sanayi kuruluşlarını da etkiledi.

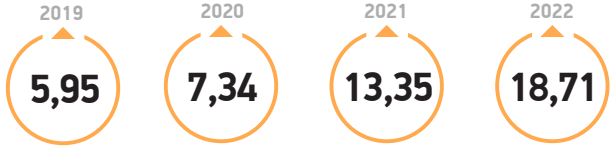
Türkiye ekonomisi 2022 yılına yeni bir model uygulaması ile başlamıştır. Yeni ekonomi modeli uygulaması yıl boyunca devam etmiştir. TCMB'nin 2021 Eylül ayında başlayan faiz indirimleri Türk lirasında hızlı değer kayıplarına yol açmıştır. 2021 Aralık'ta Türk lirası ABD doları karşısında rekor düşük seviyeye inmiş ve 20 Aralık tarihinde yeni önlemler alınmıştır.

"Yeni ekonomi modeli" veya "Türkiye ekonomi modeli" adıyla yeni politika uygulamalarına geçilmiştir. Bu model, daha düşük faiz oranlarını, yatırım ve üretim artışını, cari açığa kalıcı iyileşmeyi ve böylece Türk lirasında kalıcı iyileşme sağlayarak enflasyonu düşürmeyi amaçlamıştır. Diğer yandan ekonomide liralaşma hedefi ortaya konulmuştur.

Yeni ekonomi modeli 2022 yılı boyunca yeni ve ilave düzenlemeler ile uygulanmıştır. Bu kapsamda başta kur korumalı mevduat uygulaması olmak üzere yeni finansal araçlar kullanılarak dolarizasyonun azaltılması ve böylece Türk lirasına istikrar kazandırılması hedeflenmiştir. Türk lirası yılın ilk çeyreğinde değer kazanmış ancak ikinci çeyrekte tekrar 18 TL/dolar seviyesine çıkmıştır. Yılın ikinci yarısında ise kurda genel bir istikrar sağlanmıştır.

Yılsonunda dolar/TL 18,7 seviyesinden kapanmıştır. Yıl ortalaması olarak hesaplandığında Türk lirası 2022 yılında yüzde 84,5 değer kaybetmiştir (2021 yılı ortalaması 8,98 TL/dolar, 2022 yılı ortalaması 16,57 TL/dolar).

DOLAR KURLARI (YIL SONU, TL)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Liralaşma politikaları; yarattığı yüksek enflasyon, yüksek maliyet artışları, krediye erişimde getirilen kısıtlamalar ve Türk lirasındaki yüksek değer kaybının yanı sıra döviz kazançlarının bozdurulması gibi unsurları ile sanayi kesimini olumsuz etkilemiştir. Diğer yandan düşük kredi faizleri ve merkez bankasının ihracat ve yatırım kredileri olanakları sanayi kesimine destek vermiştir.

TL kredi kullanımları koşullu hale geldi.

2022 yılında krediye erişim ve finansman kullanımı, yıl başında hayata geçirilen yeni düzenlemeler çerçevesinde gerçekleşmiştir. Sanayi sektörü ve firmalar yeni düzenlemelere uyum sağlamaya çalışmıştır. Merkez bankası, ihracat ve yatırımların desteklenmesi amacıyla reeskont kredileri kullanıma başlamıştır.

Öncelikle merkez bankası kredilerinin kullanımı, sonrasında ise tüm TL ticari kredilerin kullanımı için şirketlerin bilançolarında tutacakları döviz varlıkları sınırlanmıştır. TL ticari kredi kullanımları fatura karşılığı ve tedarikçilere ödemeler şeklinde olmuştur. Yine bu kapsamda ihracatçı firmalar için reeskont ve TL kredisi kullanımlarında ihracat kazançlarının yüzde 40'ını merkez bankasına, yüzde 30'unu da bankalara bozdurma zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca kredi kullanımları halinde döviz alınmayacağına dair taahhütler koşul haline gelmiştir.

SANAYİ SEKTÖRÜNÜN YURTİÇİNDEN KULLANDIĞI BANKA KREDİLERİ (MİLYAR TL)

	2021 Yıl Sonu	2022 Yıl Sonu	Değişim (%)
İmalat Sanayi	1.060,0	1.702,2	60,6
Enerji, Su, Doğalgaz	395,1	518,3	31,2
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	72,2	97,7	35,3
Toplam	1.527,3	2.318,2	51,8

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu.

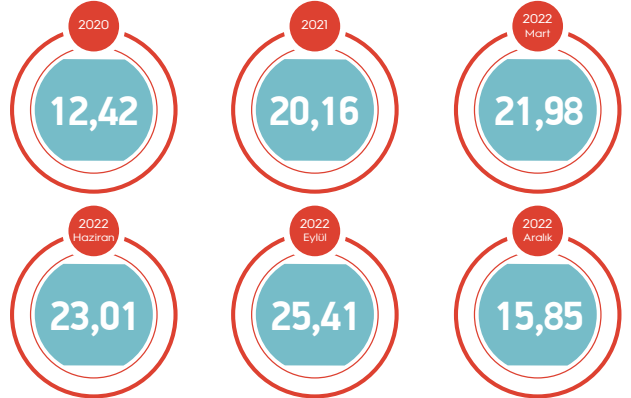
Firmaların kredi kullanımında bir diğer koşul olarak ise bilançolarındaki dövizleri bozdurarak kur korumalı mevduatlara geçilmesi zorunluluğu getirilmiştir. 2022 yılı boyunca sanayi şirketleri de kur korumalı mevduatlar açmışlardır.

Tüm bu yeni koşullar içinde 2022'de sanayi kesiminde yurtiçi kredi kullanımı bir önceki yıla göre yüzde 51,8 artarak 2,32 trilyon TL'ye yükselmiştir. Kredi büyümesinin bir kısmı döviz kuru artışları ve döviz cinsi kredilerin TL karşılıklarının artmasından kaynaklanmıştır. Kredi büyümesi üretici enflasyonunun ve TL'deki değer kaybının altında kalmıştır. Bir diğer deyişle sanayi sektöründe reel bir kredi büyümesi olmamıştır. Bu nedenle yıl genelinde sanayi sektörü artan net işletme sermayesini karşılamada sıkıntı çekmiştir.

Yılın ikinci yarısında kredi faizlerine sınırlamalar getirildi.

İSO 500'ün kaynakları içinde mali borçlar önemli bir yer tutmaktadır. Bu itibarla TL cinsi kredi faiz oranlarının seviyesi, finansman maliyetleri ve karlıklar üzerinde belirleyici olmaktadır. 2022 liralaşma politikaları çerçevesinde getirilen çok sayıda yeni düzenlemeden biri de Merkez bankasının TL kredi faiz oranlarına getirdiği sınırlamalar olmuştur.

TL TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI (ORTALAMA, %)

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

Buna göre bankalar TL ticari kredi faizlerinde merkez bankası referans faiz oranının 1,4 ve 1,8 katlarını geçemeyecektir. Bu üst sınırların geçilmesi halinde bankalara ilave menkul kıymet tesis etmeleri zorunluluğu getirilmiştir. Bu düzenleme ile 2022 yılının son çeyreğinde TL ticari kredi faiz oranlarında gerileme yaşanmıştır. TL ticari kredi faiz oranları üçüncü çeyrekte yüzde 25,41 iken son çeyreği yüzde 15,85 seviyesinden kapatmıştır. Sanayi kesimi için kredi faiz oranları 2022 yılı genelinde düşük ve negatif olmuştur.

Başarı; Kalite ve Sürekliliğin İnşa Ettiği Bir Zirvedir.

Sandviç Panel ve EPS Çözümleriyle
Sektörün Vizyon Lideri Panelsan,
2016'dan bu yana İSO ikinci 500 listesinde.

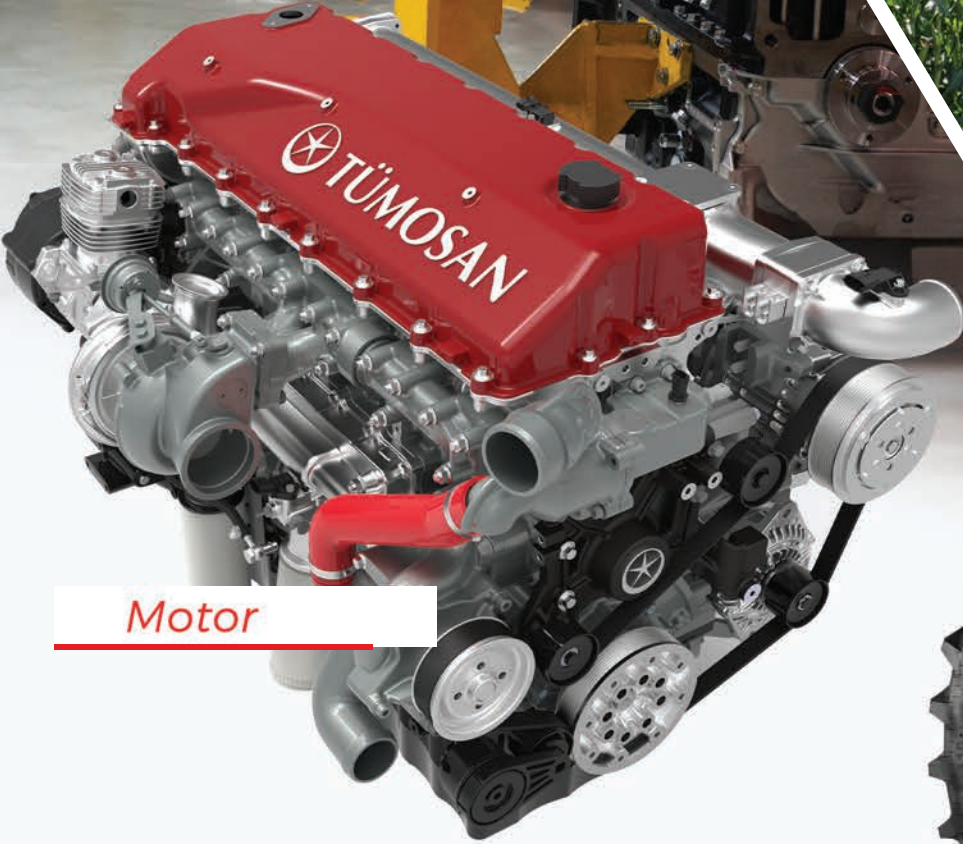

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU

 panelsan

TARIMIN KÖ

Türkçe Sana

Motor

Traktör

TRAKTÖRLERİNDEN

İşinin Zirvesine

Forklift

tumosan.com.tr

 TÜMOSAN

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2022

SAVAŞIN YARATTIĞI KÜRESEL KOŞULLAR VE TÜRKİYE'DE UYGULANAN YENİ EKONOMİ MODELİ İSO 500'ÜN PERFORMANSINI ŞEKİLLENDİRDİ.

İstanbul Sanayi Odası, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları çalışmasını 55 yıldır hazırlamakta ve kamuoyu ile paylaşmaktadır. En büyük sanayi kuruluşları çalışması önce 100, daha sonra 300 ve 1980 yılından bu yana da 500 Büyük Sanayi Kuruluşu kapsamında hazırlanmaktadır.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) çalışması alanında önemli bir referans kaynağı niteliğindedir. Aynı zamanda 50 yılı aşkın birikimiyle Türk sanayinin gelişimi açısından değerli bir bilgi hazinesi oluşturmaktadır.

Sanayi sektörüne ilişkin olarak ülkemizde yürütülen en köklü ve en kapsamlı araştırma olan İSO 500 çalışması, sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri, kuruluşların sınai faaliyetleridir. Sanayi faaliyetleri kapsamında madencilik ve taş ocakçılığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

İSO 500 çalışmasının temel amacı; en büyük sanayi kuruluşlarının tespit edilmesidir. Bununla birlikte çalışma kapsamında sıralamada yer alan kuruluşların Vergi Usul Kanunu (VUK)'na göre hazırlanan bilançoları ve gelir tabloları toplulaştırılarak Türkiye ekonomisi ve sanayi sektörünün gelişimine ilişkin ayrıntılı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır.

Bu analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

Her yıl büyük bir özveri ve dikkatle hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" çalışmasının sonuçları, son yıllarda (pandemi yılı hariç) kuruluşların Kurumlar Vergisi Beyannamesi verme süresinin (Nisan sonu) ardından birkaç hafta içerisinde tamamlanarak Mayıs ayı içerisinde kamuoyuna açıklanmaktadır.

Ancak 2023 Şubat ayında yaşanan büyük deprem felaketinin ardından 11 ilimizde "mücbir sebep hali" ilan edilmiş ve işletmelerin vergisel yükümlülükleri ertelenmiştir. Bu nedenle deprem bölgesinde faaliyet gösteren kuruluşların katılımını sağlayabilmek amacıyla 2022 yılı çalışması gecikmeli olarak yürütülmüş ve sonuçlar Eylül ayı içerisinde açıklanmıştır.

2022 yılında İSO 500 kapsamında 491 özel, 9 kamu kuruluşu yer almıştır. Bir önceki yıla göre özel kuruluşların sayısı 1 adet azalırken kamu kuruluşlarının sayısı 1 adet artmıştır. 2022 yılında İSO 500 sıralamasına giren yeni firma sayısı 65 olmuştur. Geçen yıl bu sayı 64 ile oldukça yakın gerçekleşmiştir.

2022 yılında İSO 500 kapsamına giren 65 firmadan 50'si geçen yıl İSO İkinci 500'de yer alırken, 15'i İSO 1000 dışından doğrudan 2022 yılı İSO 500 sıralamasına girmiştir. 435 firma ise hem 2021 hem de 2022 yıllarında İSO 500 arasında yer alma başarısını göstermiştir.

2022 yılı İSO 500 sonuçları, dünya ekonomisini etkileyen Rusya-Ukrayna savaşının, artan enflasyonist baskıların, sıkılaştırılan para politikalarının ve küresel sanayideki yavaşlamanın etkilerini yansıtmaktadır. Yurtiçinde ise uygulanan yeni ekonomi modeli, liralasma politikası ve yüksek enflasyon İSO 500'ün performansında belirleyici rol oynamıştır.

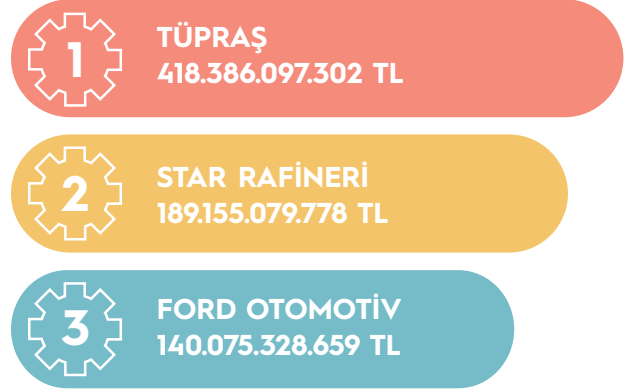
İLK ÜÇ BÜYÜKLÜKLER

Sanayinin devi: TÜPRAŞ.

İSO 500 çalışmasında 2022 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. TÜPRAŞ, uzun yıllardır sürdürdüğü liderliğini bu yılda da korumuştur. TÜPRAŞ ile onu izleyen kuruluşlar arasında üretimden satışlar açısından yaşanan fark, 2022 yılında yine oldukça yüksek gerçekleşmiştir. TÜPRAŞ, 2022 yılında İSO 500'ün toplam üretimden satışlarının yüzde 9,3'ünü gerçekleştirmiştir. Bu oran 2020'de yüzde 5, 2021'de yüzde 6,7 ile daha düşüktür.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

2022 yılında üretimden satışlara göre ikinci büyük kuruluş "Star Rafineri A.Ş." olmuştur. Star Rafineri üçüncülükten ikinciliğe yükselmiştir. Üçüncü sıradaki kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş."dir. Bu kuruluş ikinci sıradan üçüncü sıraya inmiştir. Dördüncü sırada "İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş." bulunmaktadır.

"Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş." 2022 yılında iki sıra yükselmiş ve beşinci sırada yer almıştır. Altıncı sıradaki "İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.", geçen yıla göre bir basamak gerilemiştir. "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş." üç sıra gerileyerek 2022 yılında yedinci sırada yer almıştır.

"Arçelik A.Ş." sekizinci sıradaki yerini korumuştur. Doku-zuncu sırada geçen yıl aynı sırada yer alan "Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş." bulunmaktadır. Onuncu sıradaki kuruluş ise yine yeri değişmeyen "TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş."dir.

Görüldüğü gibi 2022 yılında ilk 10 büyük kuruluş arasında yer alan firmalar bir önceki yıla göre değişmezken sıralamalarda farklılıklar yaşanmıştır. Enerji, değerli madenler ve metal sektörleri küresel fiyat artışlarının olumlu katkısı ile sıralamada yükselmiştir. Otomotiv sektöründe küresel ölçekte yaşanan sıkıntılar ise Türkiye'deki otomotiv sanayi kuruluşlarının sıralamalarını olumsuz etkilemiştir.

Yaratılan katma değerde petrokimya sektörü ön plana çıktı.

İSO 500 çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değer itibarıyla da sıralanmaktadır. Çalışmada kuruluşların yarattıkları brüt katma değer üretici fiyatları ile hesaplanmaktadır.

YARATILAN KATMA DEĞERE GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)

TÜPRAŞ
78.310.441.345 TL

-
-

STAR RAFİNERİ
57.895.598.448 TL

Üretici fiyatlarıyla en yüksek katma değer yaratan kuruluş "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. İkinci sıradaki firma isminin açıklanmasını istememiştir. Üçüncü sıraya ise "Star Rafineri A.Ş." yükselmiştir. Rafineri sektörü, 2022 yılında katma değer büyüklüklerini önemli ölçüde artırmıştır.

2022 yılında en yüksek katma değer yaratan ilk üç kuruluşu, özel sektör kuruluşları oluşturmaktadır. En yüksek katma değer yaratan kuruluş, 2022 yılında İSO 500'ün üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değerinin yüzde 7,2'sini gerçekleştirmiştir. Bu oran geçen yıla göre değişmemiştir.

Enerji ve emtia fiyatlarındaki artış karlılık sıralamasını etkiledi.

İSO 500 çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. 2022 yılında en fazla kar elde eden kuruluş "TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. İkinci sıraya ise "Star Rafineri A.Ş." yükselmiştir. Üçüncü sırada ise geçen yılın kar birincisi olan

EN FAZLA KAR EDEN İLK ÜÇ KURULUŞ

Dönem Karı (V.Ö.)

"Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları A.Ş." bulunmaktadır. Enerji ve emtia fiyatlarındaki artışlar bu sektörlerde faaliyet gösteren firmaların karlılığını olumlu etkilemiştir.

2022'de en fazla kar elde eden ilk üç kuruluşun dönem karı büyüklüğü, İSO 500'ün yüzde 18,6'sını oluşturmaktadır. Bu oran 2020 yılında yüzde 12, 2021 yılında yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

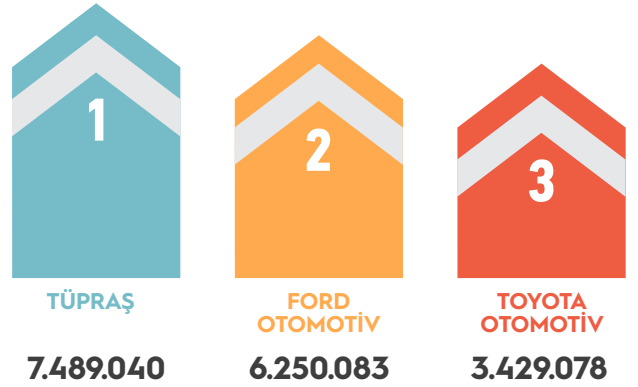
İhracatta ilk üç, rafineri ve otomotiv sektöründe.

İSO 500 çalışmasında bir diğer önemli sıralama en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır. Bu sıralamada, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre ihracat (Fob) dolar değerleri kullanılmaktadır.

Bilindiği üzere GTS'ye göre ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanından yurt dışına çıkan mallar ihracat olarak kabul edilmektedir.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin \$)

2022 yılında en fazla ihracat yapan kuruluş "Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş." olmuştur. 2021 yılında üçüncü sırada yer alan kuruluş, 2022 yılında birinci sıraya yükselmiştir. 2022 yılında en fazla ihracat yapan ikinci kuruluş "Ford Otomotiv Sanayi A.Ş." ve üçüncü kuruluş ise "Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş."dir. İkinci ve üçüncü sıradaki kuruluşlar 2022 yılında birer sıra gerilemiştir.

2016-2020 yıllarında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş sıralaması otomotiv sektörü firmalarından oluşurken 2021'de ilk üçte otomotiv sektörü firmalarının dışında rafine petrol ürünleri sektöründen bir kuruluş yer almıştır. 2022 yılında ise rafine petrol ürünleri sektörü kuruluşu ilk sıraya yükselmiş ve sıralama yapısı yeniden değişim göstermiştir.

GELECEK İÇİN DEĞER

Türkiye'nin lider sanayi kuruluşlarından biri olarak, yassı çelik sektöründeki uzmanlığımızla yarının ihtiyaçlarına bugünden çözümler üretiliyor, iş ortaklarımızın gelecek hedeflerine değer katıyoruz.

VARAKA

İSO 500 LİSTESİNDEYİZ

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

www.varaka.com

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Çevreye Saygı, Kaliteye Bağlılık VARAKA Kağıt Farkı

VARAKA

TEMEL GÖSTERGELER

İSO 500'ün performansı, Türk sanayinin büyümesini ve gelişmesini etkilemekte ve belirleyici olmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO 500: Ekonominin Lokomotifi.

İSO 500 Türk sanayi sektörü içerisinde önemli bir ağırlığa sahiptir. Bu nedenle İSO 500'ün yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içindeki payı önemli bir göstergedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) milli gelir hesaplarında geçmiş yıllara yönelik olarak yapmış olduğu güncellemeler nedeniyle İSO 500'ün yarattığı katma değer toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar küçük oranlarda da olsa değişebilmektedir.

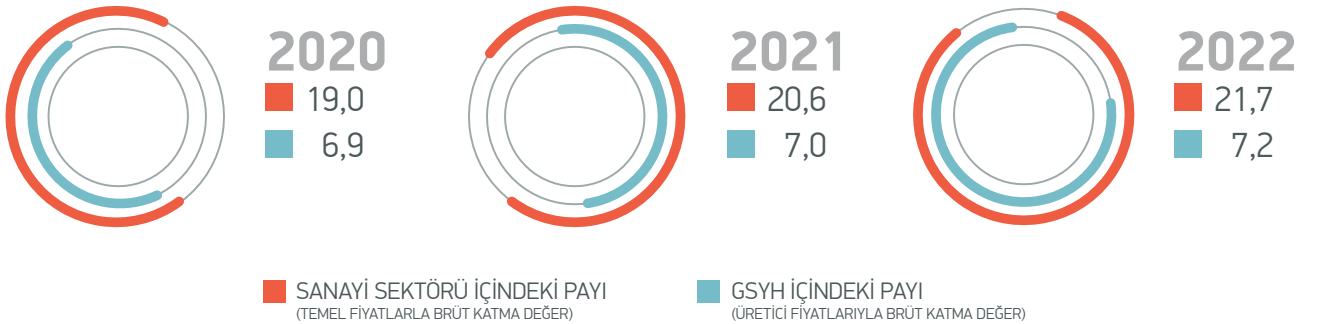
İSO 500'ün temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değer sanayi sektörü katma değeri içindeki payı 2019 sonrasında artış göstermektedir. 2019'da yüzde 18,2 olan pay

2020'de yüzde 19'a, 2021'de 20,6'ya yükselmiştir. 2022'de ise 1,1 puan daha artarak yüzde 21,7 çıkmıştır.

İSO 500'ün üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değer GSYH içindeki payı ise 2019'dan 2021'e yüzde 6,5'ten yüzde 7'ye yükselmiştir. 2022 yılında 0,2 puan daha artan oran yüzde 7,2 ile 2013 sonrası dönemin en yüksek düzeyine ulaşmıştır.

2022 yılında ekonomi yüzde 5,5 büyürken sanayi sektöründeki büyüme yüzde 1,7 ile daha sınırlı kalmıştır. Ancak İSO 500, gerek GSYH gerekse sanayi katma değeri içindeki payını artırarak genel ekonominin ve sanayinin üzerinde bir performans sergilemiştir.

SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 491 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 9 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	4.484.898.418.949	4.336.169.840.606	148.728.578.343	96,7	3,3
Net Satışlar	5.230.152.287.926	5.013.845.130.384	216.307.157.542	95,9	4,1
İhracat (GTS'ye Göre, Bin \$)	97.926.632	96.680.350	1.246.283	98,7	1,3
Dönem Karı (V.Ö.)	519.705.742.375	490.454.740.299	29.251.002.076	94,4	5,6
Dönem Zararı	34.297.348.614	33.590.898.949	706.449.665	97,9	2,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	485.408.393.761	456.863.841.350	28.544.552.411	94,1	5,9
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	807.746.918.198	770.216.455.504	37.530.462.694	95,4	4,6
Toplam Borçlar	2.511.431.533.608	2.359.037.684.333	152.393.849.275	93,9	6,1
--Kısa Vadeli Borçlar	1.743.399.958.772	1.639.383.799.465	104.016.159.307	94,0	6,0
Mali Borçlar	679.241.367.758	630.169.030.087	49.072.337.671	92,8	7,2
Diğer Borçlar	1.064.158.591.014	1.009.214.769.378	54.943.821.636	94,8	5,2
--Uzun Vadeli Borçlar	768.031.574.836	719.653.884.868	48.377.689.968	93,7	6,3
Mali Borçlar	624.794.301.770	588.333.642.191	36.460.659.579	94,2	5,8
Diğer Borçlar	143.237.273.066	131.320.242.678	11.917.030.389	91,7	8,3
Özkaynak	1.396.827.309.939	1.294.741.121.634	102.086.188.304	92,7	7,3
--Ödenmiş Sermaye	282.046.577.157	211.748.179.854	70.298.397.303	75,1	24,9
--Sermaye Yedekleri	455.405.792.354	454.975.362.974	430.429.381	99,9	0,1
--Kar Yedekleri	205.007.635.468	183.696.342.995	21.311.292.473	89,6	10,4
--Geçmiş Yıl Karları	171.553.507.366	166.435.154.869	5.118.352.497	97,0	3,0
--Geçmiş Yıl Zararları	154.927.728.679	132.403.703.351	22.524.025.328	85,5	14,5
--Dönem Net Karı	472.052.304.272	443.894.112.629	28.158.191.643	94,0	6,0
--Dönem Net Zararı	34.310.778.000	33.604.328.336	706.449.665	97,9	2,1
Aktif Toplamı	3.908.258.843.547	3.653.778.805.967	254.480.037.579	93,5	6,5
--Dönen Varlıklar	2.533.743.924.460	2.372.357.037.272	161.386.887.187	93,6	6,4
--Duran Varlıklar	1.374.514.919.087	1.281.421.768.695	93.093.150.392	93,2	6,8
--Maddi Duran Varlıklar	1.030.853.360.760	966.439.560.209	64.413.800.551	93,8	6,2

▼ Devamı Diğer Sayfada

▲ Başlangıcı Önceki Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 491 Özel Sektör Sanayi Kuruluşu	C 9 Kamu Kuruluşu	B/A (%)	C/A (%)
--Diğer Duran Varlıklar	343.661.558.327	314.982.208.486	28.679.349.841	91,7	8,3
--Birikmiş Amortismanlar	1.063.378.922.969	1.023.002.283.783	40.376.639.186	96,2	3,8
Ücretle Çalışanlar	788.389	750.564	37.825	95,2	4,8
Ödenen Maaş ve Ücretler	193.959.017.808	182.492.638.975	11.466.378.833	94,1	5,9
Ödenen Faizler	133.959.348.481	130.177.372.876	3.781.975.605	97,2	2,8
Milli Gelir Anlamındaki Kar	392.096.635.250	367.184.981.382	24.911.653.868	93,6	6,4
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	720.015.001.539	679.854.993.233	40.160.008.306	94,4	5,6
Amortismanlar	134.293.719.204	130.097.024.026	4.196.695.178	96,9	3,1
Diğer Dolaylı Vergiler	4.139.029.355	3.486.690.574	652.338.781	84,2	15,8
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	858.447.750.098	813.438.707.833	45.009.042.265	94,8	5,2
Ödenen KDV + ÖTV	227.318.755.507	220.747.937.695	6.570.817.812	97,1	2,9
Sübvansiyonlar	465.549.435	254.450.129	211.099.306	54,7	45,3
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	1.085.300.956.170	1.033.932.195.399	51.368.760.771	95,3	4,7

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

Satışlarda yüksek artışlar.

İSO 500'de üretimden satışlar 2022 yılında yüzde 119 oranında artmıştır. 2020'deki yüzde 15,3 ve 2021'deki yüzde 73,8'lik artışlar ile karşılaştırıldığında üretimden satışlarda yüksek bir büyüme performansı söz konusudur. 2022 yılında tüketici enflasyonu ile arındırıldığında üretimden satışlar reel olarak yüzde 33,3 oranında artış göstermiştir. Üretici fiyatlarıyla arındırıldığında ise reel artış yüzde 10,8 olmuştur.

2022 yılında görülen bu yüksek oranlı artışta üç unsur etkili olmuştur. Yurtiçinde uygulanan liralasma politikaları ile hane halkı tüketim harcamaları güçlü seyretmiştir. Dış talep yıl genelinde kademeli olarak yavaşlasa da yüksek iç talep satışları desteklemiştir. Diğer yandan 2022 yılında yüksek bir enflasyon yaşanmıştır. Fiyat artışları ile satışlar nominal olarak genişlemiştir. Yine savaşın etkisi ile enerji ve emtia fiyatları dünya genelinde önemli ölçüde yükselmiştir. Bu artışlar, özellikle bu sektörlerde faaliyet gösteren kuruluşların performansını olumlu etkilemiştir. Son olarak Türk lirasındaki değer kaybı ile ihracat gelirlerinin TL karşılıkları genişlemiş ve İSO 500'ün satış rakamlarına pozitif katkı yapmıştır.

Dış pazarlardaki yavaşlamaya rağmen yüzde 14'lük ihracat artışı.

İSO 500'ün ihracatı 2022 yılında yüzde 14,1 artarak 97,9 milyar dolara yükselmiştir. Aynı dönemde Türkiye sanayi sektörü ihracatı da yüzde 13 artarak 246,2 milyar dolar olmuştur. 2022 yılında gerek İSO 500 gerekse Türkiye sanayi sektöründeki ihracat pazarlardaki yavaşlamaya rağmen artış göstermiştir.

2022 yılı başında Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile başlayan savaş küresel ticarete yeni kırılmalar yaratmış, enerji, gıda ve emtia fiyatlarında sıçramalar olmuş ve yüksek enflasyon nedeniyle uygulamaya konulan sıkı para politikaları küresel ekonomide ve ihracat pazarlarımızda yavaşlamaya yol açmıştır. Bu gelişmeler ihracat üzerinde sınırlayıcı etki yaratmıştır. Diğer yandan artan fiyatlar ihracat fiyatlarında artışa yol açarak yurtdışı satışları desteklemiştir. 2022 yılındaki ihracat artışları daha çok fiyat artışları kanalı ile gerçekleşmiştir.

Yüksek enflasyon ortamı: Artan karlılıklar.

2022 yılı koşullarında sanayi kuruluşlarının karları nominal olarak yüksek artışlar göstermiştir. Kar eden kuruluşların dönem karı yüzde 80,6 artmış, zarar eden kuruluşların dönem zararı ise yüzde 49,8 azalmıştır. Böylece İSO 500'ün vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı yüzde 121,2 yükselmiştir. Aynı yılda faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı da yüzde 99,3 büyümüştür.

Borçlanmada artış hız kesti ama kısa vadeli borçların payı arttı.

İSO 500'ün toplam borçları 2022 yılında yüzde 66,6 oranında artmıştır. Alt kalemler incelendiğinde mali borçlar yüzde 63,8, diğer borçlar ise yüzde 69,7 oranında artış göstermiştir. 2021'in ardından 2022'de de diğer borçlar mali borçlar üzerinde büyümüştür. Kredi kullanımına getirilen koşullar ve kısıtlamalar finansmana erişimi zorlaştırmış ve kredi büyümesi de yavaşlamıştır. Kuruluşlar net işletme sermayesi ihtiyaçlarını daha çok diğer borçlar ile sağlamıştır.

Borçların vadelerine göre gelişiminde ise kısa vadeli mali borçlardaki artış (yüzde 99,2), uzun vadeli mali borçlardaki artışın (yüzde 37,3) üzerinde gerçekleşmiştir. Daha yüksek büyüme gösteren diğer borçlarda ise kısa vadeli borçların yüksek payı (yüzde 86,9'dan yüzde 88,1'e) artarak devam etmiştir. Aynı yılda kısa vadeli diğer borçlar yüzde 72,2 artarken uzun vadeli diğer borçlardaki artış yüzde 53,5 ile daha düşük gerçekleşmiştir.

Özkaynak artışı bilanço büyümesinin üzerinde.

İSO 500'ün özkaynakları 2022 yılında yüzde 123,8 büyümüştür. Yıl sonu TÜFE enflasyonu dikkate alındığında özkaynaklardaki reel artış yüzde 36,3 düzeyindedir. Bu artış, 2017-2021 dönemine göre yüksek bir performansa işaret etmiştir.

Buna bağlı olarak özkaynaklardaki büyüme toplam bilanço artışının (yüzde 83,4) üzerine çıkmıştır. Karlardaki artışın yanı sıra yeniden değerlendirme uygulaması özkaynak büyümesini desteklemiştir.

Ödenen faizlerin yarattığı mali baskı azaldı.

2022 yılında İSO 500'de ödenen faizlerdeki artış önceki yıla göre önemli ölçüde küçülmüştür. 2021 yılında yüzde 104,7 olan ödenen faizler artış oranı 2022 yılında yüzde 46,9'a inmiştir. Böylece faiz ödemelerinin yaratmış olduğu mali baskı 2022 yılında azalmıştır. Reel olarak bakıldığında ise ödenen faizler yüzde 10,6 küçülmüştür. Bu küçülmeye 2022 yılında kredi faiz oranlarındaki düşüş belirleyici olmuştur. Ayrıca merkez bankası düşük faizli kredi olanakları da sağlamıştır. Sanayi sektörü bu uygun faiz ortamından önemli ölçüde yararlanmıştır.

Katma değerde iyileşen karlılığın etkisiyle güçlü artışlar söz konusu.

İSO 500'ün yarattığı katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre de 2022 yılında yüksek büyümeler göstermiştir. 2022 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 121,8, temel fiyatlarla brüt katma değer yüzde 119,9 ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer yüzde 113,9 artmıştır. Bu yüksek oranlı artışlarda, katma değer hesaplamasında kullanılan milli gelir anlamında kar büyüklüğündeki artış belirleyici olmuştur.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2020	2021	2022
Üretimden Satışlar (Net)	15,3	73,8	119,0
Net Satışlar	15,9	74,5	126,1
İhracat (\$)	-12,8	33,9	14,1
Dönem Karı (V.Ö.)	44,9	153,2	80,6
Dönem Zararı	25,8	223,3	-49,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	50,1	137,2	121,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	43,1	119,7	99,3
Toplam Borçlar	23,0	71,1	66,6
Kısa Vadeli Borçlar	22,7	81,0	81,8
Uzun Vadeli Borçlar	23,5	56,1	40,1
Mali Borçlar	23,0	59,3	63,8
Kısa Vadeli Mali Borçlar	22,4	65,5	99,2
Uzun Vadeli Mali Borçlar	23,3	55,0	37,3
Özkaynak	23,2	53,2	123,8
Aktif Toplamı	23,0	65,4	83,4
Duran Varlıklar	14,2	51,1	94,6
Ödenen Faizler	23,6	104,7	46,9
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	32,6	84,3	121,8
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	27,4	78,2	119,9
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	24,1	46,6	113,9

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER

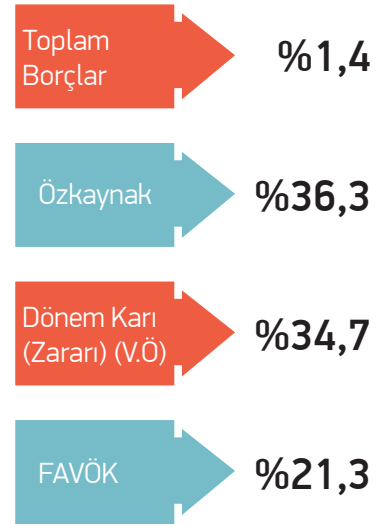
İSO 500'ün temel göstergelerindeki nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilendiği için seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler tüketici enflasyonundan arındırılmakta ve böylece reel gelişmeler yansıtılmaya çalışılmaktadır.

2022 yılında üretimden satışlar reel olarak yüzde 33,3 oranında artmıştır. Satışlardaki reel artışın yanı sıra karlılık göstergelerinde de önemli reel artışlar söz konusudur. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar reel olarak yüzde 21,3 oranında artarken dönem kar ve zarar toplamındaki reel artış yüzde 34,7 ile daha yüksek gerçekleşmiştir. Aynı yılda toplam borçlar yüzde 1,4 oranında reel artış gösterirken özkaynaklardaki reel artış yüzde 36,3 düzeyine yükselmiştir. Finansman giderleri ise reel olarak yüzde 19,3 azalmıştır.

2022 yılında özellikle iç talepte yaşanan önemli artışlar ile üretimden satışlarda reel olarak son yılların en yüksek artışı gerçekleşmiştir. Finansman giderleri ise uzun yıllar sonrası reel olarak azalmıştır.

Bu azalışta liralasma politikaları çerçevesinde uygulanan negatif faiz uygulaması etkili olmuştur. Toplam özkaynaklar toplam borçlardan daha hızlı artarken borç/özkaynak dengesi özkaynaklar lehine gelişmiştir. Karlardaki reel artış özkaynaklardaki reel artış önemli ölçüde desteklemiştir.

REEL DEĞİŞİMLER (%)

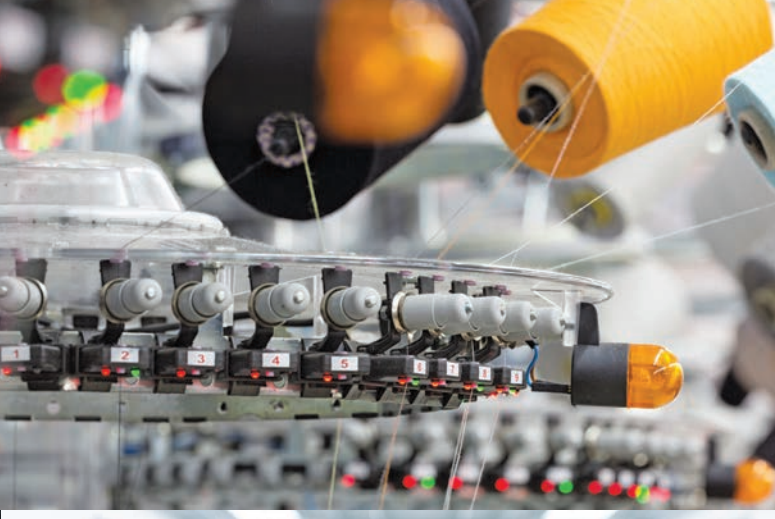

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2020	2021	2022
Üretimden Satışlar (Net)	0,6	27,7	33,3
Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	24,9	61,5	21,3
Finansman Giderleri	21,5	72,8	-19,3
Dönem Karı/Zararı (V.Ö)	31,0	74,3	34,7
Toplam Borçlar	7,3	25,7	1,4
Özkaynaklar	7,5	12,6	36,3
TÜFE Yıllık Değişim	14,60	36,08	64,27

“2022’de uzun yıllar sonra finansman giderleri reel olarak azaldı.”

Yatırım projelerinizde büyümenin tamamlayıcı gücü

Yatırım ekipmanları leasinginde uzman ekibimiz ve avantajlı çözümlerimizle size zaman ve para kazandırmak için 1988'den beri yanınızdayız.

Gücümüze, hızımıza, öncü ruhumuza ve tecrübemize güvenin.

İLK 50 KURULUŞUN AĞIRLIĞI

İlk 50 kuruluş, İSO 500'ün yarısından fazlası oluşturuyor.

İSO 500 kapsamında kuruluşların ağırlıklarını görebilmek amacıyla kuruluşlar büyüklük sıralamasına göre 50'lik gruplara ayrılmakta ve bu 50'lik grupların seçilmiş temel ekonomik büyüklükler içindeki payları hesaplanmaktadır. Bu hesaplamalar ile ölçek ekonomisinin önemi ortaya konulmaya çalışılmaktadır. 2022 yılında ilk 50 kuruluşun İSO 500 içindeki payı bazı göstergelerde artarken bazı temel göstergelerde düşüş göstermiştir.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içinden aldığı pay 2021'de yüzde 50,3 iken 2022'de yüzde 52'ye yükselmiştir. Bu artış ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından daha hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci 50'lik grubun payı ise yüzde 13'ten yüzde 12,9'a inmiştir. Diğer 50'lik grupların üretimden satışlar içinden aldıkları paylar sınırlı kalmaya devam etmiştir.

İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payı 2021'de yüzde 42,6 iken 2022'de yüzde 44,7'ye çıkmıştır. İlk 50 kuruluşun brüt katma değerden aldığı pay 2021 yılından sonra 2022'de de iyileşmiştir.

İlk 50 kuruluşun vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı, 2021 yılında yüzde 65,6 iken 2022 yılında yüzde 58,2'ye gerilemiştir. 2022 yılındaki yüksek karlara karşın ilk 50 kuruluş vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı açısından diğer 450 firmaya göre daha düşük bir performans ortaya koymuştur.

İkinci 50'lik grubun payı ise yüzde 7,6'dan yüzde 9,7'ye yükselmiştir. 50'lik grupların vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payları 2022 yılında bir önceki yıla göre büyük farklılıklar göstermiştir. Bu gelişmede liralasma politikalarının ve küresel yavaşlamanın sektörlere yönelik farklı etkileri belirleyici olmuştur.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı ise 2021 yılında yüzde 50,7 iken, 2022 yılında 0,4 puan artarak yüzde 51,1 olmuştur.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı 3,8 puan azalarak yüzde 49,6 olarak gerçekleşmiştir. 50'lik gruplar farklı ihracat büyümeleri göstermiştir. İkinci ve üçüncü 50'lik grubun payları artmıştır.

İlk 50 kuruluşun ücretle çalışanlar içindeki payı ise 2021 yılında yüzde 27 iken 2022 yılında yüzde 26,7'ye inmiştir. İlk 50 kuruluş dışındaki diğer ölçeklerin istihdamı daha yüksek artışlar göstermiştir.

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	52,0	44,7	58,2	51,1	49,6	26,7
51 - 100	12,9	16,3	9,7	12,9	11,4	13,3
101 - 150	8,1	10,2	7,1	8,0	9,4	11,1
151 - 200	6,3	6,6	6,0	5,8	7,5	9,3
201 - 250	5,0	5,4	3,5	4,9	4,4	7,5
251 - 300	4,0	5,5	5,3	6,4	4,1	8,2
301 - 350	3,5	3,3	2,9	3,3	3,8	6,2
351 - 400	3,0	2,9	2,2	2,8	3,8	5,9
401 - 450	2,7	2,9	3,2	2,9	3,2	5,8
451 - 500	2,4	2,2	1,8	2,0	2,6	6,0
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

120 yılı aşkın küresel deneyimimizle Türkiye'nin dört bir yanındaki yaklaşık 150 sanayi tesisine temizlikten teknik bakıma, yemek hizmetlerinden güvenliğe kadar geniş bir yelpazede profesyonel hizmet ve özel çözümler sunuyoruz.

İNSANLAR MEKANLARI YARATIR

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

İHRACAT PERFORMANSI

İSO 500'den ihracat rekoru.

2022 küresel ekonomi ve ticaret için özel bir yıl olmuştur. Küresel ticarete büyüme miktar olarak önemli ölçüde yaşananlar değer olarak artış daha yüksek gerçekleşmiştir. 2022 yılında savaşın yarattığı koşullar içinde ticaret kanalları önemli ölçüde bozulmuş, karşılıklı yaptırımlar uygulanmıştır. Yine savaşın etkisiyle enerji, gıda ve emtia fiyatlarında önemli artışlar yaşanmış, ticarete konu olan malların fiyatları yükselmiştir. Sıkı para politikaları, talebi ve dolayısıyla ticareti özellikle yılın ikinci yarısında sınırlamıştır.

Türkiye'nin birçok önemli ihracat pazarı, 2022 yılının özellikle ikinci yarısında yavaşlama eğilimi göstermiştir. Türkiye'ye yönelik ilave tedarik talebi ise sürmüştür. Bu gelişmeler çerçevesinde 2022 yılında Türkiye'nin ihracatı yüzde 12,9 artışla 254,2 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye'de sanayi malları ihracatının toplam ihracat içindeki payı 2022 yılında yüzde 96,9 olmuştur.

Aynı yılda İSO 500'ün ihracatı ise yüzde 14,1 oranında artarak 85,8 milyar dolardan 97,9 milyar dolara yükselmiştir. 2022 yılında İSO 500'ün ihracat performansı, Türkiye'nin genel ihracat performansının 1,2 puan üzerinde gerçekleşmiştir. Böylece İSO 500 tarihindeki en yüksek ihracat rakamına ulaşılmıştır. Aynı yılda ihracat yapan kuruluş sayısı da 467 ile en yüksek seviyesine çıkmıştır.

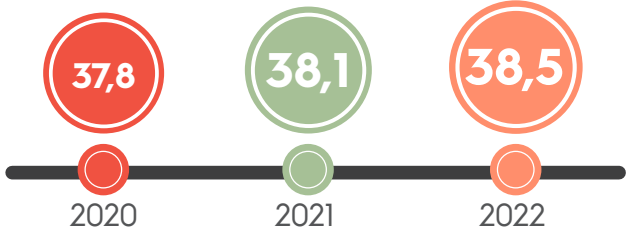
İSO 500, Türkiye'nin ihracat performansı açısından da önemli bir ağırlığa sahiptir. 2022 yılında Türkiye ihracatının yüzde 38,5'i, sanayi ihracatının yüzde 39,8'i İSO 500 tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu oranlar geçen yıl sırasıyla yüzde 38,1 ve yüzde 39,4 ile biraz daha düşüktür. İSO 500 zorlu küresel talep koşullarına rağmen gerek Türkiye gerekse sanayi ihracatı içindeki payını artırma başarısını göstermiştir.

İHRACAT PERFORMANSI

	2020	2021	2022
Türkiye İhracatı (Milyar Dolar)	169,6	225,2	254,2
Türkiye Sanayi İhracatı (Milyar Dolar)	163,5	217,9	246,2
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı (Milyar Dolar)	64,1	85,8	97,9
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam Türkiye İhracatındaki Payı (%)	37,8	38,1	38,5
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Türkiye Sanayi İhracatındaki Payı (%)	39,2	39,4	39,8

Enerji, gıda ve emtia fiyatlarındaki artışlar ile nihai ürünlerin fiyatlarındaki artışlar sektörlerin ihracat performanslarında belirleyici olmuştur. Gıda, ana metal, metal eşya, rafine petrol ürünleri, petrokimya ve kimyasallar sektörleri fiyat artışlarından olumlu etkilenmiştir. Böylece İSO 500'ün ihracatı son yılların en yüksek oranında yükselmiş ve toplam ihracat içindeki payı da artmıştır.

TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

2022 yılında İSO 500'de ihracatın toplam net satışlar içindeki payı yüzde 31'e inmiştir (yıllık ortalama dolar kuru 16,57 Türk lirası ve toplam net satışlar 315,6 milyar dolar). Bu oran 2020 yılında yüzde 34,1, 2021 yılında yüzde 33,4 olarak gerçekleşmiştir.

Sektörlerin ihracatı farklı gelişmeler gösterdi.

İhracatın ana sektörler itibarıyla performansları değerlendirildiğinde imalat sanayi ihracatı yüzde 13,1 artarken, madencilik ve taş ocaklığı ihracatı yüzde 54,5 ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayi ihracatı ise yapılan ihracatın çok küçük olması nedeniyle oldukça yüksek oranlı artış göstermiştir.

İSO 500'de ihracatın yüzde 97,5'i imalat sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle imalat sanayi sektörlerinin performansları belirleyici olmaya devam etmektedir. 2022 yılında imalat sanayinin altında yer alan 22 alt sektörden 15'inin ihracatı artarken, 7'sinin ihracatı azalmıştır. Sektörlerde ihracat eğilimi daha çok artış şeklinde gerçekleşmiştir.

İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artış yüzde 108 ile kok kömürü ve rafine petrol ürünleri sektöründe olmuştur. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı sanayinde ihracat artışı yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Ana metal sanayinde ihracat sadece yüzde 0,8 artmıştır. Ana metal sanayindeki kuruluşların ihracatı 2022 yılında 18,6 milyar dolar olmuştur.

TÜRKİYE'NİN

BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

14 yıldır aralıksız
Türkiye'nin ilk 500'ündeyiz.
Türkiye'nin en büyük pamuk ipliği
ve denim kumaş üreticisi olarak
Kahramanmaraş ve Türkiye için
üretmeye devam ediyoruz.

DOĞAMIZDA

BASARI
VAR

YARIN
İÇİN
ÜRET

www.sirikcioglu.com.tr

SİRİKÇİOĞLU
GRUBU

En yüksek ihracatın yapıldığı motorlu kara taşıtları sektöründe ise ihracat 2022 yılında yüzde 5 yükselmiştir. Başta yarı iletkenler olmak üzere otomotiv sektöründe küresel ölçekte tedarik sıkıntısı, 2022 yılında azalarak da olsa devam etmiş ve bu da ihracatı sınırlamıştır.

2022 yılında kağıt ve kağıt ürünleri sanayi ihracatı yüzde 74, mineral ürünler ihracatı yüzde 49,8, gıda ürünleri ihracatı ise yüzde 27,2 artmıştır. Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı

sanayinde ihracat yüzde 2,1 azalırken, metal ürünleri imalatı sanayinde ihracat yüzde 5,2 yükselmiştir. Elektrikli teçhizat ürünlerinde ihracat artışı yüzde 9,2, makine ve ekipman imalatı sanayinde ise yüzde 14,9 olmuştur.

Tekstil sanayi ihracatı yüzde 15,6, giyim eşyaları ihracatı ise yüzde 0,6 azalmıştır. İhracatın gerilediği diğer sektörler ise ağaç ve ağaç ürünleri, elektronik sanayi ve mobilya sanayi ile diğer imalatlar sanayi olmuştur.

İhracatın Sektörel Dağılımı

Sektörler		İhracat (GTS'ye Göre, Bin \$)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2021	2022	2021	2022	
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1.388.668	2.145.433	1,6	2,2	54,5
10	Gıda ürünlerinin imalatı	6.338.585	8.060.208	7,4	8,2	27,2
11	İçeceklerin imalatı	60.179	117.407	0,1	0,1	95,1
12	Tütün ürünleri imalatı	248.258	308.239	0,3	0,3	24,2
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	2.874.317	2.426.116	3,3	2,5	-15,6
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.628.639	1.619.402	1,9	1,7	-0,6
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	830.765	714.361	1,0	0,7	-14,0
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	545.051	948.281	0,6	1,0	74,0
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3.995.425	8.308.683	4,7	8,5	108,0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4.909.471	6.845.542	5,7	7,0	39,4
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	225.666	390.261	0,3	0,4	72,9
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	2.726.277	2.668.210	3,2	2,7	-2,1
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	2.436.517	3.649.708	2,8	3,7	49,8
24	Ana metal sanayii	18.488.660	18.640.735	21,5	19,0	0,8
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	2.106.758	2.217.341	2,5	2,3	5,2
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.419.963	1.390.464	1,7	1,4	-2,1
27	Elektrikli teçhizat imalatı	7.981.112	8.715.688	9,3	8,9	9,2
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2.179.154	2.503.343	2,5	2,6	14,9
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	22.416.165	23.531.378	26,1	24,0	5,0
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.187.730	1.378.115	1,4	1,4	16,0
31	Mobilya imalatı	246.506	145.556	0,3	0,1	-41,0
32	Diğer imalatlar	1.571.540	855.873	1,8	0,9	-45,5
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1.571.540	855.873	1,8	0,9	-45,5
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	22.146	281.548	0,0	0,3	1.171,3
	Toplam	85.847.807	97.926.632	100,0	100,0	14,1

DOĞAYLA BİRLİKTE
BÜYÜYORUZ

www.icdas.com.tr/Surdurulebilirlik

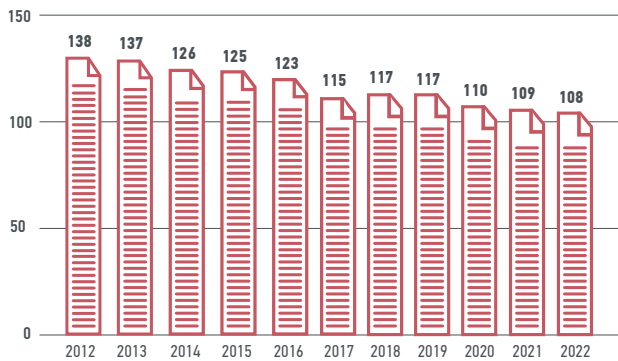
YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

Türk sanayi sektöründe yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli bir rol oynamaya devam etmektedir. Bu itibarla İSO 500 arasında yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların göstergeleri de değerlendirilmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 108.

2009 yılından sonra İSO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluş sayısında yaşanan kademeli gerileme, 2018 ve 2019 yıllarındaki duraklamanın ardından son üç yılda yeniden devam etmektedir. 2020 yılında 7 adet düşüş gösteren yabancı sermayeli kuruluş sayısı, takip eden iki yılda birer adet daha azalarak 2022'de 108'e inmiştir.

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR (ADET)

Yabancı sermayeli kuruluşların payı karlarda arttı, satışlarda geriledi.

İSO 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2022 yılında 1 adet azalırken bu kuruluşların temel göstergeler içindeki payları farklı gelişmeler göstermiştir.

2022 yılında İSO 500'deki 108 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı yüzde 28,6'dan yüzde 28'e, üretici fiyatlarıyla brüt katma değer içindeki payı yüzde 36,1'den yüzde 34,9'a ve ihracat içindeki payı ise yüzde 36,8'den yüzde 35'e inmiştir.

Buna karşın 108 adet yabancı sermayeli kuruluşun dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı yüzde 22,1'den yüzde 24,8'e, faiz amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı yüzde 23,5'ten yüzde 25,1'e ve ücretle çalışanlar sayısındaki payı yüzde 26,3'ten yüzde 26,6'ya yükselmiştir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların Türkiye ihracatı açısından önemi sürmektedir. İSO 500'deki yabancı sermaye paylı kuruluşların ihracatı 2022 yılında yüzde 8,5 artışla 31,6 milyar dolardan 34,3 milyar dolara yükselmiştir. Bu kuruluşların Türkiye ihracatı içindeki payı ise 2021'de yüzde 14 iken, 2022'de yüzde 13,5 olarak gerçekleşmiştir.

İlk 50'deki yabancı sermaye paylı kuruluş sayısı 12.

Yabancı sermaye paylı kuruluşlar ellilik gruplar itibarıyla incelendiğinde, ilk 50 kuruluş içinde 2022 yılında 12 kuruluş yer almıştır. 2020 yılında 13 olan ve 2021 yılında 14'e çıkan ilk 50'deki yabancı sermaye kuruluş sayısı 2022 yılında 2 adet azalarak 12 olarak gerçekleşmiştir.

Temel ekonomik göstergeler itibarıyla 108 yabancı sermaye paylı kuruluş ellilik gruplar içinde -ilk 50 içinde yer alanlar hariç- daha dengeli dağılmaya devam etmektedir.

Bu dengeli dağılım, yabancı sermaye paylı kuruluşların ölçek olarak birbirlerine daha yakın olduğunu ortaya göstermektedir.

2022 yılında ilk 50'lik grup içinde yer alan 12 yabancı sermayeli kuruluş üretimden satışlarda yüzde 15,9 pay (2021 yüzde 16,9 pay) almıştır. Bu göstergedeki pay geçen yıla göre 1 puan gerilemiştir. Üretici fiyatlarıyla brüt katma değerde alınan pay ise 1,8 puanlık artışla yüzde 12,1'den yüzde 13,9'a çıkmıştır.

2022 yılında ilk 50'lik grup içinde yer alan 12 yabancı sermayeli kuruluş dönem kar ve zarar toplamında yüzde 17,6 pay alırken geçen yıla göre payını 5,5 puan artırmıştır. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamında alınan pay ise 2,2 puan artarak yüzde 14,7'ye yükselmiştir. İhracatta yüzde 20,9 ve istihdamda yüzde 8 olan paylar ise bir önceki yıla göre (sırasıyla yüzde 24,8 ve yüzde 8,8) düşüş göstermiştir.

En fazla yabancı sermayeli kuruluş otomotiv sektöründe.

ISO 500'de kapsamında yer alan kuruluşlar 25 alt sektörde faaliyet göstermektedir. 2021 yılında 20 alt sektörde yabancı sermaye paylı kuruluş faaliyet gösterirken, 2022

yılında bu sayı değişmemiştir. En çok yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği sektör 22 kuruluş ile motorlu kara taşıtları olurken bu sektördeki kuruluş sayısı geçen yıl 24'tür. Gıda ürünleri sanayinde 16 kuruluş yer alırken sayı 1 adet artış göstermiştir. Elektrikli teçhizat sanayinde 10 adet yabancı sermayeli kuruluş faaliyet göstermektedir. Geçen yıla göre 3 adet artış göstermiştir. Kimyasal ürünler imalatı sanayinde 9 kuruluş faaliyet gösterirken kuruluş sayısı bir önceki yıla göre 1 adet düşmüştür. Ana metal sanayinde de 9 yabancı sermayeli firma bulunmaktadır. Bu sektörde geçen yıla göre 1 adet artış söz konusudur.

77 firmada yabancı sermaye payı yüzde 50'nin üzerinde.

ISO 500 içinde yer alan 108 yabancı sermaye paylı kuruluş, yabancı sermaye paylarına göre üç gruba ayrılarak değerlendirilmektedir. Buna göre toplam 108 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde yabancıların yüzde 50 ve üzerinde sermaye payına sahip olduğu kuruluş sayısı 2 artarak 77 olmuştur. Bu kuruluşlar, 108 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların mutlak büyüklükler içindeki payları da azalmaktadır.

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Yıllara Göre Ağırlığı (%)

	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2011	140	31,3	35,4	32,8	-	45,4	31,1
2012	138	29,7	42,7	31,4	-	43,0	31,1
2013	137	28,5	42,0	29,7	30,8	41,8	28,7
2014	126	29,6	40,3	33,7	32,3	40,8	28,3
2015	125	31,1	39,9	32,0	29,6	42,1	29,4
2016	123	33,4	38,7	28,7	28,3	47,8	30,0
2017	115	32,0	37,7	27,8	28,3	48,4	28,8
2018	117	31,1	39,5	21,0	25,4	46,6	28,9
2019	117	32,1	40,6	23,9	26,9	46,1	28,4
2020	110	31,3	40,0	22,7	25,8	43,0	26,6
2021	109	28,6	36,1	22,1	23,5	36,8	26,3
2022	108	28,0	34,9	24,8	25,1	35,0	26,6

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Sektörel Dağılımı (Adet)

Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Kuruluş Sayısı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	1
10 Gıda ürünlerinin imalatı	16
11 İçeceklerin imalatı	3
12 Tütün ürünleri imalatı	2
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	1
14 Giyim eşyalarının imalatı	2
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	9
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	2
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	6
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3
24 Ana metal sanayii	9
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	7
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	2
27 Elektrikli teçhizat imalatı	10
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	5
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	22
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	2
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	3

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı	9	22	77
Kuruluş Sayısı Oran (%)	8,3	20,4	71,3
Üretimden Satışlar (Net)	19,8	28,4	51,7
Net Satışlar	17,9	28,6	53,5
İhracat	5,2	33,7	61,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	24,3	28,6	47,1
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	27,4	29,9	42,7
Özkaynak	14,5	23,5	62,0
Aktif Toplamı	21,1	30,2	48,7
Ücretle Çalışanlar	8,9	26,8	64,3
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	19,8	20,1	60,0

GPPS

60.000
TON / YIL
MEVCUT KAPASİTE

EPS

18.000
TON / YIL
MEVCUT KAPASİTE

GPPS

70.000
TON / YIL
YENİ YATIRIM KAPASİTESİ

**TOPLAM
KAPASİTE**

148.000
TON / YIL

YENİ YATIRIMLARIMIZLA GÜCÜMÜZE GÜÇ KATTIK

Dioki Petrokimya olarak, İSO 500 Sanayi Kuruluşu arasındaki yerimizi 40 milyon dolarlık yeni yatırımla taçlandırdık.

Ülkemizin geleceğine olan güvenimizi yeni yatırımlarımızı devreye alarak gösteriyor, ithalatı ikame ederken yeni ihracat pazarları ile büyüyerek ülke ekonomisine daha fazla katkıda bulunmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

EPS

Genleşebilir Polistiren

GPPS

Kristal Polistiren

HIPS

Antişok Polistiren

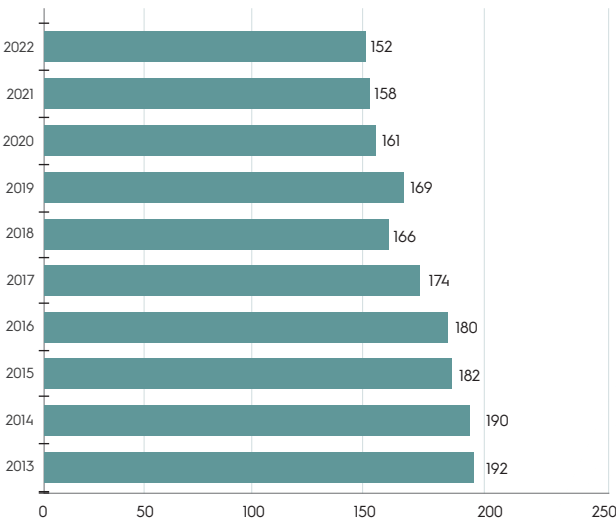
500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

İSO 500 Türkiye genelindeki sanayi firmalarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların gelişimi ayrı bir değerlendirme alanını oluşturmaktadır.

İSO üyesi kuruluşların sayısı 152.

Yıllar itibarıyla değerlendirildiğinde İSO üyesi kuruluşların sayısı genel bir düşüş eğilimi göstermektedir. 2012 yılında 198 olan İSO üyesi kuruluş sayısı, 2018 yılında 166'ya kadar gerilemiştir. 2019 yılında uzun bir aradan sonra ilk kez İSO üyesi kuruluşların sayısı 3 adet artarak 169'a yükselmiştir. 2020 ve sonrasında ise yeniden bir düşüş eğilimi göze çarpmaktadır. Pandemi yılında 161'e gerileyen İSO üyesi kuruluşların sayısı, pandemi sonrasında da düşüş eğilimi sürdürerek 2021'de 158'e inmiştir.

İSO ÜYELERİ (ADET)

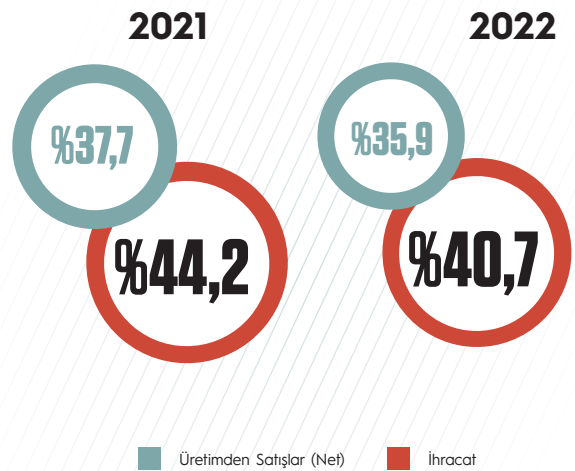
2022 yılında İSO üyesi kuruluşların sayısı 6 adet daha azalarak 152 olmuştur. Sanayinin İstanbul dışında daha hızlı gelişimi, salgın ve savaş sonrası ortaya çıkan yeni koşullarda da devam etmektedir.

İSO üyelerinin paylarında ivme kaybı.

İSO üyesi kuruluşların sayısındaki düşüşe rağmen bu kuruluşların İSO 500'ün temel büyüklükler içindeki payları farklı gelişmeler göstermiştir. İSO 500 sıralaması yapılırken kullanılan üretimden satışlar bu çerçevede önemli bir göstergesi oluşturmaktadır.

Üretimden satışlar açısından İSO üyelerinin payı 2021 yılında yüzde 37,7 iken 2022 yılında yüzde 35,9'a gerilemiştir. Alınan pay 2019 ve 2020 yıllarında artmış ve tekrar yüzde 40 seviyesinin üzerine çıkmışken, 2021 ve 2022 yıllarında İSO üyelerinin üretimden satışlar payı son yılların en düşük seviyesine inmiştir. Benzer şekilde İSO üyelerinin ihracat payında da yüzde 44,2'den yüzde 40,7'ye 3,5 puan düşüş söz konusudur.

İSO ÜYELERİNİN PAYI (%)

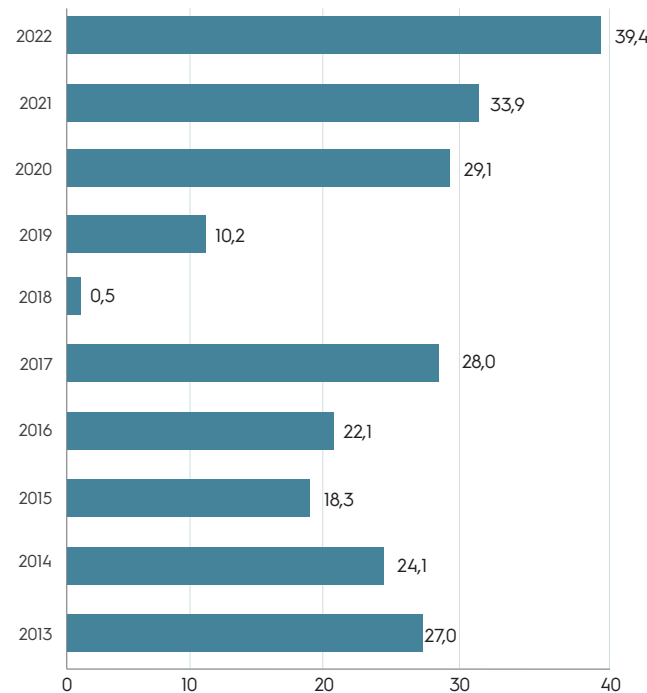
İSO üyesi kuruluşların diğer göstergeler içindeki payları ise farklı gelişmeler göstermiştir. 2022 yılında vergi öncesi kar ve zarar toplamındaki payı yüzde 48,8'den yüzde 31,5'e gerilemiştir. Karların payında yüksek bir düşüş söz konusudur. Yine özkaynakların payı da yüzde 35,5'ten yüzde 31,3'e inmiştir. İncelenen sekiz temel gösterge arasında sadece ücretle çalışanlardaki payı yüzde 36,1'den yüzde 36,4'e yükselmiştir.

Net katma değerde karın payı artmaya devam etti.

İSO üyesi kuruluşlarda net katma değer içinde milli gelir anlamında karın payı 2022 yılında 5,5 puan artarak yüzde 39,4'e yükselmiştir. 2022 yılındaki yüksek enflasyon ortamında sanayi kuruluşları karlarını mutlak ve reel olarak yüksek oranlarda artırmıştır.

Böylece 2018 yılında yüzde 0,5 olarak gerçekleşen milli gelir anlamında karın net katma değer içindeki payı 2019, 2020 ve 2021 yıllarından sonra 2022 yılında da önemli artış göstermiştir. Karların payındaki artışta enflasyonist unsurlar etkili olmuştur.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARIN FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMINDA MİLLİ GELİR ANLAMINDA KARIN PAYI (%)

Yaratılan net katma değer içinde ödenen faizlerin payı ise 2022 yılı içinde 4 puan azalarak yüzde 24,8'e gerilemiştir. 2022 yılında uygulanan negatif faiz politikası ve düşük faiz oranları nedeniyle ödenen faizlerin net katma değer içindeki payı gerilemiştir.

Ödenen maaş ve ücretlerin payı ise 2021 yılında yüzde 37,2 iken 2022 yılında yüzde 35,7 olarak gerçekleşmiştir. Ödenen maaş ve ücretlerin payı gerilemekle birlikte bu gerileme daha çok kar büyüklüğünün görece hızlı artmasından kaynaklanmıştır. Nominal olarak ödenen maaş ve ücret büyüklüğü artmaya devam etmiştir. 2022 yılında asgari ücrete iki kez yüksek oranlı artış yapılmış, bu durum asgari ücretin baz oluşturduğu diğer ücretlere de yansımıştır.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

>

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 152 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	4.484.898.418.949	1.608.570.467.704	35,9
Net Satışlar	5.230.152.287.926	1.938.400.382.062	37,1
İhracat (GTS'ye Göre, Bin \$)	97.926.632	39.863.258	40,7
Dönem Karı (V.Ö.)	519.705.742.375	165.205.361.120	31,8
Dönem Zararı	34.297.348.614	12.444.201.399	36,3
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	485.408.393.761	152.761.159.721	31,5
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	807.746.918.198	251.623.937.245	31,2
Toplam Borçlar	2.511.431.533.608	840.339.125.473	33,5
--Kısa Vadeli Borçlar	1.743.399.958.772	645.662.675.798	37,0
Mali Borçlar	679.241.367.758	248.559.544.435	36,6
Diğer Borçlar	1.064.158.591.014	397.103.131.363	37,3
--Uzun Vadeli Borçlar	768.031.574.836	194.676.449.676	25,3
Mali Borçlar	624.794.301.770	173.532.915.730	27,8
Diğer Borçlar	143.237.273.066	21.143.533.945	14,8
Özkaynak	1.396.827.309.939	437.639.686.294	31,3
--Ödenmiş Sermaye	282.046.577.157	52.518.192.952	18,6
--Sermaye Yedekleri	455.405.792.354	140.824.869.125	30,9
--Kar Yedekleri	205.007.635.468	85.894.551.156	41,9
--Geçmiş Yıl Karları	171.553.507.366	51.258.294.480	29,9
--Geçmiş Yıl Zararları	154.927.728.679	28.300.038.553	18,3
--Dönem Net Karı	472.052.304.272	147.898.196.471	31,3
--Dönem Net Zararı	34.310.778.000	12.454.379.338	36,3
Aktif Toplamı	3.908.258.843.547	1.277.978.811.767	32,7
--Dönen Varlıklar	2.533.743.924.460	871.543.384.653	34,4
--Duran Varlıklar	1.374.514.919.087	406.435.427.114	29,6
--Maddi Duran Varlıklar	1.030.853.360.760	267.293.846.229	25,9

▼ Devamı Diğer Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 152 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
--Diğer Duran Varlıklar	343.661.558.327	139.141.580.884	40,5
--Birikmiş Amortismanlar	1.063.378.922.969	392.376.786.112	36,9
Ücretle Çalışanlar	788.389	287.193	36,4
Ödenen Maaş ve Ücretler	193.959.017.808	74.146.688.673	38,2
Ödenen Faizler	133.959.348.481	51.534.328.091	38,5
Milli Gelir Anlamındaki Kar	392.096.635.250	81.838.533.444	20,9
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	720.015.001.539	207.519.550.208	28,8
Amortismanlar	134.293.719.204	52.615.180.360	39,2
Diğer Dolaylı Vergiler	4.139.029.355	1.214.125.589	29,3
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	858.447.750.098	261.348.856.157	30,4
Ödenen KDV + ÖTV	227.318.755.507	99.618.183.611	43,8
Sübvansiyonlar	465.549.435	64.394.888	13,8
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	1.085.300.956.170	360.902.644.880	33,3

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2012	198	43,2	43,0	51,7	40,9	38,9	36,8	42,0	41,5
2013	192	40,4	41,2	49,0	35,6	38,0	34,8	40,1	38,9
2014	190	45,6	43,9	50,9	46,6	40,7	39,0	41,7	44,5
2015	182	45,4	44,0	52,1	37,7	39,7	36,4	40,6	41,1
2016	180	42,9	41,7	49,8	33,9	35,4	32,1	39,7	37,8
2017	174	41,5	40,2	46,6	37,0	35,8	32,5	39,2	37,2
2018	166	39,4	38,6	47,0	38,0	34,7	32,6	38,0	37,4
2019	169	39,6	39,2	46,2	39,6	33,7	32,6	37,8	37,7
2020	161	41,1	40,6	45,6	44,5	33,9	34,6	36,7	38,1
2021	158	38,2	37,7	44,2	48,8	33,2	35,5	36,1	35,4
2022	152	37,1	35,9	40,7	31,5	32,7	31,3	36,4	33,3

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN^(*) PERFORMANSI

ISO 500'de halka açık kuruluşların sayısı 73 ile en yüksek düzeyde.

ISO 500 içinde halka açık kuruluşların sayısı 2017-2021 döneminde 65-69 bandında seyrettikten sonra 2022 yılında 8 adet artarak 73'e yükselmiştir. Böylece ISO 500 içinde halka açık firmalar sayısı en yüksek sayısına ulaşmıştır. 2022 yılında ortaya çıkan finansal koşullar firmaları halka açılmaya yöneltmiş gözükmektedir.

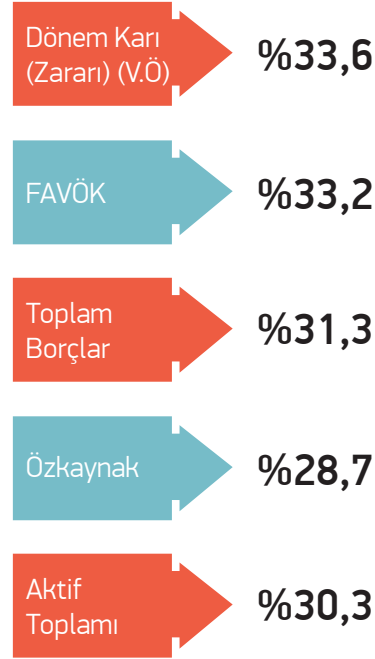
2022 yılında sayıdaki artışa rağmen halka açık kuruluşların ISO 500'ün temel göstergeleri ve toplam büyüklükleri içindeki payları farklı eğilimler göstermiştir.

2021'den 2022'ye halka açık kuruluşların üretimden satışlar içindeki payı yüzde 30,8'den yüzde 32,3'e, ihracattaki payı yüzde 30,8'den yüzde 34,1'e ve faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar payı ise yüzde 32,6'dan yüzde 33,2'ye çıkmıştır.

Buna karşın dönem kar ve zarar toplamındaki payı ise yüzde 46,2'den yüzde 33,6'ya önemli bir düşüş göstermiştir. Özkaynak payı yüzde 30,5'ten yüzde 28,7'ye, toplam aktifler payı ise yüzde 30,6'dan yüzde 30,3'e inmiştir.

Ücretle çalışanlar içindeki payı yüzde 23,1'den yüzde 24,4'e ve faktör fiyatlarıyla net katma değer payı da yüzde 27,5'ten yüzde 28,1'e yükselmiştir.

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

	2021	2022
Üretimden Satışlar (Net)	30,8	32,3
İhracat (GTS'ye Göre)	30,8	34,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö)	46,2	33,6
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	32,6	33,2
Toplam Borçlar	30,7	31,3
Özkaynak	30,5	28,7
Aktif Toplamı	30,6	30,3
Ücretle Çalışanlar	23,1	24,4
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	27,5	28,1

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

>

	A ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 73 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	4.484.898.418.949	1.448.728.334.371	32,3
Net Satışlar	5.230.152.287.926	1.693.180.804.047	32,4
İhracat (GTS'ye Göre, Bin \$)	97.926.632	33.366.991	34,1
Dönem Karı (V.Ö.)	519.705.742.375	168.860.113.542	32,5
Dönem Zararı	34.297.348.614	5.994.901.646	17,5
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	485.408.393.761	162.865.211.896	33,6
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	807.746.918.198	267.884.222.184	33,2
Toplam Borçlar	2.511.431.533.608	785.474.403.894	31,3
--Kısa Vadeli Borçlar	1.743.399.958.772	590.905.543.944	33,9
Mali Borçlar	679.241.367.758	217.354.874.895	32,0
Diğer Borçlar	1.064.158.591.014	373.550.669.049	35,1
--Uzun Vadeli Borçlar	768.031.574.836	194.568.859.950	25,3
Mali Borçlar	624.794.301.770	167.792.461.797	26,9
Diğer Borçlar	143.237.273.066	26.776.398.152	18,7
Özkaynak	1.396.827.309.939	400.618.689.985	28,7
--Ödenmiş Sermaye	282.046.577.157	41.827.813.033	14,8
--Sermaye Yedekleri	455.405.792.354	124.544.355.069	27,3
--Kar Yedekleri	205.007.635.468	83.037.322.692	40,5
--Geçmiş Yıl Karları	171.553.507.366	19.385.426.613	11,3
--Geçmiş Yıl Zararları	154.927.728.679	15.292.877.736	9,9
--Dönem Net Karı	472.052.304.272	153.117.612.369	32,4
--Dönem Net Zararı	34.310.778.000	6.000.962.055	17,5
Aktif Toplamı	3.908.258.843.547	1.186.093.093.879	30,3
--Dönen Varlıklar	2.533.743.924.460	805.145.442.050	31,8
--Duran Varlıklar	1.374.514.919.087	380.947.651.829	27,7
--Maddi Duran Varlıklar	1.030.853.360.760	259.513.246.001	25,2

▼ Devamı Diğer Sayfada

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 73 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
--Diğer Duran Varlıklar	343.661.558.327	121.434.405.828	35,3
--Birikmiş Amortismanlar	1.063.378.922.969	364.392.090.588	34,3
Ücretle Çalışanlar	788.389	192.031	24,4
Ödenen Maaş ve Ücretler	193.959.017.808	58.020.340.259	29,9
Ödenen Faizler	133.959.348.481	28.294.666.960	21,1
Milli Gelir Anlamındaki Kar	392.096.635.250	115.854.303.026	29,5
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	720.015.001.539	202.169.310.245	28,1
Amortismanlar	134.293.719.204	51.842.762.147	38,6
Diğer Dolaylı Vergiler	4.139.029.355	1.323.794.348	32,0
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	858.447.750.098	255.335.866.740	29,7
Ödenen KDV + ÖTV	227.318.755.507	87.861.842.965	38,7
Sübvansiyonlar	465.549.435	39.327.098	8,4
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	1.085.300.956.170	343.158.382.607	31,6

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Türkiye için üretiyoruz...

ÜNTEL KABLO

51 YIL

KABLO SEKTÖRÜNÜN ZİRVESİNE ADIM ADIM

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

Özel kuruluşların istihdamındaki artış: Yüzde 4,2.

Dünyada pandeminin ekonomik etkilerinin ortadan kalkması ve uygulanan destekleyici politikaların etkisiyle 2021'den itibaren tüketim ve yatırım eğilimleri büyük bir hızla toparlanmış, sanayi ürünlerine yönelik talep belirgin bir şekilde güçlenmiştir. Firmalar yeni yatırımlar yoluyla üretim kapasitelerini artırmaya ve pandeminin yol açtığı işgücü daralması karşısında mevcut yetişmiş işgücü havuzunu korumaya çalışmışlardır.

Türkiye, bu eğilimlerin öne çıktığı gelişmekte olan ülkeler arasında yer almıştır. 2022 yılında ülkemizde uygulanan ekonomi politikalarının temelde büyümeyi önceliklendirmesi ve bunun için toplam talebin güçlü tutulması da

istihdamı desteklemiştir. Ülke çapında toplam istihdam 2021 yılına göre 2 milyona yakın artış kaydederken sanayi sektörü 520 bin kişi ile bu artışa belirgin bir katkı sağlamıştır.

İSO 500'deki özel kuruluşların istihdamı 2022 yılında yüzde 4,2 artarak 750.564 kişiye yükselmiştir. Yine özel kuruluşların ödedikleri maaş ve ücretler 2022 yılında yüzde 85,9 artmıştır. Yüzde 4,2'lik istihdam artışı ile değerlendirildiğinde, özel kuruluşlarda çalışan başına ödenen maaş ve ücretler yüzde 78,5 yükselmiştir.

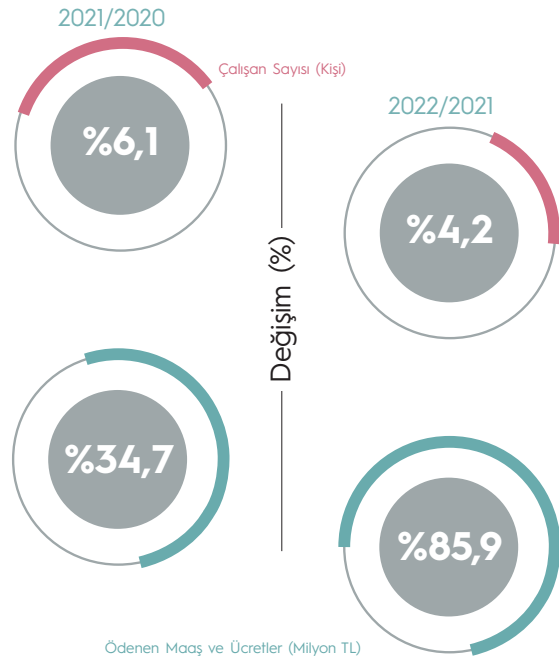
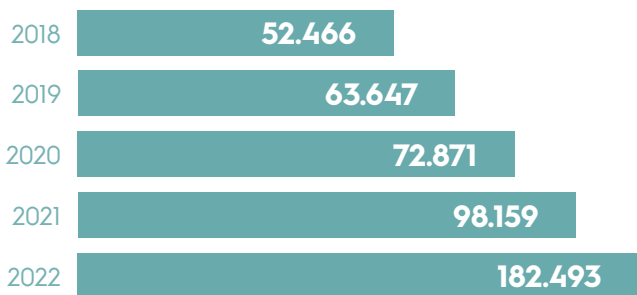
Bu oran yılsonu tüketici enflasyonundan arındırıldığında ödenen maaş ve ücretlerin 2022 yılında reel olarak yüzde 8,6 oranında arttığı görülmektedir. Yüksek enflasyon ve asgari ücrete yapılan ara zammın da etkisiyle sanayi kuruluşları da yıl içinde ücretlere en az iki kez yüksek oranlı artışlar yapmıştır.

ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI İLE ÖDENEN MAAS VE ÜCRETLER

Çalışan Sayısı (Kişi)

Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)

TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

Borç-öz kaynak dağılımı ile borçların tür ve vade yapısındaki gelişmeler, sanayi kuruluşlarının finansal performansının ölçülmesinde kullanılan en önemli göstergeler arasında yer almaktadır.

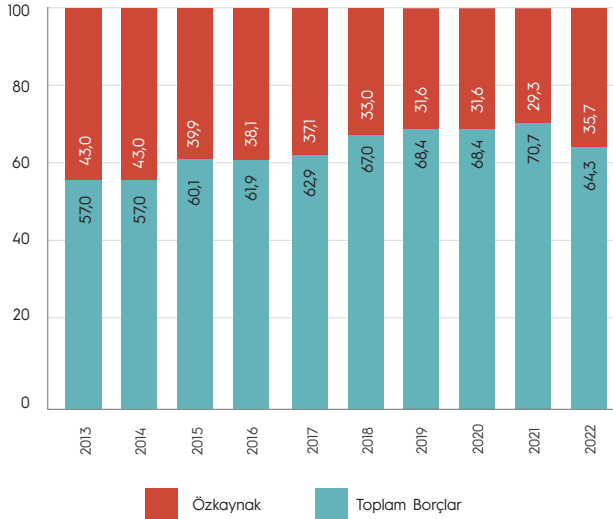
Yüksek karlılığın desteğiyle özkaynakların aktifler içindeki payı arttı.

Sanayi kuruluşlarında özsermaye haricindeki kaynakların kullanımı sektörlerin iç koşullarının yanı sıra ekonomi ve çevre koşullarına bağlı olmaktadır. Dolayısıyla uygulanan ekonomi politikaları da kaynak kullanımını etkilemektedir.

2022 yılında İSO 500'ün borç-özkaynak dağılımında özkaynaklar lehine gelişme gözlenmiştir. Borçların payı 2021'de ulaştığı zirve seviyeden gerileyerek yüzde 64,3'e inerken özkaynakların payı son 5 yılın en yüksek düzeyi olan yüzde 35,7'ye çıkmıştır.

İSO 500'de borç ve özkaynakların dağılımı gösteren kaynak yapısı, 2015 ve takip eden 6 yıl boyunca belirgin bozulma eğilimi göstermiştir. 2015'te ilk kez yüzde 60'ın üzerine çıkan borçların payı 2021'de yüzde 70 eşliğini de aşarak yüzde 70,7 ile en yüksek seviyesine çıkmıştır.

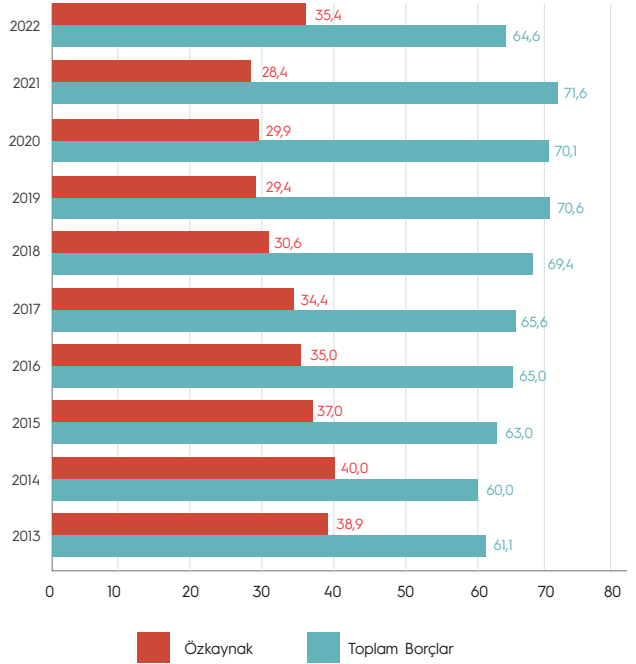
KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

2022'de ise yüksek karların yanı sıra yeniden değerlendirme uygulamasının etkisiyle özkaynakların payı 6,4 puan artarken toplam borçların payı aynı oranda azalmıştır. Krediye ve finansmana erişimin zorlaştığı 2022 yılında kuruluşlar özkaynaklarını artırarak faaliyetlerini finanse etmeye çalışmıştır.

Aynı yılda özel kuruluşların kaynak yapısında borç oranı 7 puan azalarak 71,6'dan yüzde 64,6'ya gerilemiş, özkaynakların payı ise yüzde 28,4'ten yüzde 35,4'e yükselmiştir.

ÖZEL KURULUŞLARIN KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

Kamu kuruluşlarında ise tersi bir eğilim gözlenmiş ve özkaynak payı yüzde 40,1'e inerken borçlanma payı yüzde 59,9'a yükselmiştir. Böylece kamu kuruluşlarında toplam borçların payı ilk kez yüzde 60 sınırına dayanmıştır.

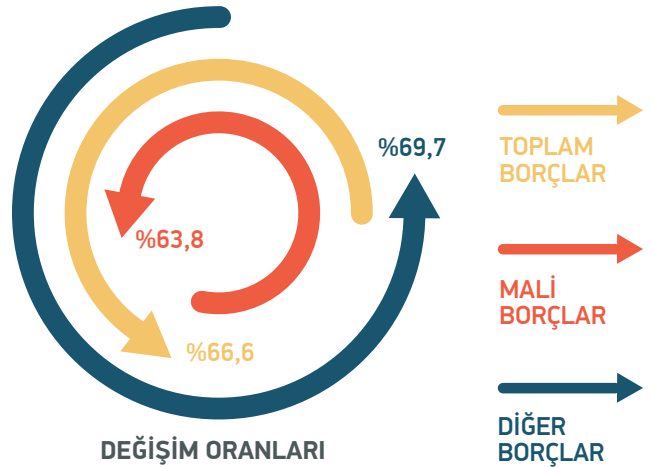
“Uygulanan ekonomi politikaları, sanayi sektöründe özsermaye dışındaki kaynakların kullanımında belirleyici rol oynamaktadır.”

Kaynak Yapısı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kısa Vadeli Borçlar	34,6	34,9	35,6	38,0	41,6	41,3	41,1	45,0	44,6
Uzun Vadeli Borçlar	22,4	25,2	26,3	24,9	25,4	27,2	27,3	25,7	19,7
Toplam Borçlar	57,0	60,1	61,9	62,9	67,0	68,4	68,4	70,7	64,3
Özkaynak	43,0	39,9	38,1	37,1	33,0	31,6	31,6	29,3	35,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Özel Kuruluşlar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kısa Vadeli Borçlar	36,8	37,4	38,0	40,4	43,3	42,5	42,2	46,0	44,9
Uzun Vadeli Borçlar	23,2	25,6	27,0	25,2	26,0	28,0	27,9	25,7	19,7
Toplam Borçlar	60,0	63,0	65,0	65,6	69,4	70,6	70,1	71,6	64,6
Özkaynak	40,0	37,0	35,0	34,4	30,6	29,4	29,9	28,4	35,4
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kamu Kuruluşları	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kısa Vadeli Borçlar	15,3	11,1	14,6	15,6	24,6	27,0	28,0	29,8	40,9
Uzun Vadeli Borçlar	15,4	21,2	20,5	22,0	19,1	17,5	19,5	26,2	19,0
Toplam Borçlar	30,7	32,3	35,1	37,6	43,7	44,5	47,4	56,0	59,9
Özkaynak	69,3	67,7	64,9	62,4	56,3	55,5	52,6	44,0	40,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Toplam borçlar içerisinde mali borçların ağırlığı azaldı.

2022 yılında finansmana erişim koşullarının zorlaşmasıyla birlikte İSO 500'ün borç stoku içerisinde mali borçların payı azalmıştır. Mali borçlar yüzde 63,8, diğer borçlar ise yüzde 69,7 oranında artmış, böylece toplam borçlar içerisinde mali borçların payı 2022 yılında yüzde 51,9'a inerken diğer borçların payı yüzde 48,1'e yükselmiştir. Başka bir ifadeyle, faaliyetlerin finansmanında ticari borçlar daha ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

OGUZ®
Since 1974

Kumaşta Dünya Markalarının Tercihi
Choice Of World's Leading Brands

www.oguztekstil.com.tr

Borçların Gelişimi (TL)

	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2017	447.231.461.383	242.877.446.345	54,3	204.354.015.038	45,7
2018	589.493.485.990	328.597.965.015	55,7	260.895.520.975	44,3
2019	716.338.725.686	406.312.909.872	56,7	310.025.815.814	43,3
2020	881.106.972.024	499.566.278.545	56,7	381.540.693.479	43,3
2021	1.507.359.556.516	795.915.421.530	52,8	711.444.134.986	47,2
2022	2.511.431.533.608	1.304.035.669.528	51,9	1.207.395.864.080	48,1
Değişim (%) - (2022/2021)	66,6	63,8	-	69,7	-

Yeni kredi uygulamaları kısa vadeli mali borçlanmanın payını artırdı.

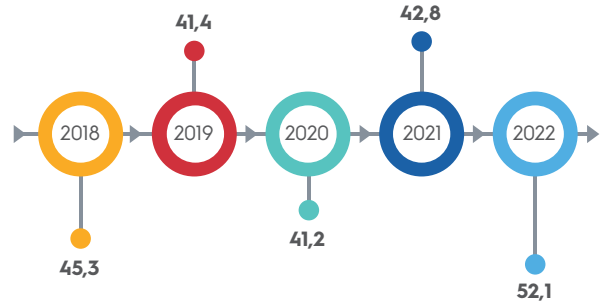
İSO 500'de mali borçlar içinde kısa vadeli mali borçların payı 2022 yılında sıçrama kaydetmiş ve ilk kez yüzde 50'yi aşarak yüzde 52,1'e yükselmiştir. 2018'de yüzde 45,3 ile zirve yapan kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı, 2019 ve 2020 yıllarında yüzde 41,4 ve 41,2 ile yatay seyretmiş, 2021'de 1,6 puan artarak yüzde 42,8'e yükselmişti. 2022 yılında ise oldukça yüksek bir artış gerçekleşmiştir.

Söz konusu yılda liralasma politikaları çerçevesinde birçok kısa vadeli kredi paketi hayata geçirilmiş, kısa vadeli kredilerin faiz oranları negatif ve cazip hale getirilirken Merkez Bankası tarafından uygun koşullarda kısa vadeli reeskont kredileri kullanılmıştır. Tüm bu olanaklar, kısa vadeli kredi kullanımını özendirmiş ve bu nedenle kısa vadeli mali borçlarda hızlı bir büyüme yaşamıştır.

2022 yılında İSO 500 firmalarının yer aldığı 24 alt sektörden 10'unda uzun vadeli mali borçlar kısa vadeli mali borçların üzerinde iken 13 sektörde ise kısa vadeli mali borçlar daha yüksektir. Bir sektörde ise (tütün ürünlerinin imalatı) mali borç bulunmamaktadır. 2020 ve 2021'de uzun vadeli borçları daha yüksek olan firmalar çoğunlukta iken 2022'de ise kısa vadeli borçların yüksek olduğu sektörler çoğunluk haline gelmiştir.

İSO 500'de en yüksek mali borcu olan ilk beş sektör ve sıralamaları 2022 yılında şu şekilde oluşmuştur: Bir önceki yıl en yüksek mali borca sahip ilk üç sektör olan ana me-

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

tal, gıda ürünleri ve elektrik, gaz, buhar, havalandırma sistemleri 2022 yılında da ilk üçteki yerlerini korumuştur. Kimyasallar ve kimyasal ürünler imalatı dördüncü sıraya yükselirken motorlu kara taşıtları sanayi ise yine beşinci sırada yer almıştır. 2021 yılında dördüncü sırada olan rafine edilmiş petrol ürünleri sanayi ise 2022'de sekizinci sıraya gerilemiştir.

2022'de kısa vadeli mali borçları uzun vadeli mali borçlarının önemli ölçüde üzerinde olan sektörler arasında gıda ürünleri, kimyasal ürünler ile ana metal sanayi dikkat çekmektedir. Bilgisayar-elektronik sektöründe de kısa vadeli mali borçlar uzun vadeli mali borçların oldukça üzerine çıkmıştır.

Uzun vadeli mali borçların kısa vadeli mali borçlardan daha yüksek olduğu sektörler arasında ise madencilik ve taş ocaklığı, rafine petrol ürünleri ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım sektörleri yer almıştır.

#trustedglobalsupplier

Camın Ardında, Sürdürülebilir bir Gelecek.

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

YORGLASS

[in](#) [@](#) [f](#) [t](#) [v](#) /yorglass

www.yorglass.com

Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	14.615.989.015	53.830.950.928	68.446.939.944
10	Gıda ürünlerinin imalatı	106.152.903.888	32.053.117.831	138.206.021.719
11	İçeceklerin imalatı	10.090.664.991	24.598.471.968	34.689.136.959
12	Tütün ürünleri imalatı	0	0	0
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	44.921.967.898	45.969.840.711	90.891.808.609
14	Giyim eşyalarının imalatı	5.080.422.125	1.979.405.045	7.059.827.170
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	9.659.261.177	12.251.823.121	21.911.084.297
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	12.535.907.446	20.428.545.913	32.964.453.359
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	21.216.183.130	59.029.648.016	80.245.831.146
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	86.662.389.605	31.423.332.012	118.085.721.617
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	5.595.703.342	2.378.018.352	7.973.721.694
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	14.763.419.550	13.088.917.138	27.852.336.687
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	33.864.582.351	50.459.577.743	84.324.160.094
24	Ana metal sanayii	124.401.470.794	70.622.475.221	195.023.946.015
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	7.329.264.228	5.341.718.331	12.670.982.559
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	18.280.856.927	2.836.576.513	21.117.433.440
27	Elektrikli teçhizat imalatı	39.423.645.092	30.831.219.561	70.254.864.653
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	9.080.373.052	6.024.214.715	15.104.587.767
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	45.349.269.656	59.993.039.499	105.342.309.155
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	23.380.434.494	17.564.900.992	40.945.335.486
31	Mobilya imalatı	1.755.703.899	795.371.417	2.551.075.316
32	Diğer imalatlar	1.040.612.956	2.002.752.145	3.043.365.101
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1.040.612.956	2.002.752.145	3.043.365.101
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	43.399.634.102	80.714.134.848	124.113.768.949
	Toplam	679.241.367.758	624.794.301.770	1.304.035.669.528

EXPORT STAR

of Turkish Poultry Industry

Yaklaşık 70 ülkeye yaptığımız ihracatla ülkemize kazanç sağlamayı sürdürüyoruz.

2022 yılında hedeflerimizin üzerinde gerçekleştirdiğimiz ihracat ve inovatif ürünlere yaptığımız yatırımlar ile Ege Bölgesinin parlayan yıldızı olmaya devam ediyoruz.

“Sürdürülebilirlik”
politikalarımız çerçevesinde insanımıza layık bir Gıda Firması olmak için çalışıyoruz.

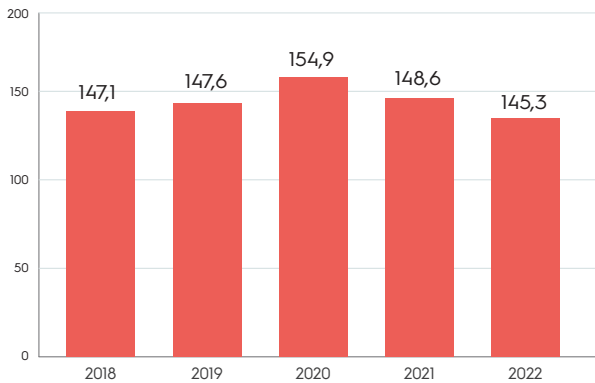
FİNANSAL ORANLAR

İSO 500'ün finansal oranlarında her yıl farklı gelişmeler belirleyici olmaktadır. 2022 yılında yeni ekonomi modeli uygulamaları ile liralasma politikaları kapsamında hayata geçirilen düzenlemelerin yanı sıra yüksek enflasyon, yüksek maliyet artışları, negatif reel faiz oranları ve Türk lirasındaki değer kaybı gibi unsurlar finansal oranları önemli ölçüde etkilemiştir.

Cari oran gerilemeye devam etti.

Cari oran, firmaların dönen varlıklarını nakde dönüştürüp yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ölçmektedir. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması (cari oranın yüzde 100'ü geçmesi), kuruluşların net işletme sermayesine ve kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesine sahip olduğu anlamına gelmektedir.

CARİ ORAN (%)

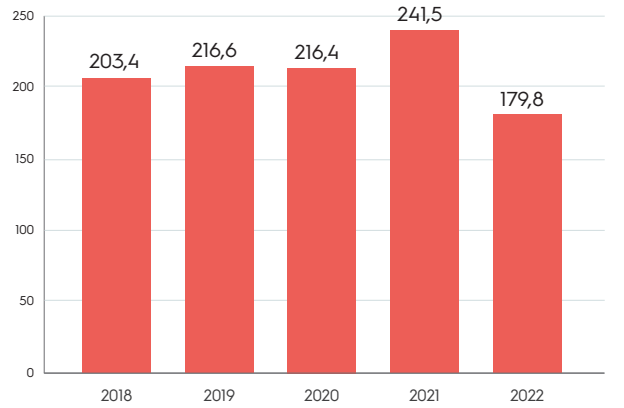

2022 yılında cari oran bir önceki yıla göre 3,3 puan düşüşle yüzde 145,3'e gerilemiş ve 2018-2019 seviyelerinin de altına inmiştir. Yaşanan düşüşte liralasma politikaları ile ortaya çıkan bilanço ve kredi düzenlemeleri rol oynamıştır. Finansmana erişim zorlaşırken ticari borç vadelerinin uzaması da etkili olmuştur.

Borç/özkaynak oranı belirgin düşüş kaydetti.

2021 yılında sıçrama göstererek yüzde 241,5'e yükselen toplam borçlar/özkaynaklar oranı 2022'de belirgin bir düşüşle 179,8'e inmiş ve böylece 2018 yılı öncesine geri dönmüştür.

TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

2022'de uygulanan ekonomi politikaları ve düzenleyici tedbirler mali borçlara erişimi zorlaştırmıştır. Diğer yandan yüksek enflasyon ve negatif faiz koşullarında karların gösterdiği güçlü nominal ve reel artışların yanı sıra yeniden değerlendirme uygulaması özkaynakları desteklemiş, özkaynaklar borçlardan çok daha hızlı büyümüştür. Buna bağlı olarak borç/özkaynak oranı da azalmıştır.

Mali borçlar özkaynakların altına geriledi.

2022 yılında İSO 500'ün özkaynakları mali borçlardan çok daha hızlı büyümüş ve buna bağlı olarak mali borçlar/özkaynak oranı bir önceki yıla göre 33,9 puan azalarak yüzde 93,4'e gerilemiştir. Böylece mali borçlar 2017 yılından sonra ilk kez yeniden özkaynak büyüklüğünün altına inmiştir.

Sanayi kuruluşları 2022 yılında özkaynakları ile büyürken mali borçların özkaynakların altına inmesi, firmaların finansal yapıları için de pozitif bir gelişme olmuştur.

MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

Özkaynakların aktiflere oranı yükseldi.

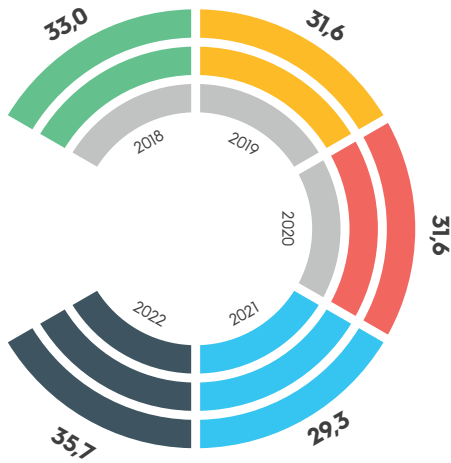
Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı, sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynaklar ile finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği, mali sağlamlığı yansıtmaktadır. İSO 500'ün özkaynak/aktif toplamı oranı 2014-2021 dönemi boyunca düşüş eğilimi göstermiş ve yüzde 43'ten yüzde 29,3'e kadar gerilemiştir.

2022'de ise uzun bir sürenin ardından özkaynakların toplam aktifler içindeki payı iyileşme kaydetmiş ve 2021 yılına göre 6,4 puanlık artışla yüzde 35,7'ye yükselmiştir. Sanayi kuruluşları, aktiflerindeki büyümenin önemli bir bölümünü özkaynakları ile finanse etmiştir.

Duran varlıkların aktifler içindeki payı hafif toparlandı.

İSO 500'de duran varlıkların aktifler içerisindeki payı 2020 ve 2021 yıllarındaki düşüşlerin ardından 2022'de 2,1 puanlık kısmi bir toparlanmayla 35,2'ye yükselmiş, dönen varlıkların payı ise yüzde 64,8'e inmiştir. Yine de duran varlıkların payı halen düşük bir seviyededir.

2021 ve 2022 yıllarında sanayi kuruluşları, karşılaştıkları ilave dış talebin etkisi ile yeni yatırımlar yapmıştır. Çoğunlukla ek kapasite oluşturmak için yapılan yatırımlar duran varlıkların 2022'de hissedilir bir artış göstermesini sağlamıştır. Yine yeniden değerlendirme uygulamasının yanı sıra işletme sermayesi ihtiyacının azalması da duran varlıkları desteklemiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde İSO 500'ün duran varlık büyüklüğü yüzde 94,6 artışla 706,2 milyar TL'den 1,37 trilyon TL'ye yükselmiştir. Duran varlıklarda reel olarak da yüzde 18,5 artış gerçekleşmiştir.

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

Finansal Oranlar (%)

	500 BSK				500 BSK-Özel				500 BSK-İSO				500 BSK-Kamu			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	147,6	154,9	148,6	145,3	147,3	155,2	149,1	144,7	142,0	150,1	147,5	135,0	153,8	149,6	137,1	155,2
Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	68,4	68,4	70,7	64,3	70,6	70,1	71,6	64,6	69,5	67,7	68,7	65,8	44,5	47,4	56,0	59,9
Toplam Borçlar/Özkaynak	216,6	216,4	241,5	179,8	239,8	234,7	252,6	182,2	227,3	209,9	219,1	192,0	80,2	90,3	127,0	149,3
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	60,3	60,2	63,6	69,4	60,3	60,2	64,1	69,5	67,3	68,3	72,0	76,8	60,6	59,0	53,2	68,3
Mali Borçlar/Özkaynak	122,9	122,7	127,5	93,4	135,5	132,4	132,0	94,1	123,1	108,7	110,2	96,4	48,3	55,5	81,6	83,8
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	38,8	38,8	37,3	33,4	39,9	39,6	37,4	33,3	37,6	35,1	34,5	33,0	26,8	29,2	35,9	33,6
Özkaynak/Aktif Toplamı	31,6	31,6	29,3	35,7	29,4	29,9	28,4	35,4	30,5	32,3	31,3	34,2	55,5	52,6	44,0	40,1

Sektörel Finansal Oranlar - 2022 (%)

Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	Mali Borçlar/Özkaynak	Mali Borçlar/Aktif Toplamı	Özkaynak/Aktif Toplamı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	246,5	50,1	100,4	40,4	64,3	32,1	49,9
10 Gıda ürünlerinin imalatı	135,1	62,8	169,0	85,6	98,9	36,8	37,2
11 İçeceklerin imalatı	111,5	90,7	972,2	45,5	719,8	67,1	9,3
12 Tütün ürünleri imalatı	114,2	78,5	365,3	99,6	0,0	0,0	21,5
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	153,6	67,1	204,1	60,8	149,6	49,2	32,9
14 Giyim eşyalarının imalatı	132,5	59,4	146,4	84,3	72,1	29,3	40,6
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	125,3	67,6	208,2	62,1	114,9	37,3	32,4
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	138,6	65,8	192,1	59,1	120,0	41,1	34,2
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	141,4	72,0	256,8	63,4	117,8	33,0	28,0
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	130,6	60,2	151,5	82,3	91,3	36,3	39,8
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	220,5	38,6	62,9	76,5	36,2	22,2	61,4
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	143,1	67,4	206,9	75,6	92,7	30,2	32,6
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	155,0	56,6	130,4	59,3	81,1	35,2	43,4
24 Ana metal sanayii	138,6	62,5	166,9	78,6	92,8	34,8	37,5
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	189,0	59,0	144,1	69,6	27,9	11,4	41,0
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	139,6	66,0	194,1	83,0	47,3	16,1	34,0
27 Elektrikli teçhizat imalatı	134,8	73,0	270,9	76,8	125,0	33,7	27,0
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	199,9	48,7	94,9	82,8	39,0	20,0	51,3
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	148,9	67,9	211,5	72,1	91,0	29,2	32,1
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	185,2	84,9	560,7	47,5	202,5	30,6	15,1
31 Mobilya imalatı	171,1	52,9	112,4	78,1	37,6	17,7	47,1
32 Diğer imalatlar	216,1	69,4	227,1	61,3	133,5	40,8	30,6
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	216,1	69,4	227,1	61,3	133,5	40,8	30,6
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	123,3	63,5	174,1	54,7	96,3	35,1	36,5
Toplam	145,3	64,3	179,8	69,4	93,4	33,4	35,7

%8 Nickel TRX-DDQ

304E

304U

Diğer DDQ'larla karşılaştırma

304 DDQ

- Yüksek Nikel İçeriği
- Derin Çekme Yeteneği
- Yüksek Korozyon Direnci
- Geniş Mekanik Aralıklar
- Min %55 Uzama

304-E

- Normal Nikel İçeriği
- Daha Sert, Sertlik Min. 180 HV1
- Ekstra Yüksek Derin Çekme Kabiliyeti
- Yüksek Korozyon Direnci
- Derin Çekme Sonrası Yüksek Yüzey Kalitesi
- Düşük Portakal Desen (Kumlama) Efektli Yüzey
- Spesifik Mekanik Özellikler
- Min %55 Uzama

304-U

- Normal Nikel İçeriği
- Yumuşak, Sertlik Maks 180 HV1
- Ultra Yüksek Derin Çekme Kabiliyeti
- Yüksek Korozyon Direnci
- Tek Seferde Daha Fazla Derin Çekilebilirlik
- Spesifik Mekanik Özellikler

TRINOX METAL

Konteynerlerle İş Yükünüzü Hafifletin, Verimliliği Artırın!

Kubernetes, işletmelerin her boyutta, konteynerize edilmiş uygulamaları, yazılımları ve diğer iş yüklerini yönetmek için en güçlü ve esnek çözümü sunar.

doruknet

TARAYIN

KARLILIK GÖSTERGELERİ

Kuruluşların karlılık performansında, kendi başarılarının yanı sıra dışsal koşullar da belirleyici olmaktadır.

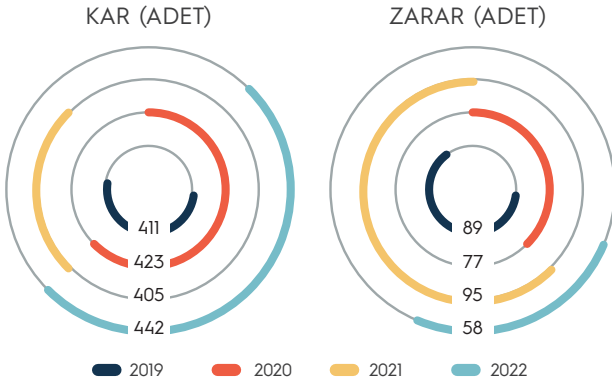
Kar eden kuruluş sayısı 15 yılın zirvesinde.

İSO 500'de kar ve zarar eden kuruluş sayıları yıldan yıla değişkenlik göstermektedir. Kar veya zarar oluşumunda firma performansları kadar dışsal koşullar da belirleyici olmaktadır. 2022 yılında İSO 500'de vergi öncesi dönem kar ve zarar büyüklüğüne göre kar elde eden kuruluş sayısı 405'ten 442'ye yükselirken, zarar eden kuruluş sayısı ise 95'ten 58'e inmiştir. Böylece 450 firmanın kar yazdığı 2007 yılından bu yana en yüksek kar elde eden firma sayısına ulaşılmıştır.

Sanayi kuruluşları 2022 yılı içerisinde yüksek enflasyon, maliyet ve ücret artışları, negatif ve düşük faiz oranları gibi karlıklarını etkileyen birçok unsur ile karşı karşıya kalmıştır. Türk lirasında da önemli bir değer kaybı yaşanmıştır. Firmalar aynı zamanda liralama politikaları ve ilgili düzenlemelere uyum sağlamaya çalışmıştır. Tüm bu unsurlar çerçevesinde sanayi kuruluşları güçlü bir karlılık yönetimi göstermişlerdir.

KAR/ZARAR EDEN KURULUŞ SAYISI (ADET)

(Vergi Öncesi Dönem Karı/Zararı)

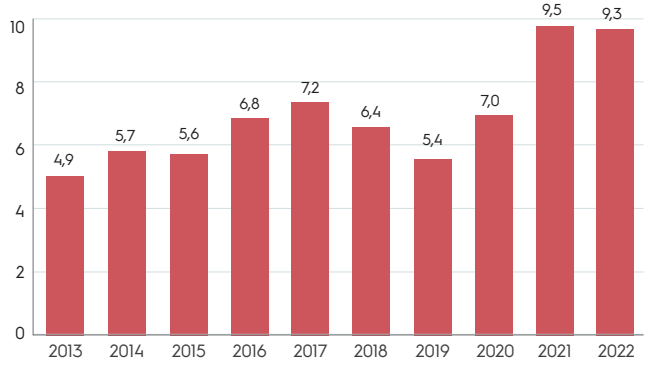

Satış karlılığı oranı yüzde 9,3.

Satış karlılığı, İSO 500'ün dönem kar ve zarar toplamının toplam net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. 2022 yılında kar eden İSO 500 kuruluşların sayısı artarken satış karlılığı oranı ise 0,2 puanlık hafif bir düşüğe rağmen yüzde 9,3 ile tarihsel olarak yüksek gerçekleşmiştir.

Satış karlılıklarında yüksek oranın korunmasının iki önemli nedeni vardır. Birincisi özellikle yurtdışı ihracat fiyatlarında yaşanan artışlardır. Küresel koşullar ile artan enerji gıda, emtia ve nihai ürün fiyatları satış karlılığını olumlu etkilemiştir. İkinci olarak ise yurtdışındaki yüksek maliyet artışları iç talebin canlı kalması nedeniyle yine yurtiçi fiyatlarına yansıtılabilmektedir.

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

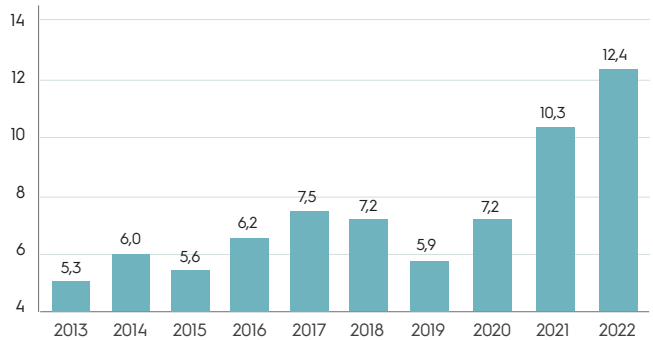
2022 yılında en yüksek satış karlılığı sağlayan sektör yüzde 40,4 ile madencilik ve taş ocakçılığı olurken söz konusu oran temel eczacılık ürünlerinde yüzde 25,5 ve tütün ürünleri imalatında ise yüzde 20,2 olarak gerçekleşmiştir. 2022'de zarar eden içeceklerin imalatı ve mücevherat imalatı hariç tutulduğunda en düşük satış karlılığı olan sektörler ise yüzde 3,3 ile giyim eşyalarının imalatı, yüzde 4,5 ile ağaç ve orman ürünleri sanayi ve yüzde 4,8 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı olmuştur.

Aktif karlılığı yüzde 12,4'e çıktı.

Vergi öncesi dönem kar veya zarar toplamının aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı, 2020 ve 2021 yıllarındaki iyileşmelerin ardından 2022'de 2,1 puan daha artarak yüzde 12,4'e yükselmiştir. Bu durum, sanayi kuruluşlarının mevcut varlıkları ile daha çok kar elde etmeyi başardıklarını göstermektedir.

2022 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 28,2 ile rafine petrol ürünleri imalatı sanayi olmuştur. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe aktif karlılığı yüzde 24,8 olarak gerçekleşirken makine ve ekipman sanayi yüzde 21,2 ile üçüncü sırada yer almıştır.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

Kar sağlayan sektörler içerisinde en düşük aktif karlılık oranları yüzde 1,9 ile diğer ulaşım araçları imalatında, yüzde 3,6 ile tekstil sektöründe ve yüzde 4,2 ile ağaç ve orman ürünleri sanayinde gerçekleşmiştir.

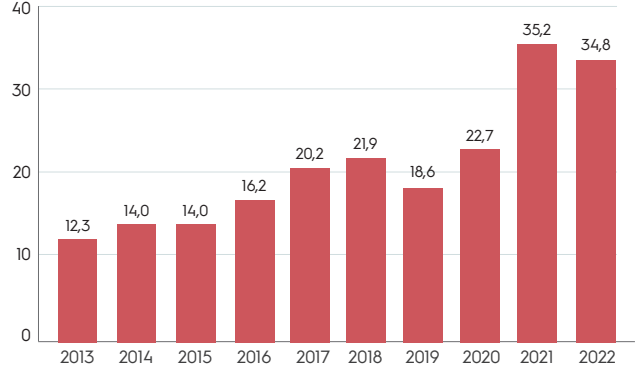
Özkaynak karlılığı yüzde 34,8 ile yüksek düzeyini korudu.

ISO 500'ün özkaynak karlılığı 2021 yılında olduğu gibi 2022'de de yüksek bir gerçekleşme ile yüzde 34,8 olmuştur. 2022'de hem karlarda hem de özkaynaklarda sağlanan güçlü büyümeye bağlı olarak yüksek özkaynak karlılığı korunmuştur.

2022 yılında en yüksek özkaynak karlılığına sahip sektör yüzde 100,6 ile rafine petrol ürünleri imalatı olmuştur. İkinci sırada yüzde 78,9 ile tütün ürünleri imalatı, üçüncü sırada yüzde 49,7 ile madencilik ve taş ocaklığı, dör-

düncü sırada ise yüzde 48,4 ile motorlu kara taşıtları yer almıştır. Buna karşılık en düşük pozitif özkaynak karlılığı sağlayan sektörler ise tekstil ürünleri (yüzde 10,9) ve giyim eşyalarının imalatı (yüzde 11,9) olmuştur.

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

Satış Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar] (%)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	5,7	5,6	6,8	7,2	6,4	5,4	7,0	9,5	9,3
Özel Kuruluşlar	6,1	5,2	5,6	7,1	6,1	5,3	6,9	9,8	9,1
Kamu Kuruluşları	-1,9	14,1	32,9	10,1	13,6	6,6	7,9	-1,7	13,2

Aktif Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Aktif Toplamı] (%)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	6,0	5,6	6,2	7,5	7,2	5,9	7,2	10,3	12,4
Özel Kuruluşlar	6,8	5,5	5,4	7,9	7,3	6,1	7,4	11,0	12,5
Kamu Kuruluşları	-0,9	6,0	12,6	3,7	6,6	3,8	4,0	-1,0	11,2

Özkaynak Karlılığı [Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Özkaynak] (%)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	14,0	14,0	16,2	20,2	21,9	18,6	22,7	35,2	34,8
Özel Kuruluşlar	17,0	14,9	15,5	22,9	23,8	20,6	24,9	38,8	35,3
Kamu Kuruluşları	-1,2	8,9	19,4	6,0	11,8	6,9	7,6	-2,2	28,0

Sektörel Karlılık Oranları - 2022 (%)

Sektörler		500 BSK			Özel Kuruluşlar			Kamu Kuruluşları		
		Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	40,4	24,8	49,7	52,7	37,6	58,8	20,3	10,1	29,9
10	Gıda ürünlerinin imalatı	6,8	10,5	28,3	7,0	11,2	28,7	2,4	2,0	14,7
11	İçeceklerin imalatı	-9,0	-4,9	-52,4	-9,0	-4,9	-52,4	-	-	-
12	Tütün ürünleri imalatı	20,2	17,0	78,9	20,2	17,0	78,9	-	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	4,9	3,6	10,9	4,9	3,6	10,9	-	-	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	3,3	4,8	11,9	3,3	4,8	11,9	-	-	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	4,5	4,2	12,8	4,5	4,2	12,8	-	-	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	13,1	12,8	37,4	13,1	12,8	37,4	-	-	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	9,7	28,2	100,6	9,7	28,2	100,6	-	-	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	12,1	13,3	33,4	9,3	10,1	27,5	53,5	61,2	71,4
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	25,5	20,9	34,0	25,5	20,9	34,0	-	-	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	7,8	9,8	30,1	7,8	9,8	30,1	-	-	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	14,9	10,5	24,3	14,9	10,5	24,3	-	-	-
24	Ana metal sanayii	8,1	14,6	39,1	8,1	14,6	39,1	-	-	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	13,7	13,2	32,2	11,6	11,9	29,6	36,5	21,0	46,4
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	16,0	8,8	26,0	16,0	8,8	26,0	-	-	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	4,9	6,9	25,5	4,9	6,9	25,5	-	-	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	17,2	21,2	41,3	17,2	21,2	41,3	-	-	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	8,8	15,5	48,4	8,8	15,5	48,4	-	-	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4,8	1,9	12,3	4,5	1,8	12,8	13,3	3,5	9,8
31	Mobilya imalatı	6,6	10,0	21,3	6,6	10,0	21,3	-	-	-
32	Diğer imalatlar	-0,5	-10,8	-35,2	-0,5	-10,8	-35,2	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-0,5	-10,8	-35,2	-0,5	-10,8	-35,2	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	5,6	5,4	14,9	7,4	6,4	18,8	1,8	2,3	5,3
	Toplam	9,3	12,4	34,8	9,1	12,5	35,3	13,2	11,2	28,0

Likitkimya

İSO 500'DEYİZ

Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu arasında yer almamıza katkıda bulunan değerli iş ortaklarımıza teşekkürlerimizi sunuyoruz.

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Merkez Ofis
Nartanesi Sk. 16/A Küçükbakkalköy
34750 Ataşehir / İstanbul
Tel: +90 216 499 3000
Faks: +90 216 499 3013

Marmara Ereğlisi / Tekirdağ
Sultanköy Merkez Mah.
İncirli Mandıra Cad. No:64
Marmara Ereğlisi / Tekirdağ

Körfez Tesisi (Safi Port)
Deniz Mah.
Liman Yolu Cad. No:21
Derince - Kocaeli / Türkiye

Adana Yumurtalık Terminali
Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi
Sarımazı Mah. 1.Bulvar Sk.
No: 5/01 Ceyhan / Adana

@likit-kimya

@likitkimya

@likit-kimya

www.likitkimya.com

info@likitkimya.com

Faiz amortisman ve vergi öncesi kar eden firma sayısı 489 olarak kaldı.

İSO 500 çalışmaları kapsamında 2013 yılından itibaren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar veya zarar (FAVÖK) elde eden firma sayıları da değerlendirilmektedir. EBITDA olarak da bilinen bu gösterge, faaliyet karlılığı performansının önemli ölçütlerinden biridir.

2022 yılında İSO 500'de faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden firma sayısı 489 ile bir önceki yıla göre değişmemiş ve 2013'ten bu yana görülen en yüksek ikinci seviyede kalmıştır. Zarar eden firma sayısı da yine 11 olarak gerçekleşmiştir.

KAR/ZARAR EDEN KURULUŞ SAYISI (ADET)

(Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar)

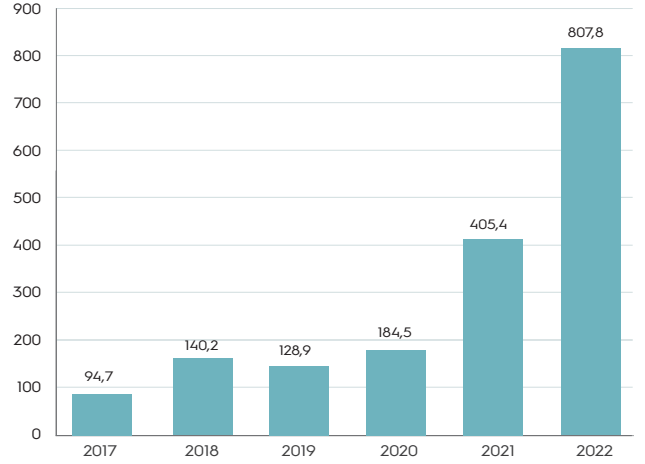
FAVÖK nominal büyüklüğü yaklaşık iki katına çıktı.

2022'de İSO 500'ün FAVÖK büyüklüğü yüzde 99,3 oranında nominal artışla 807,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. FAVÖK büyüklüğü 2021 yılında da yüzde 119,7 oranında bir sıçrama göstermiştir.

2022 yılında hem değişen küresel koşullara hem de yurtiçindeki liralasma politikalarına uyum sağlamaya çalışan sanayi kuruluşları yine çekirdek faaliyetlerine yoğunlaşmıştır. Firmalar dış pazarlardaki dalgalanmalara karşı alternatifler geliştirirken yurtiçinde yüksek enflasyonun ve maliyet artışlarının etkilerini en aza indirmeye çalışmışlardır.

2022'de ihracat birim fiyatları ile döviz kurlarındaki artışın yanı sıra enflasyondaki yükseliş eğilimi, sanayi kuruluşlarının satış tutarlarını ve FAVÖK büyüklüklerini olumlu yönde etkilemiştir.

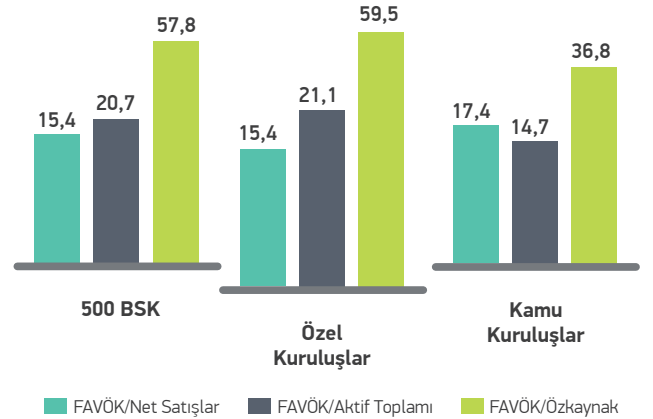
FAVÖK BÜYÜKLÜĞÜ (MİLYARTL)

FAVÖK/net satışlar rasyosu düşüş gösterdi.

2022'de İSO 500'ün FAVÖK oranları bir önceki yıla göre farklı gelişmeler göstermekle birlikte yine güçlü seviyelerde gerçekleşmiştir. 2021 yılında yüzde 17,5 olan FAVÖK/net satışlar oranı 2,1 puanlık düşüşle yüzde 15,4'e inmiştir. Aynı dönemde FAVÖK/aktifler oranı yüzde 19'dan yüzde 20,7'ye yükselirken FAVÖK/özkaynak oranı ise yüzde 64,9'dan yüzde 57,8'e gerilemiştir.

FAİZ AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%)

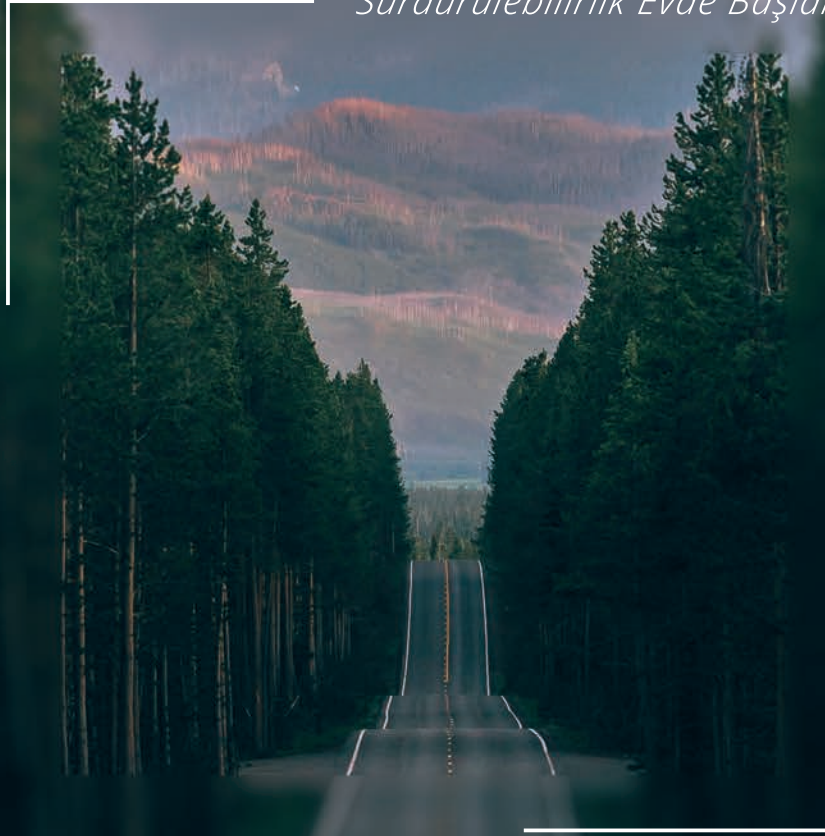
FAVÖK ORANLARINDA GELİŞMELER (%)

	2019	2020	2021	2022
FAVÖK/Net Satışlar	11,3	13,9	17,5	15,4
FAVÖK/Aktif Toplamı	12,3	14,3	19,0	20,7
FAVÖK/Özkaynaklar	39,0	45,3	64,9	57,8

B/S/H/

Sürdürülebilirlik Evde Başlar..

Tüketici odaklı, sürdürülebilir, akıllı ve teknoloji öncüsü ürünlerimiz ile şimdiki ve gelecekteki evimizin yaşam kalitesini artırmak için çalışıyoruz.

BSH Ev Aletleri

Home appliances under the brands

BOSCH

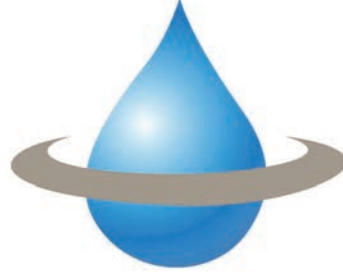
SIEMENS

GAGGENAU

PROFILO

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA) - (TL)

Sektörler		2021		2022	
		FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve Taşocakçılığı	26.799.617.812	47,3	54.782.780.393	41,8
10	Gıda ürünlerinin imalatı	27.702.534.417	10,7	67.780.603.908	11,7
11	İçeceklerin imalatı	771.910.672	6,7	3.073.372.873	11,0
12	Tütün ürünleri imalatı	1.901.938.057	19,4	4.272.580.043	21,2
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	22.087.964.908	24,8	26.155.650.672	19,4
14	Giyim eşyalarının imalatı	2.624.081.459	12,7	4.062.006.085	11,6
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	7.147.154.572	25,4	8.246.991.572	15,1
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	11.558.395.921	30,0	17.301.337.553	22,0
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	19.857.431.710	8,9	110.857.627.147	15,7
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	41.622.755.215	24,4	68.149.046.418	19,1
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4.102.083.123	29,9	9.267.856.726	31,6
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	11.893.781.113	20,1	16.743.518.621	14,5
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	15.790.275.594	27,0	40.926.346.762	24,2
24	Ana metal sanayii	95.283.591.924	19,1	130.571.465.172	12,8
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	12.661.974.097	24,2	20.249.169.223	19,0
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	9.607.991.320	25,4	18.872.167.847	26,0
27	Elektrikli teçhizat imalatı	22.841.564.804	15,7	34.086.345.533	11,6
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	8.569.848.745	19,3	18.223.985.796	19,6
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	46.213.489.193	14,5	84.388.034.747	13,2
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6.699.483.498	27,2	13.547.235.012	26,3
31	Mobilya imalatı	1.368.180.067	11,7	1.867.556.509	8,5
32	Diğer imalatlar	-52.467.993	-0,1	-425.544.347	-0,3
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-52.467.993	-0,1	-425.544.347	-0,3
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	7.940.382.540	9,6	53.822.230.674	15,6
	Toplam	405.286.853.107	17,5	807.746.918.198	15,4

**YENİ ELEKTRİK
ÜRETİM A.Ş.**

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında yer alıyoruz

Bir Unit Investment NV ve Ansaldo Energia ortak girişimi olarak kurulmuştur.

YENİ ELEKTRİK 865 MWe DGKÇS ulusal şebeke ve İstanbul başta olmak üzere yoğun yerleşim bölgelerine ve endüstriyel tesislere elektrik sağlamaktadır.

Çerkeşli Köyü Mevkii
Çerkeşli OSB Mahallesi
İMES 13.Caddesi No: 1
Dilovası - Kocaeli
Tel: +90 (262) 723 25 25

Faaliyet karlılığı 2 puan azaldı.

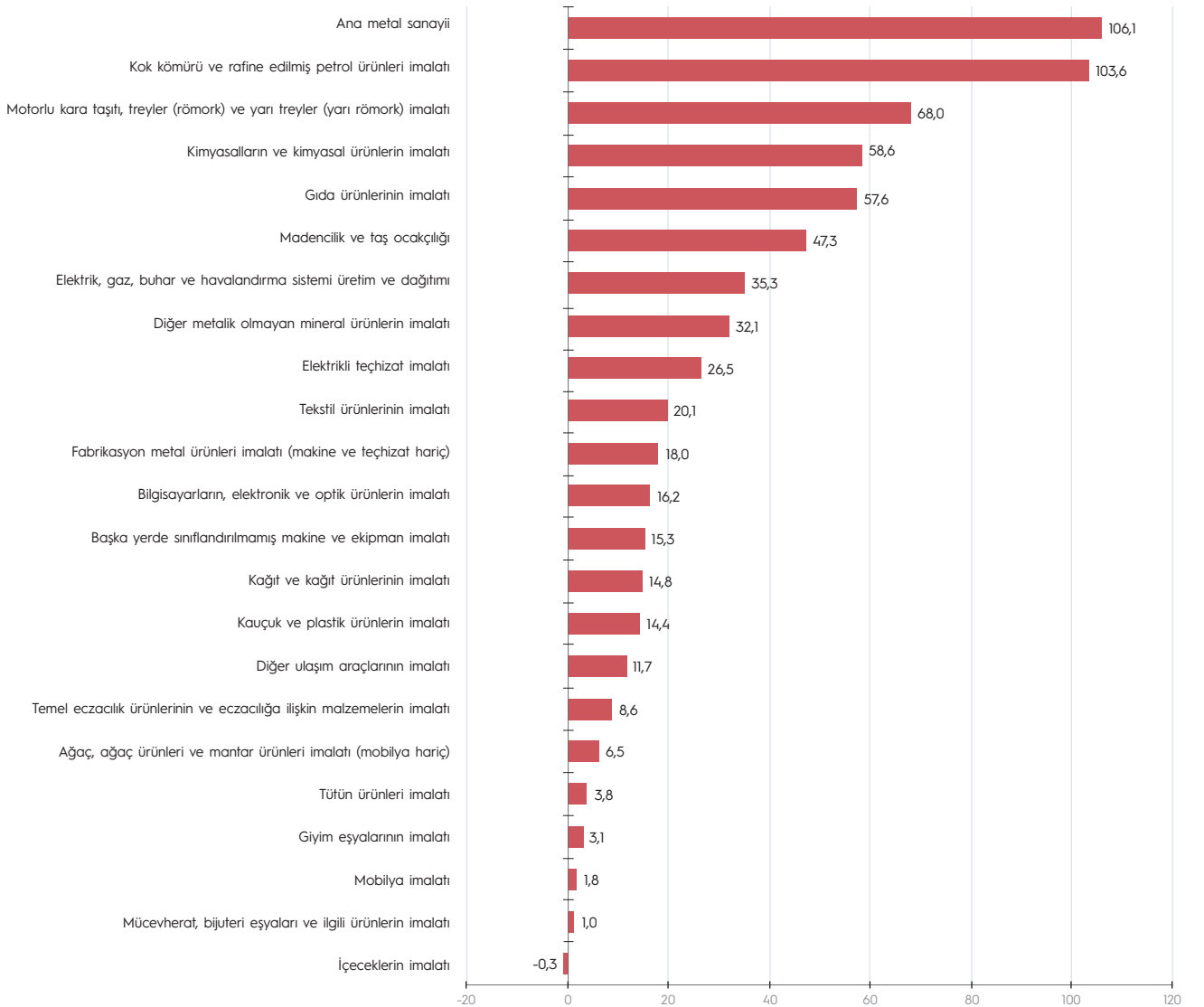
İşletmelerin karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi de faaliyet karlılığıdır. Faaliyet karı oranı, kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2022 yılında İSO 500'ün faaliyet karı mutlak büyüklüğü 2021'deki 341,9 milyar TL'lik düzeyinden yüzde 96,3 gibi yüksek bir artışla 2022'de 671,1 milyar TL'ye yükselmiş, buna rağmen faaliyet karı oranı 2 puan düşüşle yüzde 14,8'den yüzde 12,8'e gerilemiştir.

2022 yılında faaliyet giderlerinin net satışlara oranı değişmezken satış karlılığı 2 puan azalmış, dolayısıyla faaliyet karlılığında yaşanan 2 puanlık düşüş tamamen satış karlılığındaki gerilemeden kaynaklanmıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde, İSO 500'ün mutlak rakam olarak faaliyet karının en büyük bölümünü 106,1 milyar TL ile yine ana metal sanayi yaratmıştır. Bu sektörü 103,6 milyar TL ile kok kömürü ve rafine petrol ürünleri imalat sanayi izlemiş, motorlu kara taşıtları 68 milyar TL faaliyet karı ile yine üçüncü sırada yer almıştır. Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı 58,6 milyar TL ile dördüncü sıraya, gıda ürünlerinin imalatı ise 57,6 milyar TL ile beşinci sıraya düşmüştür.

SEKTÖREL FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYAR TL)

 YİĞİTAKÜ

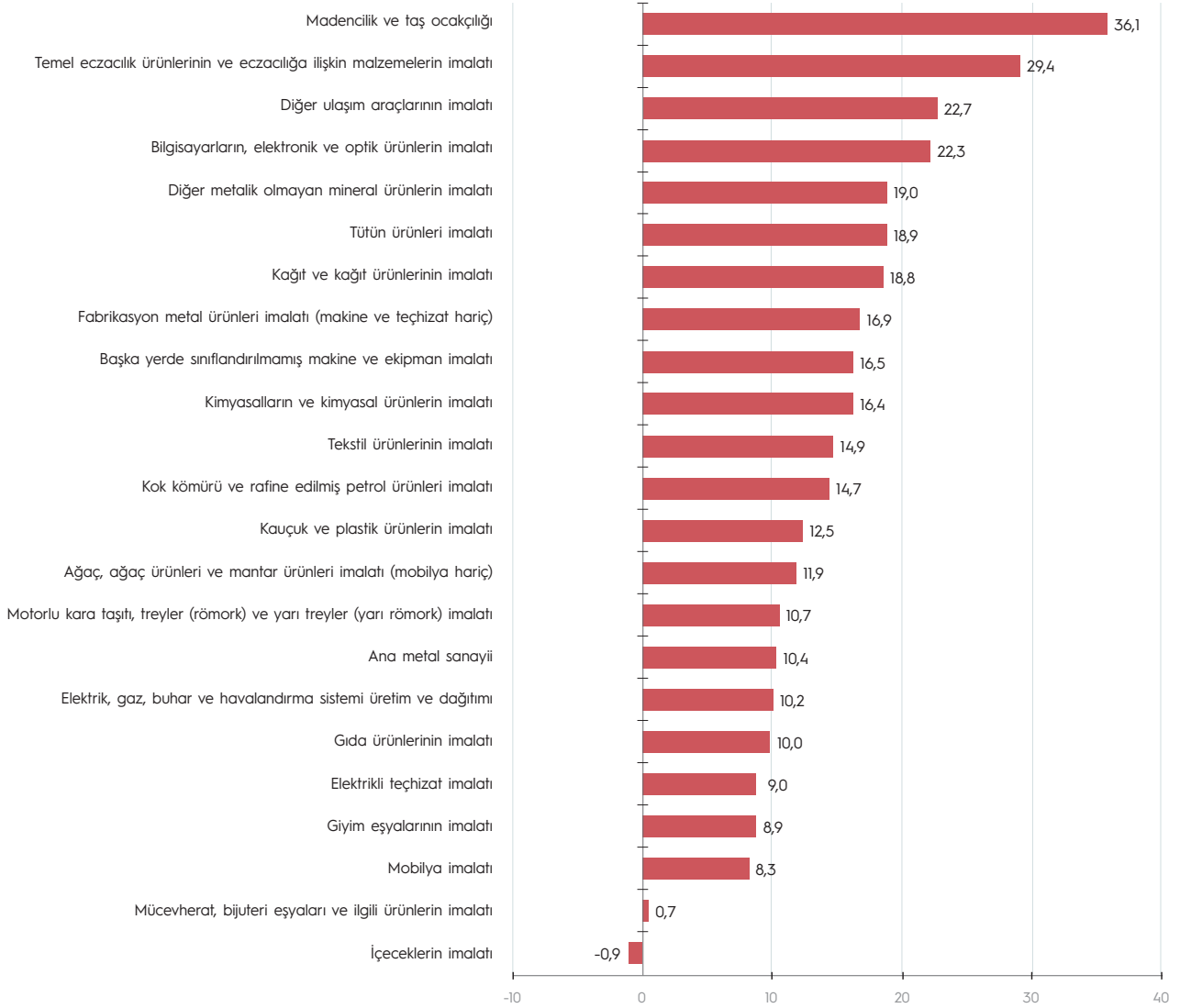
**DÜNYANIN
PARLAYAN
YILDIZI**

Enerjimizi Dünyaya Yayıyoruz

2022 yılında faaliyet karı oranı en yüksek sektör yüzde 36,1 ile madencilik ve taş ocakçılığı olmuş, bu sektörü yüzde 29,4 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı takip etmiştir. Üçüncü sırada yüzde 22,7 ile diğer ulaşım araçları, dördüncü sırada

ise yüzde 22,3 bilgisayar ve elektronik sanayi yer almıştır. Faaliyet zararı olan içeceklerin imalatı dışında en düşük faaliyet karı oranı yüzde 0,7 ile mücevherat imalatı sektöründe gerçekleşmiştir.

SEKTÖREL FAALİYET KARI ORANLARI (%)

sodexo

Çalışanlarına değer veren şirketlerin her an yanında

Sodexo'nun dijital çözümleriyle, çalışanlarınıza diledikleri yan hakları sunarken şirketinize %100'e varan vergi avantajı ve operasyonel kolaylık sağlayın.

RESTAURANT
PASS

YEMEK

Restoranda,
markette, ofise ve
eve siparişte

sodexo
flexogift

ÖDÜL

Hediye ve
ödüllendirmede
binlerce seçenek

ULAŞIM

Mavi İstanbulKart
abonmanı sunmanın
kolay yolu

KURUMSAL
ULAŞIM
ÇÖZÜMLERİ

444 72 77
sodexoavantaj.com

Avantaj dolu Sodexo dünyasına
katılmak için kare kodu okutun.

KÜMÜLATİF GELİR TABLOSU VE ANALİZİ

İSO 500'ün 2022 yılı kümülatif gelir tablosu, büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler sunmaktadır.

Enerji, girdi ve işgücü maliyetlerindeki artışlar karlılığı sınırladı.

2022'de net satışlara oranla satışların maliyeti 2 puan artarak yüzde 81,7'ye yükselmiş, buna bağlı olarak yüzde 18,3 oranında brüt satış karı elde edilmiştir. Faaliyet giderlerinin net satışlara oranı ise değişmemiş ve yüzde 5,5 olarak gerçekleşmiştir. Böylece İSO 500'ün faaliyet karı oranı 14,8'den yüzde 12,8'e gerilemiştir.

İSO 500'ün ihracat ve satış birim fiyatları 2022 yılında daha çok küresel gelişmelere bağlı olarak yükselmiş ve bu durum faaliyet karlılığını olumlu etkilemiştir. Ancak enerji, işgücü, emtia ve girdi maliyetlerindeki yüksek artışlar maliyetleri yukarı çekerek karlılığı sınırlamıştır.

2022 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı 11,9 puan düşüşle yüzde 13,1'e gerilemiş, bu oranın 10 puanlık bölümü kambiyo karlarından gelmiştir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise yüzde 10,9 olup bunun da 9,6 puanı kambiyo zararlarından kaynaklanmıştır.

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Pay (%)	
	2021	2022		2021	2022
Net Satışlar	2.312.973	5.230.152	126,1	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	1.843.227	4.273.456	131,8	79,7	81,7
Brüt Satış Karı (Zararı)	469.747	956.696	103,7	20,3	18,3
- Faaliyet Giderleri	127.814	285.549	123,4	5,5	5,5
Faaliyet Karı (Zararı)	341.933	671.147	96,3	14,8	12,8
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	578.883	682.740	17,9	25,0	13,1
Kambiyo Karları	468.195	524.840	12,1	20,2	10,0
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	482.095	571.795	18,6	20,8	10,9
Kambiyo Zararları	433.669	502.566	15,9	18,7	9,6
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	438.721	782.091	78,3	19,0	15,0
- Finansman Giderleri	208.922	277.118	32,6	9,0	5,3
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	229.799	504.973	119,7	9,9	9,7
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	12.755	35.545	178,7	0,6	0,7
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	23.109	55.110	138,5	1,0	1,1
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	219.446	485.408	121,2	9,5	9,3

Tüm bu veriler sanayi kuruluşlarının 2022'de döviz kuru dalgalanmalarını yönetmekte zorlandıklarını göstermektedir. Nitekim net kambiyo karının net satışlara oranı 2021 yılında yüzde 1,5 iken 2022'de yüzde 0,4'e gerilemiştir.

Böylece İSO 500'ün diğer faaliyetlerden oluşan net gelir ve karlarının net satışlara oranı bir önceki yıla göre yarı yarıya azalarak yüzde 2,1'e gerilemiştir.

2022 yılında İSO 500'ün finansman giderleri öncesi karlılığı ise diğer faaliyetlerden oluşan net gelir ve karların pozitif katkısındaki düşüşle birlikte 4 puan azalarak yüzde 15'e gerilemiştir.

Diğer taraftan finansman giderlerinin net satışlara oranı 3,7 puanlık düşüşle yüzde 5,3 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, finansman maliyeti yükünün önceki yıla göre belirgin bir şekilde azaldığına işaret etmektedir.

Bu gelişmelerin sonucunda İSO 500 kuruluşları 2022'de finansman giderleri sonrası yüzde 9,7 oranında bir oluşan karlılık yaratmıştır. Söz konusu oran bir önceki yıla göre 0,2 puanlı hafif bir düşüş kaydetmiştir.

Son olarak, olağandışı gelir ve karlar (yüzde 0,7) ile olağandışı gider ve zararların (yüzde 1,1) nette 0,4 puan negatif gerçekleşen katkısıyla birlikte 2022 yılında İSO 500 net satışlara oranla yüzde 9,3'lük bir vergi öncesi karlılığa ulaşmıştır. Bu oran da 2021 yılında yüzde 9,5 olan seviyesine göre 0,2 puan azalmıştır.

Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı yaklaşık 20 puan azaldı.

Finansman giderleri, İSO 500'ün karlılığında belirleyici olmayı 2022 yılında da sürdürmüştür. 2022 yılında liralama politikaları çerçevesinde faiz oranları düşürülmüş, yıl genelinde düşük ve reelde negatif kredi faizleri ile borçlanılmıştır. Yine Merkez Bankası çok düşük faizli reeskont kredileri kullanmıştır. Buna bağlı olarak İSO 500'ün finansman ödemeleri reel düşüş göstermiştir.

2022'de İSO 500'ün finansman giderleri yüzde 32,6 oranında artışla 277,1 milyar TL'ye yükselirken finansman giderlerinin faaliyet karına oranı belirgin bir düşüşle yüzde 61,1'den yüzde 41,3'e inmiştir.

2018 yılından bu yana sanayi sektörü için finansman koşulları ve faizler dalgalanmalar göstermektedir. Sanayi firmaları 2018 yılında ana faaliyetlerinden elde ettikleri karın neredeyse tamamını finansman giderlerine ayırırken 2019'da finansman giderlerinin karlılık üzerindeki baskısı görece hafiflemiştir. 2020'de finansman gider-

lerindeki artışın mali baskıyı yükseltici etkisine rağmen, bu etki faaliyet karlarında sağlanan daha yüksek oranlı artışlar tarafından sınırlanmıştır. 2021'de finansman maliyetleri yine keskin artış göstermiş, ancak yine faaliyet karlılığındaki iyileşme ile bu ilave yük karşılanabilmiştir. 2022 yılında ise finansman maliyetleri açısından en uygun ortam oluşmuş, finansal koşullar bu kez sanayi kuruluşlarını desteklemiştir.

FİNANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI (%)

	2019	2020	2021	2022
Finansman Giderleri (Milyon TL)	63.831	88.845	208.922	277.118
Faaliyet Karı (Milyon TL)	92.113	142.805	341.933	671.147
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	69,3	62,2	61,1	41,3

Net kambiyo gelirleri gerilerken faaliyet dışı gelirler yükseldi.

İSO 500 çalışmasında üretim faaliyeti dışı gelirler de hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. Bunun bir nedeni, kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerini göstermesidir. İkinci neden ise İSO 500'de kullanılan milli gelir anlamında kar büyüklüğü ve yaratılan katma değerlerin tespit edilebilmesi için üretim faaliyeti dışı gelirlerin de ayrıca hesaplanması gerekliliğidir.

Kuruluşların yarattıkları katma değer gelir yönünden, yani kuruluşların ödedikleri faktör gelirleri ile hesaplanmaktadır. Milli gelir anlamında kar büyüklüğüne ulaşmak için, vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, elde edilen tutara o yıl için kardan ayrılan karşılıklar eklenmektedir. Üretim faaliyeti dışı gelirler temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlardan oluşmaktadır.

İSO 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirleri 2022 yılında yüzde 14,6 artışla 96,8 milyar TL'den 110,94 milyar TL'ye yükselmiştir. Böylece 2019 yılındaki azalma haricinde son yılların en düşük oranlı artışı gerçekleşmiş ve üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı da yüzde 44,1'den yüzde 22,9'a düşmüştür.

2022 yılının genelinde uygulanan liralama politikalarına rağmen yüksek enflasyon ve reel faizlerdeki negatif seyrin etkisiyle Türk lirası önemli ölçüde değer kaybetmiştir.

Döviz kurlarındaki dalgalanmalar, oluşturduğu kambiyo kar ve zararları nedeniyle de sanayi kuruluşları için önem taşımaktadır. Kambiyo kar ve zararları faaliyet dışı gelirlerin ve giderlerin en önemli kalemidir. 2022 yılında döviz kurlarında önemli artışlar olmasına karşın İSO 500'ün kambiyo gelir ve giderlerindeki değişimler 2021'e göre oldukça sınırlı kalmıştır.

2021'le kıyaslandığında kambiyo gelirleri yüzde 12,1, kambiyo giderleri ise yüzde 15,9 artmıştır. Böylece İSO 500'ün net kambiyo gelirleri yüzde 35,5 azalarak 34,5 milyar TL'den 22,3 milyar TL'ye gerilemiştir. Sanayi kuruluşlarına kredi kullanımları için getirilen koşulların başında döviz varlıklarının azaltılması ve döviz mevduatlarının korumalı TL mevduatlara dönüştürülmesi yer almıştır.

Buna bağlı olarak sanayi şirketlerinin döviz varlıkları azalmıştır. Döviz yükümlülükleri kur artışlarından olumsuz etkilenirken, varlıklardaki düşüş ise kur gelirlerini sınırlamıştır. Düzenlemeler sanayi kuruluşlarının döviz riski yönetimini kısıtlamıştır.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde, 2022 yılında mutlak büyüklük olarak en yüksek üretim faaliyetleri dışı geliri elde eden sektör 26,8 milyar TL ile ana metal sanayi, en yüksek üretim faaliyeti dışı gelirler/net satışlar oranına sahip sektör ise yüzde 33,1 oranı ile içeceklerin imalatı sanayi olmuştur. 2022 yılında imalat sanayinin büyük bölümünde üretim faaliyeti dışı gelirlerin net satışlara oranı oldukça düşük gerçekleşmiştir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2017	18.844.429.683	33,9	53.084.908.283	40,7	35,5
2018	55.816.782.890	196,2	63.528.258.361	19,7	87,9
2019	37.228.794.798	-33,3	61.614.073.797	-3,0	60,4
2020	43.448.530.156	16,7	92.503.472.320	50,1	47,0
2021	96.788.343.103	122,8	219.445.968.018	137,2	44,1
2022	110.944.435.479	14,6	485.408.393.761	121,2	22,9

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Özel Kuruluşlar)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2017	16.750.676.795	49,5	50.551.340.125	69,8	33,1
2018	45.705.402.402	172,9	58.241.941.936	15,2	78,5
2019	33.211.281.302	-27,3	58.303.818.852	0,1	57,0
2020	38.595.113.422	16,2	88.601.831.373	52,0	43,6
2021	93.284.279.436	141,7	220.658.000.865	149,0	42,3
2022	104.815.689.874	12,4	456.863.841.350	107,0	22,9

GELECEK ALÜMİNYUM'DA

Yeşil **metal** olarak tanımlanan **alüminyum**, güneş enerjisi sistemlerinden, elektrikli araçlara sürdürülebilir enerjinin geleceği...
Alüminyumdaki uzmanlığımız ve işimize yaptığımız yatırımlar ile **gelecek için üretmeye devam ediyoruz..**

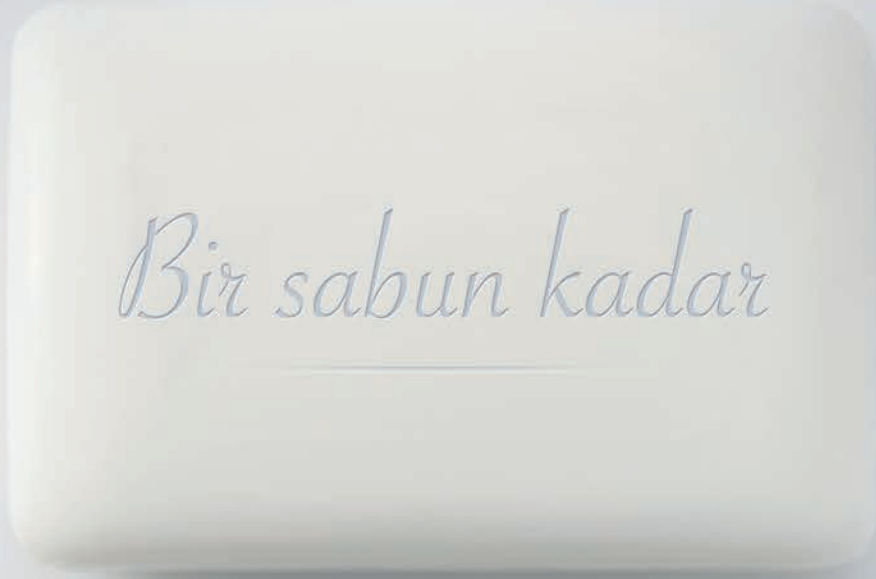

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL) (Kamu Kuruluşları)

	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (1)	Değişim (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) (2)	Değişim (%)	1/2 (%)
2017	2.093.752.888	-27,0	2.533.568.158	-68,2	82,6
2018	10.111.380.488	382,9	5.286.316.425	108,7	191,3
2019	4.017.513.496	-60,3	3.310.254.945	-37,4	121,4
2020	4.853.416.734	20,8	3.901.640.947	17,9	124,4
2021	3.504.063.667	-27,8	-1.212.032.847	-	-
2022	6.128.745.605	74,9	28.544.552.411	-	21,5

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net) (TL)

Sektörler	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	15.626.322.140	11,9
10 Gıda ürünlerinin imalatı	1.603.817.232	0,3
11 İçeceklerin imalatı	9.250.868.123	33,1
12 Tütün ürünleri imalatı	536.588.866	2,7
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	4.414.130.105	3,3
14 Giyim eşyalarının imalatı	-833.530.288	-2,4
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2.564.423.880	4,7
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.931.391.563	2,5
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	-892.462.920	-0,1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	8.872.695.231	2,5
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	741.745.720	2,5
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.917.130.955	1,7
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	9.314.282.485	5,5
24 Ana metal sanayii	26.780.312.618	2,6
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	-312.748.174	-0,3
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4.912.069.576	6,8
27 Elektrikli teçhizat imalatı	7.020.124.939	2,4
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	3.944.974.196	4,2
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	6.838.114.349	1,1
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-1.446.019.799	-2,8
31 Mobilya imalatı	195.267.341	0,9
32 Diğer imalatlar	-1.620.216.386	-1,1
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-1.620.216.386	-1,1
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	9.430.277.127	2,7
Toplam	110.944.435.479	2,1

faydalı
bir sabun kadar
hayatın vazgeçilmez parçası
olmak için çalışıyoruz
1927'den beri...

KATMA DEĞER

ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

Kuruluşların etkinlik ve verimliliği, yaratılan katma değer, nispi hasıla oranları, devir hızları ve işgücü verimliliği ile ölçülmektedir.

Net katma değerde karların payı artarken ücret ve faizlerin payı azaldı.

İSO 500 çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değerler, kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirlerine ait bilgiler de derlenmektedir.

Kuruluşların üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olan ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olan ödenen faizler ve üreticinin payı olan "milli gelir anlamındaki kar" büyüklükleri toplanarak kuruluşların yarattıkları net katma değerler hesaplanmaktadır. Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortis-

man ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi – sübvansiyon) eklenerek kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri belirlenmektedir. Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları hesaplanabilmektedir.

2022 yılında İSO 500'ün yarattığı net katma değer faktör gelirleri dağılımında yüksek değişimler yaşanmıştır. Milli gelir anlamında karın payı yüzde 39,7'den yüzde 54,5'e çıkarak son yılların en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Buna karşılık, net katma değer içerisinde ödenen faizlerin payı yüzde 28,1'den yüzde 18,6'ya, ödenen maaş ve ücretlerin payı ise yüzde 32,2'den yüzde 26,9'a gerilemiştir. Bu gelişmeler 2022 yılındaki değişen ekonomi politikalarından faktör gelirlerinin net katma değer içindeki dağılımında en çok karın olumlu etkilendiğini göstermektedir.

Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ödenen Maaş ve Ücretler	57,5	56,5	52,7	46,9	54,7	51,5	44,5	32,2	26,9
Ödenen Faizler	14,3	15,4	13,9	16,8	34,4	27,1	25,3	28,1	18,6
Milli Gelir Anlamında Kar	28,2	28,2	33,4	36,3	10,9	21,3	30,3	39,7	54,5
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

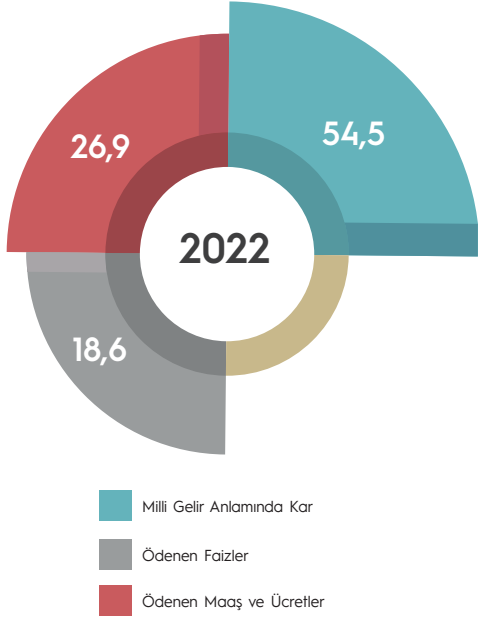
Özel Kuruluşlar

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ödenen Maaş ve Ücretler	52,6	55,5	54,6	45,5	51,2	50,5	43,0	30,8	26,8
Ödenen Faizler	14,3	16,2	15,1	17,0	33,6	26,9	25,2	27,7	19,1
Milli Gelir Anlamında Kar	33,2	28,4	30,2	37,5	15,2	22,6	31,7	41,5	54,0
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kamu Kuruluşları

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ödenen Maaş ve Ücretler	183,3	68,2	38,7	71,9	306,5	70,4	80,1	104,9	28,6
Ödenen Faizler	15,9	6,1	4,8	14,4	95,5	30,6	26,2	48,6	9,4
Milli Gelir Anlamında Kar	-99,2	25,8	56,6	13,7	-302,0	-1,0	-6,3	-53,5	62,0
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

NET KATMA DEĞERİN FAKTÖR GELİRLERİNE GÖRE DAĞILIMI (%)

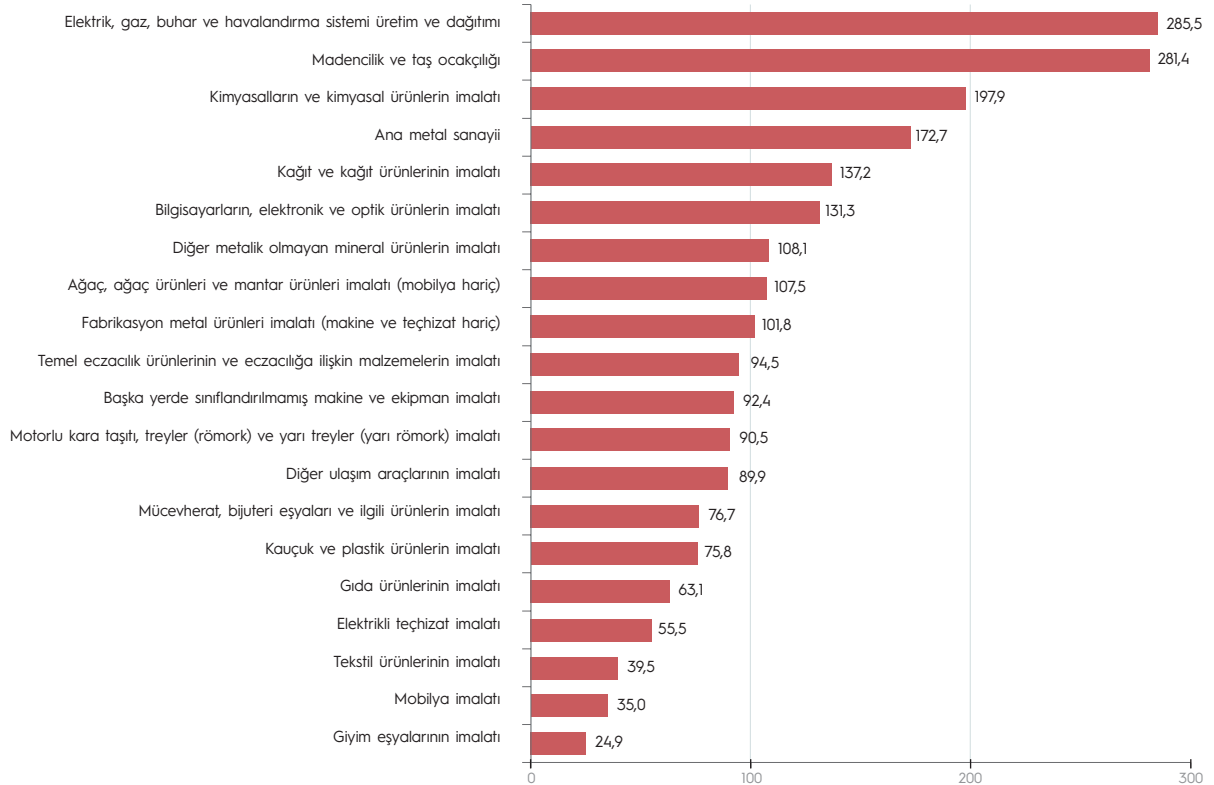
Nispi hasıla oranı en yüksek imalat sektörü kimyasal ürünler oldu.

Nispi hasıla oranı, alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan Nispi hasıla oranı, alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değer in ISO 500 genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranlaması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

Yaratılan brüt katma değer in yüksek dolaylı vergilerden önemli ölçüde etkilendiği "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu değerlendirmenin kapsamı dışında bırakılmıştır.

Sektörler çok farklı nispi hasıla oranlarına sahip olmaya 2022 yılında da devam etmiştir. En yüksek nispi hasıla oranına sahip sektör elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri üretim ve dağıtımıdır. İmalat sanayi içerisinde en yüksek nispi hasıla oranı ise 2021'de olduğu gibi yine kimyasal ürünler sektöründe kaydedilmiştir. En düşük pozitif nispi hasıla oranları ise giyim ürünleri ile mobilya sektörlerinde gerçekleşmiştir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı (%)

Sektörler	2021			2022		
	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı	Brüt Katma Değer Dağılımı	Nispi Hasıla Oranı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	3,0	7,8	261,4	2,9	8,1	281,4
10 Gıda ürünlerinin imalatı	17,7	9,7	54,9	17,3	10,9	63,1
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	10,9	5,5	50,6	8,8	3,5	39,5
14 Giyim eşyalarının imalatı	4,1	1,1	26,6	4,0	1,0	24,9
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,0	2,0	192,6	1,2	1,3	107,5
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,5	3,3	217,4	1,7	2,3	137,2
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4,3	10,6	244,5	4,4	8,7	197,9
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1,5	1,5	102,6	1,8	1,7	94,5
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	4,1	3,4	83,6	3,5	2,6	75,8
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	4,3	4,1	94,7	4,9	5,3	108,1
24 Ana metal sanayii	9,4	22,2	236,2	10,0	17,2	172,7
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3,4	3,9	113,5	3,4	3,5	101,8
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	2,6	3,0	116,4	2,7	3,5	131,3
27 Elektrikli teçhizat imalatı	7,9	5,0	63,1	8,2	4,6	55,5
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2,9	2,6	89,5	2,9	2,7	92,4
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	15,1	13,0	86,4	15,8	14,3	90,5
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	2,3	2,6	114,1	2,9	2,6	89,9
31 Mobilya imalatı	1,6	0,6	35,9	1,5	0,5	35,0
32 Diğer imalatlar	0,2	0,0	-7,8	0,2	0,1	76,7
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,2	0,0	-7,8	0,2	0,1	76,7
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	2,0	-2,0	-97,7	1,9	5,4	285,5

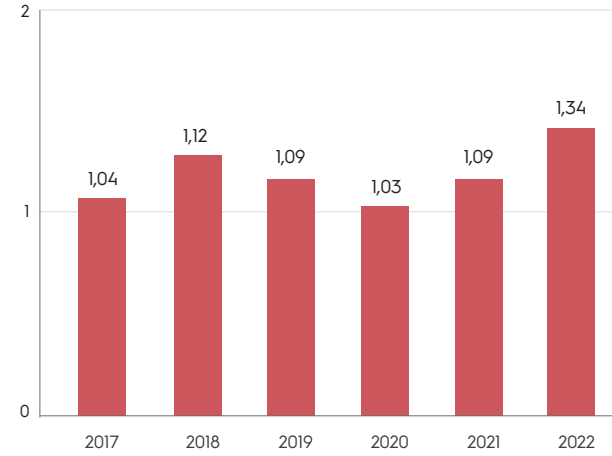
Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Varlık devir hızı rekor seviyeye ulaştı.

Varlık devir hızı, finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup net satışların aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir.

İSO 500'ün varlık devir hızı 2020 yılında 1,03 seviyesine düştükten sonra 2021 yılında yüzde 1,09 seviyesine çıkmıştır. 2022 yılında ise varlık devir hızında önemli bir artış yaşanmıştır. 2022'de varlık devir hızı 1,34'e yükselerek rekor seviyeye ulaşmıştır. 2022 yılında yüksek enflasyon satış hacmini nominal olarak önemli ölçüde yükseltmiştir. Diğer yandan, ortaya çıkan finansal koşullar içinde firmalar varlıklarını daha hızlı çevirmeye odaklanmıştır.

VARLIK DEVİR HIZI

Özkaynak devir hızı yüksek seviyesini korudu.

Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup net satışların özkaynaklara oranlanması ile hesaplanmaktadır. İSO 500'ün özkaynak devir hızı 2021 yılında yurtiçi ve yurtdışı satışlarda görülen yüksek büyüme ile 3,71'e yükselmiştir.

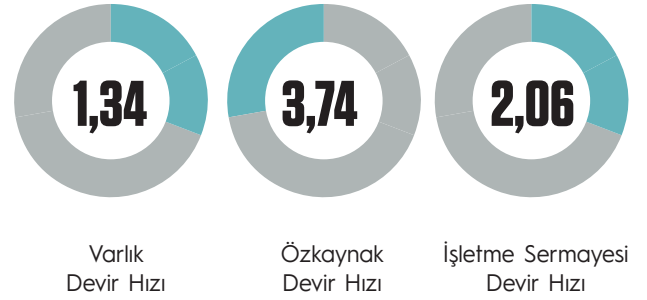
2022 yılında ise özkaynak devir hızı 3,74 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında satışlar ile özkaynaklar birbirine yakın oranlarda büyüme kaydetmiştir. 2022 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektör 64,37 ile mücevherat sanayi olurken en düşük oran ise 1,23 oranı ile madencilik ve taş ocaklığı sektörüne aittir.

İşletme sermayesi devir hızı 10 yılın zirvesinde.

İşletme sermayesi devir hızı, net satışların dönen varlıklar (işletme sermayesi) büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır. İSO 500'ün işletme sermayesi devir hızı 2021 yılında 1,62 ile hemen hemen yatay seyretmiştir.

2022 yılında ise devir oranı 2,06'ya çıkarak son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Yüksek enflasyon ve finansman erişim konusunda yaşanan sıkıntılar nedeniyle sanayi kuruluşları 2022 yılında net işletme sermayelerini daha hızlı çevirmiştir.

DEVİR HIZLARI - 2022

“2022 yılında firmalar varlıklarını daha hızlı ve etkin çevirebilme başarısı göstermiştir.”

Sektörel Devir Hızları - 2022

Sektörler		Varlık Devir Hızı			Özkaynak Devir Hızı			İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı		
		500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK	500 BSK	ÖK	KK
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	0,61	0,71	0,50	1,23	1,12	1,47	1,23	1,12	1,48
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1,54	1,59	0,80	4,14	4,09	6,03	2,12	2,24	0,88
11	İçeceklerin imalatı	0,54	0,54	-	5,81	5,81	-	1,18	1,18	-
12	Tütün ürünleri imalatı	0,84	0,84	-	3,91	3,91	-	0,94	0,94	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	0,73	0,73	-	2,22	2,22	-	1,17	1,17	-
14	Giyim eşyalarının imalatı	1,45	1,45	-	3,58	3,58	-	2,19	2,19	-
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,93	0,93	-	2,86	2,86	-	1,76	1,76	-
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	0,98	0,98	-	2,86	2,86	-	1,82	1,82	-
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2,91	2,91	-	10,37	10,37	-	4,51	4,51	-
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1,10	1,09	1,14	2,76	2,98	1,34	1,69	1,69	1,73
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0,82	0,82	-	1,33	1,33	-	1,26	1,26	-
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1,25	1,25	-	3,84	3,84	-	1,72	1,72	-
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	0,71	0,71	-	1,62	1,62	-	1,36	1,36	-
24	Ana metal sanayii	1,82	1,82	-	4,85	4,85	-	2,67	2,67	-
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	0,96	1,03	0,58	2,35	2,55	1,27	1,24	1,32	0,74
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	0,55	0,55	-	1,63	1,63	-	0,72	0,72	-
27	Elektrikli teçhizat imalatı	1,41	1,41	-	5,24	5,24	-	1,87	1,87	-
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1,23	1,23	-	2,40	2,40	-	1,53	1,53	-
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1,77	1,77	-	5,51	5,51	-	2,42	2,42	-
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,39	0,39	0,26	2,55	2,87	0,73	0,52	0,54	0,28
31	Mobilya imalatı	1,52	1,52	-	3,24	3,24	-	2,15	2,15	-
32	Diğer imalatlar	19,68	19,68	-	64,37	64,37	-	21,38	21,38	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	19,68	19,68	-	64,37	64,37	-	21,38	21,38	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,97	0,87	1,32	2,67	2,55	2,97	2,27	2,85	1,59
	Toplam	1,34	1,37	0,85	3,74	3,87	2,12	2,06	2,11	1,34

İşgücü verimliliği nominal olarak yüzde 110,3 arttı.

İşgücü verimliliği sanayi ve sanayi kuruluşları için önemli bir verimlilik göstergesidir. ISO 500 kapsamında işgücü verimliliği, üretimden satışların çalışan sayısına oranlanması ile hesaplanmaktadır.

ISO 500'de çalışan başına üretimden net satışlar 2022 yılında yüzde 110,3 oranında nominal artışla 5,7 milyon TL olmuştur. Söz konusu rakam 2021 yılında da yüzde 64,6 artarak 2,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

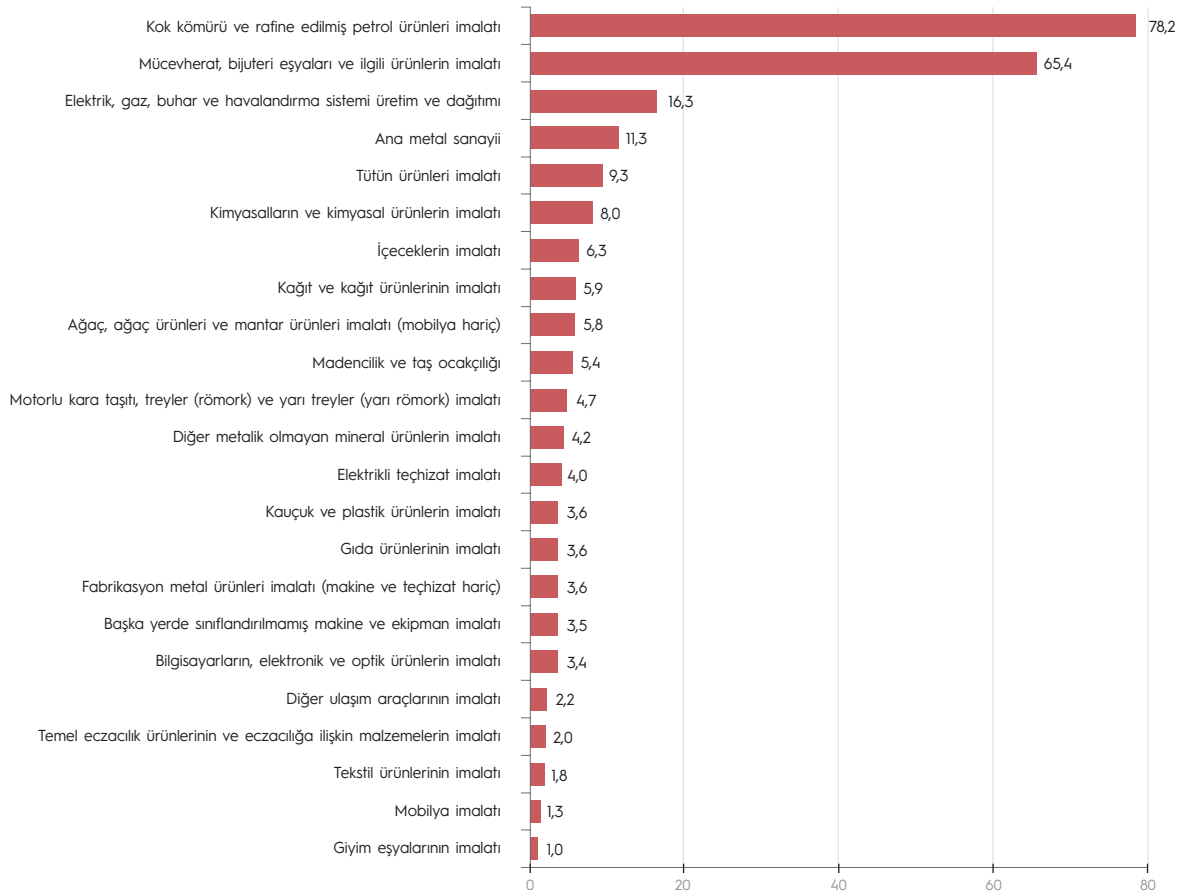
2022 yılındaki gelişme aynı zamanda işgücü verimliliğinde son yılların en hızlı artışına işaret etmektedir. Çalışan başına üretimden satışlardaki artış reel (yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılmış) bazda da yüzde 28 artışa karşılık gelmektedir.

Söz konusu artış 2021 yılında da yüzde 20,9 olarak gerçekleşmiştir. 2022, işgücü verimliliğinde önemli bir artış yılı olmuştur. 2021 ve 2022 yıllarındaki yüksek yeni yatırımlar ve modernizasyon yatırımları işgücü verimliliğini olumlu etkilemiştir. Sanayi kuruluşlarının otomasyon, dijitalleşme, yalın üretim gibi alanlara yönelik yatırımları işgücü verimliliğini yükseltmektedir.

2022'de çalışan başına net üretimden satışlar 2021 yılına göre mutlak büyüklük olarak tüm alt sektörlerde artmakla beraber, sektörler arasında önemli farklılıklar gözlenmiştir.

Çalışan başına net üretimden satışlar ile ölçülen işgücü verimliliğinin en yüksek gerçekleştiği sektörler sırasıyla rafine petrol ürünleri sanayi, mücevherat imalatı, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve ana metal sanayi olmuştur. Bu sektörler 2022 yılında ürünlerinde gerçekleşen yüksek fiyat artışlarından da yararlanmışlardır.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (MİLYON TL)

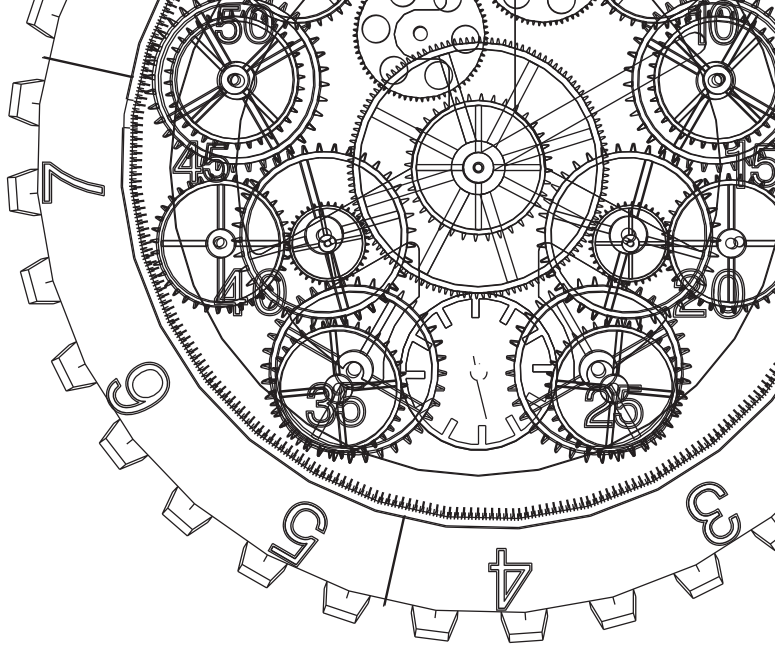
İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] (Cari Fiyatlarla, TL)

Sektörler	2021	2022
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	2.360.041	5.431.719
10 Gıda ürünlerinin imalatı	1.669.825	3.576.468
11 İçeceklerin imalatı	2.815.160	6.317.261
12 Tütün ürünleri imalatı	5.077.014	9.278.766
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	1.011.146	1.787.544
14 Giyim eşyalarının imalatı	575.358	1.013.284
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	3.677.571	5.767.537
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	3.306.435	5.893.787
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	24.772.892	78.167.947
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4.198.214	8.013.522
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.140.466	1.967.493
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.743.176	3.595.802
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.706.586	4.180.844
24 Ana metal sanayii	6.536.423	11.309.213
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.815.111	3.550.658
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.917.637	3.426.404
27 Elektrikli teçhizat imalatı	2.107.454	3.967.493
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.797.182	3.468.162
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	2.617.048	4.740.672
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1.365.164	2.170.421
31 Mobilya imalatı	707.987	1.307.346
32 Diğer imalatlar	27.178.721	65.426.231
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	27.178.721	65.426.231
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	3.602.674	16.330.428
Toplam	2.705.400	5.688.687

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

Teknoloji faaliyetleri, sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü, karlılık ve verimlilik performansı açısından oldukça önemli hale gelmiştir.

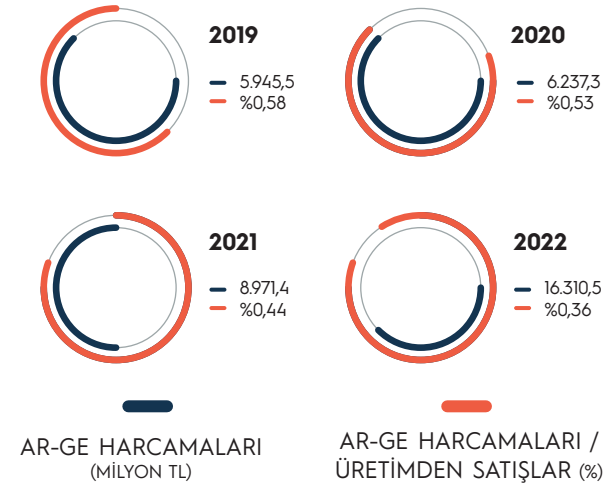
Teknoloji faaliyetleri sanayi kuruluşlarının rekabet gücü, karlılık ve verimliliği açısından en belirleyici unsurlardan biri haline gelmiştir.

Bu nedenle 2013 çalışmasından itibaren İSO 500 kapsamında teknoloji faaliyetleri başlığı altında bilgilere yer vermeye başlanmıştır.

Teknoloji faaliyetleri başlığı altında, İSO 500'ün AR-GE harcamaları ve teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımları olmak üzere iki temel bilgiye yer verilmektedir.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı geriledi.

İSO 500 çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının AR-GE harcamalarına ilişkin verileri de toplanmakta ve sektörel bazda değerlendirmeler yapılmaktadır.

2022 yılında İSO 500'ün AR-GE harcamaları, anket verileri ile 16,3 milyar TL olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre yüzde 81,8 oranında nominal artış göstermiştir. Bir başka ifadeyle, yılsonu TÜFE enflasyonundan arındırıldığında reel bazda da yüzde 10,7 artış gerçekleşmiştir.

Bununla birlikte 2021 yılında yüzde 0,44 olan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2022'de yüzde 0,36'ya gerilemiştir. Bu gerileme, üretimden satışların AR-GE harcamalarına göre çok daha yüksek artış göstermesinden kaynaklanmıştır.

2022 yılında anket verilerine göre en yüksek AR-GE harcaması gerçekleştiren üç sektör bir önceki yıla göre değişmemiş ve yine sırasıyla motorlu kara taşıtları, elektrikli teçhizat ve bilgisayar-elektronik sektörleri olmuştur. 2022'de İSO 500'ün toplam AR-GE harcamalarının yüzde 66,3'ünü bu üç sektördeki kuruluşlar yapmıştır. Bu oran 2021 yılında da yüzde 62,9 olarak gerçekleşmiştir.

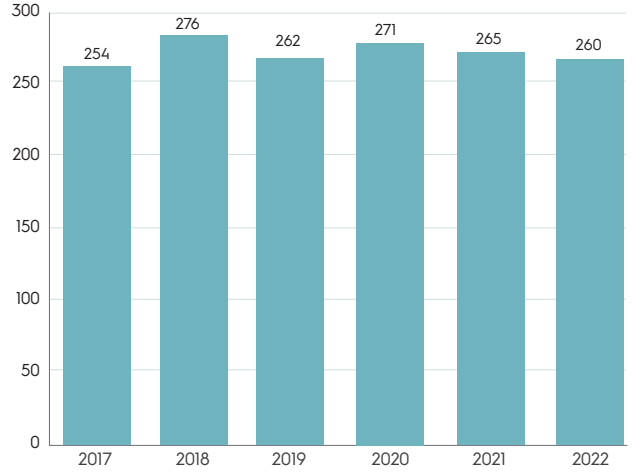
Son yıllarda AR-GE harcamalarını önemli ölçüde artıran motorlu kara taşıtları sektörü, 2022'de İSO 500'ün toplam AR-GE harcamalarında yaşanan artışa da en yüksek katkı sağlamıştır.

AR-GE yapan kuruluş sayısı yine azaldı.

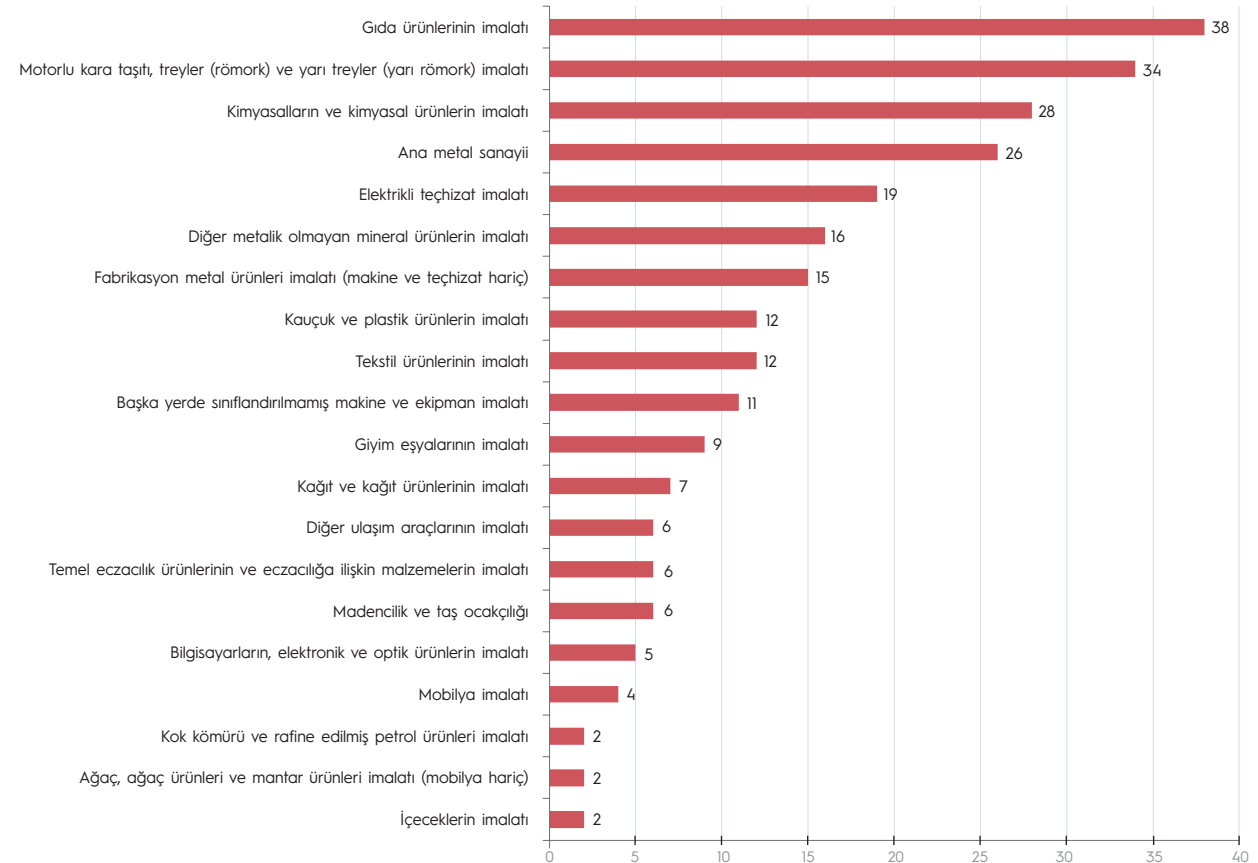
İSO 500'de AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısının 2013 yılından itibaren gösterdiği kademeli artış 2018'e kadar sürmüştür, izleyen yıllarda ise bu sayı dalgalanma içerisinde düşüş göstermiştir. 2020'de 271 ve 2021'de 265 olan AR-GE yapan firma sayısı 2022 yılında 260 ile son 5 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.

2022'de AR-GE faaliyeti bulunan 260 kuruluşların sektörlerine dağılımına bakıldığında, 38 firma ile gıda ürünlerinin imalatı en üst sırada yer almaktadır. Bu sektörü 34 firma ile motorlu kara taşıtları, 28 firma ile kimyasal ürünler ve 26 firma ile ana metal sanayii takip etmiştir. Böylece söz konusu 4 sektör toplam 126 firma ile AR-GE yapan firmaların hemen hemen yarısını oluşturmuştur.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

AR-GE Harcamaları (TL)

Sektörler		Anket Verileri			
		2021		2022	
		AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	7	73.325.252	6	78.316.621
10	Gıda ürünlerinin imalatı	38	248.368.871	38	510.208.546
11	İçeceklerin imalatı	1	5.079.097	2	3.131.344
12	Tütün ürünleri imalatı	-	-	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	19	117.801.893	12	143.085.127
14	Giyim eşyalarının imalatı	8	68.664.689	9	176.675.415
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1	7.761.550	2	22.536.418
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	6	37.524.194	7	31.946.037
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	2	46.724.327	2	79.787.582
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	27	367.658.770	28	787.854.233
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	6	238.544.763	6	272.577.318
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	18	140.912.747	12	356.719.066
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	11	194.699.887	16	568.917.769
24	Ana metal sanayii	24	127.796.776	26	268.436.428
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	14	508.552.638	15	594.704.429
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	4	1.267.020.165	5	1.584.344.994
27	Elektrikli teçhizat imalatı	20	1.057.475.611	19	2.126.329.499
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	14	244.145.361	11	525.322.818
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	33	3.315.114.770	34	7.110.921.337
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	6	864.618.999	6	977.406.384
31	Mobilya imalatı	5	39.397.159	4	91.230.277
32	Diğer imalatlar	-	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	240.000	-	-
	Toplam	265	8.971.427.519	260	16.310.451.642

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları içinde sadece imalat sanayi firmaları yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı ile elektrik, gaz, buhar, su üretimi kapsam dışı bırakılmaktadır. Bu nedenle hesaplama ve dağılımlar imalat sanayi altında faaliyet gösteren 473 firmanın verileri ile yapılmaktadır.

Teknoloji yoğunlukları itibarıyla 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir. Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sektörler NACE Rev.2 sanayi sınıflandırması ile tabloda sunulmaktadır.

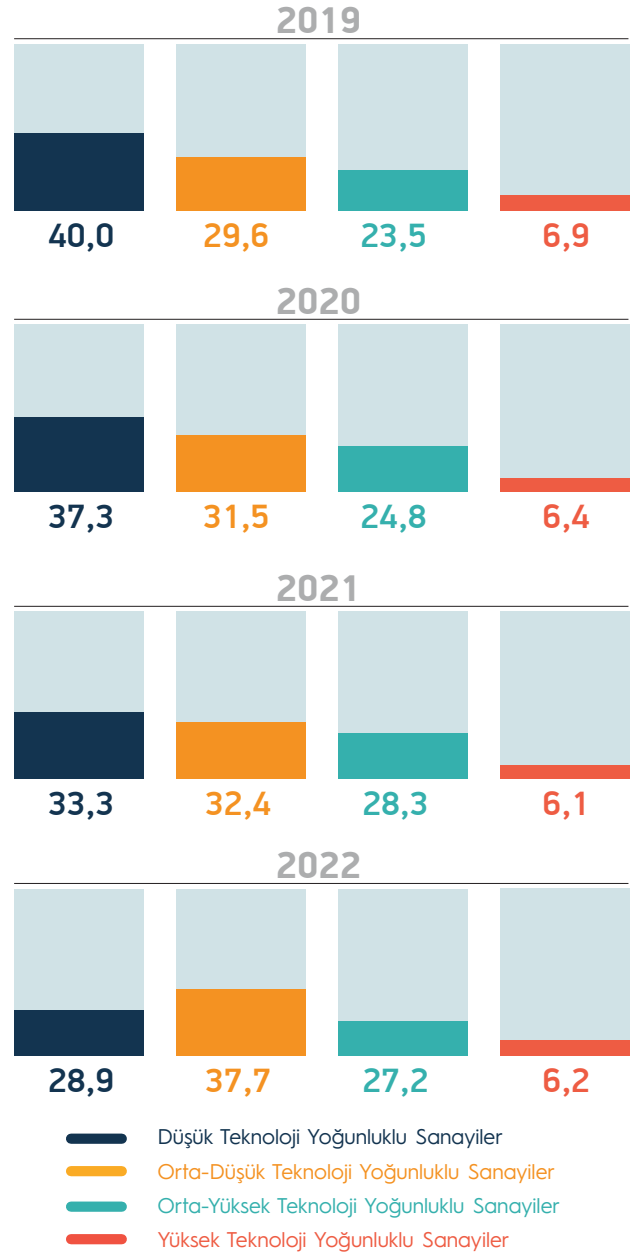
Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için, yaratılan katma değer göstergesi baz alınmaktadır. Katma değer göstergesi olarak "üretici fiyatlarıyla brüt katma değer" (üretim faktörlerine yapılan ödemeler [ödenen maaş ve ücretler + ödenen faizler + milli gelir anlamında kar] + yıl için ayrılan amortismanlar + ödenen dolaylı vergiler – sübvansiyonlar toplamı) büyüklüğü kullanılmaktadır.

2022 yılında yaratılan katma değer içerisinde en yüksek payı yüzde 37,7 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sektörler almıştır. Söz konusu grubun payı 2022 yılında 5,3 puan yükselmiştir. Düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 2022 yılında 4,4 puan azalarak yüzde 28,9'a gerilemiştir.

2022'de orta-yüksek teknoloji sanayiler grubunun payı yüzde 27,2'ye düşmüştür. Son olarak yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 2020-2021 dönemindeki toplam 0,8 puanlık düşüşün ardından 2022'de sınırlı bir artışla yüzde 6,1'den yüzde 6,2'ye yükselmiştir.

2022 yılı itibarıyla 473 imalat sanayi firmasından 173'ü düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet göstermektedir (2021: 189). 149 firma orta-düşük (2021: 141), 135 firma orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler kapsamında yer almaktadır (2021: 129). Yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerde faaliyet gösteren firmalar ise 2022'de bir önceki yıla göre 2 adet artarak 16 adede yükselmiş ve 2020'deki sayısına dönmüştür.

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

EKİNCİLER DEMİR VE ÇELİK SAN. A.Ş.

Kalitede 40 Yılın Güvencesi

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. No: 7 Giz 2000 Plaza

K : 3 Maslak 34398 Sarıyer-İstanbul-Türkiye

Tel : +90 (212) 290 76 76

Faks : +90 (212) 290 76 75

www.ekinciler.com

Türkiye’de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu yapıya geçiş ihtiyacı sürmektedir. İSO 500 sonuçları, ölçüm yapılan son 10 yıllık dönem boyunca ilk kez 2018 ve 2019’da yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin payında hissedilir bir artışa işaret etmiş, 2020 ve 2021’de bu pay sınırlı gerilemeler kaydetmiştir. 2022 yılındaki sınırlı artış ise nispeten olumlu bir gelişmedir.

İSO 500 içinde orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerde yer alan firmaların katma değerden aldıkları pay ilk kez 2019 yılında yüzde 30,4’e yükselerek 30 bandını aşmış, 2020’de yüzde 31,3’e, 2021’de ise yüzde 34,3’e çıkmıştı. 2022 yılında ise bu pay esas itibarıyla orta-yüksek teknoloji payındaki düşüşe bağlı olarak 0,9 puan azalmış ve yüzde 33,4 olmuştur.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam Brüt Katma Değer	Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	281.009.503.754	28,9	10	Gıda ürünlerinin imalatı	94	90.129.632.082	9,3
			11	İçeceklerin imalatı	5	21.284.933.891	2,2
			12	Tütün ürünleri imalatı	2	96.905.282.640	10,0
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	32	28.655.497.026	2,9
			14	Giyim eşyalarının imalatı	11	8.225.783.305	0,8
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	6	10.573.499.528	1,1
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	18.988.779.781	2,0
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 Hariç)	-	-	-
			31	Mobilya imalatı	4	4.427.001.401	0,5
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	3	1.206.667.370	0,1
			Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	367.230.959.871	37,7	18.2	Kayıtlı medyanın çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4				141.483.717.243	14,5
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20				21.610.544.550	2,2
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	27				43.811.340.670	4,5
24	Ana metal sanayii	77				142.375.424.072	14,6
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 Hariç)	18				15.593.191.326	1,6
30.1	Gemi ve tekne yapımı	3				2.356.742.010	0,2
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	264.601.412.585	27,2	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	40	72.134.101.675	7,4
			25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	2	13.326.726.265	1,4
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	33	37.650.097.720	3,9
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	22.299.476.739	2,3
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	43	117.793.171.298	12,1
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 Hariç)	1	1.397.838.888	0,1
			32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-	-
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	60.422.841.822	6,2	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	7	13.905.898.669	1,4
			26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	6	28.751.933.869	3,0
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	3	17.765.009.284	1,8
					473	973.264.718.032	

Limitlerin Ötesinde

30 yılı aşkın kimya ve baskı endüstrisindeki üretim tecrübemizle ürettiğimiz **Kendinden Yapışkanlı Ürünler**, **Mürekkepler** ve **Laklar**, **Endüstriyel Yapıştırıcılar** ve **Endüstriyel Kaplama Kimyasalları** ürün yelpazemizle birçok sektöre kesintisiz ve en iyi şekilde hizmet verebilmek için var gücümüzle çalışmaktayız.

SONUÇ:

GELECEK İÇİN DEĞERLENDİRMELER

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) 2022 yılı çalışması, sanayinin mevcut durumu ve geleceği açısından önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasından öne çıkan bazı başlıklar şu şekildedir:

- 2022, dünya ve Türkiye ekonomisi için özel bir yıl olmuştur. Sanayi şirketleri bu özel yıl içinde oluşan yeni koşullara hızlı uyum sağlayarak esnekliklerini ortaya koymuştur.
- Savaşın yarattığı kırılmalar ve ayrışmalar müttelikler arası ekonomik ve ticari toplulaşmayı ön çıkarmaktadır. Türkiye bu ayrışma içinde çok taraflılık eğilimini benimsemektedir. Bu eğilim, Türk sanayisi için de olumlu bir ortam sunmaktadır.
- Savaşın etkileri ile enerji gıda, metal ve diğer emtia fiyatlarında sıçramalar yaşanmıştır. Bu alanda faaliyet gösteren sanayi şirketleri fiyat artışlarından azami ölçüde yararlanmayı başarmıştır.
- Türk sanayi sektörü dış talepteki yavaşlama karşısında pazarlarını çeşitlendirmeye ağırlık vermiş, küresel tedarik zincirlerindeki değişimden ve yeni çıkan fırsatlardan yararlanmıştır.
- İlave kapasite yatırımları devreye alınmıştır. Ancak iç ve dış talep sektörler için farklı gelişmeler göstermiştir. Bu nedenle bazı sanayilerde kapasite fazlaları ortaya çıkmıştır.
- Yeni ekonomi modeli ve liralasma politikaları ile sanayi kuruluşları 2022 yılında yeni finansal koşullar ile karşı karşıya kalmıştır. Sanayi kuruluşları bu yeni finansal koşullara hızlı uyum sağlamıştır.
- 2022 yılında uzun yıllar sonra yüksek enflasyon, yüksek ücret ve maliyet artışları ile karşı karşıya kalınmıştır. Yurtdışındaki fiyat artışları ve yurtiçindeki canlı iç talep ile yüksek maliyetler fiyatlara çoğunlukla yansıtılmıştır.
- Enflasyonist dönemde işletme yönetimi ilave yetkinlikler gerektirmektedir. İSO 500 sonuçları değerlendirirken yüksek enflasyon dikkate alınmalı, reel değişimler kullanılmalıdır.
- Salgın sonrası ortaya çıkan koşullara ilave olarak savaşın yarattığı gelişmeler ve küresel ayrışma sanayinin önemini daha da artırmıştır. Ülkeler kritik sanayilere sahip olmaya çalışmakta, sanayide rekabet haritası değişmektedir. Bu durum Türk sanayi sektörünü desteklemektedir. Buna bağlı olarak sanayinin GSYH içindeki payı da artmaktadır.
- 2022 yılında İSO 500 ihracatını tarihinin en yüksek seviyesine taşımıştır. Önümüzdeki yıllarda ihracat sürükleyici ve belirleyici olmaya devam edecektir. Ancak küresel yavaşlama ve ayrışma pazar, ürün ve müşteri çeşitlendirmesi ihtiyacını artırmaktadır.
- 2022 yılında sektörlerin performansı ayrılmıştır. Küresel emtia fiyat artışlarının etkisiyle enerji, metal, gıda ve kimya sektörlerde büyüme daha yüksek gerçekleşmiş, tüketim malı sektörlerinin performansı zayıflamıştır.
- 2022 yılında ortaya çıkan iç ve dış koşulları iyi yöneten sanayi kuruluşları karlarını ve buna bağlı olarak özkaynaklarını önemli ölçüde arttırmayı başarmıştır. Böylece özkaynakların aktifler içindeki payı artış göstermiştir. Büyümenin özkaynak artışı ile sürdürülmesi firmaların kaynak yapısını olumlu etkileyecektir.
- Duran varlıklar yeni kapasite yatırımları ve sağlanan yeniden değerlendirme olanağı ile uzun yıllar sonra reel olarak artış göstermiştir. Yeni yatırımlar ile duran varlıklardaki büyümenin sürmesi beklenmektedir.
- Firmalar 2022'nin özel koşulları içinde dönen varlık, aktif ve net işletme sermayesi döndürme hızlarını artırmış ve etkinliklerini yükseltmişlerdir. Sanayi firmaları bu alanda esnekliklerini ortaya koymuştur.
- Liralasma düzenlemelerin getirdiği kısıtlamalar ile sanayi kuruluşlarının döviz riski yönetme kapasiteleri sınırlandırılmıştır. Bu nedenle 2022 yılında döviz kurlarındaki artışlar ile oluşan net kambiyo karları azalmıştır.
- Firmalarda etkinlik artışının yanı sıra yeni kapasite ve modernizasyon yatırımlarının etkisiyle işgücü verimlilikleri önemli ölçüde artmıştır. Verimlilik artışlarının sürdürülmesi karlılıkları da olumlu etkilemeye devam edecektir.
- Teknoloji ve dijitalleşmenin artan önemi doğrultusunda AR-GE harcamalarına daha fazla ağırlık verilmelidir.
- Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payında sınırlı artış sürmüştür. Buna rağmen dağılımda yüksek teknoloji yönünde yapısal bir değişim için halen yeni girişimlere ihtiyaç duyulmaktadır.

İşinin başında olanların yanı başındayız

anadolubank.com.tr

0850 222 55 50

 Anadolubank
Vaktimiz Sizin

Bir iştirakidir

78 YILDIR GURURLA

78 yıllık grup geçmişimizle Çolakoğlu Metalurji olarak ülkemizin geleceğine yatırım yapıyor, yerel katma değer artırılması için var gücümüzle çalışıyoruz. Yenilikçi yaklaşımımız, nitelikli çalışanlarımız ve fark yaratan çalışmalarımız ile Türk ekonomisine katkıda bulunmanın gururunu yaşıyoruz.

Dün olduğu gibi yarın da aynı cesaret ve sorumlulukla sürdürülebilir bir gelecek için çalışmaya devam edeceğiz.

 Çolakoğlu Metalurji

www.colakoglu.com.tr

 colakoglumetalurjias colakoglumetalurji.as ColakogluGroup Çolakoğlu Metalurji A.Ş.

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU SIRALAMA

2022 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması.

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
1	1		TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Kocaeli	-	1	418.386.097.302	1-1	470.299.301.457	1-1	78.310.441.345
2	3		Star Rafineri A.Ş.	Ege Bölgesi	-	2	189.155.079.778	2-2	189.155.079.778	3-3	57.895.598.448
3	2		Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	3	140.075.328.659	3-3	151.302.052.349	6-6	27.887.032.004
4	-		İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	İstanbul	-	4	87.779.289.190	4-4	138.062.656.827	---	-
5	7		Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	5	69.492.409.075	6-5	103.768.065.081	4-4	34.915.916.699
6	5		İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	İskenderun	-	6	66.937.198.161	10-9	67.032.681.083	8-8	17.546.414.252
7	4		Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Sakarya	-	7	65.894.452.143	11-10	66.755.817.938	---	-
8	8		Arçelik A.Ş.	İstanbul	-	8	64.089.464.219	7-6	83.618.686.700	27-24	6.423.526.275
9	9		Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	9	62.664.328.181	12-11	62.664.328.181	---	-
10	10		TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	İstanbul	-	10	59.818.225.984	8-7	71.939.757.388	11-10	15.898.529.712
11	52		EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	Kamu	1	-	53.875.149.301	5-1	110.666.876.211	181-8	1.169.684.898
12	11		İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	11	52.481.382.786	13-12	54.092.955.288	101-95	1.953.403.683
13	12		Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	İstanbul	-	12	46.991.305.461	18-17	46.991.904.349	---	-
14	22		Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	13	42.772.244.502	20-19	46.457.683.670	15-13	13.047.063.498
15	16		Mercedes-Benz Türk A.Ş.	İstanbul	-	14	42.222.737.405	15-14	50.526.847.392	---	-
16	13		Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	15	40.871.552.000	17-16	47.979.942.271	---	-
17	14		Toşçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	İskenderun	-	16	40.100.173.646	19-18	46.761.626.772	---	-
18	53		Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Zonguldak	-	17	37.307.402.018	22-21	39.373.495.199	---	-
19	18		Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	18	33.678.777.219	23-22	38.509.426.885	---	-
20	17		Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	19	32.978.741.689	26-24	32.992.383.212	7-7	20.732.095.369
21	34		Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	2	-	32.696.066.930	24-2	37.359.383.514	9-1	17.113.275.926
22	20		Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Adana	-	20	31.192.698.121	27-25	31.192.698.121	26-23	6.555.772.277
23	19		BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	21	30.417.710.491	21-20	41.328.806.827	---	-
24	44		Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Kocaeli	-	22	29.509.740.544	14-13	53.363.971.014	---	-
25	15		PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Ege Bölgesi	-	23	28.812.448.172	16-15	49.516.841.589	40-36	4.647.010.966
26	23		Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	24	28.369.301.046	28-26	30.371.173.009	---	-
27	33		Aygaz A.Ş.	İstanbul	-	25	28.040.756.046	25-23	33.081.047.462	51-46	3.963.932.621
28	24		KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	26	26.830.747.114	29-27	26.831.519.104	---	-
29	27		Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	27	26.325.134.990	30-28	26.728.553.982	73-68	2.719.719.786
30	28		TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Ankara	-	28	25.143.017.217	31-29	25.783.048.572	12-11	14.740.282.883
31	25		Eti Bakır A.Ş.	İnebolu	-	29	23.652.933.666	33-31	24.502.161.425	10-9	15.946.187.045
32	21		Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	30	23.318.662.808	35-33	23.582.320.934	---	-
33	36		Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	3	-	23.077.707.056	37-3	23.077.953.900	14-2	13.907.920.602
34	29		Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Denizli	-	31	22.815.299.749	38-35	22.989.813.493	---	-
35	110		Atlas Enerji Üretim A.Ş.	İstanbul	-	32	21.325.119.488	32-30	24.531.503.573	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
5-4	35.207.792.880	1-1	129.059.926.353	1-1	36.641.128.306	1-1	63.935.554.728	1-1	7.489.040	24-21	5.217	1
8-7	30.447.853.252	2-2	103.590.161.951	2-2	31.820.364.286	2-2	45.985.435.440	22-21	636.729	208-199	1.112	2
16-14	17.613.139.108	9-7	75.549.269.320	6-6	15.742.875.634	4-4	19.585.330.738	2-2	6.250.083	2-2	17.252	3
---	-	---	-	---	-	---	-	28-27	512.009	---	-	4
1-1	48.097.110.268	4-3	88.643.250.655	3-3	28.343.091.473	3-3	30.348.833.359	35-34	464.365	20-19	6.018	5
7-6	31.222.737.283	11-9	52.869.162.049	5-5	17.345.555.630	5-5	17.475.492.105	27-26	524.871	31-28	4.722	6
---	-	---	-	---	-	---	-	3-3	3.429.078	25-22	5.213	7
---	-	---	-	86-81	1.198.998.331	14-12	8.737.029.313	5-5	2.321.087	---	-	8
---	-	---	-	---	-	---	-	4-4	2.530.010	18-17	6.413	9
17-15	17.349.765.025	16-14	40.791.157.378	14-12	6.438.619.287	11-9	11.915.801.028	7-7	1.811.869	19-18	6.223	10
4-1	37.267.927.276	5-2	83.534.630.922	51-5	1.956.695.135	38-4	3.536.148.985	---	-	21-2	5.823	11
71-67	4.891.539.049	57-52	13.767.270.817	83-78	1.269.716.494	42-38	3.461.741.165	11-11	1.293.752	23-20	5.240	12
---	-	---	-	---	-	---	-	31-30	498.088	151-142	1.549	13
2-2	40.604.301.900	7-5	79.782.971.356	8-7	11.815.370.286	8-8	13.074.584.713	17-16	871.225	6-6	9.872	14
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	15
---	-	---	-	---	-	---	-	6-6	2.112.280	---	-	16
---	-	---	-	---	-	---	-	12-12	1.194.493	---	-	17
---	-	19-17	35.772.796.719	---	-	---	-	---	-	176-167	1.288	18
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	19
6-5	34.539.166.618	6-4	81.470.607.024	9-8	10.224.981.868	6-6	14.455.970.451	99-98	222.500	7-7	9.603	20
9-2	29.796.812.454	3-1	89.118.312.966	12-2	7.766.000.209	9-1	12.115.210.830	---	-	57-7	3.380	21
48-44	6.423.478.231	15-13	41.770.955.560	31-28	3.095.544.026	19-17	6.714.155.869	32-31	491.678	32-29	4.702	22
33-30	8.242.159.163	32-30	21.313.448.017	---	-	---	-	14-13	998.362	8-8	8.627	23
---	-	17-15	38.431.431.672	---	-	---	-	---	-	279-270	799	24
12-10	20.744.646.346	13-11	51.081.669.415	386-379	76.853.838	29-27	4.805.033.772	8-8	1.535.119	98-90	2.335	25
---	-	---	-	---	-	---	-	40-39	408.165	185-176	1.229	26
174-167	1.950.116.002	118-110	7.881.862.088	433-425	7.793.723	273-266	589.381.837	133-132	171.448	186-177	1.227	27
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	28
216-209	1.452.515.553	131-123	6.867.408.196	124-118	824.578.307	72-67	2.228.924.413	21-20	739.192	262-253	855	29
29-26	8.803.552.759	8-6	75.837.017.381	137-131	711.840.224	12-10	10.372.008.164	24-23	592.726	3-3	12.503	30
3-3	39.455.465.708	12-10	51.621.986.843	4-4	20.156.262.003	7-7	13.865.259.381	66-65	279.515	---	-	31
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	32
18-3	17.280.964.101	35-3	20.187.069.693	7-1	12.345.444.712	10-2	12.094.637.154	13-1	1.190.475	39-4	4.255	33
---	-	---	-	---	-	---	-	16-15	884.849	289-280	760	34
---	-	34-32	20.434.455.941	---	-	---	-	159-158	139.482	400-391	417	35

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
36	104		İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Çanakkale	-	33	21.143.426.810	44-41	21.143.426.810	28-25	6.267.101.751
37	30		Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	34	20.612.540.921	42-39	21.516.188.868	---	-
38	26		Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	35	19.931.112.086	45-42	20.717.016.850	---	-
39	39		Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	36	19.926.067.755	39-36	22.749.516.667	---	-
40	41		Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	İstanbul	-	37	19.835.249.423	41-38	22.485.508.794	---	-
41	78		Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Ankara	-	38	19.416.045.149	51-48	19.460.728.821	---	-
42	37		İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	39	19.172.449.303	43-40	21.450.297.763	---	-
43	50		Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	40	18.906.922.142	53-50	19.167.941.419	---	-
44	-		Gramaltın Kıymetli Madenler Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	41	18.863.102.678	50-47	20.025.895.555	---	-
45	42		AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Yalova	-	42	18.426.643.075	55-52	18.579.620.085	43-39	4.387.165.417
46	56		Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	43	17.913.059.399	54-51	18.986.305.884	70-65	2.912.572.803
47	38		Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Ankara	-	44	17.771.258.274	40-37	22.718.588.775	---	-
48	45		Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	45	17.689.695.401	36-34	23.181.598.666	---	-
49	32		MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Dörtüyük	-	46	17.512.548.564	57-54	17.773.554.431	---	-
50	51		Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Osmaniye	-	47	16.714.681.407	52-49	19.407.912.850	---	-
51	49		Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	48	16.594.562.628	46-43	20.649.301.510	---	-
52	48		Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	49	16.245.565.293	60-57	16.675.686.473	---	-
53	54		ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	50	16.228.828.981	56-53	18.038.966.336	---	-
54	31		Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	51	16.010.752.169	62-59	16.049.301.398	---	-
55	46		Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	52	15.724.183.471	34-32	23.741.601.800	---	-
56	47		Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	53	15.308.312.473	63-60	15.695.345.467	---	-
57	62		Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	54	14.609.001.627	65-62	14.843.273.024	57-52	3.603.406.840
58	40		Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Osmaniye	-	55	14.099.064.585	70-67	14.150.400.919	---	-
59	69		Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	56	13.469.093.175	49-46	20.287.324.363	---	-
60	63		Coca-Cola İçecek A.Ş.	İstanbul	-	57	13.395.773.794	72-69	13.517.906.623	---	-
61	35		Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	58	13.381.069.545	9-8	69.927.298.996	---	-
62	60		BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	59	13.301.115.877	69-66	14.228.274.163	41-37	4.609.308.120
63	64		Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	60	12.990.453.680	73-70	13.305.812.001	---	-
64	43		Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	61	12.980.684.562	74-71	13.170.450.440	---	-
65	59		ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	62	12.858.718.551	75-72	13.081.360.146	19-17	8.679.217.747
66	66		Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	63	12.730.470.884	67-64	14.487.142.035	---	-
67	57		Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	64	12.466.209.310	77-74	12.832.911.430	330-322	629.039.146
68	73		Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Kırşehir	-	65	12.275.829.901	82-78	12.300.541.948	---	-
69	132		Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	İstanbul	-	66	12.266.318.540	58-55	17.393.245.162	---	-
70	77		SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Karacabey	-	67	12.213.170.971	66-63	14.588.559.667	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
60-56	5.397.099.170	96-90	9.355.891.887	16-14	5.837.488.928	24-22	5.633.201.176	---	-	320-311	644	36
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	37
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	38
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	39
---	-	---	-	---	-	---	-	234-233	103.437	---	-	40
111-105	3.135.624.338	48-43	15.629.728.110	---	-	---	-	20-19	819.075	284-275	781	41
---	-	---	-	---	-	---	-	90-89	239.903	---	-	42
---	-	51-46	15.187.463.473	---	-	---	-	119-118	191.427	---	-	43
---	-	---	-	---	-	---	-	108-107	213.483	---	-	44
28-25	9.096.731.235	54-49	14.249.299.028	53-48	1.886.276.818	28-26	4.898.115.826	38-37	434.955	165-156	1.407	45
49-45	6.034.472.320	62-57	12.951.361.772	38-35	2.462.207.513	58-54	2.865.514.278	113-112	197.901	362-353	532	46
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	47
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	48
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	49
---	-	---	-	---	-	---	-	49-48	344.029	295-286	742	50
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	110-102	2.100	51
---	-	25-23	29.172.460.151	---	-	---	-	65-64	280.924	56-50	3.399	52
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	53
---	-	---	-	---	-	---	-	39-38	409.370	---	-	54
---	-	---	-	---	-	---	-	19-18	859.334	9-9	7.694	55
---	-	102-95	9.141.100.045	---	-	---	-	33-32	484.909	225-216	1.040	56
489-480	-1.589.993.729	95-89	9.490.263.551	484-476	-667.750.360	56-52	2.909.918.245	30-29	504.682	133-125	1.722	57
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	58
---	-	103-96	9.126.574.481	---	-	---	-	240-239	100.524	427-418	312	59
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	60
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	61
109-103	3.244.923.564	63-58	12.860.942.547	57-52	1.807.464.948	59-55	2.861.879.429	55-54	317.893	55-49	3.429	62
---	-	27-25	24.090.800.179	---	-	---	-	---	-	60-53	3.266	63
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	64
22-19	10.458.310.779	22-20	30.524.419.203	25-23	3.480.987.671	---	-	---	-	---	-	65
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	66
147-140	2.293.493.555	99-93	9.239.444.558	475-467	-374.811.629	309-302	508.740.843	23-22	600.749	211-202	1.102	67
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	68
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	69
---	-	109-102	8.777.725.620	---	-	---	-	313-312	59.452	36-33	4.433	70

2022	2021	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
71	71		Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Sakarya	-	68	12.204.479.604	83-79	12.265.843.492	---	-
72	67		Philip Morris Tütün Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	69	11.957.032.436	79-76	12.645.203.764	---	-
73	91		OYAK Çimento Fabrikaları A.Ş.	Ankara	-	70	11.954.889.705	84-80	12.009.596.909	---	-
74	75		Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	Afşin	-	71	11.365.164.855	88-84	11.365.164.856	212-204	1.000.480.869
75	58		Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	72	11.217.073.227	81-77	12.329.846.819	---	-
76	86		İpragaz A.Ş.	İstanbul	-	73	11.179.657.302	71-68	14.143.288.588	---	-
77	84		Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	74	11.091.640.403	90-86	11.258.343.480	---	-
78	55		Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyol	-	75	11.025.592.882	78-75	12.701.142.508	---	-
79	68		Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	76	10.781.874.757	94-90	11.067.318.452	---	-
80	139		Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	77	10.701.869.985	96-92	10.715.743.762	---	-
81	88		Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	78	10.579.672.148	64-61	15.404.152.868	---	-
82	74		Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	79	10.533.435.020	99-95	10.553.046.130	---	-
83	172		Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Mersin	-	80	10.467.292.167	97-93	10.582.148.500	183-175	1.162.206.096
84	76		Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	81	10.402.518.302	98-94	10.555.409.206	---	-
85	61		Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	4	-	10.193.742.832	101-5	10.213.132.862	48-5	4.184.177.593
86	83		Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	82	10.118.657.332	102-97	10.183.800.289	---	-
87	90		İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	83	9.858.058.817	48-45	20.345.719.403	---	-
88	80		Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	84	9.477.646.910	89-85	11.260.411.253	369-361	517.048.089
89	81		Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	5	-	9.378.144.217	80-4	12.384.077.633	25-3	6.686.035.234
90	93		Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi A.Ş.	Denizli	-	85	9.281.390.918	103-98	10.087.726.759	---	-
91	82		Kıpaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	86	9.128.401.944	108-103	9.173.530.370	---	-
92	102		Kocaer Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	87	8.960.116.694	107-102	9.238.383.237	---	-
93	123		Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Siirt	-	88	8.938.961.325	109-104	9.101.800.378	104-98	1.893.087.174
94	115		Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Milas	-	89	8.904.954.992	112-106	8.989.114.398	58-53	3.443.014.311
95	-		Baymina Enerji A.Ş.	Ankara	-	90	8.867.315.546	114-108	8.867.315.546	---	-
96	87		Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	Bolu	-	91	8.851.230.795	76-73	12.892.240.230	---	-
97	122		Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	92	8.546.443.166	100-96	10.224.526.645	62-57	3.244.733.600
98	65		Yeşilyurt Demir Çelik Endüstri ve Liman İşletmeleri A.Ş.	Samsun	-	93	8.487.451.304	116-110	8.797.764.085	---	-
99	169		RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Denizli	-	94	8.481.001.056	122-115	8.481.001.056	234-226	923.647.520
100	129		Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	95	8.470.720.513	104-99	9.865.634.375	---	-
101	171		Mondi Turkey Oluklu Mukavva Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	96	8.445.506.090	123-116	8.472.869.136	---	-
102	175		Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	97	8.288.059.489	113-107	8.913.470.780	153-146	1.388.231.907
103	72		Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	98	8.183.828.808	128-121	8.198.911.674	---	-
104	116		Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	99	8.128.524.865	127-120	8.214.136.702	---	-
105	107		HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	100	8.091.735.274	131-124	8.092.824.103	196-188	1.085.640.065

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	71
---	-	---	-	---	-	---	-	150-149	149.763	---	-	72
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	73
152-145	2.172.457.729	24-22	29.556.497.829	323-316	165.460.496	174-168	1.019.174.787	---	-	118-110	2.025	74
---	-	168-160	5.686.323.255	---	-	---	-	25-24	579.872	109-101	2.102	75
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	76
85-81	4.001.021.433	66-61	12.583.717.982	---	-	---	-	82-81	250.290	45-40	3.747	77
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	78
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	79
31-28	8.292.466.640	52-47	14.917.903.891	---	-	---	-	41-40	404.636	328-319	627	80
---	-	---	-	---	-	---	-	229-228	106.132	405-396	399	81
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	82
209-202	1.498.212.080	204-196	4.635.897.884	191-185	478.212.681	---	-	70-69	276.620	251-242	897	83
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	84
478-9	-195.438.001	44-4	16.193.725.899	88-6	1.168.878.401	74-6	2.215.398.160	---	-	22-3	5.636	85
---	-	---	-	---	-	---	-	138-137	168.731	197-188	1.176	86
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	87
451-443	150.990.433	179-171	5.294.508.931	476-468	-381.097.316	380-372	361.955.840	180-179	130.406	26-23	5.164	88
86-5	3.964.536.128	85-6	10.548.346.607	42-4	2.344.463.084	34-3	3.995.995.193	---	-	42-5	4.033	89
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	90
105-99	3.311.510.859	64-59	12.638.822.238	---	-	---	-	154-153	145.590	17-16	6.451	91
---	-	---	-	---	-	107-101	1.512.670.227	43-42	393.569	---	-	92
495-486	-4.139.686.477	68-63	12.282.724.175	492-483	-1.324.868.458	67-62	2.406.670.356	249-248	94.750	160-151	1.462	93
66-62	5.140.211.476	80-75	10.988.293.080	44-40	2.133.292.872	48-44	3.143.008.353	71-70	275.647	87-79	2.457	94
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	95
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	96
149-142	2.249.127.574	76-71	11.530.807.846	130-124	769.605.582	96-90	1.810.798.379	42-41	398.278	63-56	3.194	97
---	-	---	-	---	-	---	-	137-136	170.115	---	-	98
159-152	2.130.500.495	182-174	5.237.891.581	138-132	709.606.322	293-286	541.093.997	---	-	497-488	59	99
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	100
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	101
53-49	5.733.479.539	90-84	9.753.060.298	178-172	529.533.321	147-141	1.131.137.466	146-145	159.406	235-226	995	102
456-448	126.452.611	365-357	2.287.772.949	---	-	---	-	115-114	195.907	296-287	742	103
113-107	3.081.554.886	---	-	---	-	---	-	61-60	292.032	182-173	1.239	104
178-171	1.915.388.789	218-210	4.385.417.201	154-148	628.835.314	244-237	677.742.938	103-102	220.079	224-215	1.042	105

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
106	89		Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	6	-	7.953.960.028	118-7	8.715.621.075	78-6	2.613.804.932
107	128		Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	101	7.948.605.370	59-56	17.295.768.490	---	-
108	109		Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	102	7.942.196.274	133-126	8.039.814.773	---	-
109	98		Tosyalı Filmaşın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	103	7.931.822.944	132-125	8.089.085.393	---	-
110	79		Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	104	7.918.214.052	129-122	8.147.526.905	---	-
111	120		BEYPI Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Bolu	-	105	7.866.057.603	136-129	7.984.166.055	---	-
112	131		Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	106	7.857.816.084	135-128	7.995.935.549	---	-
113	111		Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Sakarya	-	107	7.797.057.787	93-89	11.093.432.559	167-160	1.258.191.302
114	92		Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	108	7.770.329.334	126-119	8.303.351.665	---	-
115	100		Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	109	7.768.996.349	121-114	8.594.327.392	311-303	681.029.393
116	125		Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	110	7.764.579.847	119-112	8.705.382.120	---	-
117	112		Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	111	7.715.712.413	106-101	9.634.033.734	---	-
118	108		Oba Makarnaçılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	112	7.697.541.091	86-82	11.384.038.945	---	-
119	454		Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	İstanbul	-	113	7.510.425.483	117-111	8.723.838.822	---	-
120	96		Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Manisa	-	114	7.424.011.448	130-123	8.127.705.175	---	-
121	126		Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	115	7.340.922.377	137-130	7.676.889.257	---	-
122	101		JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	116	7.250.013.008	138-131	7.523.359.601	5-5	32.003.953.694
123	137		Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	İstanbul	-	117	7.245.133.827	47-44	20.529.341.721	94-88	2.192.677.843
124	149		Kardemir Çelik Sanayi A.Ş.	Denizli	-	118	7.234.394.891	141-134	7.423.434.746	165-158	1.283.153.214
125	105		Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	119	7.210.229.752	140-133	7.455.318.371	117-111	1.730.861.690
126	140		MAN Türkiye A.Ş.	Ankara	-	120	7.169.196.030	150-143	7.169.196.030	---	-
127	148		Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	İstanbul	-	121	7.141.946.886	125-118	8.314.560.093	114-108	1.744.020.441
128	147		Astor Enerji A.Ş.	Ankara	-	122	7.134.824.079	139-132	7.471.413.902	93-87	2.200.446.848
129	130		Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Milas	-	123	7.022.592.275	153-146	7.107.958.899	61-56	3.244.948.057
130	146		Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Kocaeli	-	124	7.017.126.604	152-145	7.110.197.238	122-116	1.675.015.604
131	135		BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	125	6.990.693.816	145-138	7.296.382.786	---	-
132	127		Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Akyazı	-	126	6.939.498.493	157-150	6.939.498.493	---	-
133	-	-	-	Ankara	-	127	-	158-151	-	55-50	-
134	97		Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	128	6.863.012.646	144-137	7.315.982.127	---	-
135	159		Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	129	6.841.447.482	147-140	7.224.888.100	---	-
136	214		Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Mersin	-	130	6.828.765.945	87-83	11.365.810.226	281-273	767.201.419
137	121		Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kamu	7	-	6.823.900.592	111-6	9.065.259.375	39-4	4.647.508.518
138	154		Mutlu Makarnaçılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	131	6.805.637.388	120-113	8.677.522.473	---	-
139	114		Eti Alüminyum A.Ş.	Konya	-	132	6.762.993.150	163-156	6.762.993.150	52-47	3.866.941.557
140	134		Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	133	6.748.539.075	149-142	7.199.050.353	64-59	3.159.471.654

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
98-6	3.575.974.833	101-7	9.149.689.272	397-8	60.271.997	178-7	1.007.480.748	426-3	12.104	14-1	6.496	106
---	-	77-72	11.463.626.499	---	-	---	-	128-127	179.262	---	-	107
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	108
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	109
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	89-81	2.445	110
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	111
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	112
166-159	2.030.573.379	153-145	6.240.410.287	228-222	376.148.819	180-173	989.577.875	47-46	358.912	134-126	1.720	113
---	-	---	-	---	-	---	-	155-154	144.303	---	-	114
454-446	132.077.953	328-320	2.667.672.137	444-436	-10.784.323	277-270	583.493.881	79-78	255.864	313-304	665	115
---	-	93-87	9.615.924.277	---	-	---	-	109-108	211.039	111-103	2.100	116
---	-	82-77	10.728.632.528	---	-	---	-	301-300	66.633	40-36	4.253	117
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	118
---	-	---	-	---	-	---	-	360-358	40.309	---	-	119
208-201	1.502.551.408	278-270	3.213.572.773	---	-	---	-	59-58	295.793	219-210	1.069	120
---	-	---	-	---	-	---	-	351-350	45.579	141-132	1.669	121
163-156	2.080.548.434	92-86	9.646.007.169	157-151	619.379.062	159-153	1.082.506.968	148-147	158.477	270-261	829	122
81-77	4.163.589.100	70-65	12.008.436.370	126-120	790.040.386	87-81	2.005.114.764	---	-	---	-	123
183-176	1.841.662.601	---	-	354-347	120.108.128	211-204	793.175.303	92-91	229.000	242-233	954	124
332-325	830.008.390	104-97	9.059.557.354	89-83	1.140.707.558	99-93	1.739.320.398	75-74	261.580	28-25	5.079	125
---	-	---	-	---	-	---	-	48-47	348.301	---	-	126
263-256	1.178.870.622	205-197	4.629.632.157	243-237	347.059.655	184-177	962.858.147	96-95	224.917	121-113	1.870	127
73-69	4.714.930.595	121-113	7.597.697.067	63-58	1.585.847.193	84-78	2.035.880.685	247-246	95.391	161-152	1.455	128
---	-	127-119	7.080.917.416	59-54	1.777.308.102	62-57	2.735.980.157	64-63	282.580	93-85	2.396	129
126-119	2.853.346.794	97-91	9.333.956.204	376-369	90.687.945	151-145	1.114.820.330	63-62	286.684	122-114	1.846	130
---	-	59-54	13.596.615.894	---	-	---	-	44-43	367.284	88-80	2.455	131
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	132
25-22	-	83-78	-	19-17	-	47-43	-	132-131	-	169-160	-	133
104-98	3.318.779.757	119-111	7.748.489.751	---	-	---	-	127-126	179.708	269-260	834	134
---	-	---	-	---	-	---	-	263-262	86.616	314-305	661	135
312-305	896.556.031	265-257	3.403.978.525	251-245	334.822.744	237-230	693.176.894	46-45	359.990	404-395	403	136
39-4	7.139.638.896	46-5	15.762.259.472	29-3	3.309.515.875	61-5	2.785.301.422	354-2	43.505	71-8	2.958	137
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	138
---	-	---	-	32-29	2.827.740.250	---	-	---	-	---	-	139
69-65	5.015.922.500	73-68	11.650.029.481	35-32	2.658.305.302	41-37	3.461.889.303	52-51	334.010	245-236	933	140

2022	2021	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
141	85		İndorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Çorlu	-	134	6.693.766.490	165-158	6.696.509.168	---	-
142	153		Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Manisa	-	135	6.666.867.980	164-157	6.727.185.479	---	-
143	118		Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	136	6.557.144.199	170-163	6.564.673.631	---	-
144	143		Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	137	6.556.814.609	169-162	6.582.922.328	---	-
145	119		Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	İstanbul	-	138	6.555.208.683	95-91	10.968.557.735	105-99	1.847.947.248
146	398		İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Ege Bölgesi	-	139	6.527.675.137	110-105	9.089.857.545	---	-
147	138		Arslan Alüminyum A.Ş.	İstanbul	-	140	6.499.289.183	160-153	6.783.683.369	---	-
148	136		Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	141	6.498.741.234	161-154	6.774.994.737	---	-
149	173		Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	142	6.470.653.259	156-149	6.979.336.799	---	-
150	198		Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	143	6.426.413.191	175-168	6.442.202.587	---	-
151	142		Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	144	6.414.084.869	173-166	6.487.702.577	---	-
152	161		Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	145	6.402.993.178	167-160	6.655.472.027	251-243	848.040.214
153	277		Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	146	6.354.752.377	168-161	6.629.950.046	---	-
154	162		Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	147	6.297.726.791	171-164	6.548.660.180	---	-
155	170		Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	148	6.297.412.335	176-169	6.440.416.617	---	-
156	117		Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	149	6.284.672.980	151-144	7.139.740.429	---	-
157	176		Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Bursa	-	150	6.265.267.718	155-148	7.073.579.229	---	-
158	158		Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	151	6.240.375.681	142-135	7.359.898.200	92-86	2.221.131.931
159	165		Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	152	6.210.520.934	174-167	6.449.884.453	---	-
160	157		Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Orhangazi	-	153	6.197.140.096	172-165	6.538.674.050	---	-
161	178		Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	154	6.117.479.871	184-177	6.117.479.871	---	-
162	313		Yeni Elektrik Üretim A.Ş.	Kocaeli	-	155	6.110.278.881	181-174	6.224.002.162	366-358	526.388.821
163	106		Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Kayseri	-	156	6.109.548.983	148-141	7.214.470.104	---	-
164	261		Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Ordu	-	157	6.090.856.813	162-155	6.770.451.049	---	-
165	156		Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	158	6.006.442.081	189-182	6.008.647.760	263-255	809.466.722
166	141		Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Sivas	-	159	5.988.725.594	190-183	5.988.725.594	50-45	4.087.827.385
167	174		Abaloğlu Yem Sanayi A.Ş.	Denizli	-	160	5.921.639.238	186-179	6.073.827.782	---	-
168	180		Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	161	5.899.863.228	178-171	6.296.199.548	162-155	1.294.156.636
169	168		Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Uşak	-	162	5.853.956.576	154-147	7.086.153.732	---	-
170	188		Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	163	5.844.345.323	192-185	5.904.016.508	---	-
171	209		Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	164	5.812.652.180	182-175	6.176.315.980	472-464	193.650.108
172	-		-	Ege Bölgesi	-	165	-	183-176	-	223-215	-
173	183		Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	166	5.785.246.970	197-190	5.802.110.282	---	-
174	224		CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	167	5.767.319.844	180-173	6.254.724.753	---	-
175	-		Hitachi Energy Turkey Elektrik Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	168	5.645.961.042	166-159	6.678.569.322	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	141
167-160	2.030.042.839	277-269	3.249.570.457	---	-	---	-	80-79	252.054	178-169	1.270	142
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	143
140-133	2.389.277.094	289-281	3.115.148.622	---	-	---	-	441-438	6.596	426-417	315	144
271-264	1.154.192.497	141-133	6.525.416.632	454-446	-79.460.703	220-213	761.671.935	77-76	257.657	138-129	1.685	145
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	146
---	-	---	-	---	-	---	-	93-92	226.761	---	-	147
---	-	---	-	---	-	---	-	118-117	192.022	---	-	148
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	149
---	-	---	-	---	-	---	-	174-173	131.986	---	-	150
107-101	3.265.449.474	201-193	4.659.673.923	---	-	---	-	450-447	4.114	150-141	1.561	151
480-471	-354.817.128	233-225	4.089.102.051	226-220	382.326.854	135-129	1.230.098.936	269-268	82.124	429-420	305	152
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	210-201	1.105	153
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	154
---	-	331-323	2.642.730.228	---	-	---	-	---	-	449-440	254	155
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	156
196-189	1.627.909.919	174-166	5.399.859.766	---	-	---	-	324-323	56.640	106-98	2.144	157
37-34	7.470.374.099	71-66	11.886.110.953	122-116	855.313.430	146-140	1.133.386.616	89-88	241.849	280-271	797	158
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	159
466-458	48.483.405	187-179	5.095.205.083	---	-	208-201	804.926.527	67-66	278.445	72-64	2.930	160
110-104	3.168.218.574	199-191	4.684.132.935	---	-	---	-	50-49	343.864	188-179	1.222	161
483-474	-503.664.652	177-169	5.335.875.074	177-171	530.310.020	326-319	473.831.029	---	-	500-491	9	162
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	163
---	-	---	-	---	-	81-75	2.104.330.150	401-399	23.788	119-111	2.018	164
286-279	1.047.049.160	247-239	3.739.172.884	316-309	189.607.765	257-250	637.467.377	348-347	47.334	174-165	1.290	165
87-82	3.934.092.966	211-203	4.520.684.880	23-21	3.521.269.804	44-40	3.330.022.916	---	-	418-409	335	166
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	167
108-102	3.264.433.660	149-141	6.310.021.404	210-204	417.183.616	246-239	670.956.953	189-188	122.729	50-44	3.537	168
---	-	---	-	---	-	---	-	194-193	119.047	---	-	169
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	170
361-354	686.451.980	371-363	2.243.709.143	408-400	31.358.546	328-321	470.428.963	114-113	196.320	433-424	300	171
291-284	-	340-332	-	148-142	-	202-195	-	242-241	-	403-394	-	172
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	173
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	174
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	175

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
176	184		AYD Otomotiv Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	169	5.619.922.736	205-198	5.635.587.951	---	-
177	124		Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	170	5.615.209.765	196-189	5.829.886.919	219-211	974.821.889
178	113		Renta Elektrikli Ev Aletleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Eskişehir	-	171	5.598.019.820	195-188	5.836.146.338	169-162	1.250.615.019
179	99		Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	172	5.587.445.740	187-180	6.054.006.257	240-232	899.037.442
180	207		Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Mersin	-	173	5.578.312.205	204-197	5.717.416.848	440-432	309.305.404
181	163		Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Kocaeli	-	174	5.505.036.363	188-181	6.035.459.935	---	-
182	-	-	-	Çorlu	-	175	-	208-201	-	298-290	-
183	268		Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	176	5.478.523.184	202-195	5.741.901.887	164-157	1.289.810.891
184	166		Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Bursa	-	177	5.404.752.171	200-193	5.751.025.828	---	-
185	179		Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	178	5.279.602.786	215-208	5.338.498.205	---	-
186	164		Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	179	5.223.188.585	203-196	5.722.619.627	---	-
187	152		Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	180	5.215.709.957	220-213	5.241.947.548	---	-
188	232		YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	181	5.195.492.493	159-152	6.788.665.195	133-127	1.550.406.856
189	412		Tarım Kredi Tedarik ve Üretim A.Ş.	Kırklareli	-	182	5.088.685.156	91-87	11.173.987.826	---	-
190	181		Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Eskişehir	-	183	5.084.232.031	222-215	5.213.847.863	---	-
191	350		Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	184	5.061.206.300	206-199	5.617.550.032	---	-
192	70		Koç Metalurji A.Ş.	Dörtöyl	-	185	5.036.616.023	199-192	5.753.012.591	---	-
193	189		Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	186	5.013.084.734	221-214	5.240.771.397	---	-
194	145		Kıpaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	187	5.008.745.077	216-209	5.325.420.335	---	-
195	230		Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	188	5.001.251.125	231-224	5.032.756.558	---	-
196	222		Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	189	4.999.035.313	223-216	5.209.771.800	---	-
197	234		Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	190	4.947.868.403	214-207	5.339.110.774	---	-
198	228		Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	191	4.921.338.811	124-117	8.397.016.602	---	-
199	155		Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	192	4.916.795.358	179-172	6.271.493.616	---	-
200	309		HT Solar Enerji A.Ş.	İstanbul	-	193	4.822.813.724	185-178	6.101.791.695	---	-
201	192		Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	194	4.808.026.685	232-225	4.985.725.697	---	-
202	200		Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	195	4.794.942.392	209-202	5.500.249.074	---	-
203	151		C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	196	4.792.526.489	234-227	4.909.258.761	---	-
204	221		Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	197	4.789.489.597	238-231	4.812.599.261	---	-
205	196		Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	198	4.788.347.124	193-186	5.897.142.575	---	-
206	-		Teknik Alüminyum Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	199	4.784.520.788	241-234	4.784.520.788	335-327	614.249.273
207	250		Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Akhisar	-	200	4.765.553.404	191-184	5.909.654.821	---	-
208	296		Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Aydın	-	201	4.765.025.339	218-211	5.271.034.462	485-477	131.552.988
209	252		Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Soma	-	202	4.757.411.782	229-222	5.045.153.462	---	-
210	202		Sıddık Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	203	4.745.418.438	242-235	4.780.082.049	471-463	194.099.272

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
124-117	2.855.698.555	200-192	4.668.175.493	---	-	---	-	91-90	239.778	35-32	4.630	176
112-106	3.115.485.725	55-50	13.836.497.797	55-50	1.840.889.186	119-113	1.405.304.057	338-337	52.582	90-82	2.411	177
82-78	4.123.808.177	145-137	6.401.829.691	293-286	243.252.896	206-199	815.566.817	53-52	326.196	126-118	1.816	178
244-237	1.252.259.010	217-209	4.392.020.940	459-451	-118.656.477	266-259	619.996.060	97-96	223.726	226-217	1.038	179
200-193	1.582.000.176	266-258	3.402.361.239	254-248	330.394.601	362-354	394.895.089	204-203	115.215	352-343	565	180
---	-	292-284	3.094.433.211	---	-	---	-	88-87	244.754	---	-	181
298-291	-	325-317	-	232-226	-	262-255	-	156-155	-	358-349	-	182
79-75	4.369.429.399	157-149	6.163.052.429	96-90	1.032.730.675	154-148	1.112.196.442	76-75	258.696	307-298	680	183
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	184
---	-	---	-	---	-	---	-	126-125	180.186	435-426	299	185
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	186
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	187
272-265	1.153.314.887	252-244	3.650.667.518	143-137	696.916.956	187-180	946.853.067	375-373	34.275	47-42	3.642	188
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	189
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	190
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	191
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	192
252-245	1.216.172.992	255-247	3.568.391.313	---	-	---	-	72-71	275.226	33-30	4.696	193
100-94	3.490.006.317	185-177	5.145.550.184	---	-	---	-	334-333	54.485	213-204	1.077	194
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	195
---	-	---	-	---	-	---	-	121-120	188.351	---	-	196
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	197
---	-	---	-	---	-	---	-	215-214	110.796	---	-	198
164-157	2.045.248.406	194-186	4.831.155.989	---	-	---	-	69-68	277.030	---	-	199
---	-	---	-	---	-	---	-	106-105	217.869	406-397	399	200
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	191-182	1.205	201
356-349	708.209.148	262-254	3.493.280.687	---	-	---	-	86-85	246.106	268-259	840	202
---	-	411-403	1.755.358.003	---	-	---	-	431-428	10.496	---	-	203
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	204
---	-	---	-	---	-	---	-	245-244	98.837	201-192	1.149	205
463-455	80.378.705	396-388	1.898.471.820	365-358	107.868.657	290-283	551.896.267	111-110	205.960	432-423	301	206
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	207
496-487	-4.272.668.639	89-83	9.825.969.268	489-480	-1.065.597.402	68-63	2.398.734.223	---	-	458-449	233	208
---	-	137-129	6.596.095.831	---	-	---	-	---	-	266-257	848	209
423-416	335.970.687	487-478	1.033.705.083	438-430	3.556.635	486-478	37.959.765	453-450	3.804	402-393	410	210

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
211	191		Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	204	4.717.756.161	243-236	4.726.201.314	331-323	623.841.067
212	-		Samsung Electronics Elektronik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Çerkezköy	-	205	4.691.961.931	244-237	4.708.153.327	---	-
213	220		Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	206	4.690.277.954	240-233	4.785.152.407	---	-
214	238		Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	207	4.677.297.665	225-218	5.064.626.212	---	-
215	223		Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	208	4.665.099.241	212-205	5.368.012.159	---	-
216	203		Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	209	4.660.405.830	249-242	4.666.075.444	---	-
217	182		Karafiber Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	210	4.631.388.978	219-212	5.254.792.126	178-171	1.188.903.802
218	249		Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	211	4.627.658.478	252-245	4.635.303.908	---	-
219	190		S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Edirne	-	212	4.603.246.970	210-203	5.430.222.997	170-163	1.237.013.442
220	255		Anadolu Efes Biraçılık ve Malt Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	213	4.575.450.244	237-230	4.837.934.839	17-15	9.147.072.710
221	187		Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	214	4.551.715.193	226-219	5.050.241.368	---	-
222	186		Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	215	4.550.164.410	256-249	4.550.164.410	---	-
223	424		Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	216	4.544.859.268	211-204	5.394.475.064	---	-
224	241		Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	217	4.512.170.799	235-228	4.886.478.913	---	-
225	197		Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	218	4.478.337.550	239-232	4.797.212.464	124-118	1.652.074.359
226	258		Trinox Metal San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	219	4.472.104.740	261-254	4.472.104.740	---	-
227	-		CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Antalya	-	220	4.396.320.021	246-239	4.698.756.513	---	-
228	-		-	İstanbul	-	221	-	224-217	-	168-161	-
229	218		Hema Endüstri A.Ş.	İstanbul	-	222	4.378.862.120	258-251	4.514.706.295	---	-
230	227		Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	223	4.366.432.746	259-252	4.504.380.477	---	-
231	204		Deva Holding A.Ş.	İstanbul	-	224	4.353.350.448	264-257	4.378.180.236	72-67	2.837.676.745
232	-		-	İstanbul	-	225	-	262-255	-	197-189	-
233	194		İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	226	4.324.284.188	267-260	4.330.003.863	---	-
234	229		Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	227	4.294.659.103	268-261	4.319.331.320	---	-
235	334		Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Silifke	-	228	4.242.962.739	269-262	4.311.200.993	---	-
236	247		Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	İstanbul	-	229	4.241.479.141	265-258	4.370.964.991	---	-
237	215		Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	230	4.240.794.718	277-270	4.241.582.673	---	-
238	195		Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	231	4.207.033.391	254-247	4.594.976.458	---	-
239	216		Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	232	4.197.871.074	275-268	4.261.089.852	---	-
240	150		Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	233	4.176.063.133	263-256	4.435.960.219	---	-
241	206		İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	234	4.163.302.478	177-170	6.339.765.434	210-202	1.024.394.664
242	243		Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	235	4.157.312.525	245-238	4.698.925.848	---	-
243	320		KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	K.Maraş	-	236	4.148.445.803	282-275	4.156.053.204	---	-
244	95		Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Yalova	-	237	4.084.565.695	271-264	4.285.207.442	88-82	2.327.528.349
245	219		DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	238	4.077.398.245	279-272	4.222.034.663	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
371-364	605.305.958	274-266	3.297.188.102	286-279	258.975.180	284-277	558.576.494	139-138	167.360	271-262	827	211
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	212
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	213
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	214
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	80-72	2.814	215
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	216
136-129	2.520.098.892	146-138	6.380.720.143	111-105	898.497.557	---	-	223-222	107.531	125-117	1.830	217
---	-	---	-	---	-	---	-	305-304	65.025	---	-	218
207-200	1.544.740.788	352-344	2.423.405.781	104-98	926.740.479	391-383	334.039.909	464-461	391	283-274	790	219
482-473	-501.892.869	41-38	17.923.450.149	497-488	-2.210.760.030	---	-	372-370	35.108	215-206	1.076	220
---	-	---	-	---	-	163-157	1.056.387.422	---	-	114-106	2.064	221
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	222
---	-	---	-	---	-	---	-	413-411	18.094	---	-	223
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	224
97-92	3.628.047.605	158-150	6.160.262.662	101-95	968.758.199	126-120	1.349.391.772	377-375	33.850	74-66	2.911	225
---	-	483-474	1.092.626.189	---	-	---	-	303-302	65.882	---	-	226
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	227
326-319	-	161-153	-	371-364	-	274-267	-	243-242	-	81-73	-	228
---	-	181-173	5.249.826.126	---	-	---	-	149-148	151.521	102-94	2.246	229
177-170	1.916.403.394	245-237	3.766.083.511	---	-	---	-	294-293	72.034	168-159	1.342	230
88-83	3.927.512.480	113-105	8.490.847.661	77-72	1.345.205.331	---	-	342-341	49.856	77-69	2.845	231
157-150	-	310-302	-	127-121	-	252-245	-	140-139	-	117-109	-	232
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	233
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	234
---	-	60-55	13.471.881.706	---	-	---	-	116-115	194.289	389-380	455	235
92-87	3.845.430.135	222-214	4.285.234.429	---	-	---	-	196-195	117.870	331-322	619	236
---	-	---	-	---	-	---	-	177-176	130.582	---	-	237
---	-	---	-	---	-	---	-	404-402	23.046	---	-	238
---	-	---	-	---	-	---	-	398-396	25.368	---	-	239
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	240
117-110	3.065.940.392	207-199	4.579.843.502	233-227	365.050.312	436-428	237.941.508	333-332	54.841	65-58	3.092	241
---	-	---	-	---	-	---	-	314-313	59.393	464-455	214	242
139-132	2.419.194.282	154-146	6.206.874.310	---	-	---	-	347-346	47.630	170-161	1.304	243
232-225	1.358.907.835	49-44	15.202.712.701	255-249	330.141.955	413-405	281.618.988	84-83	249.169	238-229	984	244
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	245

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
246	240		Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Çankırı	-	239	4.064.574.273	287-280	4.102.324.015	---	-
247	307		Same Deutz Fahr Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	240	4.053.689.000	247-240	4.691.001.227	345-337	587.949.392
248	239		Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	241	4.046.848.735	288-281	4.088.002.477	278-270	775.347.737
249	284		BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	242	4.031.884.125	290-283	4.031.884.125	177-170	1.192.250.880
250	269		Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	İstanbul	-	243	3.981.384.012	207-200	5.578.172.355	---	-
251	-		Atmaca Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	244	3.954.441.332	286-279	4.104.225.954	---	-
252	351		HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	245	3.920.466.901	298-291	3.920.466.901	68-63	3.078.467.870
253	210		Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	246	3.888.792.376	250-243	4.663.435.207	---	-
254	217		Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	247	3.880.244.263	296-289	3.933.070.968	---	-
255	324		Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	248	3.859.722.043	297-290	3.925.917.816	372-364	513.063.172
256	478		Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	249	3.857.204.535	292-285	3.973.467.114	132-126	1.570.959.307
257	-		Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	Kütahya	-	250	3.857.152.182	300-293	3.859.630.856	---	-
258	279		Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Nevşehir	-	251	3.853.654.255	301-294	3.859.257.436	---	-
259	290		Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	252	3.845.348.956	272-265	4.275.910.361	---	-
260	-		Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	253	3.840.946.877	228-221	5.046.148.345	211-203	1.006.735.573
261	257		Iskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	254	3.756.995.864	227-220	5.048.924.710	143-137	1.453.210.973
262	302		Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	255	3.743.836.467	198-191	5.776.661.354	---	-
263	264		Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Adana	-	256	3.708.799.031	194-187	5.866.959.712	---	-
264	-		Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Aydın	-	257	3.696.458.513	289-282	4.057.266.021	---	-
265	-		Elin Elektrik İnşaat Müşavirlik Proje Taahhüt Tic. ve San. A.Ş.	Ankara	-	258	3.685.588.046	299-292	3.916.848.006	265-257	806.786.776
266	275		Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	259	3.680.797.007	304-297	3.831.092.293	136-130	1.500.687.053
267	263		Kronospan Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	260	3.680.772.130	276-269	4.250.075.543	---	-
268	288		Hugo Boss Tekstil Sanayii Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	261	3.658.676.903	316-309	3.658.676.903	---	-
269	-		Eksim Enerji A.Ş.	İstanbul	-	262	3.658.182.652	266-259	4.333.431.439	---	-
270	341		Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Kocaeli	-	263	3.656.893.423	213-206	5.367.536.077	148-142	1.403.000.225
271	-		Batı Kipaş Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Aydın	-	264	3.655.142.990	315-308	3.660.035.491	---	-
272	283		BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	265	3.650.051.210	61-58	16.223.761.187	71-66	2.865.455.084
273	375		Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	266	3.644.209.395	68-65	14.317.637.738	447-439	290.715.432
274	273		Yayla Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	267	3.611.629.463	85-81	11.711.170.978	---	-
275	259		Akdeniz Chemson Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	268	3.605.538.916	146-139	7.232.899.468	---	-
276	160		Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	269	3.598.979.420	255-248	4.581.453.902	---	-
277	315		CMS Jant Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	270	3.589.090.577	305-298	3.823.934.328	---	-
278	231		Hastavuk Gıda Tarım Hayvanlık San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	271	3.588.472.759	283-276	4.147.998.810	---	-
279	437		Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	272	3.582.611.876	134-127	8.009.300.530	---	-
280	369		Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	273	3.573.085.520	230-223	5.038.656.220	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
268-261	1.166.285.053	160-152	6.116.807.149	---	-	---	-	117-116	192.187	91-83	2.409	246
270-263	1.159.451.908	315-307	2.781.736.549	271-265	300.674.555	314-307	499.788.294	297-296	69.952	412-403	374	247
125-118	2.855.675.608	---	-	118-112	864.047.575	---	-	83-82	249.414	54-48	3.446	248
351-344	741.099.403	293-285	3.053.607.166	156-150	622.119.791	160-154	1.081.454.277	190-189	122.584	447-438	265	249
---	-	329-321	2.665.420.783	---	-	---	-	264-263	86.508	232-223	1.002	250
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	251
146-139	2.321.152.261	136-128	6.607.965.643	119-113	858.857.750	134-128	1.234.267.782	328-327	55.871	96-88	2.346	252
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	253
---	-	---	-	---	-	---	-	407-405	21.748	260-251	860	254
401-394	471.924.718	413-405	1.731.096.049	395-388	61.895.930	425-417	262.531.743	308-307	63.901	394-385	444	255
158-151	2.137.232.575	240-232	3.988.138.494	73-68	1.374.078.882	111-105	1.467.214.121	345-344	48.937	202-193	1.146	256
---	-	---	-	---	-	---	-	286-285	73.379	---	-	257
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	258
---	-	---	-	---	-	---	-	460-457	1.524	166-157	1.363	259
218-211	1.451.864.205	242-234	3.891.265.931	159-153	607.963.088	243-236	682.789.146	208-207	113.508	198-189	1.172	260
141-134	2.375.642.533	190-182	4.951.501.839	123-117	826.552.531	143-137	1.143.440.532	236-235	102.591	135-127	1.718	261
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	262
---	-	---	-	---	-	---	-	185-184	123.883	143-134	1.643	263
103-97	3.332.458.921	---	-	---	-	---	-	323-322	57.009	468-459	204	264
300-293	967.835.181	312-304	2.802.636.737	149-143	651.065.656	221-214	752.697.274	467-463	2	391-382	450	265
316-309	884.181.168	368-360	2.265.482.802	339-332	145.694.075	442-434	227.407.365	---	-	4-4	11.902	266
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	267
---	-	---	-	---	-	---	-	120-119	189.709	38-35	4.332	268
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	269
89-84	3.907.425.234	79-74	11.065.124.511	192-186	477.986.884	118-112	1.411.769.341	437-434	9.328	335-326	604	270
477-469	-175.440.746	100-94	9.233.485.154	---	-	---	-	291-290	72.522	285-276	773	271
227-220	1.396.170.606	133-125	6.776.251.409	90-84	1.128.353.957	66-61	2.409.598.846	307-306	64.503	356-347	547	272
266-259	1.167.812.984	128-120	7.031.880.452	200-194	455.678.604	397-389	325.575.284	205-204	114.911	422-413	323	273
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	363-354	532	274
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	275
---	-	126-118	7.316.132.773	---	-	---	-	---	-	103-95	2.219	276
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	277
---	-	432-424	1.574.726.050	---	-	---	-	283-282	76.165	130-122	1.764	278
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	279
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	280

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
281	299		Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Kütahya	-	274	3.564.335.696	105-100	9.842.533.303	54-49	3.698.238.548
282	294		Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	275	3.563.266.003	323-316	3.574.618.490	---	-
283	319		Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Manisa	-	276	3.517.671.755	321-314	3.611.752.137	---	-
284	295		Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	277	3.499.317.206	332-325	3.499.317.206	---	-
285	253		Özer Metal Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	278	3.489.735.314	334-327	3.489.735.314	203-195	1.051.705.907
286	199		Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Gemlik	-	279	3.486.556.445	115-109	8.831.556.178	84-78	2.370.424.523
287	333		Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Bursa	-	280	3.484.107.308	329-322	3.533.004.608	---	-
288	212		ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Antalya	-	281	3.483.762.535	309-302	3.777.603.209	---	-
289	236		Balkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Balkesir	-	282	3.461.129.391	320-313	3.611.896.548	---	-
290	281		Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	283	3.457.155.662	313-306	3.693.977.793	259-251	817.035.879
291	493		Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Konya	-	284	3.452.475.548	310-303	3.724.602.876	256-248	824.891.070
292	297		Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	285	3.439.158.801	326-319	3.552.609.393	---	-
293	321		Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	286	3.436.711.271	337-330	3.461.434.817	190-182	1.117.952.918
294	-		Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	287	3.430.638.468	328-321	3.535.578.601	---	-
295	274		Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	288	3.429.390.692	253-246	4.597.460.526	202-194	1.061.079.307
296	291		ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	289	3.416.621.766	338-331	3.432.290.664	174-167	1.210.868.988
297	359		Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.	Adana	-	290	3.414.310.153	314-307	3.675.646.693	---	-
298	317		Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	291	3.414.142.192	335-328	3.471.992.866	---	-
299	265		Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	292	3.406.382.861	293-286	3.964.340.679	---	-
300	-		-	Kayseri	-	293	-	270-263	-	90-84	-
301	246		Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Ereğli/Kdz.	-	294	3.401.359.213	312-305	3.706.003.429	---	-
302	327		CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	295	3.392.866.732	339-332	3.430.054.512	---	-
303	251		Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Manisa	-	296	3.368.355.353	342-335	3.369.410.384	---	-
304	262		Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	297	3.358.965.044	327-320	3.540.844.384	327-319	634.034.842
305	280		Aydın Kuruyemiş San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	298	3.354.425.033	307-300	3.782.567.235	---	-
306	-		-	İstanbul	-	299	-	318-311	-	404-396	-
307	403		Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	300	3.319.552.873	273-266	4.264.850.454	---	-
308	-		-	İstanbul	-	301	-	319-312	-	208-200	-
309	326		Ofis Yem Gıda San. Tic. A.Ş.	Ankara	-	302	3.312.145.232	143-136	7.316.943.592	---	-
310	248		Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	303	3.297.116.402	284-277	4.147.805.327	---	-
311	415		As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Bucak	-	304	3.285.711.211	350-343	3.286.251.749	---	-
312	185		Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	305	3.278.478.379	317-310	3.658.039.725	---	-
313	311		Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	306	3.275.279.887	331-324	3.500.820.580	135-129	1.520.528.846
314	298		Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Adana	-	307	3.265.426.034	349-342	3.289.619.629	---	-
315	-		-	Gaziantep	-	308	-	351-344	-	326-318	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
11-9	24.640.289.583	14-12	48.211.623.240	85-80	1.220.437.981	17-15	7.358.815.595	---	-	196-187	1.182	281
---	-	372-364	2.223.744.997	---	-	---	-	424-422	12.380	236-227	993	282
---	-	---	-	---	-	---	-	144-143	162.414	---	-	283
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	284
175-168	1.919.558.728	382-374	2.058.110.891	98-92	1.021.910.611	181-174	988.379.544	233-232	104.371	485-476	127	285
143-136	2.348.439.095	74-69	11.634.251.790	62-57	1.600.448.143	64-59	2.544.860.484	124-123	185.346	300-291	715	286
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	287
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	209-200	1.110	288
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	289
297-290	977.776.089	249-241	3.725.047.004	345-338	133.413.444	214-207	786.376.409	143-142	164.690	148-139	1.581	290
245-238	1.237.358.111	316-308	2.777.930.095	152-146	637.349.025	224-217	737.392.855	443-440	6.304	407-398	397	291
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	292
194-187	1.650.941.282	344-336	2.504.012.733	155-149	625.739.559	203-196	840.663.638	163-162	137.787	180-171	1.258	293
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	294
323-316	861.860.731	224-216	4.249.577.250	288-281	251.774.200	239-232	691.654.613	101-100	221.710	43-38	3.826	295
150-143	2.234.484.438	337-329	2.608.312.017	97-91	1.025.139.871	167-161	1.042.519.710	336-335	53.260	378-369	488	296
---	-	243-235	3.866.824.548	---	-	---	-	251-250	94.590	167-158	1.347	297
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	298
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	299
188-181	-	132-124	-	67-62	-	248-241	-	241-240	-	78-70	-	300
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	301
---	-	---	-	---	-	---	-	158-157	140.060	---	-	302
---	-	---	-	---	-	---	-	238-237	101.203	267-258	844	303
95-90	3.780.839.385	134-126	6.773.923.378	472-464	-358.279.530	429-421	254.273.754	327-326	56.045	99-91	2.321	304
---	-	---	-	---	-	---	-	167-166	135.868	---	-	305
322-315	-	330-322	-	383-376	-	384-376	-	136-135	-	421-412	-	306
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	307
171-164	-	234-226	-	187-181	-	201-194	-	172-171	-	184-175	-	308
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	309
121-114	2.910.066.462	78-73	11.401.666.905	---	-	---	-	161-160	138.841	79-71	2.824	310
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	311
275-268	1.126.993.872	406-398	1.800.752.203	---	-	---	-	384-382	31.739	381-372	482	312
154-147	2.167.956.830	172-164	5.413.086.889	282-275	267.921.545	199-192	888.892.167	231-230	105.646	115-107	2.064	313
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	314
354-347	-	151-143	-	477-469	-	234-227	-	211-210	-	233-224	-	315

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
316	352		ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Kocaeli	-	309	3.260.941.030	330-323	3.523.122.916	---	-
317	-	-		Kocaeli	-	310	-	251-244	-	275-267	-
318	387		Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	311	3.219.373.771	353-346	3.223.639.261	---	-
319	338		Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	312	3.214.871.899	347-340	3.290.829.287	---	-
320	-		Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Sivas	-	313	3.214.505.647	341-334	3.408.071.366	---	-
321	310		Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	314	3.211.379.998	278-271	4.237.739.546	119-113	1.705.165.343
322	237		Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	315	3.181.741.693	306-299	3.799.958.777	---	-
323	335		Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	316	3.180.954.917	344-337	3.356.112.055	---	-
324	316		Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	İstanbul	-	317	3.140.042.854	274-267	4.261.320.856	237-229	910.345.277
325	377		Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Lüleburgaz	-	318	3.135.371.494	356-349	3.159.334.377	---	-
326	391		Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	319	3.129.404.803	360-353	3.129.404.804	---	-
327	-		ABY Plastik Ambalaj ve Enerji San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	320	3.111.534.976	333-326	3.496.968.009	---	-
328	345		Göymen Food Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	321	3.109.805.398	280-273	4.219.047.949	445-437	291.611.125
329	245		Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	322	3.099.103.208	260-253	4.481.651.843	---	-
330	328		Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	323	3.090.060.962	362-355	3.107.185.029	---	-
331	348		Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	324	3.081.134.795	359-352	3.130.092.320	228-220	947.595.331
332	425		İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	325	3.080.591.782	346-339	3.298.868.787	87-81	2.346.359.590
333	285		Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	326	3.075.351.959	233-226	4.983.114.112	221-213	964.068.171
334	293		Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	327	3.064.142.529	324-317	3.569.950.398	---	-
335	365		Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	328	3.059.206.247	303-296	3.846.843.372	241-233	888.131.710
336	-			Adana	-	329	-	325-318	-	343-335	-
337	-		Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	330	3.039.769.470	363-356	3.106.091.338	319-311	656.152.159
338	427		Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	331	3.036.935.673	336-329	3.464.170.556	---	-
339	304		Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. İbrahim ve Mehmet Ustaoglu Koll. Şti.	Kayseri	-	332	3.018.520.785	365-358	3.064.992.669	---	-
340	322		ADM Besin ve Tarım A.Ş.	Adana	-	333	3.015.364.531	92-88	11.138.445.107	---	-
341	371		Er Yem Gıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	334	2.986.321.217	311-304	3.713.951.837	---	-
342	323		Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Adana	-	335	2.959.557.090	374-367	2.998.378.000	---	-
343	399		Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Aydın	-	336	2.956.765.384	358-351	3.135.220.635	---	-
344	342		Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	337	2.955.256.515	355-348	3.161.004.109	346-338	586.550.391
345	417		Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	338	2.946.983.804	217-210	5.290.963.793	426-418	340.039.120
346	303		Ağır Haddecilik A.Ş.	Kocaeli	-	339	2.943.261.896	281-274	4.157.242.938	333-325	620.866.859
347	343		Armada Gıda Tic. San. A.Ş.	Mersin	-	340	2.940.015.957	379-372	2.943.543.627	---	-
348	256		Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	341	2.924.439.501	343-336	3.359.064.044	---	-
349	225		Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Dört Yol	-	342	2.897.263.028	340-333	3.409.899.608	---	-
350	411		İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	343	2.894.124.635	381-374	2.918.328.022	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	201-200	115.454	---	-	316
202-195	-	343-335	-	128-122	-	261-254	-	293-292	-	443-434	-	317
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	318
331-324	835.326.198	429-421	1.614.295.087	---	-	---	-	182-181	127.272	382-373	481	319
---	-	45-41	15.855.217.258	---	-	---	-	---	-	373-364	499	320
173-166	1.972.132.190	192-184	4.897.519.156	240-234	354.003.987	112-106	1.453.109.518	195-194	118.950	61-54	3.213	321
---	-	373-365	2.212.975.585	---	-	---	-	---	-	254-245	890	322
---	-	---	-	---	-	---	-	145-144	161.693	476-467	177	323
455-447	129.950.655	235-227	4.070.251.372	361-354	109.868.853	318-311	491.169.376	207-206	113.749	140-131	1.675	324
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	325
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	326
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	327
254-247	1.206.718.650	349-341	2.453.158.268	348-341	131.838.165	347-340	420.962.915	299-298	67.404	416-407	351	328
---	-	---	-	---	-	---	-	129-128	177.745	---	-	329
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	330
---	-	437-429	1.543.573.818	144-138	693.133.633	---	-	368-366	36.158	---	-	331
219-212	1.445.846.608	395-387	1.908.519.253	135-129	737.078.668	191-184	938.275.316	---	-	27-24	5.108	332
142-135	2.351.809.410	256-248	3.557.280.423	336-329	148.366.498	460-452	179.501.433	393-391	27.102	84-76	2.560	333
190-183	1.709.475.566	279-271	3.209.739.679	---	-	---	-	181-180	129.308	---	-	334
440-433	213.922.349	334-326	2.624.449.532	294-287	235.313.289	312-305	503.260.501	386-384	29.338	85-77	2.557	335
228-221	-	263-255	-	186-180	-	298-291	-	259-258	-	461-452	-	336
433-426	258.966.354	299-291	2.966.870.959	414-406	28.181.906	317-310	493.195.012	406-404	22.543	311-302	675	337
---	-	162-154	5.907.622.415	---	-	---	-	284-283	74.688	---	-	338
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	339
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	340
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	341
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	342
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	343
309-302	907.148.710	354-346	2.398.982.876	241-235	349.768.089	329-322	466.782.946	309-308	63.351	263-254	854	344
417-410	367.341.213	435-427	1.570.465.943	319-312	168.217.350	364-356	383.993.194	366-364	38.172	481-472	144	345
366-359	638.861.701	385-377	2.019.127.014	196-190	464.780.950	304-297	517.879.023	346-345	48.450	451-442	250	346
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	347
359-352	698.012.994	461-452	1.311.310.608	---	-	---	-	434-431	10.044	230-221	1.010	348
---	-	499-490	575.374.654	---	-	---	-	409-407	19.175	465-456	209	349
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	350

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
351	-		P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	344	2.892.067.390	383-376	2.894.455.309	351-343	571.214.793
352	331		Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	345	2.881.548.054	382-375	2.904.062.296	---	-
353	368		Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	346	2.876.165.575	361-354	3.110.737.117	---	-
354	-		Koza Polyester San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	347	2.869.651.849	348-341	3.290.621.009	415-407	381.815.504
355	300		Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	İstanbul	-	348	2.868.017.427	201-194	5.743.610.737	---	-
356	370		Üniteks Tekstil Gıda San. Dış Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	349	2.866.100.953	236-229	4.875.261.815	---	-
357	360		Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	350	2.864.737.350	378-371	2.946.144.157	277-269	776.440.698
358	363		Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Tavşanlı	-	351	2.853.121.233	248-241	4.671.700.488	---	-
359	492		Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Gaziantep	-	352	2.849.883.709	345-338	3.318.656.691	---	-
360	409		Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	353	2.829.928.583	352-345	3.249.891.933	---	-
361	426		Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	354	2.828.451.023	354-347	3.169.207.814	---	-
362	337		Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	355	2.818.918.550	386-379	2.872.938.241	---	-
363	383		Emas Makina Sanayi A.Ş.	Manisa	-	356	2.809.393.628	257-250	4.516.893.591	---	-
364	386		Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Erzurum	-	357	2.800.022.626	371-364	3.006.476.180	---	-
365	414		Tat Gıda Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	358	2.782.307.242	366-359	3.061.405.128	231-223	939.360.639
366	278		Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	359	2.771.857.082	368-361	3.029.381.979	---	-
367	422		Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Antalya	-	360	2.755.068.616	308-301	3.777.666.843	438-430	317.272.761
368	-		-	İstanbul	-	361	-	384-377	-	249-241	-
369	405		Yorglass Cam San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	362	2.737.624.368	376-369	2.956.933.334	---	-
370	270		Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	363	2.734.281.492	367-360	3.036.300.537	299-291	710.578.098
371	393		Bekaert Izmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	364	2.730.167.999	357-350	3.157.509.417	---	-
372	400		Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	365	2.722.994.183	390-383	2.786.617.625	---	-
373	267		Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	366	2.720.318.751	393-386	2.729.549.870	---	-
374	292		Küçükçalkı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	367	2.713.935.294	322-315	3.592.789.840	---	-
375	-		Kayseri Metal Center San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	368	2.710.955.163	294-287	3.954.016.717	269-261	793.064.245
376	301		Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	369	2.673.707.286	392-385	2.749.292.434	---	-
377	436		Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	370	2.669.606.053	396-389	2.723.274.261	---	-
378	340		Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	371	2.658.084.234	408-401	2.670.787.791	272-264	784.229.913
379	-		Pamyağ Gıda San. Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	372	2.656.074.790	389-382	2.807.137.369	484-476	137.993.632
380	308		Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	373	2.650.584.597	402-395	2.691.433.894	---	-
381	312		Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	374	2.639.756.509	398-391	2.710.055.230	---	-
382	366		Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Adana	-	375	2.638.320.282	415-408	2.638.320.282	---	-
383	481		Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	376	2.635.336.258	406-399	2.672.373.985	---	-
384	-		Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	377	2.633.516.139	295-288	3.946.070.819	---	-
385	357		Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	378	2.631.301.344	387-380	2.831.461.255	200-192	1.072.943.694

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
381-374	554.334.160	450-442	1.446.503.522	259-253	317.183.810	311-304	504.333.030	226-225	106.552	364-355	530	351
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	352
---	-	---	-	---	-	---	-	355-353	43.203	246-237	931	353
403-396	459.919.766	420-412	1.710.276.495	343-336	138.199.546	268-261	603.287.562	458-455	2.026	438-429	288	354
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	355
---	-	---	-	---	-	---	-	141-140	165.343	386-377	465	356
473-465	-40.574.144	253-245	3.611.468.188	457-449	-102.000.086	259-252	634.043.632	326-325	56.134	190-181	1.216	357
215-208	1.466.613.129	304-296	2.891.557.356	---	-	---	-	378-376	33.228	67-60	3.006	358
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	359
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	360
---	-	---	-	---	-	---	-	364-362	38.750	---	-	361
---	-	---	-	---	-	---	-	213-212	112.072	401-392	417	362
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	363
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	364
262-255	1.179.407.564	213-205	4.513.177.303	238-232	359.521.277	271-264	594.869.659	321-320	57.812	212-203	1.096	365
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	366
460-452	105.105.740	477-468	1.170.727.805	400-392	50.537.726	446-438	219.699.835	442-439	6.564	239-230	974	367
153-146	-	294-286	-	134-128	-	223-216	-	414-412	-	434-425	-	368
274-267	1.130.716.042	---	-	---	-	---	-	281-280	76.995	158-149	1.470	369
357-350	707.315.963	291-283	3.094.584.181	284-277	262.091.597	345-338	428.569.610	200-199	115.784	132-124	1.736	370
315-308	888.957.309	397-389	1.860.464.476	---	-	---	-	349-348	46.976	384-375	478	371
---	-	391-383	1.945.222.521	---	-	---	-	318-317	58.459	452-443	248	372
273-266	1.135.388.064	430-422	1.604.162.346	---	-	---	-	350-349	45.736	355-346	552	373
337-330	808.757.045	284-276	3.149.258.236	---	-	---	-	274-273	80.110	113-105	2.079	374
362-355	661.125.078	341-333	2.568.065.990	297-290	229.322.256	308-301	512.578.507	198-197	116.865	392-383	450	375
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	286-277	773	376
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	127-119	1.811	377
203-196	1.560.362.929	225-217	4.220.366.094	263-257	313.440.513	286-279	557.027.417	142-141	165.004	146-137	1.621	378
402-395	468.376.641	496-487	774.928.121	360-353	112.018.436	474-466	125.318.709	257-256	90.644	477-468	167	379
---	-	---	-	---	-	---	-	285-284	74.067	375-366	498	380
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	381
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	382
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	383
---	-	---	-	---	-	---	-	302-301	66.102	---	-	384
221-214	1.440.064.511	244-236	3.806.432.221	247-241	339.931.354	306-299	514.679.796	358-356	40.471	207-198	1.115	385

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:			Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
	2022	2021					Kuruluşlar	Sıra No:	(TL)	Sıra No:
386	-	-	İstanbul	-	379	-	411-404	-	336-328	-
387	413	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	380	2.620.714.409	404-397	2.680.969.736	---	-
388	407	Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Giresun	-	381	2.614.278.387	412-405	2.655.884.571	443-435	298.726.994
389	362	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	382	2.614.195.018	405-398	2.674.830.223	---	-
390	421	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	383	2.612.178.878	417-410	2.612.178.878	303-295	696.959.885
391	429	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	384	2.608.896.809	388-381	2.807.691.055	320-312	649.491.244
392	374	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	385	2.600.279.001	394-387	2.729.349.918	---	-
393	408	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	386	2.591.495.917	418-411	2.603.456.130	---	-
394	381	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	387	2.590.320.306	395-388	2.726.652.954	487-479	58.461.289
395	272	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	İstanbul	-	388	2.583.467.350	414-407	2.640.918.157	182-174	1.163.105.725
396	378	Yavuzkan Hazel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Giresun	-	389	2.560.855.054	425-417	2.569.346.259	---	-
397	-	Akkim Yapı Kimyasalları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	390	2.559.241.507	380-373	2.936.474.444	309-301	683.168.338
398	396	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	391	2.551.096.739	410-403	2.663.288.214	---	-
399	361	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	392	2.547.590.055	427-419	2.548.028.852	451-443	273.585.706
400	306	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	393	2.541.495.409	421-414	2.586.277.672	---	-
401	-	Dowaksa İleri Kompozit Malzemeler Sanayi Ltd. Şti.	Yalova	-	394	2.537.961.957	385-378	2.879.692.073	---	-
402	-	Norm Salihli Vida ve Civata Makine San. ve Tic. A.Ş.	Salihli	-	395	2.511.207.581	403-396	2.681.899.387	---	-
403	-	Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	İskenderun	-	396	2.503.499.794	426-418	2.553.904.318	---	-
404	385	Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	397	2.499.659.759	400-393	2.702.949.066	---	-
405	389	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	398	2.495.182.593	413-406	2.644.552.984	449-441	286.984.422
406	314	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	8	-	2.488.802.839	424-8	2.573.495.793	---	-
407	346	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyl	-	399	2.487.110.290	430-422	2.533.404.054	474-466	185.752.474
408	-	-	Gaziantep	-	400	-	437-429	-	357-349	-
409	483	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Konya	-	401	2.484.796.283	438-430	2.484.796.283	384-376	485.428.450
410	271	Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.	Adana	-	402	2.482.567.892	429-421	2.542.312.986	416-408	376.274.722
411	-	World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	403	2.476.602.076	442-434	2.476.602.076	126-120	1.645.085.665
412	-	Essel Selüloz ve Kağıt San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	404	2.469.769.953	416-409	2.634.229.430	270-262	791.507.666
413	388	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	405	2.466.594.258	436-428	2.506.151.322	361-353	546.552.885
414	394	Atabay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	406	2.465.630.593	439-431	2.478.846.396	318-310	662.721.814
415	-	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İsparta	-	407	2.460.473.455	441-433	2.476.672.905	365-357	533.930.706
416	-	Kaanlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	408	2.458.322.408	435-427	2.515.727.593	439-431	309.322.572
417	470	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	409	2.455.766.787	447-439	2.461.643.196	---	-
418	-	Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş.	Tarsus	-	410	2.448.770.350	445-437	2.466.260.473	418-410	374.943.751
419	318	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	411	2.444.572.927	434-426	2.520.869.338	---	-
420	349	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	412	2.444.488.834	448-440	2.447.323.666	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
305-298	-	440-432	-	176-170	-	403-395	-	258-257	-	493-484	-	386
---	-	---	-	---	-	---	-	252-251	94.047	---	-	387
378-371	573.033.402	478-469	1.164.095.059	337-330	146.928.143	340-333	440.074.408	221-220	107.897	471-462	189	388
---	-	---	-	---	-	---	-	343-342	49.735	310-301	678	389
289-282	1.038.543.419	410-402	1.755.811.930	195-189	465.282.309	344-337	432.652.616	222-221	107.896	---	-	390
212-205	1.487.363.806	272-264	3.302.152.634	256-250	326.511.689	331-324	465.728.737	209-208	113.292	104-96	2.193	391
---	-	---	-	---	-	---	-	217-216	109.567	58-51	3.380	392
---	-	389-381	1.986.867.158	---	-	---	-	320-319	58.143	318-309	646	393
408-401	428.913.963	436-428	1.544.634.118	387-380	75.750.620	485-477	44.341.043	246-245	97.801	492-483	93	394
137-130	2.487.184.240	286-278	3.134.466.007	95-89	1.044.905.628	185-178	952.531.355	197-196	117.784	275-266	819	395
---	-	---	-	---	-	---	-	175-174	131.506	---	-	396
213-206	1.476.164.169	327-319	2.670.223.741	146-140	672.097.309	275-268	588.200.412	232-231	105.441	417-408	342	397
367-360	637.055.082	363-355	2.291.276.751	---	-	---	-	387-385	28.858	214-205	1.077	398
427-420	288.918.278	434-426	1.571.817.540	407-399	35.039.642	434-426	241.562.418	261-260	87.397	423-414	323	399
---	-	451-443	1.444.652.842	---	-	310-303	507.375.553	---	-	---	-	400
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	401
341-334	795.448.480	---	-	---	-	---	-	---	-	343-334	577	402
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	403
---	-	---	-	---	-	---	-	254-253	91.269	---	-	404
---	-	---	-	411-403	29.161.723	---	-	363-361	38.760	327-318	630	405
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	406
468-460	37.787.657	500-491	307.420.031	441-433	871.382	490-482	-6.632.679	411-409	18.416	486-477	126	407
238-231	-	412-404	-	208-202	-	419-411	-	361-359	-	324-315	-	408
---	-	---	-	249-243	337.041.484	336-329	447.609.890	---	-	462-453	220	409
276-269	1.120.425.512	476-467	1.177.121.040	262-256	314.811.676	386-378	351.962.112	173-172	132.699	482-473	135	410
134-127	2.583.299.334	258-250	3.520.244.525	99-93	1.018.248.700	125-119	1.363.614.014	203-202	115.272	154-145	1.493	411
390-383	530.584.329	361-353	2.308.264.981	328-321	162.065.313	315-308	499.764.008	248-247	94.972	370-361	505	412
310-303	903.180.216	454-445	1.417.667.608	205-199	440.370.382	330-323	466.589.711	253-252	92.181	431-422	303	413
319-312	878.467.288	453-444	1.431.091.231	330-323	159.160.585	394-386	328.981.499	381-379	32.271	325-316	634	414
399-392	475.338.832	402-394	1.824.645.557	331-324	157.966.995	377-369	365.185.128	312-311	60.228	415-406	363	415
376-369	578.417.273	399-391	1.851.010.945	309-302	198.309.128	433-425	242.612.630	451-448	4.064	348-339	568	416
---	-	---	-	---	-	---	-	210-209	113.075	---	-	417
383-376	551.924.958	376-368	2.145.750.617	353-346	122.363.699	430-422	250.247.537	362-360	38.851	287-278	770	418
311-304	899.343.692	456-447	1.397.849.922	---	-	---	-	379-377	32.720	367-358	518	419
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	420

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
421	-	Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	413	2.439.596.345	450-442	2.442.746.805	---	-	
422	401	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	414	2.437.727.831	407-400	2.671.058.987	---	-	
423	376	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	415	2.425.992.222	420-413	2.590.224.388	---	-	
424	423	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Ege Bölgesi	-	416	2.411.178.104	422-415	2.579.566.076	---	-	
425	392	Erdem Soft Tekstil A.Ş.	Gaziantep	-	417	2.410.287.227	443-435	2.472.752.963	---	-	
426	446	Akcoat İleri Kimyasal Kaplama Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	418	2.404.794.906	456-448	2.409.024.531	437-429	318.986.674	
427	-	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	419	2.402.078.410	419-412	2.600.830.701	358-350	548.410.261	
428	336	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	420	2.399.242.282	428-420	2.543.777.568	---	-	
429	-	Sanmar Denizcilik Makina ve Ticaret A.Ş.	Deniz T.O.	-	421	2.393.289.029	373-366	2.998.790.176	---	-	
430	-	Ünteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	422	2.392.933.702	401-394	2.694.951.406	---	-	
431	-	Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	423	2.392.261.747	432-424	2.528.189.629	---	-	
432	-	-	İstanbul	-	424	-	409-402	-	253-245	-	
433	-	Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	425	2.371.497.804	458-450	2.391.204.573	433-425	328.400.519	
434	473	Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	426	2.364.500.720	454-446	2.426.478.129	383-375	489.222.636	
435	282	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	427	2.358.206.322	431-423	2.533.195.131	---	-	
436	494	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	428	2.351.341.522	397-390	2.718.275.528	---	-	
437	-	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	429	2.349.093.770	464-456	2.349.093.770	---	-	
438	460	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	430	2.345.208.640	433-425	2.521.482.520	---	-	
439	-	Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	431	2.343.183.898	460-452	2.376.025.993	---	-	
440	-	Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	432	2.327.696.132	461-453	2.363.088.062	321-313	646.043.520	
441	480	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	433	2.325.636.657	302-295	3.848.839.681	---	-	
442	433	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	434	2.315.095.553	466-458	2.331.606.815	---	-	
443	347	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	435	2.314.172.536	468-460	2.324.890.557	---	-	
444	485	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	İstanbul	-	436	2.299.969.986	469-461	2.319.831.734	---	-	
445	-	Abaloğlu Balık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Denizli	-	437	2.299.636.339	455-447	2.419.432.205	---	-	
446	406	Gemiciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	438	2.293.805.422	471-463	2.304.793.631	---	-	
447	430	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	439	2.291.297.983	463-455	2.354.405.400	---	-	
448	-	Polifarma İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	440	2.291.056.499	462-454	2.355.392.554	---	-	
449	495	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	441	2.281.149.954	457-449	2.401.073.398	---	-	
450	-	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	442	2.277.702.272	475-467	2.277.702.272	---	-	
451	380	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	443	2.274.432.064	375-368	2.982.106.527	---	-	
452	-	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Düzce	-	444	2.271.201.300	369-362	3.019.657.265	---	-	
453	373	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Kayseri	-	445	2.270.977.438	480-472	2.274.450.172	---	-	
454	-	Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	446	2.264.725.338	479-471	2.275.980.367	---	-	
455	482	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	447	2.264.164.856	465-457	2.340.994.121	271-263	785.838.094	

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	421
292-285	1.022.908.561	375-367	2.191.730.792	---	-	---	-	373-371	34.671	105-97	2.182	422
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	423
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	424
119-112	2.927.491.211	273-265	3.298.089.473	---	-	---	-	374-372	34.563	253-244	891	425
411-404	412.070.018	332-324	2.633.162.650	250-244	336.571.366	307-300	513.071.861	287-286	73.258	390-381	452	426
436-429	251.885.577	469-460	1.262.704.518	363-356	109.326.643	418-410	272.366.966	310-309	62.101	162-153	1.442	427
---	-	---	-	---	-	---	-	433-430	10.060	277-268	806	428
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	429
---	-	342-334	2.559.287.010	---	-	---	-	---	-	---	-	430
---	-	---	-	---	-	---	-	331-330	55.372	---	-	431
307-300	-	408-400	-	185-179	-	282-275	-	405-403	-	248-239	-	432
373-366	600.555.793	322-314	2.718.326.046	428-420	14.492.281	427-419	259.704.955	367-365	37.141	265-256	850	433
329-322	845.786.549	313-305	2.788.679.447	359-352	112.732.831	363-355	389.877.428	440-437	6.849	195-186	1.187	434
---	-	---	-	---	-	---	-	176-175	131.391	30-27	4.813	435
338-331	805.220.722	474-465	1.208.333.509	---	-	---	-	199-198	116.682	346-337	571	436
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	437
---	-	---	-	---	-	---	-	178-177	130.562	---	-	438
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	439
242-235	1.282.248.456	377-369	2.116.596.573	211-205	416.233.562	369-361	377.054.112	280-279	77.710	155-146	1.478	440
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	441
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	388-379	458	442
---	-	---	-	---	-	---	-	169-168	134.414	---	-	443
---	-	---	-	---	-	---	-	317-316	58.914	294-285	743	444
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	305-296	689	445
---	-	---	-	---	-	---	-	272-271	81.160	---	-	446
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	447
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	448
---	-	415-407	1.725.541.037	---	-	438-430	231.693.592	444-441	5.997	---	-	449
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	450
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	451
395-388	486.807.789	282-274	3.193.375.407	---	-	---	-	168-167	134.897	395-386	444	452
283-276	1.068.390.072	404-396	1.805.829.145	---	-	---	-	295-294	71.604	164-155	1.411	453
285-278	1.050.266.646	388-380	2.003.719.243	---	-	---	-	---	-	193-184	1.200	454
240-233	1.286.794.633	270-262	3.331.509.187	325-318	162.794.209	305-298	515.318.555	403-401	23.638	120-112	2.007	455

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
456	434		Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	448	2.263.720.801	478-470	2.276.393.252	---	-
457	477		Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	449	2.262.016.578	472-464	2.299.053.505	---	-
458	384		Hitachi Astemo Turkey Otomotiv A.Ş.	Bursa	-	450	2.257.699.556	476-468	2.277.650.138	---	-
459	244		Ofi Tarım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	451	2.253.718.633	483-475	2.253.718.633	---	-
460	-		Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	452	2.252.272.598	453-445	2.426.833.586	---	-
461	-		Yılbor Boru Plastik Petrol San. ve Tic. A.Ş.	Tarsus	-	453	2.249.772.871	481-473	2.270.150.189	---	-
462	-		Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Ankara	-	454	2.249.009.551	485-476	2.249.009.551	---	-
463	-		Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	Kamu	9	-	2.241.104.548	484-9	2.251.357.179	149-7	1.397.838.888
464	379		Baykan Denim Konfeksiyon A.Ş.	Malatya	-	455	2.241.094.117	446-438	2.461.867.565	---	-
465	497		Doruk Un Sanayi A.Ş.	Tekirdağ	-	456	2.239.647.707	285-278	4.126.003.817	---	-
466	456		Izocam Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	457	2.236.630.181	473-465	2.297.635.027	---	-
467	-		Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taahhüt A.Ş.	Suluova	-	458	2.236.580.437	377-370	2.956.270.207	---	-
468	458		Erkunt Sanayi A.Ş.	Ankara	-	459	2.230.550.065	477-469	2.277.638.640	363-355	535.495.719
469	193		Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	460	2.226.988.376	423-416	2.574.792.989	492-484	-194.910.705
470	-		Soyyiğit Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	461	2.219.475.245	487-478	2.244.940.073	---	-
471	329		Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	462	2.219.402.484	488-479	2.219.402.484	205-197	1.031.635.675
472	-		Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	463	2.218.373.548	486-477	2.248.365.916	337-329	612.993.082
473	-		Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	464	2.215.399.333	467-459	2.325.610.338	---	-
474	475		ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	İstanbul	-	465	2.215.140.008	489-480	2.217.335.554	---	-
475	397		Varaka Kağıt Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	466	2.201.031.853	490-481	2.210.768.092	400-392	442.282.854
476	330		Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Karabük	-	467	2.197.823.375	444-436	2.466.703.226	450-442	279.015.203
477	-		Aş Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	468	2.191.586.220	451-443	2.434.320.736	---	-
478	-		Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	469	2.160.270.670	459-451	2.379.225.476	---	-
479	-		Uludağ İçecek Türk A.Ş.	Bursa	-	470	2.149.831.658	494-485	2.149.831.658	---	-
480	-		Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	471	2.145.656.228	449-441	2.443.272.315	224-216	958.355.535
481	452		Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	472	2.138.954.571	470-462	2.309.408.842	---	-
482	435		Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	473	2.137.618.447	493-484	2.161.506.675	238-230	909.177.502
483	-		-	İstanbul	-	474	-	364-357	-	340-332	-
484	432		Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	475	2.128.871.399	495-486	2.142.121.642	396-388	446.015.922
485	-		Nurol Makina ve Sanayi A.Ş.	Ankara	-	476	2.126.146.878	491-482	2.184.031.878	---	-
486	382		Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	477	2.121.366.147	440-432	2.477.683.279	---	-
487	472		Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	478	2.118.918.568	497-488	2.121.238.249	---	-
488	390		Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	479	2.118.702.138	452-444	2.431.108.126	---	-
489	-		TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Karacabey	-	480	2.108.542.270	372-365	3.001.382.537	---	-
490	-		Agrobest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	481	2.103.502.101	482-474	2.263.502.014	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	275-274	79.860	393-384	445	456
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	457
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	458
---	-	---	-	---	-	---	-	225-224	106.723	---	-	459
---	-	---	-	---	-	---	-	325-324	56.167	430-421	304	460
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	461
320-313	870.754.101	364-356	2.289.847.159	---	-	463-455	169.170.984	270-269	81.432	241-232	957	462
116-7	3.072.702.010	112-8	8.553.469.458	272-7	299.732.663	361-8	395.009.370	465-4	199	49-6	3.548	463
---	-	---	-	---	-	---	-	165-164	136.649	---	-	464
---	-	---	-	---	-	---	-	273-272	80.886	489-480	106	465
443-436	200.139.019	488-479	996.737.220	---	-	481-473	97.349.712	383-381	31.780	385-376	475	466
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	467
393-386	504.835.698	482-473	1.117.017.082	313-306	194.513.374	414-406	279.159.411	184-183	125.434	---	-	468
472-464	-62.116	414-406	1.730.920.711	471-463	-330.533.204	497-489	-316.673.473	461-458	959	100-92	2.275	469
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	470
102-96	3.368.385.133	142-134	6.515.082.503	212-206	415.224.265	166-160	1.045.472.616	214-213	111.711	177-168	1.274	471
295-288	995.711.688	407-399	1.794.201.342	273-266	299.265.564	375-367	368.871.692	290-289	72.663	217-208	1.073	472
243-236	1.281.719.642	380-372	2.064.608.877	---	-	---	-	255-254	91.164	203-194	1.146	473
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	16-15	6.463	474
462-454	85.156.179	281-273	3.205.275.555	406-398	35.565.071	339-332	441.241.753	420-418	15.138	359-350	540	475
328-321	845.951.634	369-361	2.261.254.517	404-396	40.200.310	387-379	347.374.854	256-255	90.919	409-400	381	476
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	477
---	-	479-470	1.147.377.761	---	-	---	-	---	-	---	-	478
453-445	147.240.386	383-375	2.052.957.112	---	-	---	-	369-367	35.290	338-329	592	479
278-271	1.105.305.233	348-340	2.465.963.130	183-177	505.070.132	258-251	635.747.123	296-295	70.996	152-143	1.534	480
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	481
249-242	1.223.229.288	351-343	2.431.209.986	253-247	330.689.737	222-215	741.174.907	188-187	123.081	292-283	753	482
192-185	-	360-352	-	216-210	-	322-315	-	357-355	-	349-340	-	483
375-368	590.728.110	446-438	1.488.721.243	329-322	159.995.329	422-414	265.174.094	448-445	4.658	244-235	942	484
---	-	---	-	---	-	---	-	206-205	114.547	334-325	605	485
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	486
419-412	349.899.009	475-466	1.195.193.400	---	-	---	-	400-398	24.625	361-352	535	487
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	488
467-459	46.030.458	480-471	1.128.174.421	---	-	---	-	---	-	398-389	432	489
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	490

İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
491	-		Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Tokat	-	482	2.101.614.541	496-487	2.140.661.524	---	-
492	-		Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Lüleburgaz	-	483	2.098.847.467	291-284	4.001.280.114	480-472	159.601.849
493	-		Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	484	2.086.954.353	391-384	2.758.712.690	---	-
494	-		Sarıgözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	485	2.086.433.671	499-490	2.095.779.760	341-333	600.958.088
495	439		Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	486	2.080.538.424	399-392	2.705.157.018	295-287	720.838.977
496	-		Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	487	2.077.597.559	498-489	2.118.923.158	---	-
497	420		Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	488	2.067.823.725	474-466	2.294.189.753	---	-
498	-		Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Balikesir	-	489	2.062.172.697	492-483	2.182.739.346	456-448	260.447.900
499	-		Schmid Pekintaş Güneş Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Düzce	-	490	2.058.252.021	500-491	2.091.107.246	464-456	216.465.631
500	-		CRT Metal San. ve Tic. A.Ş.	İskenderun	-	491	2.053.970.012	370-363	3.011.607.834	465-457	216.001.930

GENEL TOPLAM**4.484.898.418.949****5.230.152.287.926****1.085.300.956.170**

Açıklamalar

- ❁ Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmaktadır.
- ❁ Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BIT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- ❁ Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- ❁ İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, kuruluşların 2022 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır. Net satışlar ise kuruluşların 2022 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		ISO 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	464-455	1.287.152.441	---	-	---	-	430-427	11.045	---	-	491
420-413	349.409.704	470-461	1.245.869.216	369-362	100.710.479	471-463	142.160.808	187-186	123.409	480-471	150	492
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	493
347-340	761.514.181	305-297	2.882.197.362	300-293	221.559.008	367-359	380.604.049	410-408	18.520	200-191	1.172	494
296-289	989.342.999	378-370	2.111.333.689	270-264	301.272.225	327-320	471.968.919	423-421	13.365	159-150	1.466	495
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	496
---	-	---	-	---	-	---	-	315-314	59.235	---	-	497
429-422	280.592.268	495-486	853.192.593	351-344	129.853.310	457-449	183.167.027	428-425	11.810	317-308	650	498
377-370	577.346.653	425-417	1.660.717.693	298-291	225.266.057	459-451	179.528.913	---	-	475-466	180	499
405-398	454.004.835	468-459	1.263.035.741	312-305	194.652.086	450-442	208.197.975	402-400	23.675	491-482	99	500
1.396.827.309.939		3.908.258.843.547		485.408.393.761		807.746.918.198		97.926.632		788.389		

⚙ Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması verilirken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.

⚙ Kuruluşların üretimden satışlarına göre sıralandığı kısımda, sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

İSO 500 Logosunu Markanızla Kullanın

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022
arasında yer alma başarısını gösteren firmalarımız,
bu başarılarını daha üst noktalara taşıyabilmek ve
kurumsallıklarına daha fazla değer katabilmek için
İSO 500 logosunu taleplerinize sunuyoruz.

İSO 500 LOGOSUNU KULLANABİLECEĞİNİZ ETKİLİ MECRALAR:

Şirket web sitesi • Broşürler • Basılı materyaller (bloknot, kartvizit, katalog, takvim, antetli kağıt, zarf vb.)
• Promosyon ürünleri (kalem, şapka, tişört, mont vb.) • Kolilerin/ambalajların üzerinde • Tanıtım filmi ve
diğer videolar • Etkinlikler (kongre, fuar, toplantı vb.) • Kolilerin/ambalajların üzerinde • E-Posta imzası •
Sosyal medya görselleri • Süreli yayınlar (dergi, bülten vb.) • Faturalar • Basın bültenleri •
Ürünlerin üzerinde

Bilgi için: 0 212 252 29 00
kurumsaliletisim@iso.org.tr
www.iso500.org.tr

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

50⁺⁵
since 1968

Sürdürülebilir
Dünya İçin
Sürdürülebilir
Üretimler

Doğadan
İlham aldık,
Tecrübe
kattık...

BURTEKS
TEKSTİL SAN VE TİC A.Ş

İPLİĞİN
DÜNÜ
BU GÜNÜ
YARINI.

YERYÜZÜNDEKİ TÜM
CANLILARIN

YAŞAMININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

BİLİNCİ İLE

ÜRETİME DEVAM
EDİYORUZ.

 Konya Kağıt

“Medeniyetin hamuru”

İLERİ TEKNOLOJİ YÜKSEK KALİTE

Ali Sami Yen Spor Kompleksi
Galatasaray Stadyumu / 4,2 MW

1,5 GW+
Yurtiçi ve Yurtdışı Referans

Teksin GES / Karaman / 40 MW

2,5 GW
Yıllık Üretim Kapasitesi

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

Sürdürülebilir sanayinin dijital adresi İSO Yeşil Blog...

www.isoysesilblog.com

SEKTÖREL VERİLER

2022 yılında İSO 500'ün temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü.

2022 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	10	121.529.272.214	130.953.550.956	52.872.050.250
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	94	478.660.127.167	578.399.057.882	39.606.428.727
11 - İçeceklerin imalatı	5	27.170.538.640	27.985.445.418	-2.526.881.688
12 - Tütün ürünleri imalatı	2	19.207.045.444	20.168.563.365	4.066.396.281
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	32	121.384.951.738	135.059.816.822	6.638.209.437
14 - Giyim eşyalarının imalatı	11	31.317.553.196	35.026.173.864	1.162.252.138
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	6	53.170.924.721	54.536.961.738	2.444.247.374
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	76.454.200.564	78.506.403.558	10.267.392.893
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	646.761.590.428	706.678.717.285	68.531.482.474
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	40	273.773.976.437	356.467.106.710	43.189.569.214
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	7	27.127.796.326	29.374.039.986	7.481.666.367
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	96.101.413.386	115.481.342.541	9.040.638.982
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	27	158.755.005.247	169.017.601.253	25.266.450.414
24 - Ana metal sanayii	77	873.840.270.091	1.018.930.014.372	82.147.266.639
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	20	94.529.162.370	106.746.112.084	14.641.730.439
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	6	70.299.537.663	72.544.037.939	11.593.336.500
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	33	252.134.189.163	294.298.636.574	14.311.279.913
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	78.481.044.322	92.846.598.517	15.992.192.959
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	43	578.049.069.639	637.137.517.489	55.971.916.661
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	7	48.676.036.487	51.475.492.538	2.493.005.944
31 - Mobilya imalatı	4	15.493.353.177	21.958.388.113	1.445.647.055
32 - Diğer imalatlar	3	96.438.264.470	146.766.414.370	-803.076.102
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	3	96.438.264.470	146.766.414.370	-803.076.102
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	17	240.481.889.759	344.176.744.520	19.177.827.248
Toplam	500	4.484.898.418.949	5.230.152.287.926	485.408.393.761

SEKTÖREL VERİLER

	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	54.782.780.393	67.178.805.556	106.877.695.149	68.446.939.944	106.478.851.135	213.356.546.283	22.374
	67.780.603.908	90.129.632.082	236.227.992.607	138.206.021.719	139.811.566.713	376.039.559.316	133.836
	3.073.372.873	21.284.933.891	46.853.205.385	34.689.136.959	4.819.370.614	51.672.576.000	4.301
	4.272.580.043	96.905.282.640	18.827.732.038	-	5.154.456.178	23.982.188.216	2.070
	26.155.650.672	28.655.497.026	123.961.962.340	90.891.808.609	60.737.985.119	184.699.947.461	67.906
	4.062.006.085	8.225.783.305	14.329.529.552	7.059.827.170	9.787.051.099	24.116.580.651	30.907
	8.246.991.572	10.573.499.528	39.701.105.517	21.911.084.297	19.068.567.078	58.769.672.594	9.219
	17.301.337.553	18.988.779.781	52.765.741.405	32.964.453.359	27.467.788.630	80.233.530.036	12.972
	110.857.627.147	141.483.717.243	175.007.662.778	80.245.831.146	68.147.178.419	243.154.841.197	8.274
	68.149.046.418	72.134.101.675	195.818.137.222	118.085.721.617	129.276.458.142	325.094.595.362	34.164
	9.267.856.726	13.905.898.669	13.849.207.483	7.973.721.694	22.018.287.932	35.867.495.414	13.788
	16.743.518.621	21.610.544.550	62.173.583.142	27.852.336.687	30.050.817.697	92.224.400.838	26.726
	40.926.346.762	43.811.340.670	135.638.124.740	84.324.160.094	104.030.953.269	239.669.078.009	37.972
	130.571.465.172	142.375.424.072	350.838.809.703	195.023.946.015	210.236.944.546	561.075.754.248	77.268
	20.249.169.223	28.919.917.591	65.497.981.312	12.670.982.559	45.461.680.476	110.959.661.790	26.623
	18.872.167.847	28.751.933.869	86.621.503.527	21.117.433.440	44.630.544.095	131.252.047.622	20.517
	34.086.345.533	37.650.097.720	152.283.554.311	70.254.864.653	56.215.599.570	208.499.153.878	63.550
	18.223.985.796	22.299.476.739	36.731.427.914	15.104.587.767	38.696.766.738	75.428.194.652	22.629
	84.388.034.747	117.793.171.298	244.753.278.771	105.342.309.155	115.721.284.787	360.474.563.558	121.934
	13.547.235.012	21.519.590.182	113.395.278.064	40.945.335.486	20.223.494.240	133.618.772.304	22.427
	1.867.556.509	4.427.001.401	7.627.253.938	2.551.075.316	6.784.987.038	14.412.240.975	11.851
	-425.544.347	1.206.667.370	5.178.816.667	3.043.365.101	2.280.025.087	7.458.841.754	1.474
	-425.544.347	1.206.667.370	5.178.816.667	3.043.365.101	2.280.025.087	7.458.841.754	1.474
	53.822.230.674	44.857.432.582	224.337.745.422	124.113.768.949	128.846.156.726	353.183.902.146	14.726
	807.746.918.198	1.085.300.956.170	2.511.431.533.608	1.304.035.669.528	1.396.827.309.956	3.908.258.843.554	788.389

2022 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	10	5.810.599.995	6.970.123.528	39.318.552.714
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	94	23.403.745.588	15.716.124.428	38.782.720.587
11 - İçeceklerin imalatı	5	1.600.706.238	1.276.466.592	-11.738.789.637
12 - Tütün ürünleri imalatı	2	503.123.742	250.171.058	3.570.038.792
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	32	10.376.541.029	8.534.136.770	2.474.255.999
14 - Giyim eşyalarının imalatı	11	4.445.879.762	668.761.066	2.016.442.515
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	6	1.975.045.606	5.777.801.082	-75.937.590
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	2.877.181.905	2.805.733.143	8.504.169.076
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	3.280.085.365	2.508.022.233	70.289.878.149
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	40	10.168.555.895	12.427.332.909	36.153.709.345
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	7	3.878.784.663	1.242.555.271	7.138.776.552
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	6.753.813.843	3.433.328.219	7.450.608.357
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	27	9.563.709.398	7.920.624.727	16.098.916.262
24 - Ana metal sanayii	77	22.072.852.589	21.552.665.734	57.507.220.404
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	20	8.070.325.976	1.740.442.184	15.614.264.991
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	6	9.172.792.342	5.726.830.633	7.906.102.250
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	33	14.845.867.739	4.050.583.520	8.402.263.266
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	5.725.841.025	1.708.904.356	12.102.390.920
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	43	32.212.889.582	13.784.915.699	52.738.695.297
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	7	10.606.063.211	3.021.250.131	4.962.362.807
31 - Mobilya imalatı	4	2.070.808.915	214.907.827	1.729.161.885
32 - Diğer imalatlar	3	252.720.996	96.626.433	817.140.284
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	3	252.720.996	96.626.433	817.140.284
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	17	4.146.752.045	12.395.966.178	10.088.410.026
Toplam	500	193.959.017.808	133.959.348.481	392.096.635.250

SEKTÖREL VERİLER

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	52.099.276.237	6.508.477.771	735.101.481	59.342.855.489	7.835.950.067	-	67.178.805.556
	77.902.590.603	10.232.926.970	481.343.146	88.616.860.719	1.842.584.264	329.812.901	90.129.632.082
	-8.861.616.807	1.216.920.916	100.550.143	-7.544.145.748	28.829.079.639	-	21.284.933.891
	4.323.333.592	385.431.586	65.588.778	4.774.353.956	92.130.928.684	-	96.905.282.640
	21.384.933.798	6.620.370.438	47.984.102	28.053.288.338	606.005.885	3.797.197	28.655.497.026
	7.131.083.343	1.004.577.901	13.402.791	8.149.064.035	116.497.697	39.778.427	8.225.783.305
	7.676.909.098	2.191.339.635	23.873.904	9.892.122.637	682.109.147	732.256	10.573.499.528
	14.187.084.124	2.264.055.810	44.015.864	16.495.155.798	2.493.623.983	-	18.988.779.781
	76.077.985.747	9.187.244.869	543.373.891	85.808.604.507	55.675.112.736	-	141.483.717.243
	58.749.598.149	10.041.641.133	241.824.934	69.033.064.216	3.101.687.221	649.762	72.134.101.675
	12.260.116.486	1.423.697.893	103.716.823	13.787.531.202	121.580.164	3.212.697	13.905.898.669
	17.637.750.419	2.894.446.919	78.485.331	20.610.682.669	1.008.404.290	8.542.409	21.610.544.550
	33.583.250.387	8.893.692.145	248.625.693	42.725.568.225	1.088.384.236	2.611.791	43.811.340.670
	101.132.738.727	24.498.056.874	585.584.054	126.216.379.655	16.174.806.019	15.761.602	142.375.424.072
	25.425.033.151	2.743.164.578	134.661.216	28.302.858.945	619.105.497	2.046.851	28.919.917.591
	22.805.725.225	2.901.386.376	45.554.865	25.752.666.466	2.999.267.403	-	28.751.933.869
	27.298.714.525	6.275.563.694	106.345.405	33.680.623.624	4.004.676.030	35.201.934	37.650.097.720
	19.537.136.301	2.520.726.660	35.425.006	22.093.287.967	208.875.228	2.686.456	22.299.476.739
	98.736.500.578	16.742.265.908	108.738.039	115.587.504.525	2.214.276.188	8.609.415	117.793.171.298
	18.589.676.149	2.873.549.077	28.956.203	21.492.181.429	38.282.846	10.874.093	21.519.590.182
	4.014.878.627	338.196.905	14.853.933	4.367.929.465	60.303.580	1.231.644	4.427.001.401
	1.166.487.713	38.369.802	469.709	1.205.327.224	1.340.146	-	1.206.667.370
	1.166.487.713	38.369.802	469.709	1.205.327.224	1.340.146	-	1.206.667.370
	26.631.128.249	12.410.560.440	349.869.336	39.391.558.025	5.465.874.557	-	44.857.432.582
	720.015.001.539	134.293.719.204	4.139.029.355	858.447.750.098	227.318.755.507	465.549.435	1.085.300.956.170

2022 Yılında İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	10	40,4	49,7	41,8
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	94	6,8	28,3	11,7
11 - İçeceklerin imalatı	5	-9,0	-52,4	11,0
12 - Tütün ürünleri imalatı	2	20,2	78,9	21,2
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	32	4,9	10,9	19,4
14 - Giyim eşyalarının imalatı	11	3,3	11,9	11,6
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	6	4,5	12,8	15,1
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	15	13,1	37,4	22,0
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	4	9,7	100,6	15,7
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	40	12,1	33,4	19,1
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	7	25,5	34,0	31,6
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	20	7,8	30,1	14,5
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	27	14,9	24,3	24,2
24 - Ana metal sanayii	77	8,1	39,1	12,8
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	20	13,7	32,2	19,0
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	6	16,0	26,0	26,0
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	33	4,9	25,5	11,6
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	17,2	41,3	19,6
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	43	8,8	48,4	13,2
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	7	4,8	12,3	26,3
31 - Mobilya imalatı	4	6,6	21,3	8,5
32 - Diğer imalatlar	3	-0,5	-35,2	-0,3
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	3	-0,5	-35,2	-0,3
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	17	5,6	14,9	15,6
Toplam	500	9,3	34,8	15,4

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	92,8	22.374	2.363.102	3.002.539	2.328.563	5.852.934
	82,8	133.836	295.933	673.433	582.075	4.321.700
	97,1	4.301	-587.510	4.948.834	-2.060.362	6.506.730
	95,2	2.070	1.964.443	46.814.146	2.088.567	9.743.267
	89,9	67.906	97.756	421.988	314.920	1.988.923
	89,4	30.907	37.605	266.146	230.727	1.133.276
	97,5	9.219	265.132	1.146.925	832.727	5.915.713
	97,4	12.972	791.504	1.463.828	1.093.670	6.051.989
	91,5	8.274	8.282.751	17.099.797	9.194.825	85.409.562
	76,8	34.164	1.264.184	2.111.407	1.719.635	10.433.998
	92,4	13.788	542.622	1.008.551	889.187	2.130.406
	83,2	26.726	338.271	808.596	659.947	4.320.936
	93,9	37.972	665.397	1.153.780	884.421	4.451.111
	85,8	77.268	1.063.147	1.842.618	1.308.857	13.186.960
	88,6	26.623	549.965	1.086.276	955.003	4.009.545
	96,9	20.517	565.060	1.401.371	1.111.553	3.535.801
	85,7	63.550	225.197	592.448	429.563	4.630.978
	84,5	22.629	706.712	985.438	863.367	4.102.992
	90,7	121.934	459.035	966.040	809.754	5.225.265
	94,6	22.427	111.161	959.539	828.897	2.295.246
	70,6	11.851	121.985	373.555	338.780	1.852.872
	65,7	1.474	-544.828	818.635	791.376	99.570.159
	65,7	1.474	-544.828	818.635	791.376	99.570.159
	69,9	14.726	1.302.311	3.046.138	1.808.443	23.372.046
	85,8	788.389	615.697	1.376.606	913.274	6.633.974

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)” araştırmasının temel amacı, Türkiye’de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2022

1. YÖNTEM

“Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır. Anket coğrafi olarak tüm Türkiye'yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Anket alımları www.iso500.org.tr adresinde yer alan “Anket Kullanıcı Girişi” uygulaması üzerinden yapılmaktadır.

Araştırmada yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında “Anket Kullanıcı Girişi” uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) sisteme yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirme-yen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, ar-ge harcamaları ve brüt katma değer hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar vb.) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Ankette yer alan bilgiler e-beyanname verileri ile karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda firmadan düzeltme yapması ve/veya durumu açıklayan ek belgeler (YMM onaylı yazı, kapasite raporu, sanayici sicil belgesi, kesin mizan vb.) paylaşması istenmekte ve/veya e-beyanname verileri dikkate alınmaktadır.

“Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırması kapsamında Türkiye’de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

“Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırması, sanayi sektörü kapsamında gerçekleştirilmektedir. ISO 500 çalışmasında NACE Rev.2'nin Madencilik ve Taşocakçılığı (B), İmalat (C) ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım (D) sektörleri kapsamaktadır. Ancak NACE Rev. 2 sınıflamasına göre 33, 35.12, 35.13, 35.14, 35.2, 35.3 ve 09 sektörleri kapsam dışıdır.

“Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” sıralaması, üretimden satışlar (kuruluşların kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre yapılmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıra numaralarının yanı sıra bir önceki yıl ISO 500 sıralamasındaki sıraları da yer almaktadır.

Bir önceki yıla ait sıra numarası bulunmayan sanayi kuruluşları bir önceki yıl sıralamaya girememiş bir kuruluş olabileceği gibi, bir önceki yıl bilgilerinin açıklanmasını istemeyen bir kuruluş ya da İkinci 500'den Birinci 500'e yükselmiş bir kuruluş da olabilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır.

Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mallardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda katma değer ile ilgili sorular da yer almaktadır.

ISO 500 çalışmasında gelir yöntemiyle GSYH ile uyumlu bir katma değer hesaplaması kullanılmaktadır. Ancak temel üretim faktörlerine yapılan ödemeler gelir yoluyla GSYH'den farklı olarak kalıntı yoluyla değil, doğrudan elde edilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi üretime katılan üretim faktörlerinin paylarına düşen maaş ve ücretler, ödenen faizler, ödenen kiralar (sadece tarım sektöründe) ve milli gelir anlamında kar toplamı **net katma değeri** vermektedir. Net katma

değere yıllık amortisman tutarı, ödenen dolaylı vergiler eklenip, sübvansiyonlar düşüldüncce **brüt katma değere** ulaşmaktadır.

Milli gelir anlamında kar olarak adlandırdığımız kar faktör geliri (girişimcinin üretime katılması sonucu üretimden aldığı pay) şöyle hesaplanmaktadır. Kuruluşun vergi öncesi dönem karına veya zararına, o dönemde ayrılan karşılıklar eklenip, vergi öncesi dönem karı kapsamındaki temettü iştirak gelirleri, net kambiyo kar ve zararları ile faiz gelirleri vb. faaliyet dışı net gelirler düşülmektedir.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net karı toplamından, dönem zararları ile geçmiş yıllar zararlarının indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançodaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançodaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar

Vergi öncesi dönem karı veya zararına, amortisman gideri (itfa ve tükenme payları dahil), finansal gelir ve giderler farkı (net) ile operasyonel olmayan gelir ve giderler farkı (net) eklenmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (FOB) belirtilmelidir. İhracat değeri, Genel Ticaret Sistemi (GTS)'ye göre verilmelidir. GTS'de ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanından yurt dışına çıkan mallar ihracat kabul edilmektedir.

Bu rakama varsa ihraç kayıtlı satışlar eklenmeli, hizmet ticareti ve transit ticaret dahil edilmemelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya aynı karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

Sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaktadır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.2) da kullanılmaya devam edilmektedir.

Sektörel tablolarda, herhangi bir sektörde faaliyet gösteren firma sayısının tek olması durumunda, o sektöre ilişkin bilgiler kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO 500 çalışmasında sektörler Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması'na (NACE Rev.2) göre gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2023)

Kod	Tanım
B	MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
C	İMALAT
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
12	Tütün ürünleri imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı
32.2	Müzik aletleri imalatı
32.3	Spor malzemeleri imalatı
32.4	Oyun ve oyuncak imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar
D	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE HAVALANDIRMA SİSTEMİ ÜRETİM VE DAĞITIMI
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2023), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır.

Kuruluşların ISIC. Rev.2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev.2 ekonomik faaliyet kodları kullanılarak oluşturulmuştur.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakkabı Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıtlar Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

İSO 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	9
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	9

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı	
%100 özel sermayeli kuruluşlar	379
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	4
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	23
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Yabancı Sermaye Ağırlıklı	
%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	46
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	30
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	1
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	8
Toplam Özel Kuruluşlar	491
Genel Toplam	500
(*) Halka Açık Kuruluşlar	73

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

Güvenilir Gücümüzle Türkiye için üreten tüm üreticilerimizin yanındayız!

Her yıl olduğu gibi geçtiğimiz yıl da **Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu** içinde yer alan Teksan, sahip olduğu değerler ışığında, insan gücü, ar-ge, yüksek teknoloji ve inovasyonu önde tutan vizyonuyla sürekli büyüyor, farklı sektörlerde hizmet veren üreticilere güç sağlıyor.

Güçlü adımlarla gururla geleceğe... Birlikte!

500
TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

TEKSAN

GÜVENİLİR GÜÇ HER ZAMAN YANINIZDA

444 8576 www.teksan.com
TKSN info@teksan.com

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2023)

05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	21	32.696.066.930
2	Eti Bakır A.Ş.	Özel	31	23.652.933.666
3	Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	41	19.416.045.149
4	Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	80	10.701.869.985
5	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	89	9.378.144.217
6	-	Özel	133	-
7	Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	140	6.748.539.075
8	Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	166	5.988.725.594
9	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	332	3.080.591.782
10	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Özel	343	2.956.765.384

10	Gıda ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	40	19.835.249.423
2	Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	43	18.906.922.142
3	Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	63	12.990.453.680
4	Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	66	12.730.470.884
5	SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	70	12.213.170.971
6	Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	71	12.204.479.604
7	Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	81	10.579.672.148
8	Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	83	10.467.292.167
9	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	85	10.193.742.832
10	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	88	9.477.646.910
11	Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	90	9.281.390.918
12	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	94	8.904.954.992
13	Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	Özel	96	8.851.230.795
14	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	106	7.953.960.028
15	BEYPI Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	111	7.866.057.603

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
16	Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	112	7.857.816.084
17	Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	118	7.697.541.091
18	Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	129	7.022.592.275
19	Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	135	6.841.447.482
20	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	136	6.828.765.945
21	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	138	6.805.637.388
22	Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	151	6.414.084.869
23	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	152	6.402.993.178
24	Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	155	6.297.412.335
25	Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	156	6.284.672.980
26	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	159	6.210.520.934
27	Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	163	6.109.548.983
28	Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	164	6.090.856.813
29	Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	165	6.006.442.081
30	Abaloğlu Yem Sanayi A.Ş.	Özel	167	5.921.639.238
31	Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	169	5.853.956.576
32	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	171	5.812.652.180
33	-	Özel	172	-
34	Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	180	5.578.312.205
35	Tarım Kredi Tedarik ve Üretim A.Ş.	Özel	189	5.088.685.156
36	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	202	4.794.942.392
37	C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	203	4.792.526.489
38	Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	207	4.765.553.404
39	Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	211	4.717.756.161
40	Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	214	4.677.297.665
41	S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	219	4.603.246.970
42	Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	238	4.207.033.391
43	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	255	3.859.722.043
44	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	256	3.857.204.535
45	Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	260	3.840.946.877
46	Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	266	3.680.797.007
47	Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	273	3.644.209.395
48	Yayla Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	274	3.611.629.463
49	Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	278	3.588.472.759

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
50	Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	279	3.582.611.876
51	Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	283	3.517.671.755
52	Aydın Kuruyemiş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	305	3.354.425.033
53	Ofis Yem Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	309	3.312.145.232
54	Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	322	3.181.741.693
55	Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	325	3.135.371.494
56	Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	326	3.129.404.803
57	Göymen Food Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	328	3.109.805.398
58	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	329	3.099.103.208
59	-	Özel	336	-
60	Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	338	3.036.935.673
61	ADM Besin ve Tarım A.Ş.	Özel	340	3.015.364.531
62	Er Yem Gıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	341	2.986.321.217
63	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	342	2.959.557.090
64	Armada Gıda Tic. San. A.Ş.	Özel	347	2.940.015.957
65	Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	352	2.881.548.054
66	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	353	2.876.165.575
67	Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	361	2.828.451.023
68	Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	365	2.782.307.242
69	Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	367	2.755.068.616
70	-	Özel	368	-
71	Pamyağ Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	379	2.656.074.790
72	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	384	2.633.516.139
73	Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	387	2.620.714.409
74	Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	388	2.614.278.387
75	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	391	2.608.896.809
76	Yavuzkan Hazel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	396	2.560.855.054
77	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	399	2.547.590.055
78	Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	406	2.488.802.839
79	Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	409	2.484.796.283
80	Kaanlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	416	2.458.322.408
81	Tadım Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	423	2.425.992.222
82	Abaloğlu Balık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	445	2.299.636.339
83	Ofi Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	459	2.253.718.633

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
84	Doruk Un Sanayi A.Ş.	Özel	465	2.239.647.707
85	Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	467	2.236.580.437
86	Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	470	2.219.475.245
87	ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	474	2.215.140.008
88	As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	477	2.191.586.220
89	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	484	2.128.871.399
90	Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	488	2.118.702.138
91	TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	489	2.108.542.270
92	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Özel	492	2.098.847.467
93	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	493	2.086.954.353
94	Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	498	2.062.172.697

11 İçeceklerin imalatı

1	Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	60	13.395.773.794
2	Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.	Özel	197	4.947.868.403
3	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	220	4.575.450.244
4	Uludağ İçecek Türk A.Ş.	Özel	479	2.149.831.658
5	Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	491	2.101.614.541

12 Tütün ürünleri imalatı

1	Philip Morris Tütün Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	72	11.957.032.436
2	JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	122	7.250.013.008

13 Tekstil ürünlerinin imalatı

1	Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	91	9.128.401.944
2	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	110	7.918.214.052
3	Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	114	7.770.329.334
4	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	125	7.210.229.752
5	Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	130	7.017.126.604
6	Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	215	4.665.099.241

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
7	Karafiber Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	217	4.631.388.978
8	Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	221	4.551.715.193
9	Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	225	4.478.337.550
10	İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	261	3.756.995.864
11	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	263	3.708.799.031
12	Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	276	3.598.979.420
13	Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	304	3.358.965.044
14	Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	310	3.297.116.402
15	-	Özel	315	-
16	Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	321	3.211.379.998
17	Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	324	3.140.042.854
18	İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	350	2.894.124.635
19	Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	374	2.713.935.294
20	Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	377	2.669.606.053
21	Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	382	2.638.320.282
22	Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	405	2.495.182.593
23	-	Özel	408	-
24	Erdem Soft Tekstil A.Ş.	Özel	425	2.410.287.227
25	Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	428	2.399.242.282
26	Üniteks Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	430	2.392.933.702
27	Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	433	2.371.497.804
28	Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	434	2.364.500.720
29	Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	453	2.270.977.438
30	Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	455	2.264.164.856
31	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	469	2.226.988.376
32	Harput Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	495	2.080.538.424

14

Giyim eşyalarının imalatı

1	Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	193	5.013.084.734
2	Hugo Boss Tekstil Sanayii Ltd. Şti.	Özel	268	3.658.676.903
3	Üniteks Tekstil Gıda San. Dış Tic. A.Ş.	Özel	356	2.866.100.953
4	Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	359	2.849.883.709

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
5	Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	381	2.639.756.509
6	Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	392	2.600.279.001
7	Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	427	2.402.078.410
8	Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	435	2.358.206.322
9	TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	438	2.345.208.640
10	Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	439	2.343.183.898
11	Baykan Denim Konfeksiyon A.Ş.	Özel	464	2.241.094.117

16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

1	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32	23.318.662.808
2	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	52	16.245.565.293
3	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	234	4.294.659.103
4	Kronospan Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	267	3.680.772.130
5	Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	337	3.039.769.470
6	Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	393	2.591.495.917

17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı

1	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	64	12.980.684.562
2	Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	82	10.533.435.020
3	Mondi Turkey Oluklu Mukavva Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	101	8.445.506.090
4	Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	149	6.470.653.259
5	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	153	6.354.752.377
6	Kıpaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	194	5.008.745.077
7	Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	254	3.880.244.263
8	Batı Kıpaş Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Özel	271	3.655.142.990
9	ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş.	Özel	288	3.483.762.535
10	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	318	3.219.373.771
11	Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	331	3.081.134.795
12	Essel Selüloz ve Kağıt San. Tic. A.Ş.	Özel	412	2.469.769.953
13	Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	431	2.392.261.747
14	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	450	2.277.702.272
15	Varaka Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	475	2.201.031.853

18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	191	5.061.206.300

19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	1	418.386.097.302
2	Star Rafineri A.Ş.	Özel	2	189.155.079.778
3	Aygaz A.Ş.	Özel	27	28.040.756.046
4	İpragaz A.Ş.	Özel	76	11.179.657.302

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	22	31.192.698.121
2	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	25	28.812.448.172
3	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	33	23.077.707.056
4	AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	45	18.426.643.075
5	Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	46	17.913.059.399
6	Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	51	16.594.562.628
7	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	84	10.402.518.302
8	İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	87	9.858.058.817
9	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	121	7.340.922.377
10	Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	123	7.245.133.827
11	Indorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	141	6.693.766.490
12	Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	170	5.844.345.323
13	Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	177	5.615.209.765
14	Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	204	4.789.489.597
15	Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	223	4.544.859.268
16	Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	224	4.512.170.799
17	DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	245	4.077.398.245
18	BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	249	4.031.884.125
19	Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Özel	270	3.656.893.423

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
20	BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	272	3.650.051.210
21	Akdeniz Chemson Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	275	3.605.538.916
22	Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	282	3.563.266.003
23	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	286	3.486.556.445
24	Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	298	3.414.142.192
25	CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	302	3.392.866.732
26	-	Özel	306	-
27	Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	345	2.946.983.804
28	Koza Polyester San. ve Tic. A.Ş.	Özel	354	2.869.651.849
29	Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	355	2.868.017.427
30	Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	372	2.722.994.183
31	-	Özel	386	-
32	Akkim Yapı Kimyasalları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	397	2.559.241.507
33	Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.	Özel	410	2.482.567.892
34	Akcoat İleri Kimyasal Kaplama Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	426	2.404.794.906
35	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	437	2.349.093.770
36	Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	442	2.315.095.553
37	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	460	2.252.272.598
38	Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	486	2.121.366.147
39	Agrobest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	490	2.103.502.101
40	Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	497	2.067.823.725

21

Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı

1	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	117	7.715.712.413
2	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	222	4.550.164.410
3	Deva Holding A.Ş.	Özel	231	4.353.350.448
4	Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	313	3.275.279.887
5	World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	411	2.476.602.076
6	Atabay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	414	2.465.630.593
7	Polifarma İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	448	2.291.056.499

22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	62	13.301.115.877
2	Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	68	12.275.829.901
3	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	107	7.948.605.370
4	Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	127	7.141.946.886
5	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	145	6.555.208.683
6	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	186	5.223.188.585
7	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	187	5.215.709.957
8	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	239	4.197.871.074
9	Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	246	4.064.574.273
10	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	253	3.888.792.376
11	-	Özel	308	-
12	ABY Plastik Ambalaj ve Enerji San. Tic. A.Ş.	Özel	327	3.111.534.976
13	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	360	2.829.928.583
14	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	362	2.818.918.550
15	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	380	2.650.584.597
16	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	419	2.444.572.927
17	Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	440	2.327.696.132
18	Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	451	2.274.432.064
19	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	457	2.262.016.578
20	Yılbor Boru Plastik Petrol San. ve Tic. A.Ş.	Özel	461	2.249.772.871

23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	Özel	14	42.772.244.502
2	OYAK Çimento Fabrikaları A.Ş.	Özel	73	11.954.889.705
3	Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	93	8.938.961.325
4	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	102	8.288.059.489
5	Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	150	6.426.413.191
6	Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	154	6.297.726.791
7	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	158	6.240.375.681
8	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	168	5.899.863.228
9	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	183	5.478.523.184

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
10	Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	235	4.242.962.739
11	Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	242	4.157.312.525
12	KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Özel	243	4.148.445.803
13	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	Özel	257	3.857.152.182
14	Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	264	3.696.458.513
15	Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	3.573.085.520
16	Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	292	3.439.158.801
17	Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	294	3.430.638.468
18	As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	311	3.285.711.211
19	Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	330	3.090.060.962
20	Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	364	2.800.022.626
21	Yorglass Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	369	2.737.624.368
22	Dowaksa İleri Kompozit Malzemeler Sanayi Ltd. Şti.	Özel	401	2.537.961.957
23	Göltaş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	415	2.460.473.455
24	Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	449	2.281.149.954
25	Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	454	2.264.725.338
26	İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	466	2.236.630.181
27	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	472	2.218.373.548

24 Ana metal sanayii

1	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	5	69.492.409.075
2	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	6	66.937.198.161
3	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	12	52.481.382.786
4	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	13	46.991.305.461
5	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	17	40.100.173.646
6	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	26	28.369.301.046
7	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	26.830.747.114
8	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	26.325.134.990
9	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.	Özel	34	22.815.299.749
10	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	37	20.612.540.921

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
11	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	39	19.926.067.755
12	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	42	19.172.449.303
13	Gramaltın Kıymetli Madenler Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	44	18.863.102.678
14	Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	48	17.689.695.401
15	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	49	17.512.548.564
16	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	50	16.714.681.407
17	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	53	16.228.828.981
18	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	54	16.010.752.169
19	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	56	15.308.312.473
20	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	57	14.609.001.627
21	Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Özel	58	14.099.064.585
22	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	59	13.469.093.175
23	Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	61	13.381.069.545
24	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	67	12.466.209.310
25	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	75	11.217.073.227
26	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	79	10.781.874.757
27	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	86	10.118.657.332
28	Kocaer Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	92	8.960.116.694
29	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstri ve Liman İşletmeleri A.Ş.	Özel	98	8.487.451.304
30	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	100	8.470.720.513
31	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	103	8.183.828.808
32	Tosyalı Filmaşın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	109	7.931.822.944
33	Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	115	7.768.996.349
34	Kardemir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	124	7.234.394.891
35	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	134	6.863.012.646
36	Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	139	6.762.993.150
37	Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	147	6.499.289.183
38	Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	160	6.197.140.096
39	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	179	5.587.445.740
40	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	185	5.279.602.786
41	Koç Metalurji A.Ş.	Özel	192	5.036.616.023
42	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	195	5.001.251.125
43	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	198	4.921.338.811
44	Teknik Alüminyum Sanayi A.Ş.	Özel	206	4.784.520.788

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
45	Siddik Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	210	4.745.418.438
46	Çayirova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	213	4.690.277.954
47	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	216	4.660.405.830
48	Trinox Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	226	4.472.104.740
49	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	236	4.241.479.141
50	Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	237	4.240.794.718
51	Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	240	4.176.063.133
52	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	258	3.853.654.255
53	Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	285	3.489.735.314
54	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	296	3.416.621.766
55	Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	301	3.401.359.213
56	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	312	3.278.478.379
57	Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	344	2.955.256.515
58	Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	346	2.943.261.896
59	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	349	2.897.263.028
60	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	351	2.892.067.390
61	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	357	2.864.737.350
62	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	371	2.730.167.999
63	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	373	2.720.318.751
64	Kayseri Metal Center San. ve Tic. A.Ş.	Özel	375	2.710.955.163
65	Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	394	2.590.320.306
66	Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	403	2.503.499.794
67	Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	407	2.487.110.290
68	ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	413	2.466.594.258
69	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	444	2.299.969.986
70	Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	446	2.293.805.422
71	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	447	2.291.297.983
72	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	452	2.271.201.300
73	Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	468	2.230.550.065
74	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	476	2.197.823.375
75	Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	478	2.160.270.670
76	Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	487	2.118.918.568
77	CRT Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	500	2.053.970.012

25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	65	12.858.718.551
2	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	77	11.091.640.403
3	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	78	11.025.592.882
4	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	120	7.424.011.448
5	Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kamu	137	6.823.900.592
6	Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	196	4.999.035.313
7	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	218	4.627.658.478
8	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	Özel	250	3.981.384.012
9	Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	303	3.368.355.353
10	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	314	3.265.426.034
11	-	Özel	317	-
12	Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	363	2.809.393.628
13	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	366	2.771.857.082
14	Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	376	2.673.707.286
15	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	385	2.631.301.344
16	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	422	2.437.727.831
17	Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	480	2.145.656.228
18	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	481	2.138.954.571
19	-	Özel	483	-
20	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Özel	496	2.077.597.559

26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	32.978.741.689
2	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	38	19.931.112.086
3	HT Solar Enerji A.Ş.	Özel	200	4.822.813.724
4	Samsung Electronics Elektronik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	212	4.691.961.931
5	Atmaca Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	251	3.954.441.332
6	HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	252	3.920.466.901

27	Elektrikli teçhizat imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Arçelik A.Ş.	Özel	8	64.089.464.219
2	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	33.678.777.219
3	BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	30.417.710.491
4	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	105	8.091.735.274
5	Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	108	7.942.196.274
6	Astor Enerji A.Ş.	Özel	128	7.134.824.079
7	Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	143	6.557.144.199
8	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	144	6.556.814.609
9	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	173	5.785.246.970
10	Hitachi Energy Turkey Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	175	5.645.961.042
11	Renta Elektrikli Ev Aletleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	178	5.598.019.820
12	-	Özel	182	-
13	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	184	5.404.752.171
14	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	201	4.808.026.685
15	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	233	4.324.284.188
16	Elin Elektrik İnşaat Müşavirlik Proje Taahhüt Tic. ve San. A.Ş.	Özel	265	3.685.588.046
17	Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	284	3.499.317.206
18	Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	289	3.461.129.391
19	Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	299	3.406.382.861
20	-	Özel	300	-
21	ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	316	3.260.941.030
22	Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	323	3.180.954.917
23	Sersim Dayanımlı Tüketim Malları San. ve Tic. İbrahim ve Mehmet Ustaoglu Koll. Şti.	Özel	339	3.018.520.785
24	Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	378	2.658.084.234
25	Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	383	2.635.336.258
26	Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	421	2.439.596.345
27	-	Özel	432	-
28	Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	436	2.351.341.522
29	Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	441	2.325.636.657
30	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	443	2.314.172.536
31	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	456	2.263.720.801
32	Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	462	2.249.009.551
33	Schmid Pekintaş Güneş Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	499	2.058.252.021

28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	47	17.771.258.274
2	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	113	7.797.057.787
3	Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	116	7.764.579.847
4	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	181	5.505.036.363
5	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	199	4.916.795.358
6	CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	227	4.396.320.021
7	-	Özel	232	-
8	Same Deutz Fahr Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	247	4.053.689.000
9	Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	291	3.452.475.548
10	Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Özel	307	3.319.552.873
11	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	334	3.064.142.529
12	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	370	2.734.281.492
13	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	395	2.583.467.350
14	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	420	2.444.488.834
15	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	473	2.215.399.333
16	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	482	2.137.618.447

29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	3	140.075.328.659
2	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	7	65.894.452.143
3	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	9	62.664.328.181
4	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	10	59.818.225.984
5	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	15	42.222.737.405
6	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	40.871.552.000
7	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	55	15.724.183.471
8	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	97	8.546.443.166
9	Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	104	8.128.524.865
10	MAN Türkiye A.Ş.	Özel	126	7.169.196.030
11	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	131	6.990.693.816
12	Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	132	6.939.498.493

		Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
13	Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	142	6.666.867.980
14	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	148	6.498.741.234
15	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	157	6.265.267.718
16	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	174	5.767.319.844
17	AYD Otomotiv Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	176	5.619.922.736
18	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	205	4.788.347.124
19	-	Özel	228	-
20	Hema Endüstri A.Ş.	Özel	229	4.378.862.120
21	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	230	4.366.432.746
22	Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	248	4.046.848.735
23	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	259	3.845.348.956
24	CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	277	3.589.090.577
25	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	287	3.484.107.308
26	Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	290	3.457.155.662
27	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	293	3.436.711.271
28	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	295	3.429.390.692
29	Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.	Özel	297	3.414.310.153
30	Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	319	3.214.871.899
31	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	348	2.924.439.501
32	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	358	2.853.121.233
33	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	389	2.614.195.018
34	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	390	2.612.178.878
35	Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	398	2.551.096.739
36	Norm Salihli Vida ve Cıvata Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	402	2.511.207.581
37	Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	404	2.499.659.759
38	Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	417	2.455.766.787
39	Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş.	Özel	418	2.448.770.350
40	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	424	2.411.178.104
41	Hitachi Astemo Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	458	2.257.699.556
42	Nurol Makina ve Sanayi A.Ş.	Özel	485	2.126.146.878
43	Sargözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	494	2.086.433.671

30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	30	25.143.017.217
2	Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	119	7.510.425.483
3	Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	190	5.084.232.031
4	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	244	4.084.565.695
5	Sanmar Denizcilik Makina ve Ticaret A.Ş.	Özel	429	2.393.289.029
6	Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	Kamu	463	2.241.104.548
7	Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	471	2.219.402.484

31	Mobilya imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	188	5.195.492.493
2	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	241	4.163.302.478
3	Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	333	3.075.351.959
4	Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	335	3.059.206.247

32	Diğer imalatlar 32.1-Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	4	87.779.289.190
2	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	161	6.117.479.871
3	Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	400	2.541.495.409

35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	Sektör	İSO 500 Büyük Kuruluş Sıra No	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	Kamu	11	53.875.149.301
2	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	18	37.307.402.018
3	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	24	29.509.740.544
4	Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	21.325.119.488
5	İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	36	21.143.426.810
6	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	69	12.266.318.540
7	Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	74	11.365.164.855
8	Baymina Enerji A.Ş.	Özel	95	8.867.315.546
9	RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	99	8.481.001.056
10	İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	146	6.527.675.137
11	Yeni Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	162	6.110.278.881
12	Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	208	4.765.025.339
13	Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	209	4.757.411.782
14	Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	262	3.743.836.467
15	Eksim Enerji A.Ş.	Özel	269	3.658.182.652
16	Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	281	3.564.335.696
17	Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	320	3.214.505.647

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI,
KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Abaloğlu Balık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	437	445	0,00	100,00	0,00	0,00
Abaloğlu Lezita Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	85	90	0,00	100,00	0,00	0,00
Abaloğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	63	66	0,00	100,00	0,00	0,00
Abaloğlu Yem Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	160	167	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	111	117	0,00	100,00	0,00	0,00
Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	256	263	0,00	100,00	0,00	0,00
ABY Plastik Ambalaj ve Enerji San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	320	327	0,00	100,00	0,00	0,00
ADM Besin ve Tarım A.Ş.	Özel	10	311	333	340	0,00	0,00	100,00	0,00
Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	35	400	71	74	0,00	100,00	0,00	0,00
Agrobest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	481	490	0,00	100,00	0,00	0,00
Ağır Haddecilik A.Ş.	Özel	24	371	339	346	0,00	100,00	0,00	0,00
Akcoat İleri Kimyasal Kaplama Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	418	426	0,00	100,00	0,00	0,00
Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	97	102	0,00	39,72	39,72	20,56
Akdeniz Chemson Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	268	275	0,00	100,00	0,00	0,00
Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	66	69	0,00	37,36	37,36	25,28
Akkim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	163	170	0,00	100,00	0,00	0,00
Akkim Yapı Kimyasalları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	390	397	0,00	100,00	0,00	0,00
Akpa Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	337	344	0,00	100,00	0,00	0,00
AKSA Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	20	352	42	45	0,00	61,03	0,00	38,97
Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tarım ve San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	335	342	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	439	447	0,00	100,00	0,00	0,00
Almaxtex Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	186	193	0,00	0,00	100,00	0,00
Alp Havacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	462	471	0,00	50,00	50,00	0,00
Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	178	185	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	145	152	0,00	100,00	0,00	0,00
Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.	Özel	11	313	213	220	0,00	43,05	24,00	32,95
Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	198	205	0,00	55,82	29,73	14,45
ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukawa Kağıt Tic. A.Ş.	Özel	17	341	281	288	0,00	100,00	0,00	0,00
Arbel Bakliyat Hububat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	272	279	0,00	0,00	100,00	0,00
Arçelik A.Ş.	Özel	27	383	8	8	0,00	74,85	0,00	25,15
Armada Gıda Tic. San. A.Ş.	Özel	10	311	340	347	0,00	100,00	0,00	0,00
Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	Özel	32.1	390	154	161	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslan Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	140	147	0,00	100,00	0,00	0,00
As Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	304	311	0,00	100,00	0,00	0,00
As Ofis Damızlık Yumurta Yem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	468	477	0,00	100,00	0,00	0,00
ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	50	53	0,00	100,00	0,00	0,00
Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	19	20	0,00	74,20	0,00	25,80
Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	82	86	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	36	39	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	252	259	0,00	60,00	40,00	0,00
Aster Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	14	322	431	439	0,00	100,00	0,00	0,00
Astor Enerji A.Ş.	Özel	27	383	122	128	0,00	100,00	0,00	0,00
Aşkale Çimento Sanayi T.A.Ş.	Özel	23	369	357	364	0,00	100,00	0,00	0,00
Atabay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	406	414	0,00	100,00	0,00	0,00
Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	75	78	0,00	100,00	0,00	0,00
Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	359	366	0,00	100,00	0,00	0,00
Atlas Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	32	35	0,00	100,00	0,00	0,00
Atlasdenim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	426	434	0,00	100,00	0,00	0,00
Atmaca Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	244	251	0,00	100,00	0,00	0,00
Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	435	443	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Aunde Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	241	248	0,00	50,00	50,00	0,00
Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	141	148	0,00	0,00	100,00	0,00
Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	130	136	0,00	100,00	0,00	0,00
AYD Otomotiv Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	169	176	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Kuruyemiş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	298	305	0,00	100,00	0,00	0,00
Aygaz A.Ş.	Özel	19	353	25	27	0,00	75,73	0,00	24,27

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

BAGFAŞ Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	Özel	20	351	242	249	0,00	43,89	0,00	56,11
Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	449	457	0,00	51,41	0,00	48,59
Balıkesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.Ş.	Özel	27	383	282	289	0,00	100,00	0,00	0,00
Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	322	329	0,00	100,00	0,00	0,00
Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	84	88	0,00	0,00	91,71	8,29
BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	351	265	272	0,00	0,00	100,00	0,00
Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	300	307	0,00	100,00	0,00	0,00
Başhan Tarımsal Ürünleri Pazarlama San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	10	311	80	83	0,00	100,00	0,00	0,00
Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	47	50	0,00	100,00	0,00	0,00
Batı Kipaş Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Özel	17	341	264	271	0,00	100,00	0,00	0,00
Bayer Türk Kimya Sanayii Ltd. Şti.	Özel	20	352	348	355	0,00	0,00	100,00	0,00
Baykan Denim Konfeksiyon A.Ş.	Özel	14	322	455	464	0,00	100,00	0,00	0,00
Baymina Enerji A.Ş.	Özel	35	400	90	95	0,00	100,00	0,00	0,00
Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	364	371	0,00	0,00	100,00	0,00
Bekaert Kartepe Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	478	487	0,00	100,00	0,00	0,00
Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	326	333	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	392	399	0,00	100,00	0,00	0,00
Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	115	121	0,00	0,32	99,68	0,00
Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	150	157	0,00	50,00	50,00	0,00
Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	391	398	0,00	100,00	0,00	0,00
BEYPI Beypazarı Tarımsal Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	105	111	0,00	100,00	0,00	0,00
Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	460	469	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Bien Yapı Ürünleri Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.	Özel	23	361	235	242	0,00	100,00	0,00	0,00
Bifa Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	345	352	0,00	100,00	0,00	0,00
Biska Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	398	405	0,00	100,00	0,00	0,00
BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	125	131	0,00	50,01	49,99	0,00
Boğaziçi Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	287	294	0,00	70,00	0,00	30,00
Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	Özel	24	371	24	26	0,00	50,00	50,00	0,00
Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	448	456	0,00	100,00	0,00	0,00
Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	54	57	0,00	73,48	6,67	19,85
Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	192	199	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	52	55	0,00	0,00	100,00	0,00
Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	114	120	0,00	0,00	100,00	0,00
Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.	Özel	13	321	375	382	0,00	87,81	0,00	12,19
Boçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	366	373	0,00	100,00	0,00	0,00
BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	59	62	0,00	43,63	43,63	12,74
BSH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	21	23	0,00	0,00	99,98	0,02
Bunge Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	78	81	0,00	0,00	100,00	0,00
Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	346	353	0,00	100,00	0,00	0,00
Burteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	420	428	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

C.P. Standart Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	196	203	0,00	0,00	100,00	0,00
Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	129	135	0,00	0,00	100,00	0,00
Cevher Jant Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	409	417	0,00	0,00	100,00	0,00
CFN Kimya San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	20	351	295	302	0,00	100,00	0,00	0,00
CMS Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	270	277	0,00	100,00	0,00	0,00
CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	167	174	0,00	100,00	0,00	0,00
Coca-Cola İçecek A.Ş.	Özel	11	313	57	60	0,00	51,66	20,09	28,25
Coreal Alüminyum Kablo San. Tic. A.Ş.	Özel	27	383	376	383	0,00	100,00	0,00	0,00
Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	280	287	0,00	100,00	0,00	0,00
CRT Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	491	500	0,00	100,00	0,00	0,00
CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	28	382	220	227	0,00	100,00	0,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	Özel	24	371	467	476	0,00	100,00	0,00	0,00
Çalık Denim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	297	304	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	227	234	0,00	100,00	0,00	0,00
Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	330	337	0,00	100,00	0,00	0,00
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	6	106	100,00	0,00	0,00	0,00
Çayırova Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	206	213	0,00	100,00	0,00	0,00
Çekok Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	479	488	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	274	281	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	469	478	0,00	100,00	0,00	0,00
ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	289	296	0,00	57,73	0,00	42,27
Çınar Boru Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	294	301	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	Özel	23	369	143	150	0,00	100,00	0,00	0,00
Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	151	158	0,00	63,52	0,00	36,48
ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	Özel	28	382	388	395	0,00	100,00	0,00	0,00
Çolakoğlu Metalurji A.Ş.	Özel	24	372	12	13	0,00	100,00	0,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	28	382	107	113	0,00	0,00	100,00	0,00
Deva Holding A.Ş.	Özel	21	352	224	231	0,00	0,00	82,20	17,80
Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	53	56	0,00	100,00	0,00	0,00
Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	482	491	0,00	100,00	0,00	0,00
Dinarsu İmalat ve Ticaret T.A.Ş.	Özel	13	321	317	324	0,00	100,00	0,00	0,00
Dioki Petrokimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	402	410	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	328	335	0,00	49,88	0,00	50,12
Doğuş Çay ve Gıda Maddeleri Üretim Pazarlama İth. İhr. A.Ş.	Özel	10	311	157	164	0,00	100,00	0,00	0,00
Doruk Un Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	456	465	0,00	100,00	0,00	0,00
Dowaksa İleri Kompozit Malzemeler Sanayi Ltd. Şti.	Özel	23	369	394	401	0,00	0,00	100,00	0,00
Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	153	160	0,00	90,00	0,00	10,00
Durak Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	204	211	0,00	100,00	0,00	0,00
Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	327	334	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	484	493	0,00	0,00	100,00	0,00
Dünya Uluslararası Mücevherat ve Kuyumculuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	393	400	0,00	100,00	0,00	0,00
Düzce Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	285	292	0,00	100,00	0,00	0,00
DYO Boya Fabrikaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	238	245	0,00	74,53	0,00	25,47

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Eczacıbaşı Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	142	149	0,00	100,00	0,00	0,00
Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	147	154	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	305	312	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	29	384	416	424	0,00	65,33	0,00	34,67
Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	452	460	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	22	356	246	253	0,00	0,00	87,91	12,09
Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	463	472	0,00	66,73	0,00	33,27
Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	98	103	0,00	100,00	0,00	0,00
Eksim Enerji A.Ş.	Özel	35	400	262	269	0,00	100,00	0,00	0,00
Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	248	255	0,00	100,00	0,00	0,00
Elba Basınçlı Döküm Sanayii A.Ş.	Özel	25	381	296	303	0,00	100,00	0,00	0,00
Elin Elektrik İnşaat Müşavirlik Proje Taahhüt Tic. ve San. A.Ş.	Özel	27	383	258	265	0,00	100,00	0,00	0,00
Elita Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	207	214	0,00	100,00	0,00	0,00
Emas Makina Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	356	363	0,00	100,00	0,00	0,00
Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Özel	35	400	22	24	0,00	100,00	0,00	0,00
Enka Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	354	361	0,00	100,00	0,00	0,00
ENPAY Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	Özel	27	383	309	316	0,00	100,00	0,00	0,00
Er Piliç Entegre Tavukçuluk Üretim Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	91	96	0,00	100,00	0,00	0,00
Er Yem Gıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	334	341	0,00	100,00	0,00	0,00
Erak Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	419	427	0,00	100,00	0,00	0,00
Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamülleri A.Ş.	Özel	24	372	31	34	0,00	100,00	0,00	0,00
ERBOSAN Erciyas Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	405	413	0,00	0,00	0,00	100,00
Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	444	452	0,00	78,90	0,00	21,10

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Erdem Soft Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	417	425	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	56	59	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdemir Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	07	210	159	166	0,00	100,00	0,00	0,00
Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	24	371	5	5	0,00	52,37	0,00	47,63
Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	17	18	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkunt Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	459	468	0,00	36,28	63,72	0,00
Esan Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	07	210	133	140	0,00	100,00	0,00	0,00
Essel Selüloz ve Kağıt San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	404	412	0,00	100,00	0,00	0,00
Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü	Kamu	10	311	8	406	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	132	139	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Bakır A.Ş.	Özel	07	210	29	31	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	40	43	0,00	100,00	0,00	0,00
Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Kamu	20	351	3	33	100,00	0,00	0,00	0,00
Eti Soda Üretim Pazarlama Nakliyat ve Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	08	210	77	80	26,00	74,00	0,00	0,00
Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	423	431	0,00	76,00	0,00	24,00
Europen Endüstri İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	432	440	0,00	70,00	0,00	30,00
EÜAŞ Elektrik Üretim A.Ş.	Kamu	35	400	1	11	100,00	0,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.	Özel	28	382	174	181	0,00	50,00	50,00	0,00
Femaş Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	371	378	0,00	100,00	0,00	0,00
Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	24	372	436	444	0,00	100,00	0,00	0,00
Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	3	3	0,00	41,07	41,04	17,89
Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	411	419	0,00	100,00	0,00	0,00
Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	311	318	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Gazi Metal Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	233	240	0,00	100,00	0,00	0,00
Gedik Tavukçuluk ve Tarım Ürünleri Tic. San. A.Ş.	Özel	10	311	162	169	0,00	100,00	0,00	0,00
Gemciler Güven Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	438	446	0,00	100,00	0,00	0,00
Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	279	286	0,00	100,00	0,00	0,00
Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	Özel	22	355	138	145	0,00	0,00	74,60	25,40
Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	195	202	0,00	16,50	83,50	0,00
Göлтаş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	407	415	0,00	30,72	0,00	69,28
Göymen Food Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	321	328	0,00	100,00	0,00	0,00
Gramaltın Kıymetli Madenler Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	41	44	0,00	100,00	0,00	0,00
Gübre Fabrikaları T.A.Ş.	Özel	20	351	117	123	0,00	75,95	0,00	24,05
Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	104	110	0,00	100,00	0,00	0,00
Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.	Özel	10	311	89	94	0,00	100,00	0,00	0,00
Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	307	314	0,00	100,00	0,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Harpüt Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	486	495	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	191	198	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	487	496	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	102	108	0,00	100,00	0,00	0,00
Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	271	278	0,00	100,00	0,00	0,00
HAVELSAN Hava Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	245	252	0,00	100,00	0,00	0,00
Hayat Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	48	51	0,00	100,00	0,00	0,00
Hektaş Ticaret T.A.Ş.	Özel	20	352	263	270	0,00	58,82	0,00	41,18
Hema Endüstri A.Ş.	Özel	29	384	222	229	0,00	100,00	0,00	0,00
HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	100	105	0,00	100,00	0,00	0,00
Hidromek-Hidrolik ve Mekanik Makina İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	110	116	0,00	100,00	0,00	0,00
Hitachi Astemo Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	29	384	450	458	0,00	0,00	100,00	0,00
Hitachi Energy Turkey Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	168	175	0,00	0,02	99,98	0,00
HT Solar Enerji A.Ş.	Özel	26	383	193	200	0,00	15,00	85,00	0,00
Hugo Boss Tekstil Sanayii Ltd. Şti.	Özel	14	322	261	268	0,00	0,00	100,00	0,00
Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	15	16	0,00	3,00	97,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
İndorama Ventures Corlu Pet Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	134	141	0,00	0,00	100,00	0,00
ISS Hazır Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	465	474	0,00	100,00	0,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	11	12	0,00	100,00	0,00	0,00
İçdaş Elektrik Enerjisi Üretim ve Yatırım A.Ş.	Özel	35	400	33	36	0,00	100,00	0,00	0,00
İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	83	87	0,00	100,00	0,00	0,00
İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	05	210	325	332	0,00	100,00	0,00	0,00
İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	226	233	0,00	40,00	60,00	0,00
İpragaz A.Ş.	Özel	19	353	73	76	0,00	0,00	100,00	0,00
İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Özel	24	371	6	6	0,00	94,87	0,00	5,13
İskur Boya Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	343	350	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	254	261	0,00	100,00	0,00	0,00
İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	Özel	32.1	390	4	4	0,00	100,00	0,00	0,00
İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	234	241	0,00	100,00	0,00	0,00
İzdemir Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	139	146	0,00	100,00	0,00	0,00
İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	39	42	0,00	70,00	0,00	30,00
İzocam Tic. ve San. A.Ş.	Özel	23	362	457	466	0,00	100,00	0,00	0,00

J HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	286	293	0,00	83,26	0,00	16,74
Jotun Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	217	224	0,00	0,00	100,00	0,00
JTI Tütün Ürünleri Sanayi A.Ş.	Özel	12	314	116	122	0,00	0,00	100,00	0,00

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Kaanlar Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	408	416	0,00	100,00	0,00	0,00
Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	164	171	0,00	100,00	0,00	0,00
Kahramanmaraş Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	247	254	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	353	360	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	23	361	161	168	0,00	81,75	18,25	0,00
Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	382	389	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	Özel	08	210	336	343	0,00	100,00	0,00	0,00
Kangal Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	313	320	0,00	100,00	0,00	0,00
Kansai Altan Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	275	282	0,00	49,00	51,00	0,00
Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	64	67	0,00	100,00	0,00	0,00
Karafiber Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	210	217	0,00	100,00	0,00	0,00
Kardemir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	118	124	0,00	100,00	0,00	0,00
KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	26	28	0,00	0,00	0,00	100,00
Kartonsan Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	324	331	0,00	78,13	0,00	21,87
Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	49	52	0,00	100,00	0,00	0,00
Kayseri Metal Center San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	368	375	0,00	100,00	0,00	0,00
Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	156	163	11,07	88,93	0,00	0,00
Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	08	210	38	41	0,00	100,00	0,00	0,00
KÇS Kahramanmaraş Çimento Beton San. ve Mad. İşl. A.Ş.	Özel	23	369	236	243	0,00	100,00	0,00	0,00
Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	253	260	0,00	0,00	99,46	0,54
Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	384	391	0,00	72,40	0,00	27,60
Keskinoğlu Tavukçuluk ve Damızlık İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	200	207	0,00	100,00	0,00	0,00
Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	123	129	0,00	100,00	0,00	0,00
Kimteks Poliüretan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	197	204	0,00	75,04	0,00	24,96
Kipaş Kağıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Özel	17	341	187	194	0,00	100,00	0,00	0,00
Kipaş Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Özel	13	321	86	91	0,00	100,00	0,00	0,00
Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	363	370	0,00	61,01	0,00	38,99
Kocaer Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	87	92	0,00	79,00	0,00	21,00
Koç Metalurji A.Ş.	Özel	24	371	185	192	0,00	100,00	0,00	0,00
Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.	Özel	21	352	215	222	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş.	Özel	29	384	410	418	0,00	100,00	0,00	0,00
Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	414	422	0,00	100,00	0,00	0,00
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	60	63	0,00	100,00	0,00	0,00
Kordsa Teknik Tekstil A.Ş.	Özel	13	321	124	130	0,00	71,11	0,00	28,89
Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	179	186	0,00	14,70	85,30	0,00
Korteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	170	177	0,00	100,00	0,00	0,00
Koruma Klor Alkali San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	216	223	0,00	100,00	0,00	0,00
Koza Polyester San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	347	354	0,00	100,00	0,00	0,00
Kozlu Gıda İmalat San. Tic. ve Taşımacılık A.Ş.	Özel	10	311	458	467	0,00	100,00	0,00	0,00
Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	101	107	0,00	100,00	0,00	0,00
Kroman Çelik Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	45	48	0,00	100,00	0,00	0,00
Kronospan Orman Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	260	267	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükçalık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	367	374	0,00	96,54	3,46	0,00
Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	250	257	0,00	100,00	0,00	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Legrand Elektrik Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	428	436	0,00	0,01	99,99	0,00
Leoni Kablo ve Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	316	323	0,00	0,00	100,00	0,00
Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret A.Ş.	Özel	10	312	318	325	0,00	0,00	100,00	0,00
Lidersan Sağlık ve Gıda Ürünleri A.Ş.	Özel	14	322	352	359	0,00	100,00	0,00	0,00
Likit Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	338	345	0,00	100,00	0,00	0,00
Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	146	153	0,00	100,00	0,00	0,00
Limak Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	88	93	0,00	100,00	0,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kamu	25	381	7	137	100,00	0,00	0,00	0,00
MAN Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	120	126	0,00	0,01	99,99	0,00
Maxion İnci Jant Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	135	142	0,00	40,00	60,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Maxion Jantaş Jant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	312	319	0,00	40,00	60,00	0,00
Medcem Madencilik ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	228	235	0,00	100,00	0,00	0,00
Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	109	115	0,00	100,00	0,00	0,00
Melike Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	214	221	0,00	100,00	0,00	0,00
Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	429	437	0,00	100,00	0,00	0,00
Mem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	218	225	0,00	100,00	0,00	0,00
Memişoğlu Tarım Ürünleri Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	173	180	0,00	100,00	0,00	0,00
Menderes Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	314	321	0,00	43,74	0,00	56,26
Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Özel	29	384	14	15	7,96	7,05	84,99	0,00
Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	119	125	0,00	100,00	0,00	0,00
Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	172	179	0,00	100,00	0,00	0,00
Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	464	473	0,00	100,00	0,00	0,00
Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	189	196	0,00	100,00	0,00	0,00
MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Özel	24	371	46	49	0,00	0,00	100,00	0,00
Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	61	64	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Oluklu Mukavva Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	79	82	0,00	100,00	0,00	0,00
Mondi Turkey Oluklu Mukavva Kağıt ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	96	101	0,00	15,35	84,65	0,00
Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	383	390	0,00	100,00	0,00	0,00
Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	194	201	0,00	100,00	0,00	0,00
Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	131	138	0,00	100,00	0,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Nadir Metal Rafineri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	58	61	0,00	100,00	0,00	0,00
Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	144	151	0,00	60,76	39,24	0,00
Narteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	425	433	0,00	100,00	0,00	0,00
Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	342	349	0,00	100,00	0,00	0,00
Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	251	258	0,00	100,00	0,00	0,00
Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	166	173	0,00	0,00	100,00	0,00
Nikel Paslanmaz Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	387	394	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Nobel İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	306	313	0,00	100,00	0,00	0,00
Norm Salihli Vida ve Civata Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	395	402	0,00	100,00	0,00	0,00
Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	176	183	0,00	60,45	0,00	39,55
Nuh'un Ankara Makarnası San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	319	326	0,00	100,00	0,00	0,00
Nurul Makina ve Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	476	485	0,00	100,00	0,00	0,00
Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	351	358	0,00	100,00	0,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Oba Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	112	118	0,00	70,00	30,00	0,00
Ofi Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	451	459	0,00	0,00	100,00	0,00
Ofis Yem Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	302	309	0,00	100,00	0,00	0,00
Omnia Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	331	338	0,00	100,00	0,00	0,00
Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.	Özel	13	321	445	453	0,00	100,00	0,00	0,00
Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	412	420	0,00	100,00	0,00	0,00
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	92	97	0,00	72,15	0,00	27,85
Ova Un Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	401	409	0,00	100,00	0,00	0,00
OYAK Çimento Fabrikaları A.Ş.	Özel	23	369	70	73	0,00	73,25	0,00	26,75
Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.	Özel	29	384	9	9	0,00	49,00	51,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Özer Metal Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	278	285	0,00	100,00	0,00	0,00
Özerdem Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	447	455	0,00	100,00	0,00	0,00
Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.	Özel	22	355	355	362	0,00	100,00	0,00	0,00
Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	128	134	0,00	100,00	0,00	0,00
Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	137	144	0,00	100,00	0,00	0,00
Öztyrikiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	471	480	0,00	60,22	39,78	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	344	351	0,00	100,00	0,00	0,00
Pamukkale Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	277	284	0,00	100,00	0,00	0,00
Pamyağ Gıda San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	372	379	0,00	100,00	0,00	0,00
Panagro Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	315	322	0,00	100,00	0,00	0,00
Park Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	441	449	0,00	100,00	0,00	0,00
PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.	Özel	20	351	23	25	0,00	51,00	0,00	49,00
Petlas Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	65	68	0,03	99,97	0,00	0,00
Philip Morris Tütün Mamulleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	12	314	69	72	0,00	0,00	100,00	0,00
Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	475	484	0,00	66,76	0,00	33,24
Pınar Süt Mamülleri Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	158	165	0,00	61,41	0,00	38,59
Plastay Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	488	497	0,00	100,00	0,00	0,00
Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	180	187	0,00	100,00	0,00	0,00
Polifarma İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	440	448	0,00	100,00	0,00	0,00
Polisan Kansai Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	477	486	0,00	50,00	50,00	0,00
Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	76	79	0,00	30,00	70,00	0,00
Pro Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	149	156	0,00	100,00	0,00	0,00
Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.	Özel	22	355	121	127	0,00	0,01	99,99	0,00

Q HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Qua Granite Hayal Yapı ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	23	361	257	264	0,00	70,04	0,00	29,96
---	------	----	-----	-----	-----	------	-------	------	-------

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.	Özel	20	351	81	84	0,00	0,00	100,00	0,00
Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	148	155	0,00	100,00	0,00	0,00
Renta Elektrikli Ev Aletleri San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	171	178	0,00	0,00	100,00	0,00
ROKETSAN Roket San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	62	65	0,00	100,00	0,00	0,00
RWE & Turcas Güney Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	94	99	0,00	30,16	69,84	0,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
S.S. Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	212	219	0,00	100,00	0,00	0,00
Same Deutz Fahr Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	240	247	0,00	0,00	100,00	0,00
Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	378	385	0,00	100,00	0,00	0,00
Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	288	295	0,00	100,00	0,00	0,00
Samsung Electronics Elektronik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	26	383	205	212	0,00	0,00	100,00	0,00
Sanko Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	255	262	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	108	114	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanmar Denizcilik Makina ve Ticaret A.Ş.	Özel	30	384	421	429	0,00	100,00	0,00	0,00
Sapro Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	434	442	0,00	100,00	0,00	0,00
Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	Özel	24	372	229	236	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarbak Metal Tic. ve San. A.Ş.	Özel	24	372	230	237	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarıgözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	485	494	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	27	29	0,00	0,00	0,00	100,00
Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	74	77	0,00	85,00	15,00	0,00
Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	Özel	20	352	20	22	0,00	51,00	0,00	49,00
Savola Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	231	238	0,00	100,00	0,00	0,00
Sayınlar Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	380	387	0,00	100,00	0,00	0,00
Schmid Pekintaş Güneş Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	490	499	0,00	50,00	50,00	0,00
Sedef Gemi İnşaatı A.Ş.	Özel	30	384	113	119	0,00	100,00	0,00	0,00
Sersim Dayanıklı Tüketim Malları San. ve Tic. İbrahim ve Mehmet Ustaoglu Koll. Şti.	Özel	27	383	332	339	0,00	100,00	0,00	0,00
Seval Kablo Aydınlatma Cihazları İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	136	143	0,00	100,00	0,00	0,00
Siddik Kardeşler Haddecilik San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	203	210	0,00	100,00	0,00	0,00
Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	188	195	0,00	100,00	0,00	0,00
Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.	Özel	10	311	259	266	0,00	0,00	100,00	0,00
Soma Termik Santral Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	202	209	0,00	100,00	0,00	0,00
Soyyığıt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	312	461	470	0,00	100,00	0,00	0,00
Star Rafineri A.Ş.	Özel	19	353	2	2	0,00	99,99	0,01	0,00
Sumitomo Rubber AKO Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	239	246	0,00	20,00	80,00	0,00
Sun Chemical Matbaa Mürekkepleri ve Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	365	372	0,00	0,00	100,00	0,00
Sun Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	374	381	0,00	79,29	0,00	20,71

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	232	239	0,00	100,00	0,00	0,00
SÜTAŞ Süt Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	67	70	0,00	100,00	0,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	209	216	0,00	100,00	0,00	0,00
Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	211	218	0,00	100,00	0,00	0,00
Şenpiliç Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	68	71	0,00	100,00	0,00	0,00
Şık Makas Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	427	435	0,00	100,00	0,00	0,00
Şireci Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	208	215	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçioğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	269	276	0,00	100,00	0,00	0,00
Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	152	159	0,00	100,00	0,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Tadımlı Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	415	423	0,00	100,00	0,00	0,00
TARFAŞ Tarımsal Faaliyetler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	480	489	0,00	100,00	0,00	0,00
Tarım Kredi Tedarik ve Üretim A.Ş.	Özel	10	311	182	189	0,00	100,00	0,00	0,00
Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	106	112	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	358	365	0,00	53,34	5,26	41,40
Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	51	54	0,00	100,00	0,00	0,00
Tayeks Dış Ticaret ve Tekstil Sanayi A.Ş.	Özel	14	322	385	392	0,00	100,00	0,00	0,00
Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	443	451	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknik Alüminyum Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	199	206	0,00	0,00	100,00	0,00
Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	323	330	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknorot Otomotiv Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	283	290	0,00	100,00	0,00	0,00
Teksan Jeneratör Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	433	441	0,00	100,00	0,00	0,00
Teksüt Süt Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	489	498	0,00	100,00	0,00	0,00
Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.	Özel	29	384	290	297	0,00	50,00	50,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Termo Teknik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	25	381	369	376	0,00	0,00	100,00	0,00
Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	237	244	0,00	100,00	0,00	0,00
Teverpan MDF Levha San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	386	393	0,00	100,00	0,00	0,00
Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	99	104	0,00	100,00	0,00	0,00
Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	397	404	0,00	100,00	0,00	0,00
TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.	Özel	29	384	10	10	0,00	37,85	37,86	24,29
Toros Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	43	46	0,00	100,00	0,00	0,00
Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	473	482	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	16	17	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	396	403	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	95	100	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Filmaşın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	103	109	0,00	100,00	0,00	0,00
Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.	Özel	24	371	55	58	0,00	51,00	49,00	0,00
Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	341	348	0,00	0,00	100,00	0,00
Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.	Özel	29	384	7	7	0,00	0,00	100,00	0,00
Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	350	357	0,00	100,00	0,00	0,00
Trinox Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	219	226	0,00	0,00	100,00	0,00
Tufan Endüstri Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	399	407	0,00	100,00	0,00	0,00
Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	249	256	0,00	65,14	0,00	34,86
Turkuaz Polyester Reçine Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	20	351	291	298	0,00	100,00	0,00	0,00
Tusaş Motor Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	183	190	0,00	53,78	46,22	0,00
TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.	Özel	30	384	28	30	45,45	54,55	0,00	0,00
Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	284	291	0,00	71,31	0,00	28,69
TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Özel	19	353	1	1	0,00	53,22	0,00	46,78
Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	Özel	25	381	243	250	0,00	0,00	100,00	0,00
Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	Özel	27	383	177	184	0,00	0,00	83,75	16,25
Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Özel	28	382	44	47	0,00	37,50	37,50	25,00
Türk Tuborg Bira ve Malt Sanayi A.Ş.	Özel	11	313	190	197	0,00	0,00	95,69	4,31
Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	Kamu	05	210	5	89	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı	Kamu	06	210	2	21	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii A.Ş.	Kamu	30	384	9	463	100,00	0,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.	Kamu	10	311	4	85	100,00	0,00	0,00	0,00
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	Özel	23	362	13	14	0,00	57,10	0,00	42,90
TYH Uluslararası Tekstil Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	430	438	0,00	100,00	0,00	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliye Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	483	492	0,00	100,00	0,00	0,00
Uludağ İçecek Türk A.Ş.	Özel	11	313	470	479	0,00	100,00	0,00	0,00
Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	454	462	0,00	0,00	93,69	6,31
Ulusoy Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	266	273	0,00	65,98	0,00	34,02
Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	184	191	0,00	100,00	0,00	0,00
Unilever San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	37	40	0,00	0,01	99,99	0,00

Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ünites Tekstil Gıda San. Dış Tic. A.Ş.	Özel	14	322	349	356	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünites Boya Baskı Apre Tekstil San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	13	321	422	430	0,00	100,00	0,00	0,00
Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	413	421	0,00	100,00	0,00	0,00

V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Varaka Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	466	475	0,00	100,00	0,00	0,00
Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	373	380	0,00	100,00	0,00	0,00
Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	442	450	0,00	100,00	0,00	0,00
Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	377	384	0,00	100,00	0,00	0,00
Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	18	19	0,00	68,53	0,00	31,47
Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	35	38	0,00	60,95	0,00	39,05
Vitra Karo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	273	280	0,00	100,00	0,00	0,00

W HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
World Medicine İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	403	411	0,00	0,00	100,00	0,00

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	223	230	0,00	100,00	0,00	0,00
YATAŞ Yatak ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Özel	31	332	181	188	0,00	51,49	0,00	48,51
Yavuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	381	388	0,00	100,00	0,00	0,00
Yavuzkan Hazel Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	389	396	0,00	100,00	0,00	0,00
Yayla Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	267	274	0,00	84,98	0,00	15,02
Yazaki Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	126	132	0,00	0,00	100,00	0,00
Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.	Özel	24	371	72	75	0,00	100,00	0,00	0,00
Yeni Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	155	162	0,00	0,00	100,00	0,00
Yeşilyurt Demir Çelik Endüstri ve Liman İşletmeleri A.Ş.	Özel	24	371	93	98	0,00	100,00	0,00	0,00
Yılbor Boru Plastik Petrol San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	453	461	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	30	32	0,00	100,00	0,00	0,00
Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	472	481	0,00	100,00	0,00	0,00
Yiğit Akü Malzemeleri Nakliyat Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	292	299	0,00	100,00	0,00	0,00
Yonca Gıda Sanayi İşletmeleri İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	276	283	0,00	100,00	0,00	0,00
Yorglass Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	362	369	0,00	100,00	0,00	0,00
Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	360	367	0,00	100,00	0,00	0,00
Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	446	454	0,00	100,00	0,00	0,00
Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	34	37	0,00	100,00	0,00	0,00

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Zeki Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	370	377	0,00	100,00	0,00	0,00
Zorlu Doğal Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	201	208	0,00	100,00	0,00	0,00
Zorluteks Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	303	310	0,00	100,00	0,00	0,00

*Türkiye'nin **ilk** Alüminyum Yassı Mamul Üreticisi*

***63** Yıllık Tecrübe*

***120.000** Ton Kurulu Kapasite*

www.teknikaluminyum.com.tr

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Velimeşe O.S.B. No. 40/1 59850 Ergene-TEKİRDAĞ

TEL : +90 282 674 51 51

info@teknikaluminyum.com.tr

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR

SEKTÖRLER VE SERMAYE DAĞILIMLARI

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
.....	Özel	07	210	127	133	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	10	311	165	172	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	175	182	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	221	228	0,00	94,57	5,43	0,00
.....	Özel	28	382	225	232	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	293	300	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	299	306	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	301	308	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	308	315	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	25	381	310	317	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	10	311	329	336	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	311	361	368	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	379	386	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	400	408	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	424	432	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	25	381	474	483	0,00	10,00	90,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu:

2022 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2023) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tablosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması:

Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - Genel Sıralama:

Kuruluşların ISO 500 içindeki sırasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı:

Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye, yabancı sermaye ve halka açıklık ayrımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar:

Bu bölümde ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlara ait sektör dağılımları, (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

cw-enerji.com

CW Enerji®

*Güneşin olduğu her yerde...
Wherever the sun is shining...*

YORUMLAR

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ TEMEL GELİŞMELER
BAĞLAMINDA 2022 İSO 500 SONUÇLARI

DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜLYA SAYGILI

2022'DE TÜRK SANAYİ İHRACATINI ETKİLEYEN GELİŞMELER VE
İSO 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSI

FERDA BESLİ

2022 YILINDA İSO 500 ŞİRKETLERİNİN MALİ YAPI VE
FİNANSALLARINDA YAŞANAN DEĞİŞİKLİKLER

”

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ TEMEL GELİŞMELER BAĞLAMINDA

2022 İSO 500 SONUÇLARI

PROF. DR. ERHAN ASLANOĞLU
Piri Reis Üniversitesi

2022 yılı, küresel ekonomi ve Türkiye ekonomisinde önemli gelişmelerin ve değişimlerin yaşandığı bir yıl oldu. Küresel ekonomide bir tarafta pandeminin Covid-19 Omikron varyantıyla yoğun yaşandığı bir yıla başlanırken, diğer tarafta Rusya-Ukrayna Savaşı birbirini tetikleyen arz yönlü şokları daha da artırdı. Türkiye ekonomisi ise 2021 yılı Eylül ayında başlayan TCMB faiz indirimlerinin devamı ile döviz kurlarında şok artışların ve enflasyonda sıçramaların olduğu bir yıla başladı.

Küresel ekonomi 2021 yılında yüzde 6,3 büyüdükten sonra 2022 yılında büyüme oranı yüzde 3,5'lara geriledi. Bu gerilemede hem baz etkisi hem de Rusya-Ukrayna savaşının getirdiği arz yönlü şoklar etkili oldu. İhracatımızda önemli yer tutan Euro Bölgesi'nde büyüme oranı yüzde 5,3'ten yüzde 3,5 seviyesine gerilerken, Rusya'nın büyüme oranı yüzde 5,6'dan negatif yüzde 2,1'e düştü.

Küresel ekonominin fabrikası konumunda olan Çin'in büyüme oranının yüzde 3'lere gerilemesi, küresel ekonomide izlenen yavaşlamanın en önemli nedeni oldu. 2022 yılının son çeyreğinde Covid-19 vakalarındaki hızlı artış sonucu uygulanan sert kapanmalar Çin'deki yavaşlamanın en önemli nedenlerinden birisi olarak karşımıza çıktı.

Rusya-Ukrayna savaşının AB'de enerji krizini tetikleyeceği beklentisi AB'deki ekonomik aktiviteyi de yavaşlatmaya başladı. Aralık ayında Çin'in pandemi kapanmalarını tamamen kaldırmaması, Avrupa'da kış aylarının görece ılıman geçmesi 2023 yılına girerken daha sert bir yavaşlamayı engelledi. Savaşın ekonomi tarafına en önemli yansımaları enerji ve gıda fiyatlarında ortaya çıkan aşırı artışlar oldu. Brent tipi petrolün varil fiyatı 2022 yılı başında 80 dolar civarındayken, savaşın arkasından Mart ayı başlarında 130 doların üzerini gördü.

Küresel Büyüme Tahminleri

GSYH Büyüme (%)	2021	2022	2023-T	2024-T
Dünya	6,3	3,5	3,0	3,0
ABD	5,9	2,1	1,8	1,0
Euro Bölgesi	5,3	3,5	0,9	1,5
Japonya	2,2	1,0	1,4	1,0
Orta Doğu ve Orta Asya	4,4	5,4	2,5	3,2
Sahra Altı Afrika	4,7	3,9	3,5	4,1
Brezilya	5,0	2,9	2,1	1,2
Rusya	5,6	-2,1	1,5	1,3
Çin	8,4	3,0	5,2	4,5
Hindistan	9,1	7,2	6,1	6,3
Türkiye	11,4	5,5	3,0	2,8

Kaynak: IMF, World Economic Outlook Update, Temmuz 2023.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım örgütü (FAO) Gıda Fiyat Endeksi pandemi öncesi 2019 yılında ortalama 95 seviyelerinde iken, 2021 yılında 125 seviyesine, 2022 yılında 143 seviyelerine yükseldi. Hatta savaşın ilk haftalarında endeks 160 seviyelerine kadar da ulaştı. Her ne kadar savaşın ilk birkaç ayından sonra gerek petrol gerek gıda fiyatlarında gerilemeler olsa da her ikisinde de 2008 küresel krizinden bu yana en sert yükselişler gerçekleşti.

Pandeminin yarattığı maliyet enflasyonu üzerine gelen bu çok, enflasyonu ABD'de yüzde 9,1'lik, Euro Bölgesinde ise yüzde 10,1'lik zirvelere taşıdı. 1990'ların ortalarından bu yana enflasyon sorununu unutan, hatta deflasyon riski yaşayan gelişmiş ülkeler için bahsettiğimiz rakamlar enflasyonda çok ciddi bir artış anlamına geldi.

Bu çerçevede başta FED olmak üzere büyük merkez bankaları enflasyonla mücadele için güçlü faiz artırımı süreçlerine girdi. Küresel para politikalarında sıkılaşma sermaye hareketlerini kısıtladı ve güvenli liman arayışını arttırdı. Bu süreçte Türkiye ekonomisinde para politikasının faiz indirimlerine devam etmesi döviz kurları üzerinde baskıları artırmaya başladı.

Kur artışları enflasyonu, enflasyon ücret artışlarını tetikleyerek enflasyon sarmalını güçlendirdi. 2023 yılı ilkbahar ayları için planlanan genel seçim dönemine yaklaşılmaması, ekonomi yönetimini enflasyondan ziyade büyüme odaklı politikalara ısrarla yöneltince, enflasyon dinamikleri daha da güçlendi.

Büyüme odaklı politikalar enflasyonun nedenlerinden ziyade sonuçlarına odaklanmayı getirdi. Fiyat kontrolleri, artan bankacılık düzenlemeleri, ücret artışları ve artan kamu destekleri bütçe dengelerini de olumsuz etkilemeye başladı. Yıl ortasında ek bütçe çıkarılmak zorunda kalındı.

Yıl içerisinde yüzde 85,5'e ulaşan yıllık manşet TÜFE enflasyonu, yılı yüzde 64,3 seviyesinde tamamladı. Büyüme odaklı politikaların desteğiyle 2022 yılı büyüme oranı yüzde 5,5 olarak gerçekleşti. Döviz kurlarındaki artışın etkisiyle rekabet gücü kazanan ihracat, büyümeye 2022 yılının ilk yarısında önemli oranda destek vermeye devam etti. Fakat çok güçlü bir şekilde tırmanan enflasyon, özellikle de üretici fiyat enflasyonu sanayicinin ve ihracatçının maliyetlerinde ciddi artışlara yol açtı. Enflasyonu telafi etmeye yönelik ücret artışları maliyet artışlarını daha da güçlendirdi.

2022 yılı ortalarından itibaren enflasyonla mücadele çerçevesinde yoğun döviz satışlarıyla kurları yatay tutma çabası, maliyeti artan ihracatçının döviz bazında gelirini sınırlayınca rekabet gücünde zorluklar yaratmaya başladı. Pandeminin 2022 yılının ikinci yarısından itibaren etkinliğini azaltması, Uzak Doğu'dan gelen ürünlerin Avrupa pazarına daha kolay ve daha düşük maliyetle ulaşmaya başlaması, söz konusu Asya ülkelerinin Avrupa pazarında fiyat indirimlerine de yol açtı.

Bu süreçte müşteri ve piyasa payı kaybeden ihracatçının büyümeye katkısı azalma eğilimine girdi. Yılın ikinci yarısında hissedilir biçimde düşen ihracatın büyümeye katkısı 2023 yılı başlarından itibaren tamamen ortadan kalktı. Enflasyona karşın döviz kurlarının yatay tutulmaya çalışılması, ithalata ivme kazandırdı. İhracattaki düşüş ithalattaki artış ile birleşince dış ticaret açığı önemli oranda yükselmeye başladı. 2021 yılında, 29,3 milyar dolar olan ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı, 2022 yılında 89,5 milyar dolara yükseldi.

Küresel Enflasyon Tahminleri

Tüketici Fiyatları Enflasyonu (%)	2021	2022	2023-T	2024-T
Dünya	4,7	8,7	6,8	5,2
Gelişmiş Ülkeler	3,1	7,3	4,7	2,8
Gelişmekte Olan Ülkeler	5,9	9,8	8,3	6,8

Kaynak: IMF, World Economic Outlook Update, Temmuz 2023.

Aynı dönemde 7,2 milyar dolar olan cari işlemler açığı 48,4 milyar dolara ulaştı. Ciddi bir döviz talebi anlamına gelen bu artış, kurlara baskı yapmaya devam etti. Çeşitli swap anlaşmaları ve ikili anlaşmalara dayanan mevduat girişleri ile net hata noksan kaleminin etkisiyle kurlar genel seçim dönemine kadar yatay bir şekilde tutulmaya çalışıldı.

Sonuç olarak küresel ortalamanın üzerinde büyüme gerçekleştirilmeyi başaran Türkiye ekonomisi çok güçlü bir enflasyon ve dış açık dinamiği ile karşı karşıya kaldı. İhracatta yaşanan rekabet kaybı büyüme kompozisyonunda ağırlığı iç talebe kaydirdi. Bu gelişme hem enflasyonu hem de dış açığı daha da olumsuz etkiledi.

2021'de yüzde 11,4 büyüyen Türkiye ekonomisi, 2022'de yüzde 5,5 büyüdü. Yılın ilk yarısında yüzde 7 üzerinde büyüyen ekonomide ihracat ve iç talep önemli katkı sağladı. Yılın ikinci yarısında ise büyüme oranı yüzde 5 altına gerilerken, büyüme büyük oranda iç talepten kaynaklandı. Sanayi sektörünün büyüme hızı 2022 yılında yüzde 1,7 olarak gerçekleşti. 2021 yılında 225 milyar dolar civarında gerçekleşen ihracat rakamı 2022'de 254 milyar doların üzerine çıktı. Sanayi ürünlerinin toplam GSYH içerisindeki payı yüzde 26,4 seviyesine ulaştı. Bu oran 2018 yılında yüzde 22 civarındaydı. Sanayi ürünlerinin toplam ihracat içerisindeki payı da 2022'de yüzde 96'lar düzeyini korudu.

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki bu gelişmeler yaşanırken İstanbul Sanayi Odası'nın gerçekleştirdiği Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması (ISO 500) sonuçlarına baktığımızda bir önceki yıla göre bazı önemli farklar izliyoruz. Özel sektör sanayi kuruluşlarının toplam üretimden satışlar içerisindeki payını bir önceki yıla göre 0,9 yüzde puan düşürerek yüzde 96,7'ye indirdiğini izliyoruz. Tüm kuruluşlar için üretimden satışların bir önceki yıla göre yüzde 119 arttığı görülüyor.

Yıllık TÜFE enflasyonunun yüzde 64,3 olarak açıklandığı bir yılda, enflasyondan arındırılmış reel artışın yüzde 33 civarında olduğu anlaşılıyor. Artış oranı yüksek görünmekle birlikte 2022 yılında sektörel enflasyon farklılaşmasının yüksek olduğunu, ÜFE artışının yüzde 97,7 olarak gerçekleştiğini, GSYH deflatorünün yüzde 96 olarak açıklandığını vurgulamak gerekiyor. Deflatöre göre hesapladığımızda reel artış yüzde 11,7 seviyelerine geriliyor.

ISO 500'ün operasyonel kârlılığını gösteren Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kârı (FAVÖK) önceki yıla göre yüzde 99,3 artış göstermiş bulunuyor. Bu veri TÜFE bazlı hesaplandığında reel olarak yüzde 21,3 artış anlamına geliyor. Bir önceki yıl nominal ve reel artış sırasıyla yüzde 119,7 ve 61,5 olarak gerçekleşmişti.

Bu durum reel artış oranında önemli bir azalma anlamına geliyor. GSYH deflatorünü kullanarak hesapladığımızda reel artış yüzde 1,6 oluyor. Benzer şekilde, Vergi Öncesi Dönem Kârının yıllık bazda 80,6 artış gösterdiği, geçtiğimiz yıl yüzde 153,2 olan oranın oldukça altına inildiği görülüyor. TÜFE bazlı hesaplanan reel artış yüzde 9,9 olmasına rağmen, yüzde 96 olan deflatöre göre hesaplanan değişim yüzde 8'e yakın reel bir kayıp anlamına geliyor.

Yüksek enflasyonist ortam yüksek nominal kârlılıklar yaratsa bile reel artışın yok denecek kadar düşük ya da negatif olduğunu görebiliyoruz. Fiyat farklılaşmasının yoğun olduğunu dikkate alacak olursak, sektörel bazda reel kârlılık düşüşünün çok daha fazla olabileceğini düşünmek gerekiyor. Önceki yıllarda TÜFE ve deflator rakamları birbirine yakındı ve her türlü hesaplamada daha yüksek reel artışlar hesaplanabiliyordu. Enflasyon muhasebesinin olmadığı bir ortamda nominal kârlılık artışlarının oldukça yanıltıcı olabileceğini bu örnekler çok net gösterebiliyor.

Bu gelişmelerin firmaların özkaynaklarına yansımaya baktığımızda, yıllık artış oranının yüzde 124 civarında olduğunu görüyoruz. TÜFE bazlı reel artış yüzde 36,3, deflator bazlı artış ise yüzde 14,1 görünüyor. Görece iyi bir artış olduğu söylenebilir. Geçtiğimiz yılın ortalarından itibaren finansmana erişimde güçlükler yaşanıyor ve bu durum özkaynakları büyütme ihtiyacını arttırmış görünüyor. ISO 500'ün toplam borçlanma verileri de bu durumu teyit ediyor. 2022 yılında nominal borçların yüzde 67'ye yakın, reel borçların ise yüzde 1,4 büyüdüğünü izliyoruz. Deflator ile indirgediğimizde, reel olarak yüzde 15 küçülme izliyoruz. Kısa vadeli borçlarda nominal artış oranı yüzde 81,8, uzun vadeli borçlarda ise yüzde 40 civarı görünüyor. Kısa vadeli borçlarda TÜFE bazlı reel büyüme yüzde 10,7 olurken, deflator bazlı yüzde 7,3 daralma izleniyor. Uzun vadeli borçlarda ise hem TÜFE hem deflator bazlı reel daralmalar görülüyor. Veriler, önceki yıllar ile karşılaştığımızda, finansman ve finansmana erişimdeki güçlüğü net bir şekilde yansıtıyor.

ISO 500'ün aktif büyüklüğünün yıllık nominal olarak yüzde 83,4, reel olarak ise yüzde 11,6 arttığını görüyoruz. Deflatorü baz aldığımızda reel artış değil, yüzde 6,5 azalış görüyoruz. Duran varlıklar deflatöre yakın bir artış gösterirken, dönen varlıklarda enflasyonist ortamda önemli bir reel kayıp yaşadığını görüyoruz. Aktif-pasif dengesinden hareketle özkaynakların toplam pasifler içerisindeki payının yüzde 35,7 olduğunu görüyoruz. Geçtiğimiz yıl gerçekleşen yüzde 29,3 oranına göre bir artış anlamına geliyor. Borçlanma imkanının azalması, özkaynak artışı bu durumun nedeni görülüyor.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda ücretle çalışan sayısının yüzde 4,1 artarak 788,389 rakamına ulaştığı görülüyor. TÜİK verilerine göre sanayi sektörünün yıllık istihdam artış oranı olan %8,5. İstihdam artış oranında yeterince güçlü olunamadığını izliyoruz. Diğer taraftan, 500 büyük firmanın ihracatının döviz bazında yüzde 14,1 arttığını görüyoruz. Bu veri Türkiye ekonomisinin 2022 yılında gerçekleştirdiği yıllık 12,9 artışın üzerinde bulunuyor.

Sonuç olarak, 2022 yılında hızla yükselen TÜFE ve ÜFE enflasyonlarının firmaların üretimden satışlarına, karlılığına, aktif büyümesine reel olarak olumsuz yansıdığını görüyoruz. Yılı sırasıyla yüzde 64,3 ve 97,7 seviyelerinde kapatan TÜFE ve ÜFE enflasyonlarının yıl içerisinde aynı sırayla yüzde 85,5 ve yüzde 157,7 gibi oranlarda zirveye ulaştığını da unutmamak gerekiyor.

Özetlemeye çalıştığımız gibi firmaların nominal ciro ve kârlılıkları güçlü artış göstermiş gibi olsa da en kapsamlı enflasyon göstergesi olan deflatöre göre reel olarak gerilemeler olduğunu görüyoruz.

Enflasyon muhasebesinin olmaması, reel olarak büyüemeyen firmaların kısa ve orta vadede yatırımlarını da olumsuz etkiler. Bu durum orta vadede verimlilik ve rekabet gücünde kayıp anlamına gelmektedir. Enflasyonun kısa vadede alım gücünde kayıp, belirsizlik, gelir dağılımı gibi yarattığı sorunlar yanında orta vadede bu tür olumsuzluklar da yarattığını biliyoruz. Enflasyonist ortamların işletme bilançolarına olumsuz yansımaları İSO 500 verilerinde de ortaya çıkmaktadır. Bu durum, aynı zamanda enflasyon ile mücadelenin neden ekonominin en önemli gündem maddesi olması gerektiğini de göstermektedir.

2002 Yılından Beri Bitkiler, Agrobest Grup'un Yenilikçi Çözümleri ve Üstün Teknolojisi ile Koruma Altında!

Bitki koruma, bitki besleme, hasat sonrası depolama çözümleri, hibrit sebze ve tarla bitkileri tohumları ile ekimden hasada kadar her an üreticilerimizin yanındayız. Tecrübemiz, uzman kadrolarımız, AR-GE yatırımlarımız ve en önemlisi Türkiye'mize olan inancımızla her geçen yıl sınırlarımızı daha da genişletiyoruz. Bu azim ve kararlılıkla bir kez daha ISO 500 listesinde yer aldığımızı gururla bildiriyoruz.

www.agrobestgrup.com

[f](#) [@](#) [v](#) [in](#) @agrobestgrup

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

2022'DE TÜRK SANAYİ İHRACATINI ETKİLEYEN GELİŞMELER VE İSO 500'ÜN İHRACAT PERFORMANSI

DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜLYA SAYGILI
Atılım Üniversitesi

Küresel Gelişmeler

Covid-19 salgınının olumsuz etkilerini telafi etmek amacıyla uygulanan gevşek para ve maliye politikaları tüm dünyada enflasyonist bir ortamın oluşmasına yol açtı (Tablo 1). ABD ve AB dahil olmak üzere birçok ülkede enflasyon oranları tarihi zirvelerine ulaştı. Oluşan enflasyonist ortama çözümler üretmek amacıyla merkez bankalarının peş peşe politika faiz oranlarını artırma kararları, devamında küresel faiz oranlarını yükseltti.

Artan küresel faiz oranları ve sıkılaştıran mali politikaları küresel ekonomik görünümü baskımlarken, yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilerde finansal stres riskinin artışına yönelik endişeleri de artırdı.

Rusya-Ukrayna savaşı enerji ve tahıl fiyatlarında sert yükselişlerin gerçekleşmesine neden oldu ve salgın döneminde uluslararası ticaretin sektöre uğraması sonucu bozulan tedarik zincirleri üzerinde ek baskılar yarattı (Grafik 1 ve 2).

Nakliye konteyneri eksiklikleri, limanlardaki yoğunluklar gibi lojistik sektörüne yönelik sıkıntıların etkisiyle tedarik sorunu bir tür ekonomik krize dönüştü. Ek olarak, yarı iletken çip üreticisi Asya ülkelerinin salgın nedeniyle aldıkları önlemler küresel çip üretiminde aksamalara yol açarak özellikle teknolojik ürün üreten şirketlerin üretimlerini kısıtlamalarını zorunlu kıldı. New York FED verilerine göre salgın ile tetiklenen tedarik zinciri sıkıntıları 2021-2022'de tarihi zirvelerini gördü (Grafik 2).

Artan emtia fiyatları, sıkı maliye politikaları ve küresel tedarik zincirindeki bozulmalar 2022 yılında küresel büyüme üzerine ciddi baskılar oluşturdu (Tablo 1). Dünya Bankası verilerine göre küresel ekonomik büyüme bir önceki yıla göre yaklaşık 2,9 puan daha düşük seviyede gerçekleşti. ABD ve AB ekonomilerindeki büyüme sırasıyla 4 ve 2 puan; küresel ekonominin ana tedarikçisi konumundaki Çin'de ise 5,4 puan kadar daha yavaş oldu.

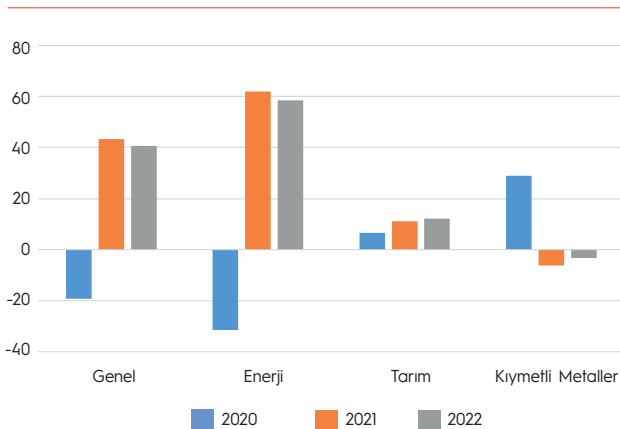
TABLO 1: BÜYÜME, ENFLASYON VE FAİZ ORANLARI, 2021-2022

	Büyüme (%)		Tüketici Enflasyonu (%)		Merkez Bankaları Politika Faiz Oranları (%)	
	2021	2022	2021	2022	2022 başı	2022 sonu
Dünya	6,02	3,08	3,48	8,27	-	-
ABD	5,95	2,09	4,70	8,00	0,25	4,50
AB	5,57	3,54	2,55	8,83	0,00	2,50
Çin	8,4	3,0	0,9	2,0	3,70	3,65
Türkiye	11,35	5,57	19,60	72,31	14,00	9,00

Kaynak: Dünya Bankası, Çin Ulusal İstatistik Bürosu,
<https://tr.investing.com/central-banks/>.

Yurt İçi Gelişmeler

Yurt içinde ise Ocak 2022'de Hazine ve Maliye Bakanlığı ihracatçının 180 günlük döviz gelirinin yurt içerisine getirilmesine ek olarak İhracat Bedeli Kabul Belgesini (İBKB) veya Döviz Alım Belgesini (DAB) düzenleyen bankalara, belgelerdeki işlem kuru üzerinden ihracat bedelinin yüzde 25'inin satılması zorunluluğu kararını duyurdu. Bu oran Nisan 2022 tarihinde yüzde 40'a yükseltildi. Bu kararlar, elindeki döviz yurt dışı ara malı alımında kullanan ihracatçıların sıkıntılar yaşayacağı, uygulamadan dolayı gelir kaybına uğrayanların fiyat artırmak zorunda kalabilecekleri ve bu nedenle de pazar kaybedecekleri gibi endişeleri tetikledi.

GRAFİK 1: EMTİA FİYATLARI YILLIK ARTIŞ ORANLARI (REEL, 2010 ABD DOLARI, %)

Kaynak: Dünya Bankası.

2022, yüksek enflasyon ve düşük faiz ortamında, yurt içi TL mevduata talebi artırmak ve döviz talebini azaltmak amacı ile kur korumalı mevduat ve TCMB'nin aldığı diğer kararların uygulandığı bir yıl oldu. Döviz bozdurma politikası ile birlikte uygulanan bu politikalarla cari döviz kurunun yatay tutulması amaçlandı. Fakat, reel kurdaki değerlenme 2022 sonunda yüzde 15,2'i buldu (Grafik 3). Reel kurdaki değerlenmeler ihracatçıların rekabet gücü ve pazar kaybetme kaygılarını artırdı.

Ayrıca, TL cinsi kredilere uygulanan düşük faiz politikası ve uzun kredi geri ödeme süresi, ihracatçıyı TL borçlanmaya teşvik ederken, hem döviz alım-satım maliyetleri riskini ihracatçıya bırakmış, hem de döviz cinsi reeskont kredisi kullanımlarını baskılamış oldu. Reeskont kredilerinin TCMB rezervine katkısı 2021 ve 2022'de sırası ile yüzde 8,6 ve yüzde 18,6 oranında düştü (Grafik 4).

GRAFİK 2: TEDARİK ZİNCİRİ BASKI ENDEKSİ

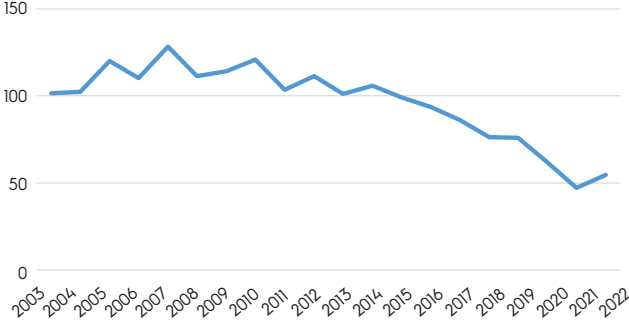
Kaynak: New York FED.

2022 Yılında İSO 500'ün Durumu

2022 yılı İSO 500 listesine 491 özel ve 9 kamu sektörü kuruluşu girdi. Bu kuruluşların yaklaşık yüzde 93'ü ihracat yaparak 2022'de Türkiye toplam ihracatının yüzde 38,5'ini, sanayi ihracatının ise yüzde 39,8'ini gerçekleştirdi.

2022'de küresel emtia fiyatlarındaki artışlar, üretim zincirindeki bozulmalar ve TL'deki reel değerlenme ihracatçıya üretim maliyeti kaynaklı sıkıntılar yarattı. Nitekim salgın sonrası baz etkisiyle 2021'de toplam (imalat sanayi) ihracat artışı yüzde 32,8 (yüzde 33,2) oranında gerçekleşirken, 2022 yılı artışı yaklaşık yüzde 13 oranında oldu. 2022'nin ekonomik ortamı İSO 500'ün ihracatında da benzer şekilde etkiler yarattı ve ihracat artışı 2021'deki yüzde 33,9'dan yüzde 14,1'e düştü.

GRAFİK 3: TÜFE BAZLI REEL EFEKTİF DÖVİZ KURU (2003=100)

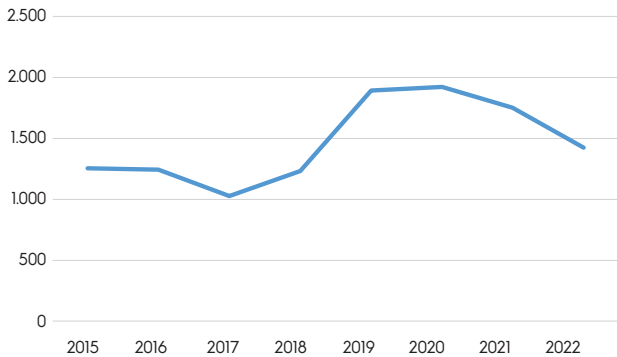
Kaynak: TCMB.

Sektörlerin ihracat performansının küresel gelişmelere ve dövizdeki değişimlere nasıl tepki vereceği büyük ölçüde bu sektörlerin küresel üretim zincirlerine ne ölçüde dahil olduğu ile ilgilidir.

Türkiye'de kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri başta olmak üzere elektrikli teçhizat, motorlu kara taşıtları, kauçuk ve plastik ve ana metal sektörleri brüt ihracatı yüzde 30'dan fazla yabancı katma değeri içermektedir (Grafik 5) ve bu sektörler aynı zamanda İSO 500 ihracatında en yüksek paya sahip sektörlerdir (Grafik 6).

Bu kapsamda, İSO 500 ihracatının sektörel değişimi ve dağılımı incelendiğinde dikkat çeken iki nokta görülmektedir. İlki, kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri ihracatının yüzde 108 artış göstererek İSO 500 ihracatı içindeki payını iki katına çıkarmasıdır (Grafik 6 ve 7).

GRAFİK 4: REESKONT KREDİLERİNİN TCMB REZERVLERİNE KATKISI (MİLYON \$)

Kaynak: TCMB.

Rusya-Ukrayna savaşından dolayı AB'nin ticaret ambargosu uygulamış olduğu Rus petrolünün Türkiye üzerinden AB'ye ihracatı ve enerji başta olmak üzere artan emtia fiyatları söz konusu sektörün çarpıcı ihracat artışında etkili olmuştur. Savaşın gidişatına bağlı olarak enerji tedarikinde ve küresel talepteki gelişmeler sektörün ihracat performansını belirleyecektir.

Madencilik ve taş ocakçılığı, kimyasallar ve diğer metalik olmayan mineral ürünler gibi sektörler de benzer ihracat artışları gösterdi. Bu sektörlerin İSO 500 ihracatı içindeki paylarının artışı 0,6 yüzde puan (Madencilik) ile 1,3 yüzde puan (Kimyasallar) arasında oldu.

Gıda sektöründeki ihracat artış ise artan emtia fiyatları etkisi ile, tedarik sorunları ve daralan talebe rağmen, yüzde 27 oranında gerçekleşti. Fakat, emtia fiyatlarında beklenen düşüşün, tedarik sorunlarının devamı ve azalan talebin sektörün ihracat performansını olumsuz yönde etkilemesi muhtemeldir.

2022 ihracat verilerine göre, motorlu kara taşıtları ve ana metal sanayi ihracatı bir miktar artmış olmasına rağmen payları 2 puanın üzerinde düştü. Elektrikli teçhizat ihracatındaki artışlar da sınırlı kalarak sektörün ihracat payında 0,4 puanlık düşüşe neden oldu.

Küresel ekonomideki yavaşlama, tedarik zincirlerindeki aksamalar, artan girdi ve yatırım finansmanı maliyetleri bu sektörlerin ihracat büyümesinin sınırlı kalmasında etkili oldu. 2022'de tekstil ürünleri ihracatı yüzde 15,6 oranında azaldı ve sektörün İSO 500 ihracatı içindeki payı 1 puan kadar düştü. Giyim ve mobilya sektörlerinde de önemli düşüşler oldu.

2021-2022 Gelişmeleri İSO 500 İhracatçıları Açısından Nasıl Yorumlanmalı?

Küreselleşmenin bir sonucu olarak ekonomiler ve ihracatçılar, yurt dışı şoklardan daha yüksek oranda etkilenir hale geldi. Rekabet ortamının karmaşıklaşmış olduğu bir ortamda, ürünlerinin nitelik ve çeşitliliğini günümüz ve geleceğin ihtiyaçlarına göre uyumlaştırmış ihracatçılar uluslararası piyasalarda kalıcılık sağlayabilir.

Covid-19 salgını, emtia fiyatları artışı, tedarik zincirindeki bozulmalar ve küresel durgunluk bu dönemde dünya ticaretini belirleyen gelişmeler oldu ve ekonomik eğilimi sağlık, çevre, enerji, doğal kaynak, tarım, dijitalleşme gibi alanlara kaydirdi. Geleneksel enerji kaynaklarından alter-

natif yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişin yaşandığı bir süreç içindeyiz. İhracatçıların yatırım ve ürün çeşitliliği yaratma kararlarında mutlaka alternatif enerji kaynakları kullanımını dikkate alması gerekiyor.

Öte yandan, yaşanan küresel tedarik sorunu lojistik sektörüne ayrı bir önem kazandı. Etkili bir lojistik ağı hedef pazara zamanında ve güvenilir bir şekilde ulaşımı sağlayarak rekabet avantajları yaratacaktır.

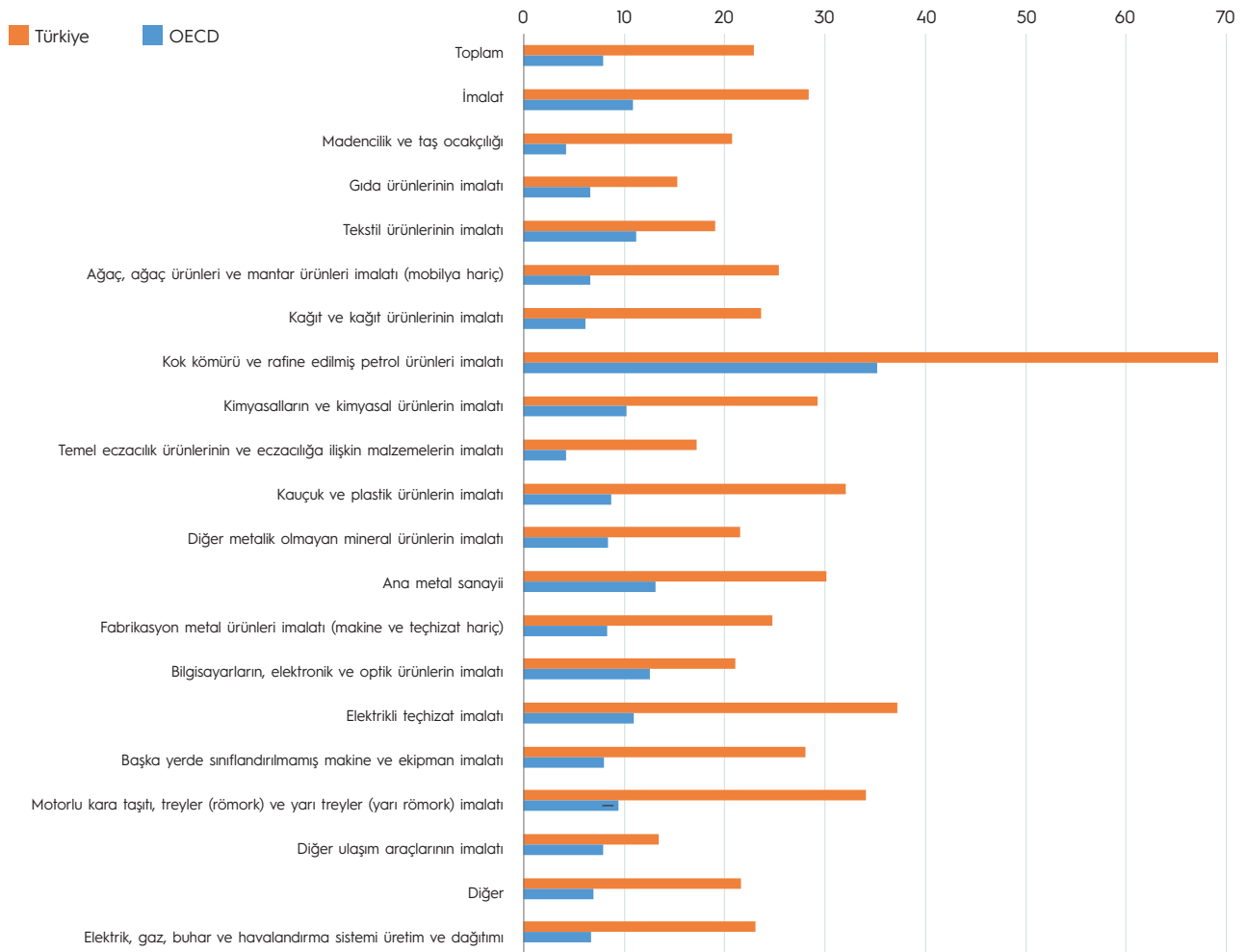
Küresel iklim değişikliği dünyada gıda ve tarımsal ürünlerin önemini her geçen gün daha da arttırmakta. Mevcut tarım alanlarının verimli bir şekilde işletilerek, zengin ürün çeşitliliği ihracatta avantajlara çevrilebilir. Bu çerçevede bölgesel ve yerel firmaların ihracatçı ağına dahil edilerek ürün çeşitliliği ve miktarı artırılabilir.

Salgın süreci sağlık sektörüne bakışı farklı bir boyuta taşıdı ve Türkiye de dahil olmak üzere birçok ülke için ihracat potansiyeli oluşturdu. Eczacıktan sağlık turizmine birçok alanda, yerel işletmelerin de dahil olabileceği bir iş birliği ile bu alanda da ihracat artışı ve ürün çeşitliliği yaratılabilir.

Sektörel çeşitlilik, bölgesel/yerel boyut ve firma sayısının artırılmasının yanı sıra ihracatta miktar, nitelik ve çeşitlilik artışı ticaret yapılan ülke yelpazesini genişleterek de sağlanabilir. Her ülkenin kendine özgü kültürel değerleri, normları ve alışkanlıkları vardır.

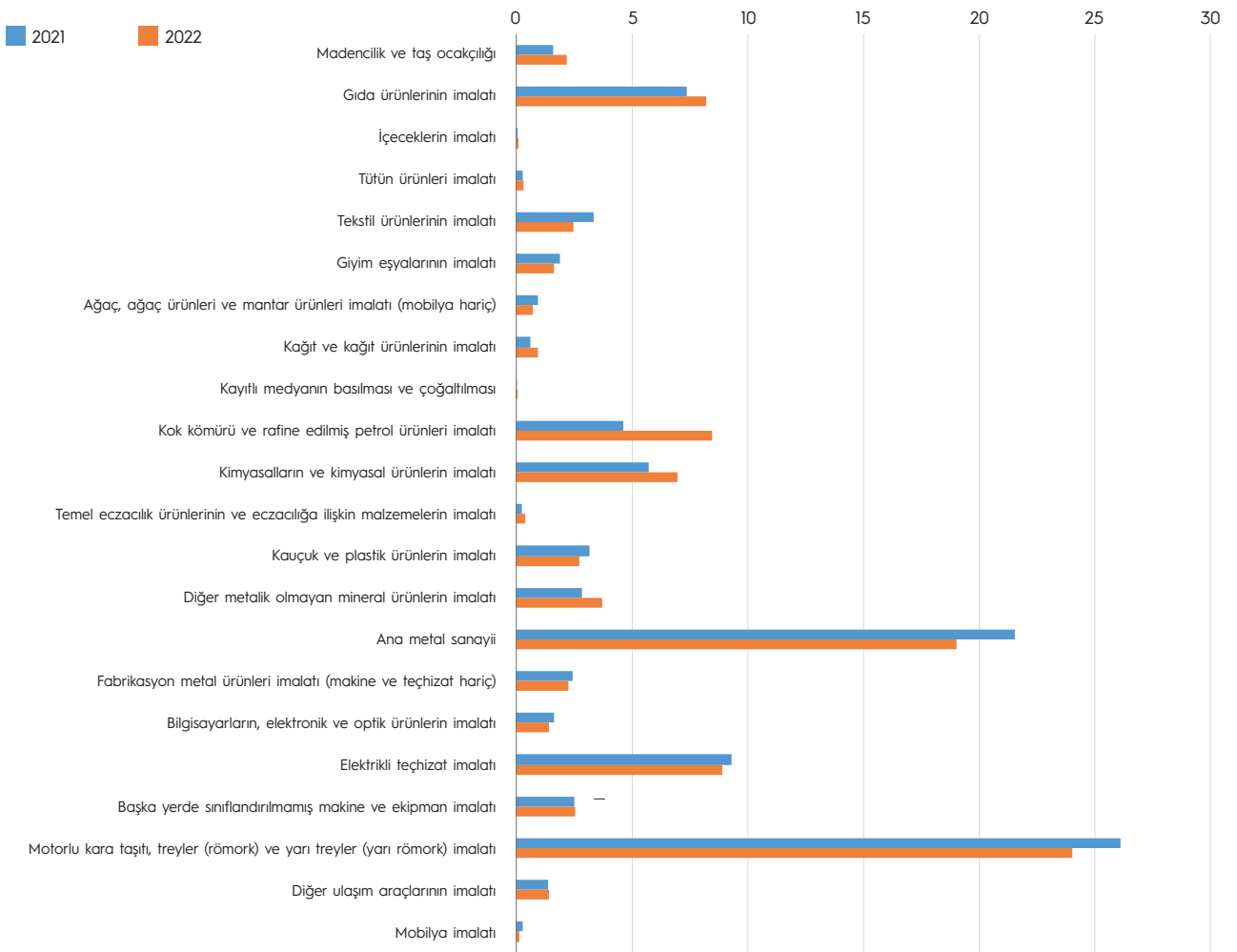
Bu ülkelerin tüketicilerine yönelik üretimler ihracata çeşitlilik de katacaktır. Geniş ülke yelpazesi ayrıca bölgesel durgunlukların yaşandığı durumlarda alternatif pazarların kullanılabilmesi anlamına da gelmektedir.

GRAFİK 5: BRÜT İHRACATTA YABANCI KATMA DEĞERİN PAYI, 2020 (%)

Kaynak: OECD, Trade in Value Added (TİVA).

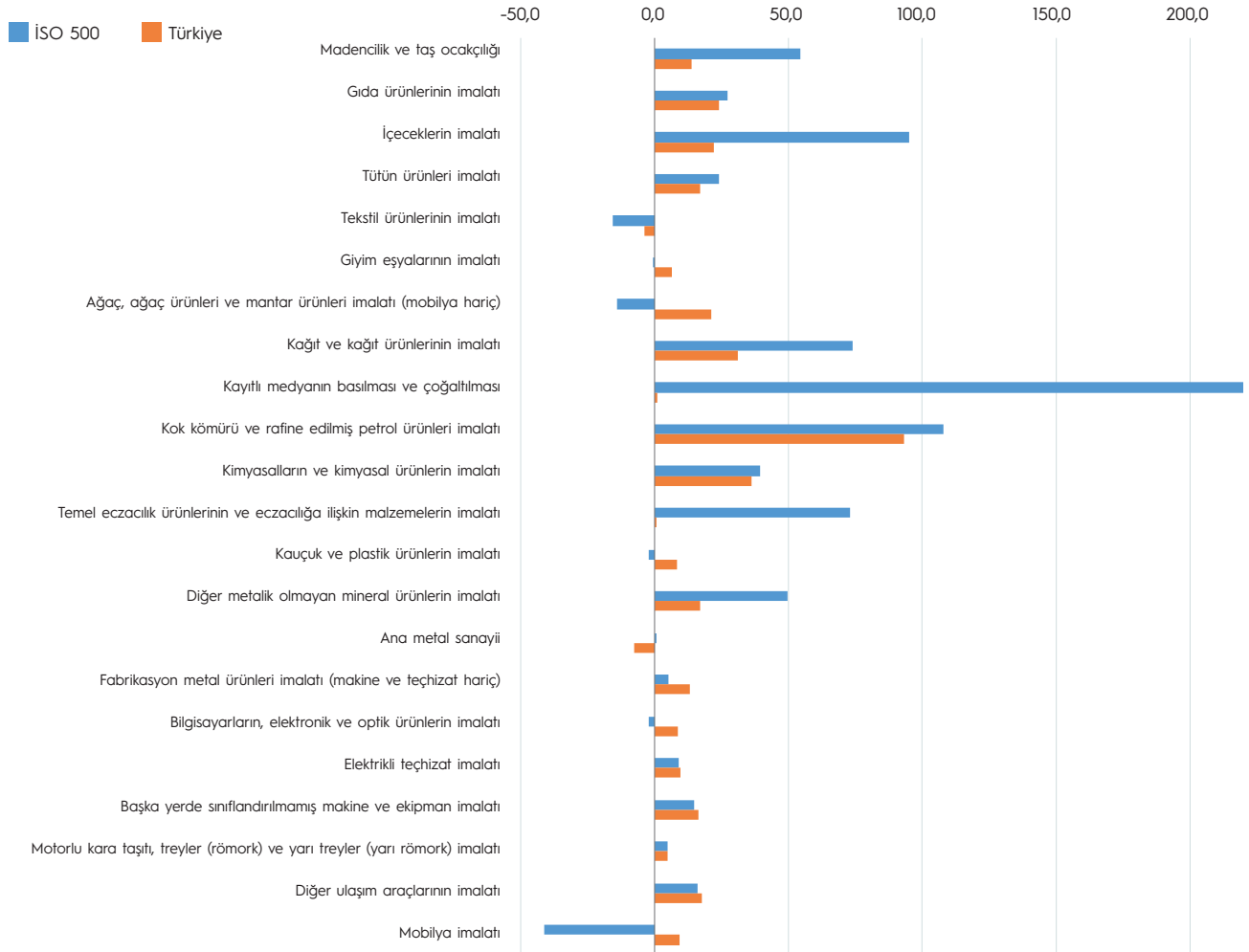
GRAFİK 6: SEKTÖRLERİN İSO 500 İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

Kaynak: İSO 500.

GRAFİK 7: SEKTÖRLERİN İHRACAT DEĞİŞİMİ (%)

Kaynak: ISO 500, TÜİK.

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

iso Enerji Masası Kuruldu

#ISOYanınızda

www.iso.org.tr/iso-enerji-masasi

500

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

ASTOR

Fabrika

140.000 m²

İstihdam

1800+ Çalışan

İhracat

90'dan Fazla Ülke

**Üretimden
son kullanıcıya
enerjinin olduğu
#her yerde**

 ASTOR®

Astor Enerji; transformatör ve anahtarlama ürünlerinde önem arz eden tüm ürün gruplarını 105.000 m²'lik son derece modern fabrikasında kendi temiz enerjisi ile imal eden, yurt içi ve dışında önemli ölçekteki enerji sektörü yatırımlarına özel transformatör projeleri dizayn eden, üreten ve kurulumunu yapan, yenilikçi ve sürdürülebilir iş anlayışıyla istihdama ve ülkemiz ekonomisine katkı sunan sektöründe öncü bir markadır.

Astor Enerji; enerji sektöründeki yelpazesini Astor Şarj ve GES yatırımları ile genişletmektedir.

Güç

Transformatörleri

Dağıtım

Transformatörleri

Kuru Tip

Transformatörler

Hava Yalıtımlı

Modüler Hücreler

Beton Trafo

Merkezleri

Metal Clad

Hücreler

@astorglobal

astoras.com.tr

2022 YILINDA İSO 500 ŞİRKETLERİNİN

MALİ YAPI VE FİNANSALLARINDA YAŞANAN DEĞİŞİKLİKLER

FERDA BESLİ
İSO Danışmanı / Besfin

Genel Değerlendirme

2022'de Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluğu'nun (İSO 500) zorlaşan finansman koşullarına uyum sağlayabildiğini söylemek m¼mk¼n. Finansmana (¼zellikle uzun vadeli finansmana) erişimin zorlaştığı bu dönemde firmalar faaliyetlerini b¼y¼tmeye devam ederken, finansman giderlerindeki d¼ř¼ř¼n de katkısıyla FV¼K (faiz ve vergi ¼ncesi kar) marjının y¼zde 14,8'den y¼zde 12,8'e gerilediği, net kar marjının ise y¼zde 8,0'dan y¼zde 8,4'e y¼kseldiđi g¼r¼l¼yor.

Net kardaki artışa, y¼ksek enflasyon ortamında maddi duran varlıklara yapılan yeniden değerlemenin de eklenmesiyle birlikte ¼zkaynakların nominal bazda %124, reel bazda %36 artması 2022 yılında yaşanan pozitif gelişmelerden biri. Sonuç olarak firmalar 2022 yılında faaliyetlerinin finansmanını krediden daha ¼ok ¼z kaynakları ile yaptılar.

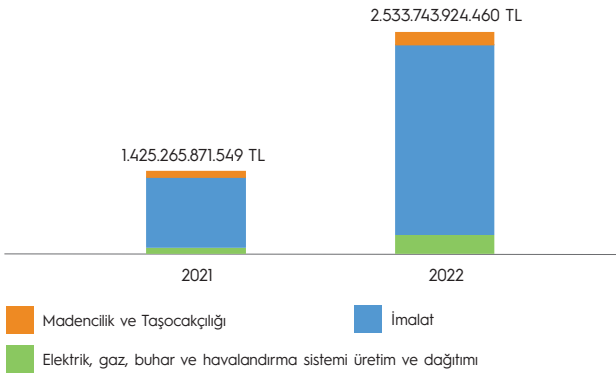
Yurtiçi satışların yurtdışı satışlardan daha hızlı arttığı bu dönemde karlılık, borç yapısı ve borç karşılama metriklerinde en olumlu gelişmenin elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı (enerji üretimi) sektöründe yaşandığına g¼r¼yoruz. Teknolojik yoğunluk a¼ısından baktığımızda ise 4 sektör grubunda da (d¼ř¼k, orta-d¼ř¼k, orta-y¼ksek, y¼ksek teknoloji grupları) net satışlar reel bazda artmış durumda.

Bununla birlikte, orta-y¼ksek (y¼zde 29,6) ve y¼ksek (y¼zde 2,8) teknoloji ¼r¼nlerinin net satışlar i¼indeki payında y¼zde 35'ten y¼zde 32,4'e gerileme s¼z konusu. Son olarak, sanayi sektör¼n¼n net yabancı para a¼ıđında 21,9 milyar dolardan 23,7 milyar dolara y¼kseliř var. 28 alt faaliyet kolu (NACE sınıflandırmasına g¼re 05-14 arası, 16-32 arası, ve 35) arasında 11'inin d¼viz pozisyonu iyileşirken 7 sektör¼n ise net d¼viz fazlası olan bulunuyor.

Sanayi sektörünün likidite durumu sağlam kalmaya devam ediyor.

Likidite metrikleri üzerinden 2022'yi bir önceki yıllarla kıyasladığımızda, dönen varlıklarda 1,4 trilyon TL'den 2,5 trilyon TL'ye yüzde 77,8'lik artış görülüyor. Reel bazda bu artış yüzde 8,2.

İSO 500'ÜN DÖNEN VARLIKLARI

2021'de 959 milyar TL olan kısa vadeli yükümlülüklerin ise 1,7 trilyon TL'ye yükselmiş olması dikkat çekiyor. Bunların sonucunda 2022'de cari oranın İSO 500 genelinde 1,49'dan 1,45'e düştüğünü hesaplıyoruz. Cari oran sanayi sektöründe 1'in oldukça üzerinde seyrediyor. Stoklar çıkartacak olursak (asit-test oranı) rakam 0,94 düzeyinde. Bu oranları sağlıklı olarak nitelemek mümkün.

İSO 500'DE CARİ ORAN

	Madencilik ve Taşocakçılığı	İmalat	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	İSO 500	Asit-Test Oranı
2021	2,61	1,48	1,12	1,49	0,97
2022	2,46	1,44	1,23	1,45	0,94

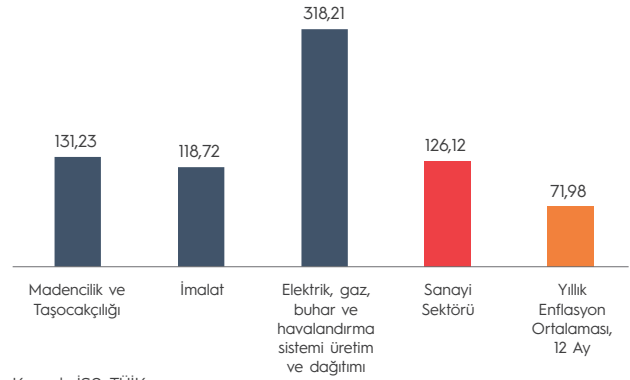
2022'de faaliyet verimliliği yükseldi.

Yukarıdaki hesaplarla net işletme sermayesinin (NİS) 2022'de 466 milyar TL'den 790 milyar TL'ye yükseldiğini hesaplıyoruz. Bu artış nominal bazda yüzde 69,6 iken reel bazda yüzde 3,2. Bununla birlikte 2022 yılında sanayi sektöründe faaliyet yoğunluğunun NİS'e kıyasla daha yüksek bir büyüme kaydettiği çok net bir şekilde görülüyor.

Net satışlar nominal olarak yüzde 126,1, reel olarak ise yüzde 31,5'lik büyüme kaydetti. En ciddi yükseliş ise net satışlarını nominal bazda 3 kat artıran enerji üretimi sektöründe gerçekleşti.

NET SATIŞLARDA BÜYÜME (%)

Tüm sektörlerde (İSO 500) satış büyümesi enflasyonu aştı.

Kaynak: İSO, TÜİK.

Satışlardaki bu ciddi yükseliş de faaliyet verimliliği oranlarına yansdı. Net işletme sermayesinin çok güçlü artış kaydettiği enerji üretimi hariç olmak üzere bütün sektörlerde net işletme sermaye (NİS) ortalaması / satışlar oranı, paydadaki artışın daha yüksek olması sonucu düşüş gösterdi. Sanayi genelinde bu oran 2021'de 0,16 iken 2022'de 0,11 oldu.

SATIŞLAR, AKTİFLER VE NET İŞLETME SERMAYESİ: SEÇİLMİŞ RASYOLAR

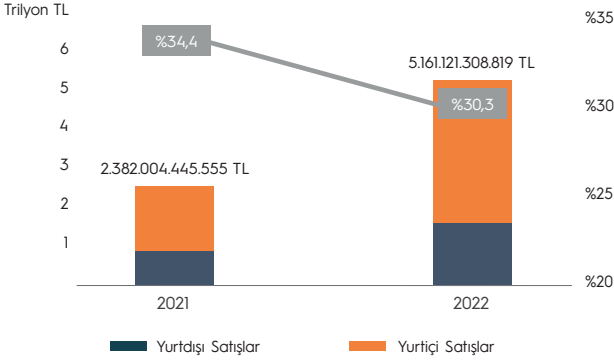
	Satışlar / Özkaynak Ortalaması	Satışlar / Aktif Ortalaması	Net İşletme Sermaye Ortalaması / Satışlar
2021	4,49	1,35	0,16
2022	5,18	1,73	0,11

Satışlar / aktif ortalaması ve satışlar / özkaynak ortalaması ise bütün sektörlerde arttı. Özellikle özkaynakların bu dönemde belirgin büyüme kaydettiği de göz önünde bulundurulduğunda, bu oranlardaki artışlar, satışların ne kadar ciddi ölçüde yükseldiğinin güçlü bir göstergesi. 2022, ihracat faaliyetinin de artmaya devam ettiği bir yıl oldu. Yine de İSO 500 firmalarının hasılatı içinde ihracatın payının yüzde 34,4'ten yüzde 30,3'e düştüğünü not etmekte fayda var.

Düşük faiz ortamında firmaların yurtiçi talebe daha fazla odaklandığı söylenebilir. Yurtdışı satışların yurtiçi satışlar kadar artmamasının arkasındaki bir diğer faktör de yine enerji üretimi sektöründeki faaliyet yoğunluğunun çok yükselmesi.

Yine de reel bazda yurtdışı satışların yüzde 15,8 arttığını ve bu artışın ülke geneline kıyasla yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

İSO 500'DE YURTDIŞI VE YURTDIŞI SATIŞLAR

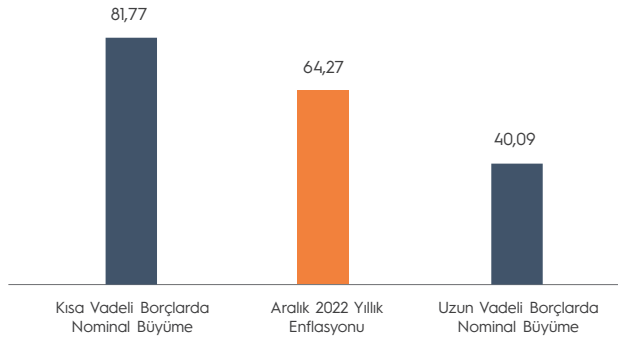

Özkaynak / aktif oranı arttı, net finansal borç reel bazda azaldı.

Düşük politika faizi ve yüksek enflasyon ile birlikte para ve kredi politikalarına yönelik sıkılaştırma, 2022 yılında krediye erişimi sınırlandırdı. Kısa vadeli borçlar enflasyonun üzerinde, uzun vadeli borçlar ise enflasyonun altında arttı.

UZUN VE KISA VADELİ BORÇLARDA BÜYÜME

Uzun vadeli borçların toplam içindeki payı yüzde 36,4'ten yüzde 30,6'ya geriledi.

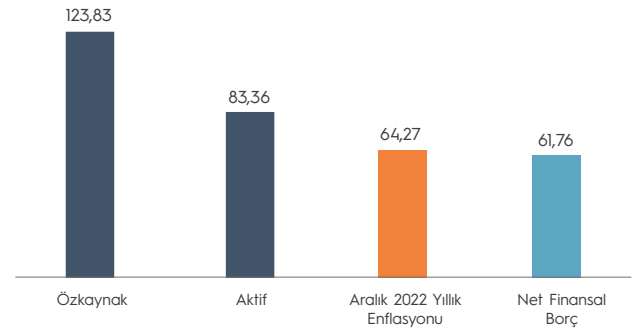
Kaynak: İSO, TÜİK.

Dış finansman kaynaklarına erişimde sıkıntı yaşayan firmalar da bu soruna iç kaynaklarını kullanarak cevap vermeye çalışmış gözüküyor. Merkez Bankası'nın 13 Eylül 2023'te yayınladığı 2022 yılı Sektör Bilançoları verilerine göre aktif toplamı yüzde 68, özkaynaklar yüzde 93 artarken net finansal borçlar (NFB) ise yüzde 70'leri bulan enflasyon ortamında sadece yüzde 21 artmıştır.

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi firmasını kapsayan İSO 500 firmalarına bakıldığında ise durum biraz farklılaşıyor. Türkiye'nin en büyük sanayi firmaları, her ne kadar geri kalan firmalara kıyasla borç kanallarına daha rahat ulaşabilmiş olsa da finansman kaynaklarını dışarıdan temin etmek yerine içeriden sağlamaya çalışmış gözüküyor.

ÖZKAYNAK, AKTİF VE NFB'DE BÜYÜME (%)

İSO 500'de özkaynaklar aktiflerden daha hızlı büyürken NFB reel bazda düştü.

Bu durumun da firmaların sermaye yapısını güçlendirdiği net bir şekilde ortaya çıkıyor. Sadece bir senede özkaynak / aktif oranının yüzde 29,3'ten yüzde 35,7'ye çıkması bunun bir işareti.

Özkaynakların bu denli artmasının arkasında iki faktör yatıyor:

1. Finansman giderlerindeki düşüş sayesinde net karın yükselmesi,
2. Yüksek enflasyon ortamında maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilme sonucu ciddi şekilde artması.

Nitekim görece sermaye-yoğun bir sektör olarak görebileceğimiz enerji üretimi sektöründe özkaynak / aktif oranının iki katına çıkması (hesaplarımıza göre) da ikinci maddeyi doğrulamaktadır.

İSO 500'DE SERMAYE YAPISI ORANLARI

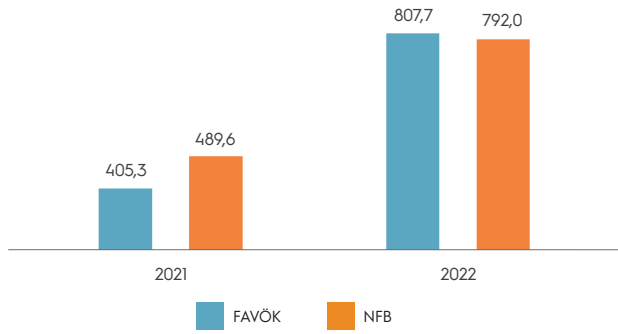
	Özkaynak / Aktif	Özkaynak / Net Finansal Borç
2021	0,29	1,27
2022	0,36	1,76

Enerji üretimi sektöründe özkaynaklar artık NFB'yi karşılayabilecek düzeye gelmiş gözüküyor. Sanayi sektörünün en büyük faaliyet kolu olan imalat ve madencilikte de bu oranlar 2021'e kıyasla yükselmiş.

Öz kaynak / aktif oranının en yüksek olduğu sektör temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı olurken, net finansal fazlası bulunan tek sektör, makine ve teçhizat imalatı sektörü. Bir diğer olumlu gelişme ise, 2022'de İSO 500 firmalarının toplam FAVÖK'ünün toplam NFB'yi geçmiş olması.

İSO 500'DE FAVÖK VE NFB (MİLYAR TL)

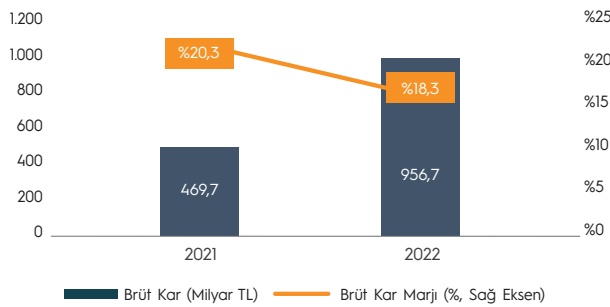
FAVÖK, NFB'yi 2022'de aştı.

Faaliyet karlılık marjı düştü, net karlılık marjı yükseldi.

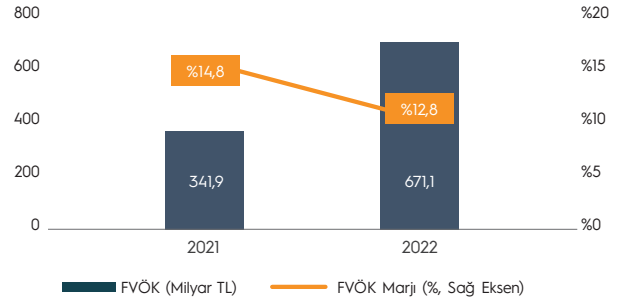
2022'de İSO 500'ün satışlarındaki güçlü yükseliş, satış maliyetlerinde de hızlı artışı beraberinde getirdi. Her ne kadar brüt kar 2022'de nominal bazda yüzde 103,7, reel bazda yüzde 18,4 artmış olsa da brüt kar marjı yüzde 20,3'ten yüzde 18,3'e düşmek durumunda kaldı.

İSO 500'DE BRÜT KAR VE BRÜT KAR MARJI

Faaliyet giderleri / satışlar oranının iki yılda da aynı (yüzde 5,5) seyrettiği hesaba katıldığında, net faaliyet karı / net satışlar oranının yüzde 14,8'den yüzde 12,8'e gerilediği görülüyor. Bununla birlikte, enerji üretimi sektöründe FVÖK marjının 7 kat arttığını da belirtmek isteriz. Bu artışın tamamı brüt kar marjındaki yükselişten kaynaklanıyor.

FVÖK VE FVÖK MARJI

FVÖK marjında (faaliyet kar marjı) izlenen düşüşe rağmen, net kar marjı 2022'de yüzde 8,0'dan yüzde 8,4'e yükseldi. Bunun temel nedeni, düşük kredi faizi ortamında firmaların uzun dönem borçlarını büyük ölçüde kapatıp kısa dönem düşük faiz maliyetine dönmeleridir.

2021'de enerji üretimi sektörünün finansman gideri FVÖK'ünün neredeyse 20 katıydı. Bu sektör, esas faaliyetlerden oluşan diğer karlar kalemi yardımıyla net zararını düşürmeye çalışmış, buna rağmen 2021'de net dönem zararı oluşmuştur. 2022'de ise artık sektörün FVÖK'ü finansman giderlerini (kur ve faiz gideri) karşılayabilecek düzeye gelmiştir.

FVÖK, ROIC VE ROE ORANLARI

	Faaliyet Karı / Finansman Giderleri		Karlılık Oranları	
	FVÖK / Finansman Giderleri	FVÖK / Faiz Giderleri	ROIC	ROE
2021	1,64	2,05	%20,6	%33,7
2022	2,42	2,99	%28,7	%43,5

Tüm bunların sonucunda, yatırılmış sermayenin getirisi (ROIC) 2022'de yüzde 20,6'dan yüzde 28,7'ye yükselmiştir. Bunun arkasında firmaların FVÖK'ündeki artış ve kaynak kullanımındaki azalış yatmaktadır. Ortalama özsermaye karlılığı (ROE) ise yüzde 33,7'den yüzde 43,5'e çıkmıştır. Özsermayenin önemli büyüme gösterdiği bu dönemde dönem net karı daha yüksek artış kaydetmiştir.

Net döviz açığı 1,8 milyar dolar arttı.

2022'de Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun (İSO 500) net döviz açığı 21,8 milyar dolardan 23,7 milyar dolara çıkmıştır. Net döviz açığı en yüksek olan sektör, rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı (-5,7 milyar dolar) olmuştur. Net döviz pozisyonu en yüksek sektörler ise Elektrikli teçhizat imalatı sektörüdür (5,1 milyar dolar).

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Avrupa İş Desteği Yanınızda
Avrupa İşletmeler Ağı
İSTANBUL

Hedef Pazar Araştırması Danışmanlığı ile İSO Yanınızda!

www.iso.org.tr/hedef-pazar-arastirmasi

POLİFARMA

İSO BİRİNCİ 500 LİSTESİNDE!

37 yıldır toplum sağlığına ve sağlık sektörüne katkı sağlayan,
yüzde 100 yerli sermayeli Polifarma,
her daim sizinle!

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

 POLİFARMA
"Önce Hayat"

 www.polifarma.com.tr

 /polifarmailac

 /polifarmailac

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO'yu QR kodlarıyla Sosyal Medyada Takip Edebilirsiniz

ist_sanayiodasi

istanbulsanayiodasi

istanbulsanayiodasi

istanbulsanayiodasi

istanbulsanayiodasi

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Sanayi Yıldızlarının Arasında Yerimizi Aldık!

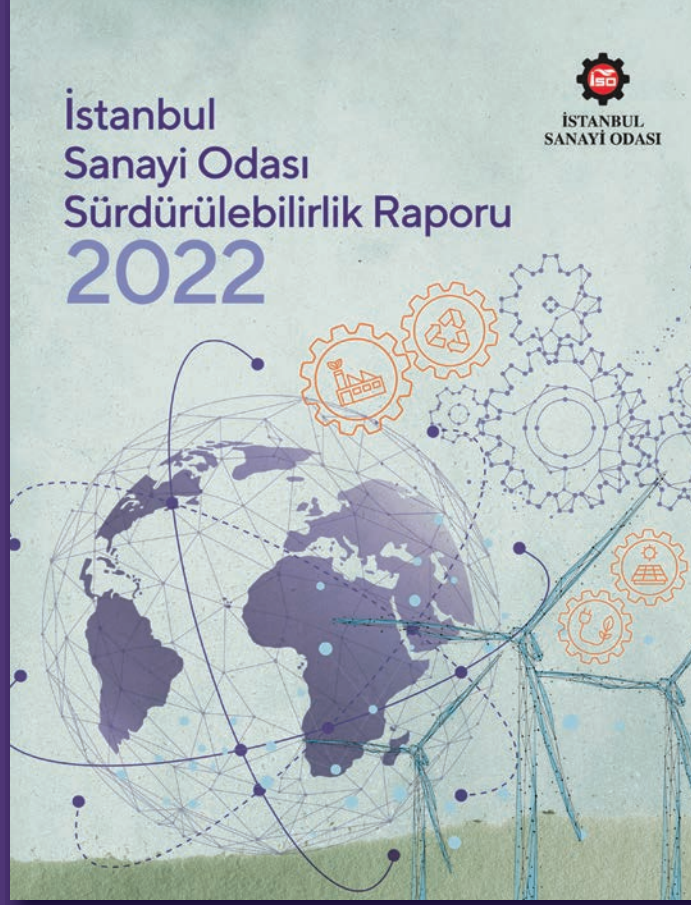
Avrupa'nın en büyük
fotovoltaik panel üreticisi
artık **ISO 500'de!**

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

İSO

Sürdürülebilirlik Raporu Yayımlandı...

Detaylar için:

www.iso.org.tr/kurumsal/iso-surdurulebilirlik-raporlari

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO Akademi;

- » Birlikte Yap
- » Kendini Geliştir
- » İşine Bağlan
- » Geleceğe Hazırlan

farklı kategorilerde eğitim faaliyetlerini geliştirerek devam ediyor.

İSO Akademi olarak güncel ve yeni başlıklarla kurumunuza özel eğitim çözümlerimizle de sizlerle.

www.isoakademi.com

aves

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK KIRMA KAPASİTELİ TAM ENTEGRE YAĞLI TOHUM İŞLEME VE BİYODİZEL TESİSİ

Aves, sektördeki engin deneyimi, yıllık 1 milyon ton üretim kapasitesi, en son teknoloji ile donatılmış tam entegre tesisi ile bitkisel yağ sektörüne yön veriyor. Sürdürülebilir üretim ve tedarik gücü ile Türkiye ekonomisine sağladığı katkıyı günden güne artırıyor.

Kurulduğu günden bugüne Türkiye'nin seçkin ekonomi listelerinde üst sıralarda yer alan

Aves; Safya markası ile 70 ülkeye ihracat yapmakta ve günbegün artan ticaret hacmi ile ihracat pazarını çeşitlendirmektedir.

Türkiye'nin İlk ve Tek
Açık Deniz Gemi
Yükleme ve Tahliye
Platformu

Türkiye'nin En Büyük 3.
Petrol ve Bitkisel
Yağ depolama tesisi

Türkiye'nin En Büyük
Fıstık İşleme ve Eleme Tesisi

📍 AVES Enerji Yağ ve Gıda San. A.Ş.
Toroslar Mah. Gizem Sok. No:19 Akdeniz / MERSİN
☎ T: +90324 237 69 00 📠 F: +90324 237 77 55
✉ info@avesas.com.tr 🌐 avesas.com.tr
🌐 www.safya.com.tr 📱 [safyalezzet](https://www.facebook.com/safyalezzet)

OVA UN

**60 yılı aşkın süredir
dünyanın en kaliteli buğdaylarını
sizin için işliyoruz
ve kullanımınıza sunuyoruz**

ÖZMENUN

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

www.ovaun.com.tr

OVA UN

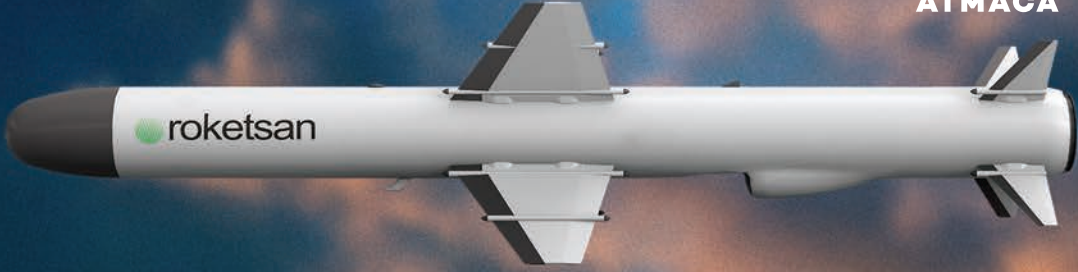

OVA UN

HIGH PRECISION

ATMACA

ÇAKIR

EPSAN

AKYA

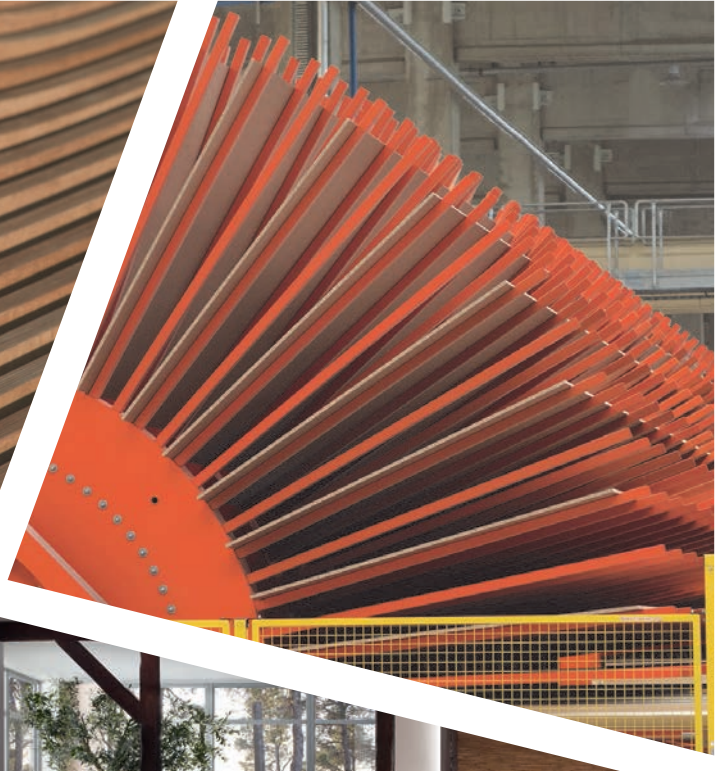

 roketsan

KÜRESEL LİDERLİK YEREL HİZMET

Kronospan, dünyanın önde gelen ahşap levha üreticisidir.
Ürünlerimiz parke ve mobilyadan ahşap evlere kadar
her alanda kullanılmaktadır.

Made by Kronospan

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

KIVANÇ

kronospan

kronospan-express.com